

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 9.9.2026
COM(2026) 590 final

2026/0265 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om offentliga kontrakt och koncessioner, om upphävande av direktiven 2014/23/EU, 2014/24/EU och 2014/25/EU samt om ändring av förordningarna (EG) nr 1370/2007, (EU) 2023/1542, (EU) 2024/1157, (EU) 2024/1252, (EU) 2024/1735, (EU) 2024/1781, (EU) 2024/2847, (EU) 2024/3110 och (EU) 2025/40 samt direktiven 2008/98/EG, (EU) 2019/882, (EU) 2022/2381, (EU) 2023/1791 och (EU) 2024/1760 (förordningen om offentlig upphandling)

{SEC(2026) 590 final} - {SWD(2026) 590 final} - {SWD(2026) 591 final} -
{SWD(2026) 592 final}

(Text av betydelse för EES)

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Denna motivering åtföljer förslaget till förordning om offentlig upphandling, om översyn av direktiv 2014/23/EU om tilldelning av koncessioner, direktiv 2014/24/EU om offentlig upphandling och direktiv 2014/25/EU om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och om ändring av olika sektorsspecifika lagar med avseende på bestämmelserna om offentlig upphandling däri.

Runtom i EU tilldelar myndigheter dagligen varu-, tjänste- och byggentreprenadkontrakt som formar medborgarnas dagliga liv: kontrakt som avser de vägar som medborgarna färdas på, den energi som driver deras hem och de skolbyggnader i vilka deras barns framtid formas. Med tanke på att offentlig upphandling står för omkring 15 % av EU:s BNP är offentlig upphandling en kraftfull politisk hävstång som står till unionens förfogande. För offentliga upphandlare är den det medel som säkerställer effektiva investeringar i offentlig infrastruktur och offentliga tjänster. För medborgarna maximerar den mervärdet av skattebetalarnas pengar genom att se till att de offentliga medlen används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. För företagen skapar en väl utformad upphandlingsram nya möjligheter, även över gränserna. För alla bör den offentliga upphandlingen vara transparent, rättvis och öppen för att bygga upp och stärka allmänhetens förtroende.

Mario Draghi och Enrico Letta har kraftfullt understrukt den offentliga upphandlingens centrala roll i sin respektive rapport om den europeiska konkurrenskraftens framtid¹ och om den inre marknaden². Båda framhåller upphandling inte bara som en mekanism för offentliga utgifter, utan också som ett strategiskt investeringsverktyg som stärker unionens rena industriella bas, stöder innovation, främjar den rena och digitala omställningen och stärker den ekonomiska säkerheten och det strategiska oberoendet. Den rena industriella given³ och konkurrenskraftskompassen⁴ har likaså betonat de offentliga upphandlarnas ansvar för att omsätta de strategiska riktlinjerna i konkreta inköpsbeslut. I ett geopolitiskt sammanhang som kännetecknas av ökad konkurrens, sårbarheter i leveranskedjorna och utnyttjandet av ekonomiska beroenden har det sätt på vilket de offentliga upphandlarna lägger ut pengar blivit en strategiskt relevant fråga.

Europeiska revisionsrätten⁵ betonade ett antal brister i EU:s upphandlingspraxis. Revisionsrätten fann att konkurrensen om offentlig kontrakt hade minskat under det senaste årtiondet, att deltagandet av små och medelstora företag och gränsöverskridande anbudsgivare fortfarande var begränsat och att förfaranden med ett enda anbud hade blivit allt vanligare. Det är mot denna bakgrund som rådet i sina slutsatser från maj 2024⁶ uppmanade kommissionen att lägga fram en omfattande handlingsplan för att ta itu med bristerna i lagstiftningen och praxisen för offentlig upphandling, och för att förenkla regelverket. Europaparlamentet antog en resolution om offentlig upphandling⁷ där man uppmanade till en

¹ https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/draghi-report_en.

² <https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf>.

³ https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/clean-industrial-deal_sv.

⁴ https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/competitiveness-compass_sv.

⁵ 2023 års särskilda rapport om offentlig upphandling i EU, https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SR-2023-28/SR-2023-28_SV.pdf.

⁶ [consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2024/05/24/council-adopts-conclusions-on-the-court-of-auditors-report-on-public-procurement/pdf/](https://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2024/05/24/council-adopts-conclusions-on-the-court-of-auditors-report-on-public-procurement/pdf/).

⁷ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2025-0174_SV.pdf.

mer strategisk, förenklad och konkurrenskraftig ram. Regionkommittén⁸ och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén⁹ antog yttranden som understryker vikten av offentlig upphandling som en drivkraft för lokal utveckling, sociala framsteg och industriell resiliens.

Europeiska kommissionens ingående utvärdering av 2014 års direktiv bekräftade att dagens regler om offentlig upphandling har betydande brister. I utvärderingen drogs slutsatsen att reglernas komplexitet och bristande flexibilitet skapar en betydande rättsosäkerhet, för både offentliga upphandlare och ekonomiska aktörer. Tilldelningar som enbart baseras på priset dominerar fortfarande, och användningen av sociala, miljömässiga och innovationsrelaterade krav är fortfarande begränsad. Reglerna om marknadstillträde för företag utanför EU saknar klarhet och är inte längre ett effektivt svar på dagens geopolitiska verklighet. Fragmenterade e-upphandlingssystem utgör ett hinder för en ordentlig insyn och effektiv övervakning och tillsyn, och trots förbättringar av insynen hindrar dataluckor och kvalitetsfrågor på både EU-nivå och nationell nivå en effektiv styrning, ett strategiskt beslutsfattande och ett förebyggande av korruption.

Syftet med förslaget till förordning om offentlig upphandling är att åtgärda dessa utmaningar.

Förenkla och öka flexibiliteten hos och samstämmigheten mellan upphandlingsreglerna

Förslaget ersätter de tre direktiven från 2014 med en enda direkt tillämplig förordning. Genom att konsolidera de regler som är tillämpliga på offentliga kontrakt, upphandlingar av allmännyttiga tjänster och koncessioner till ett enda rättsligt instrument undanröjs den komplexitet och bristande konsekvens som följer av det samtidiga föreliggandet av separata rättsakter och skiljaktiga nationella införlivandeval.

- Två nya huvudförfaranden föreslås, som båda är möjliga att genomföra med eller utan urvalskriterier och med eller utan förhandlingar: ett **öppet förfarande** där de ekonomiska aktörerna lämnar in sina (första) anbud från början, och ett **dynamiskt förfarande** där de ekonomiska aktörerna först anmäler sig till förfarandet och senare uppmanas att lämna anbud eller förhandla om enskilda upphandlingsmöjligheter som uppstår under förfarandets giltighetstid. Dessa två förfaranden kompletteras med ett innovationsförfarande för utveckling och förvärv av innovativa lösningar som de offentliga upphandlarna vill att en ekonomisk aktör ska utveckla för att på bästa sätt tillgodose deras behov.

- **Marknadsundersökningar** tydliggörs och uppmuntras som ett standardiserat förberedande verktyg.

- Urvalskriterierna begränsas till vad som är **nödvändigt och proportionerligt**, de överdrivna omsättningskraven begränsas och de omotiverade kraven på tidigare erfarenhet i den offentliga sektorn begränsas.

Upphandlingsreglerna **fortsätter att gälla** för enheter inom vatten, energi, transport och posttjänster. Utöver särskilda undantag får **allmännyttiga tjänster** också **undantas** om den berörda verksamheten är direkt konkurren utsatt på marknader med obegränsat tillträde.

För att ytterligare förenkla den övergripande rättsliga ramen har reglerna om **koncessioner** införlivats i denna förordning. De reviderade förfarandereglererna kommer att gälla för både offentliga kontrakt och koncessioner, vid behov kompletterade med anpassade regler för koncessioner för att ta hänsyn till vissa särskilda särdrag hos koncessioner.

Öka användningen av strategisk upphandling

⁸ <https://data.europa.eu/doi/10.2863/0379789>.

⁹ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/review-european-public-procurement-legal-framework>.

Genom denna förordning inrättas en **enhetlig arkitektur för integrering av strategiska politiska mål** i utformningen av upphandlingar, tilldelningen och fullgörandet av kontrakt. Förslaget stärker tilldelningsbeslutets kvalitetsdimension. Kontrakten kommer i regel att tilldelas på grundval av det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet, med minimikrav rörande viktning av kvalitet, inklusive en högre viktning för arbetsintensiva kontrakt.

- När det gäller **miljöanpassad upphandling** erbjuder förslaget tydligare rättsliga grunder för användningen av miljökrav under hela upphandlingscykeln. Det stärker upphandlingens bidrag till cirkulariteten, återvunnet och renoverat material, återvinningen av avfall och energieffektiviteten, och skapar en ram för obligatoriska krav på grön upphandling för vissa produktkategorier där en skiljaktig tillämpning av kraven riskerar att skapa marknadsfragmentering.

- När det gäller **socialt ansvarsfull upphandling** betonas i förslaget ett antal viktiga samhällsmål, däribland social inkludering, arbetsmarknadsintegration, tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, förbättrade arbetsvillkor, kompetenshöjning och omskolning av arbetskraften, jämställdhet och mänskliga rättigheter i leveranskedjorna. Det betonar skyldigheterna rörande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, och bevarar riktade instrument såsom reserverade kontrakt och skräddarsydda regler för sociala tjänster, hälso- och sjukvårdstjänster samt utbildningstjänster.

- När det gäller **innovationsupphandling** gör det nya innovationsförfarandet att offentliga upphandlare kan formulera samhällsutmaningar snarare än fasta tekniska specifikationer, bedöma förslag med hjälp av en ram för värdebedömning, testa och validera strategier och sedan upphandla de därav följande lösningarna.

Förbättra EU:s ekonomiska säkerhet och strategiska oberoende

Förslaget är ett svar på den ökande geopolitiska vikten av offentlig upphandling.

- Offentliga upphandlare har möjlighet att, och behöver i vissa sammanhang, hantera risker kopplade till **unionens eller medlemsstaternas intressen avseende säkerhet och allmän ordning** vilka har att göra med kritisk infrastruktur, känslig information, cybersäkerhet, skadliga kritiska beroenden, försörjningsavbrott och otillbörlig påverkan från tredjeländer.

- Utan att det påverkar de rättsakter som gäller särskilda produkter eller tjänster är nya bestämmelser om **resiliens och försörjningstrygghet** tillämpliga i synnerhet på kontrakt som har att göra med väsentliga eller viktiga enheter och kritisk infrastruktur.

- I förslaget moderniseras och förtydligas också behandlingen av tredjeländers deltagande, med full respekt för unionens internationella åtaganden:

- Det klargör **särskillnaden** mellan de aktörer och de byggentreprenader, tjänster eller varor som **omfattas** och **de som inte omfattas** av unionens internationella upphandlingsåtaganden, och fastställer en gemensam ram med stöd av ett onlineverktyg från kommissionen (webbportalen Access2Markets, som utvecklats av Europeiska kommissionen för att hjälpa företag med internationell handel) för att fastställa omfattningen. Kommissionen får **begränsa denna omfattning** om det i en analys av marknadstillträdet fastställs att ett tredjeland i strid med sina åtaganden har underlåtit att ge unionsaktörer nationell behandling, eller om begränsningen är nödvändig för att skydda unionens väsentliga intressen.

- Offentliga upphandlare får tillämpa **krav på företräde för europeiska företag**, däribland genom att begränsa deltagandet, ha ursprung i unionen eller i omfattade länder som minimikrav, eller bevilja utvärderingsförmåner. Om unionens strategiska intressen så kräver

får kommissionen stänga särskilda förfaranden för icke omfattade aktörer, produkter eller tjänster.

Denna förordning fungerar som en övergripande ram för krav på företräde för europeiska företag, och har utformats så att den inte strider mot den sektorsspecifika unionslagstiftningen och den lagstiftning som fastställer mekanismer för företräde eller begränsningar på grundval av de ekonomiska aktörernas ursprung eller ursprunget av de särskilda varor eller tjänster som erbjuds inom ramen för offentlig upphandling. Detta gäller för de regler som redan har antagits, såsom förordning (EU) 2024/2803 om genomförandet av det gemensamma europeiska luftrummet, eller för förslag som färdigställts mer nyligen, såsom förordningen om acceleration av industrins omställning (COM 2026/0068), och som för närvarande håller på att gå igenom lagstiftningsprocessen. Därför gäller de allmänna reglerna i denna förordning såvida inte annat föreskrivs i den sektorsspecifika rättsakten, däribland med avseende på fastställandet av ursprung.

För att undvika en överdriven fragmentering av lagstiftningsramen och för att säkerställa en enhetlig uppsättning regler om offentlig upphandling fungerar denna förordning också som en modell och en grund för framtida unionslagstiftningsakter om fastställande av mekanismer för företräde baserade på ursprung. Detta rör förenligheten med internationella avtal som omfattar en dimension för offentlig upphandling, med avseende på det sätt på vilket ekonomiska aktörers, varors, tjänsters och byggentreprenaders ursprung definieras. Utgångspunkten för alla framtida regler rörande företräde för europeiska företag i offentlig upphandling bör vara att de ska baseras på reglerna avseende de faktiska krav rörande företräde som fastställs i denna förordning, och de bör endast anpassas vid behov på grundval av de särskilda sektorer som de ska omfatta.

Underlätta tillgången till upphandlingsinformation, data och digitala verktyg

Utvärderingen av de nuvarande direktiven visade att det digitala ekosystemet för upphandling fortfarande är fragmenterat, inkompatibelt och inte tillräckligt datadrivet. Förslaget åtgärdar detta genom en betydligt mer **integrerad strategi**.

- Genom förslaget inrättas ett **gemensamt digitalt ekosystem** baserat på ett interoperabilitetsnätverk, harmoniserade semantiska standarder och gemensamma specifikationer, som gör det möjligt för offentliga upphandlare och ekonomiska aktörer som använder olika e-upphandlingssystem att kommunicera genom interoperabla digitala tjänster. En viktig innovation är skapandet av en elektronisk tjänst för behörighet som är uppbyggd kring digitala företagsuppgifter och digitala företagsprofiler och som tillämpar engångsprincipen.

- Genom förslaget inrättas **nationella dataområden för offentlig upphandling** och ett **dataområde för offentlig upphandling** på unionsnivå, som utformats för att stödja en strukturerad tillgång till uppgifter om upphandling och kontraktslivscykel. Skyldigheterna att offentliggöra utökas och rationaliseras över upphandlingens hela livscykel.

För att systemet ska fungera effektivt krävs en uppdatering av den gemensamma terminologin vid offentlig upphandling (CPV), som inrättades genom förordning (EG) nr 213/2008.

Styrning

Förslaget stärker styrningen, övervakningen och professionaliseringen. Integritetsstyrningen förstärks genom åtgärder mot bedrägerier, otillåten samverkan, korruption, favorisering och intressekonflikter, något som säkerställer att förenklingen och de strategiska ambitionerna i denna förordning kombineras med en starkare genomförandekapacitet på plats.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

I kommissionens utvärdering understryks oron över fragmenteringen av reglerna för offentlig upphandling inom EU:s rättsliga ram. Upphandlande myndigheter och ekonomiska aktörer måste för närvarande följa en mängd överlappande och i vissa fall oförenliga bestämmelser i mer än femtio sektorsspecifika rättsliga instrument. Detta är en källa till rättsosäkerhet, oproportionerligt stora administrativa bördor och förfarandemässig ineffektivitet vid genomförandet av offentlig upphandling, för både myndigheter och aktörer.

I kommissionens meddelande *Ett enklare, tydligare och bättre genomdrivet EU-regelverk*¹⁰ föreskrivs en ”storstädning av regelverket” för reglerna för offentlig upphandling för att undanröja redundans, effektivisera förfarandena och öka den rättsliga klarheten. I den föreslagna förordningen om offentlig upphandling genomförs därför en övergripande samstämmning, med inriktning på att i förordningen om offentlig upphandling inlemma sektorsspecifika regler avseende förfaranderegler för offentlig upphandling, horisontella krav och befogenhetsbestämmelser på ett sätt som fullt ut bevarar de politiska målen i de sektorsspecifika lagarna.

Skäl för uteslutning

För närvarande är **skälen för uteslutning** av ekonomiska aktörer från deltagande i ett upphandlingsförfarande uppdelade i flera olika sektorsspecifika rättsakter, vilket skapar rättsosäkerhet och ojämlik behandling. I förslaget konsolideras dessa regler till en enda, sammanhängande ram genom att rationalisera de befintliga skälen för uteslutning från deltagande i ett upphandlingsförfarande enligt följande:

- **Sju obligatoriska skäl för uteslutning** från sektorsspecifika rättsakter baserade på avdelning V i EUF-fördraget som är kopplade till allvarliga brott, däribland människohandel, korruption och terrorism, och som är naturliga och oskiljaktiga delar av de rättsakter i vilka de fastställs, bibehålls i dessa rättsakter men avspeglas också i denna förordning.
- **Två skäl för uteslutning** från rättsakter baserade på andra rättsliga grunder tas bort från dessa rättsakter och avspeglas i denna förordning. Detta gäller de skäl för uteslutning som hittills har ingått i förordningen om transport av avfall (förordning (EU) 2024/1157) och ekodesignförordningen (förordning (EU) 2024/1781), men som nu stryks från dessa rättsakter. I stället för att helt tas bort införlivas dock överträdelser av dessa instrument i de befintliga skälen för uteslutning i denna förordning.

Horisontella krav

Utöver förfarandereglerna kompliceras den nuvarande ramen för offentlig upphandling ytterligare av **mångfaldigandet av horisontella krav i lagstiftningen** om upphandlingsbeslut. För att åtgärda detta överför detta förslag de relevanta horisontella bestämmelserna om ”vad som ska köpas” till särskilda kapitel i rättsakten som är strukturerade kring unionens prioriteringar för strategisk upphandling (gröna, sociala, säkerhetsmässiga och resiliensrelaterade), och rationaliserar tillämpningen av dessa krav där så behövs så att den blir enhetlig.

Befogenheter

Slutligen innehåller fem sektorsspecifika instrument separata och ej samordnade befogenheter för fastställande av krav på grön offentlig upphandling på vissa områden. För att åtgärda dessa ineffektiviteter upphäver detta förslag dessa sektorsspecifika befogenheter för antagande av upphandlingsrelaterade delegerade akter eller genomförandeakter, och ersätter dem med en enda horisontell befogenhet som gör det möjligt för kommissionen att göra vissa miljökrav obligatoriska för offentliga upphandlare under vissa omständigheter.

¹⁰ https://commission.europa.eu/publications/simpler-clearer-and-better-enforced-eu-rulebook_en.

Detta förslag innehåller **riktade ändringar** av de berörda sektorsspecifika instrumenten som är absolut nödvändiga för att uppnå förslagets mål om rättslig samstämmighet. Ytterligare möjliga ändringar av dessa sektorsspecifika instrument ligger **helt utanför tillämpningsområdet för detta förslag**. Behovet av sådana ändringar kan vid behov bedömas i samband med översynen av vart och ett av de berörda sektorsspecifika instrumenten, i enlighet med deras respektive översynsklausuler och policycykler. Kommissionen kommer **på ett konstruktivt sätt att samarbeta** med medlagstiftarna för att säkerställa att förslagets viktigaste mål bevaras fullt ut genom hela lagstiftningsprocessen.

Utöver det befintliga regelverket innehåller flera lagstiftningsinitiativ som för närvarande är under förhandling eller väntar på att offentliggöras även bestämmelser rörande offentlig upphandling, eller så förväntas dessa initiativ innehålla sådana bestämmelser. Detta gäller t.ex. förslaget till cybersäkerhetsförordning 2.0 (COM 2026/0011), förslaget till förordning om moln- och AI-utveckling (COM 2026/0138), förslaget till förordning om acceleration av industrins omställning (2026/0068) och förslaget till förordning om halvledare 2.0 (COM 2026/0139). Skapandet av samstämmighet i det föreliggande förslaget kan endast få sitt fulla mervärde om dessa pågående initiativ i sig är anpassade till den horisontella ram som fastställs i förordningen om offentlig upphandling, samtidigt som de sektorsspecifika reglerna om *vad* som ska köpas i dessa rättsakter bibehålls. Kommissionen har arbetat för att säkerställa en sådan samstämmighet internt vid utarbetandet av dessa texter, och det är av avgörande betydelse att medlagstiftarna också tar hänsyn till **behovet av samstämmighet och förenlighet** med förordningen om offentlig upphandling. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt bestämmelser avseende företräde för europeiska företag, eftersom olika sektorsspecifika strategier skulle ha en särskilt negativ inverkan på rättssäkerheten, likabehandlingen av ekonomiska aktörer och en väl fungerande inre marknad. Kommissionen kommer att samarbeta konstruktivt med Europaparlamentet och rådet under förhandlingarna om dessa parallella spår.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Den föreslagna förordningen samverkar också med en särskild kategori av unionspolitiska åtgärder som använder **offentlig upphandling som ett verktyg** för att uppnå specifika mål, dock utan att förlita sig på eller ändra den horisontella upphandlingsramen. Dessa åtgärder inrättar självständiga system som fungerar parallellt med de allmänna reglerna och svarar mot sina egna politiska motiveringar.

Förslaget påverkar inte de upphandlingssystem som inrättats inom **försvars- och säkerhetssektorerna**, vilka faller utanför förslagets tillämpningsområde och i stället lyder under direktiv 2009/81/EG. Det påverkar inte tillämpningen av förordning (EU) 2025/1106 (Safe) eller förordning (EU) 2023/2418 (Edirpa) om gemensam försvarsupphandling och inte heller de gemensamma upphandlingsmekanismerna enligt förordning (EU) 2022/2371 och rådets förordning (EU) 2022/2372 om hälsokriser. Det är likaså förenligt med de resiliensorienterade skyldigheterna i förordning (EU) 2024/2747 (förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden).

Offentlig upphandling används i allt högre grad som en hävstång för att **försvara unionens strategiska intressen** i dess externa ekonomiska förbindelser och för att säkerställa lika villkor för europeiska ekonomiska aktörer. Åtgärderna avseende företräde för europeiska företag är fullt ut förenliga med den internationella ram i vilken unionen är part, i synnerhet WTO-avtalet om offentlig upphandling. Förslaget påverkar inte tillämpningen av unionens handelspolitiska instrument som innehåller upphandlingsspecifika bestämmelser, i synnerhet förordning (EU) 2022/2560 om utländska subventioner, eller åtgärderna inom ramen för unionens verktygslåda för handelspolitiska skyddsåtgärder och restriktiva åtgärder, såsom

förordning (EU) 2023/2675 (instrumentet mot tvång) och rådets förordning (EU) nr 833/2014 om Ryssland. Med avseende på förordning (EU) 2022/1031 om instrumentet för internationell upphandling införlivar kapitel 5 i den föreslagna förordningen uttryckligen, bland annat genom korshänvisningar, principerna och begreppen i den förordningen rörande ekonomiska aktörers och varors ursprung.

Parallellt med denna förordning föreslår kommissionen en europeisk rättsakt om innovation, i vilken föreslås en särskild ordning för upphandling av forsknings- och utvecklingstjänster, dvs. upphandling av grundforskning, industriell forskning och experimentell utveckling fram till nyutveckling. Kontrakt om forsknings- och utvecklingstjänster, inbegripet förkommersiell upphandling, undantas därför från denna förordnings tillämpningsområde. I motsats till den särskilda ordning som föreslås i den europeiska rättsakten om innovation omfattar förordningen om offentlig upphandling även inköp av den kommersiella slutprodukten.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*fördraget*) är den lämpliga rättsliga grunden för detta initiativ, eftersom dess främsta mål är att upprätta en enklare och effektivare harmoniserad ram för offentlig upphandling i alla medlemsstaterna, så att man därigenom förbättrar den inre marknadens funktion i enlighet med artikel 26 i fördraget. Initiativet berör även frågor som har att göra med de mål som eftersträvas enligt artiklarna 173 och 207 i EUF-fördraget, men dessa aspekter är tydligt underordnade initiativets primära mål att harmonisera reglerna för offentlig upphandling och motiverar därför inte att man förlitar sig på dessa bestämmelser som rättslig grund.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Enligt **artikel 5 i EU-fördraget** respekteras subsidiaritetsprincipen eftersom den balanserar de upphandlande myndigheternas utrymme för skönsmässig bedömning med de harmoniseringsåtgärder och harmoniseringsinslag som krävs för att uppnå målen med detta initiativ, vilka inte kan uppnås i tillräcklig utsträckning av medlemsstaterna själva.

Offentlig upphandling är en central del av EU:s inre marknad som möjliggör gränsöverskridande konkurrens och ett bredare tillträde till marknader för upphandlande myndigheter. Fragmenteringen av genomförandet undergräver dock dess effektivitet som ett instrument för den inre marknaden. Detta kräver ytterligare åtgärder på EU-nivå för att säkerställa samstämmigheten och förenklingen, och för att fullt ut frigöra potentialen hos en EU-omfattande upphandlingsmarknad för både företag och upphandlande myndigheter.

I linje med EU-domstolens senaste domar¹¹ **omfattas** behandlingen av ekonomiska aktörer från tredjeländer vid offentlig upphandling **av den gemensamma handelspolitiken**, som är en av unionens exklusiva befogenheter och därför endast kan regleras på EU-nivå. Endast unionen, och inte medlemsstater som agerar på egen hand, är behörig att fastställa en samstämmig och enhetlig ram för deltagandet av anbudsgivare från tredjeländer. Åtgärder på EU-nivå är därför både motiverade och nödvändiga för att säkerställa rättssäkerheten och de lika villkoren på den inre marknaden.

• Proportionalitetsprincipen

¹¹ Mål C-652/22, Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret AŞ/Statliga kommissionen för tillsyn av offentliga upphandlingsförfaranden; mål C-266/22, CRRC Qingdao Sifang Co. Ltd och Astra Vagoane Călători SA/Autoritatea pentru Reformă Feroviară och Alstom Ferroviaria SpA.

Den föreslagna översynen respekterar proportionalitetsprincipen i enlighet med artikel 5 i EU-fördraget och är förenlig med vad som är anpassat och nödvändigt för att uppnå målen om att **säkerställa en mer effektiv, transparent och enhetlig EU-ram för offentlig upphandling**, vilket därmed uppfyller unionens strategiska mål.

Inrättandet av EU:s digitala ekosystem är nödvändigt för att **minska fragmenteringen**, den administrativa bördan och kostnaderna genom att föreskriva en sammankoppling av medlemsstaternas e-upphandlingssystem till en enda integrerad EU-marknad för offentlig upphandling, så att man därmed även minskar efterlevnadskostnaderna och underlättar deltagandet över gränserna samt förbättrar den övergripande marknadseffektiviteten.

Bestämmelserna rörande företräde för europeiska företag i sektorsspecifika rättsakter är nödvändiga för att **svara på de nya tvingande geopolitiska nödvändigheterna**, samtidigt som man till fullo respekterar unionens internationella åtaganden. Dessa bestämmelser är utformade på ett proportionerligt sätt så att de inte lägger oproportionerliga ekonomiska bördor på de upphandlande myndigheternas budgetar. De syftar till att begränsa den administrativa bördan för offentliga upphandlare, framför allt genom stöd för genomförandet och användning av digitala verktyg på upphandlingsmarknaden.

För att uppnå unionens gemensamma social-, miljö- och innovationspolitiska mål är det nödvändigt att på unionsnivå fastställa det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet som standardtilldelningsmetod, med en ”följ eller förklara”-mekanism. Inverkan på risken för bedrägerier och oriktigheter beror visserligen på den administrativa kapaciteten, men flera skyddsåtgärder minskar dessa risker, särskilt kravet på att alla kvalitetskriterier ska förbli **kopplade till kontraktsföremålet**, vilket begränsar de potentiella snedvridningarna av konkurrensen.

- **Val av instrument**

De föreslagna regleringsmässiga ändringarna åtgärdar de **brister som identifierades i utvärderingen** av 2014 års direktiv genom att öka samstämmigheten och den rättsliga klarheten medelst ett sammanförande av de tre direktiven till en enda förordning och en effektivisering av den förfarandemässiga strukturen. Detta är ett svar på den ihållande fragmenteringen och otillräckliga harmoniseringen av flera EU-instrument, vilket har ökat komplexiteten, rättsosäkerheten och efterlevnadskostnaderna. Genom att inrätta en **direkt tillämplig förordning** skapar ramen en enda uppsättning regler på unionsnivå, vilket förbättrar enhetligheten i tillämpningen, minskar fragmenteringen och undviker olika nationella genomföranden (”överreglering”), samtidigt som den nödvändiga flexibiliteten bevaras. I linje med Europeiska rådets påbud om ”Ett Europa, en marknad” och rekommendationen i Letta-rapporten garanterar detta en större rättssäkerhet och mer lika villkor i alla medlemsstaterna.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Utvärderingen syftade till att bedöma effekterna mellan 2016 och 2024 av 2014 års direktiv om offentlig upphandling. Utvärderingen gav en evidensbaserad bedömning av ändamålsenligheten, effektiviteten, samstämmigheten och relevansen av dessa direktiv, och resultaten låg till grund för både utarbetandet och den åtföljande konsekvensbedömningen.

Utvärderingen visade att målet om att skapa större rättslig klarhet och rättssäkerhet när det gäller omfattningen och täckningen inte har uppnåtts, och att de återstående målen endast

delvis har uppnåtts, dvs. att förenkla, effektivisera och öka flexibiliteten i upphandlingsförfarandena, att använda offentlig upphandling för att stödja andra politiska mål på t.ex. det sociala området, miljöområdet och innovationsområdet, att öppna marknaderna för mer konkurrens över gränserna och underlätta deltagandet av små och medelstora företag, och att stärka styrningsramen för att förebygga oriktigheter. Samtidigt som det bekräftades att alla dessa mål fortfarande är mycket relevanta i dag konstaterades det i utvärderingen också att direktiven inte är ändamålsenliga för att säkerställa den ekonomiska säkerheten och reagera på avbrott i leveranskedjan och på beroenden.

- **Samråd med berörda parter**

I linje med riktlinjerna för bättre lagstiftning genomförde kommissionen ett ambitiöst och inkluderande samrådsförfarande för att samla in tillförlitliga bevis från alla aktörer inom offentlig upphandling.

En inbjudan att lämna synpunkter i kombination med ett offentligt samråd pågick från den 3 november 2025 till den 26 januari 2026, och gav upphov till 745 respektive 1 037 svar från näringslivsorganisationer, företag, myndigheter, fackföreningar, icke-statliga organisationer och medborgare, varav de allra flesta kom från EU- och EES-länderna. Det öppna offentliga samrådet var uppbyggt kring tre tematiska avsnitt: effektivitet och öppenhet, balansen mellan gröna, sociala, innovationsrelaterade och andra mål, samt ekonomisk säkerhet och strategiskt oberoende.

Dessa offentliga samråd kompletterades med en särskild samverkan med medlemsstaterna och experter genom expertgruppen för offentlig upphandling (EXPP), expertgruppen för elektronisk offentlig upphandling (EXEP) och expertgruppen för berörda parter inom offentlig upphandling (SEGPP), samt riktade utfrågningar med arbetsmarknadens parter och icke-statliga organisationer. Särskild uppmärksamhet ägnades åt deltagandet av små och medelstora företag, vilka särskilt rådfrågades genom nätverket av företrädare för små och medelstora företag och en panel inriktad på små och medelstora företag som samlade in 108 svar.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Resultaten av dessa samråd, framför allt det öppna offentliga samrådet, beaktades noggrant vid utarbetandet av förslaget. De svarande var i stort sett överens om behovet av att röra sig bort ifrån paradigmet med lägsta kostnad, öka den förfarandemässiga flexibiliteten och minska den administrativa bördan genom en fullständig digitalisering, medan ett starkt stöd (över 80 % i alla grupper av svarande inom EU och EES) uttrycktes för att prioritera europeiska varor och tjänster inom strategiska sektorer, i synnerhet genom att utöka andra kriterier än priset och införa mekanismer för ”företräde för europeiska företag”. Små och medelstora företag identifierade förenkling, digitalisering och förbättrad datatillgänglighet som huvudprioriteringar, och pekade på de svårigheter som orsakas av olika nationella genomföranden. Deras bidrag hade en direkt inverkan på de åtgärder som syftar till att underlätta tillgången för små och medelstora företag.

- **Konsekvensbedömning**

I enlighet med riktlinjerna för bättre lagstiftning bygger detta förslag på en konsekvensbedömning som analyserar problemet och delproblemen kopplade till översynen av upphandlingsdirektiven, i ett globalt sammanhang med konkurrensutmaningar. I konsekvensbedömningen identifieras möjliga politiska alternativ för att hantera problemkällorna och det görs en bedömning av de sannolika effekterna av dessa. Konsekvensbedömningen var utformad för att avspegla det öppna offentliga samrådet, inbjudan att lämna synpunkter och de olika samråden.

Nämnden för lagstiftningskontroll yttrade sig inledningsvis negativt om konsekvensbedömningen den 17 april 2026. Nämnden nämnde flera brister som måste åtgärdas, däribland en otillräcklig analys av samstämmigheten mellan insatsen och de sektorsspecifika akter som innehåller bestämmelser rörande offentlig upphandling, och en otillräcklig bedömning av omfattningen av problem som rör miljömål, sociala mål och innovationsmål. Nämnden för lagstiftningskontroll påpekade också att det fanns ett behov av att bättre specificera och motivera de rekommenderade politiska alternativen, i synnerhet när det gäller hur kvalitet skulle definieras inom ramen för upphandling inriktad på bästa förhållande mellan pris och kvalitet, och av att bättre utvärdera kostnaderna för, fördelarna med och proportionaliteten hos det rekommenderade alternativet, inklusive dess effekter på konkurrensen och priserna. Slutligen betonade nämnden att rapporten saknade en grundlig bedömning av de kombinerade effekterna och oavsiktliga konsekvenserna av det rekommenderade alternativet, framför allt riskerna med att samtidigt införa fler förhandlingar och ett ökat beroende av principerna om bästa förhållande mellan pris och kvalitet.

De ovannämnda detaljerna togs upp i en reviderad konsekvensbedömning som lämnades in till nämnden, vilken avgav ett positivt yttrande med reservationer den 8 juni 2026. Nämnden begärde att få mer detaljerad information om det nya öppna förfarandet med eventuella förhandlingar och om bästa förhållandet mellan pris och kvalitet och dess ”följ eller förklara”-metod, såväl som större klarhet om kostnads-nyttoanalysen. Dessa förtydliganden tillhandahölls till nämnden.

Konsekvensbedömningen bygger på fyra specifika mål som åtgärdar de identifierade problemkällorna. Den innehåller två eller tre politiska alternativ för varje särskilda mål (flexibilitet [FLX], miljö, sociala frågor och innovation [ESI], köp europeiskt [BEU] och den digitala marknadsplatsen [MPL]).

- FLX – [FLX.1] bibehåller den befintliga upphandlingsstrukturen och inför en riktad flexibilitet, som möjliggör val av förfarande, tillåter viktiga korrigeringar i anbud om de inte ändrar upphandlingens huvudinnehåll, förbättrar vägledningen om preliminära marknadsundersökningar och förtydligar begrepp såsom ”kris” och koncessionsrisk. Detta alternativ anpassar också reglerna mellan de olika direktiven och ger korshänvisningar mellan skälen för uteslutning och den sektorsspecifika lagstiftningen. I [FLX.2] sammanförs de tre befintliga direktiven till en enda rättsakt och omstrukturerar förfarandena till ett öppet förfarande med eventuell förhandling, ett dynamiskt förfarande, ett innovationsförfarande och kontrakt som enbart kräver offentliggörande av en offentlig sammanfattning av resultat såsom i nödsituationer. Det integrerar också skälen för uteslutning i de befintliga sektorsspecifika rättsakterna och stryker dem där så är möjligt ur de sektorsspecifika rättsakterna. Det främjar samråd före upphandling, standardiserar förhandlingsfaser med starkare öppenhetsgarantier och stärker kraven på bedrägeribekämpning och spårbarhet samtidigt som det avlägsnar de sektorsövergripande dubbleringarna.

- ESI – [ESI.1] ger incitament till en kvalitetsbaserad upphandling genom att göra bästa förhållande mellan pris och kvalitet till den standardiserade tilldelningsmetoden enligt en ”följ eller förklara”-logik, med viktning av minsta tillåtna kvalitet. Det främjar miljömärken, beräkning av livscykelkostnader och prestandastandarder, skapar en ram för innovationsupphandling, begränsar möjligheten att fullgöra kontraktet enbart genom att anlita underleverantörer och klargör kopplingen mellan arbetsvillkoren och kontraktsföremålet. [ESI.2] bygger vidare på detta genom att integrera relevanta övergripande bestämmelser från andra unionsakter, harmonisera definitionerna och centralisera de möjliggörande bestämmelserna för delegerade akter och genomförandeakter. [ESI.3] gör bästa förhållande mellan pris och kvalitet med viktning för minsta tillåtna kvalitet obligatoriskt utan undantag, inför bindande mål och rapporteringsskyldigheter för medlemsstaterna, gör användningen av

EU-miljömärket obligatorisk i tillämpliga fall, begränsar underleverantörskedjorna ytterligare och integrerar sektorsspecifika krav i den allmänna ramen.

- BEU – [BEU.1] skulle införa ett frivilligt företräde för europeiska företag genom att kodifiera den befintliga rättspraxisen från EU-domstolen och göra det möjligt för upphandlande myndigheter att begränsa deltagandet till EU/EES och andra internationellt omfattade ekonomiska aktörer eller varor (WTO-avtalet och relevanta frihandelsavtal). Det tillhandahåller praktiska verktyg för verifiering av de länder som har rätt att delta och vägledning om ursprungsregler. [BEU.2] erbjuder en ram för ett samstämmigt företräde för europeiska företag inom utvalda sektorer i framtida rättsakter, genom en verktygslåda med mekanismer för offentliga upphandlare, samtidigt som definitioner, ursprungsregler och dokumentation standardiseras och dessa verktyg integreras i EU:s infrastruktur för digital upphandling. [BEU.3] gör företrädet för europeiska företag obligatoriskt genom att kräva att ekonomiska aktörer från länder utanför EU/EES eller icke omfattade tredjeländer ska uteslutas, med förbehåll enbart för begränsade skyddsåtgärder såsom bristande konkurrens eller orimliga kostnader.

- MPL – [MPL.1] inrättar ett decentraliserat nätverk av sammanlänkade nationella e-upphandlingsplattformar som är sammankopplade genom ett interoperabilitetslager på EU-nivå. Detta alternativ inför ett digitalt verktyg för företagsuppgifter med verifierade uppgifter om företagets identitet och behörighet, en gemensam tjänst för behörighet att delta i upphandling och en enhetlig ram för datahantering som stärker transparensen och bedrägeribekämpningen genom ett systematiskt datautbyte, riskanalysverktyg och obligatorisk rapportering. [MPL.2] ersätter i stället de nationella systemen med en gemensam e-upphandlingsplattform på EU-nivå för alla förfaranden som omfattas av rättsakten, vilken helt och hållet centraliserar upphandlingsförfarandena, datahanteringen, övervakningen och efterlevnadsverktygen på unionsnivå.

På grundval av de uppgifter som finns tillgängliga förväntas förslaget leda till betydande nettokostnadsbesparingar, främst genom skapandet av det digitala ekosystemet för offentlig upphandling. För ekonomiska aktörer medför de nya kraven återkommande kostnader på 477 miljoner euro, vilket mer än väl uppvägs av återkommande besparingar på 1 miljard euro från det digitala ekosystemet och andra förenklingar. För de upphandlande myndigheterna uppgår de nya återkommande kostnaderna till 141 miljoner euro, medan det digitala ekosystemet ger årliga besparingar på 220 miljoner euro. Den genomsnittliga upphandlande myndigheten sparar omkring 4,4 % per förfarande, medan den genomsnittliga ekonomiska aktören sparar omkring 8,9 %. På det hela taget leder förslaget därmed till betydande nettobesparingar, för både ekonomiska aktörer och upphandlande myndigheter.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Förslaget förenklar den rättsliga ramen genom att ersätta de tre befintliga direktiven med en enda direkt tillämplig förordning. Detta minskar fragmenteringen, avlägsnar de avvikelser som följer av de nationella införlivandena och ger en mer sammanhängande och tillgänglig uppsättning regler för offentliga upphandlare och ekonomiska aktörer. Det effektiviserar också den förfarandemässiga ramen genom att minska antalet förfaranden och införa mer flexibla och funktionsdugliga verktyg som är anpassade till olika upphandlingsbehov.

Förslaget är också resultatet av en omfattande regleringsmässig storstädning. Konsolideringen till en enda referenslagstiftning, dvs. denna förordning, av de bestämmelser om uteslutning, horisontella bestämmelser om ”vad som ska köpas” och befogenheter för grön offentlig upphandling som för närvarande är utspridda mellan flera olika sektorsspecifika rättsakter kommer i hög grad att förenkla tillämpningen av dessa regler i praktiken och öka deras läsbarhet och rättssäkerhet.

Ytterligare förenklingar uppnås genom en ökad användning av digitala lösningar och strukturerade uppgifter, inklusive interoperabla digitala verktyg, en elektronisk tjänst för behörighet som bygger på engångsprincipen och harmoniserade krav på offentliggörande samt uppgiftskrav, vilket minskar de repetitiva administrativa formaliteterna och förbättrar effektiviteten. Förslaget minskar också bördan för ekonomiska aktörer, i synnerhet små och medelstora företag, genom att begränsa de oproportionerliga urvalskraven och främja deltagandet över gränserna. Samtidigt bevarar förslaget de grundläggande garantier för öppenhet, likabehandling, konkurrens och ansvarsskyldighet som krävs enligt unionens lagstiftning om offentlig upphandling.

- **Grundläggande rättigheter**

Förslaget får inga konsekvenser för stadgan om de grundläggande rättigheterna.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Det föreslagna initiativet förväntas ha en total finansiell inverkan över sju år på omkring 163,5 miljoner euro, inklusive en årlig inflationstakt på 2 %¹². Denna budget täcker omkring 142,2 miljoner euro för driftsanslag och omkring 21,3 miljoner euro för personalresurser. Såsom anges i finansierings- och digitaliseringsöversikten är den planerade årliga fördelningen cirka 22,0 miljoner euro under 2028, 22,4 miljoner euro under 2029, 22,9 miljoner euro under 2030, 23,3 miljoner euro under 2031, 23,8 miljoner euro under 2032, 24,3 miljoner euro under 2033 och 24,8 miljoner euro under 2034.

Budgeten förväntas finansieras inom ramen för den fleråriga budgetramen 2028–2034. Den beräknade budgeteffekten säger ingenting om nästa fleråriga budgetram. Finansieringskällan och omfattningen av unionens finansiella åtagande för perioden efter 2027 förblir beroende av resultatet av de interinstitutionella förhandlingarna om den fleråriga budgetramen 2028–2034 och ska därefter fastställas genom det årliga budgetförfarandet.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

För att säkerställa ett effektivt genomförande föreskrivs i denna förordning ett stegvist tillvägagångssätt för de delar som kräver teknisk utveckling eller institutionell anpassning, i synnerhet det digitala ekosystemet inklusive den elektroniska tjänsten för behörighet, och det nationella dataområdet för offentlig upphandling samt dataområdet för offentlig upphandling. Kommissionen kommer att stödja genomförandet genom delegerade akter och genomförandeakter, vägledning, tekniska specifikationer, standardiseringsarbete och, i lämpliga fall, operativa verktyg och digitala tjänster.

Medlemsstaterna kommer att åläggas att utse en nationell samordnande myndighet och att införa de styrningsarrangemang som är nödvändiga för att säkerställa en effektiv samordning mellan de myndigheter och organ som deltar i tillämpningen av denna förordning. De kommer också att behöva stödja professionaliseringen av upphandlingen, bland annat genom nationella strategier och lämpliga stödstrukturer, och att säkerställa att de berörda aktörerna har kapacitet att tillämpa den nya ramen på ett effektivt sätt.

¹² Skillnaden mellan de kostnader som presenteras i finansieringsöversikten för lagstiftningen och i konsekvensbedömningen beror på att samtliga kostnader ingår i finansieringsöversikten för lagstiftningen, medan konsekvensbedömningen endast redovisar de merkostnader som införs genom de politiska åtgärderna utöver de ”vanliga” kostnaderna. Det finns också små skillnader i kostnadsklassificering och presentation som härrör från kraven i budgetförordningen.

Genom denna förordning inrättas en förstärkt övervakningsram baserad på strukturerade upphandlingsuppgifter. Varje medlemsstat kommer att behöva inrätta eller utse ett nationellt dataområde för offentlig upphandling som central nationell åtkomstpunkt för uppgifter om upphandling och kontraktslivscykel. Dessa nationella dataområden kommer att kopplas till ett dataområde för offentlig upphandling på unionsnivå som förvaltas av kommissionen. Detta kommer att möjliggöra en mer systematisk övervakning av upphandlingsmarknaderna, de strategiska upphandlingsresultaten, konkurrensen, deltagandet över gränserna, tillträdet för små och medelstora företag och de risker som påverkar integritet, resiliens och försörjningstrygghet.

Medlemsstaterna kommer att behöva inrätta en evidensbaserad ram för att övervaka hur deras system och marknader för offentlig upphandling fungerar, och göra resultaten av denna övervakning allmänt tillgängliga åtminstone en gång om året. Medlemsstaterna ska rapportera till kommissionen om resultaten av dessa analyser och om de åtgärder som vidtagits eller planeras att vidtas för att åtgärda strukturella brister där sådana konstateras.

Kommissionen kommer att kontinuerligt övervaka hur den offentliga upphandlingen fungerar i unionen på grundval av de uppgifter som finns tillgängliga i dataområdet för offentlig upphandling. Vart tredje år kommer den att tillhandahålla en analys av systemet för offentlig upphandling i hela unionen.

Enligt denna förordning ska kommissionen dessutom genomföra en utvärdering sju år efter förordningens ikraftträdande och därefter vart sjunde år.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Del I innehåller allmänna bestämmelser om kontraktsföremål, tillämpningsområde – i synnerhet de relevanta tröskelvärdena och mekanismerna för att uppdatera dem – principer och definitioner. Enligt denna förordning måste de offentliga upphandlarna behandla ekonomiska aktörer från unionen och omfattade ekonomiska aktörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, agera öppet och proportionellt och säkerställa integriteten i förfarandena för offentlig upphandling. Offentliga kontrakt måste garantera bästa kvalitet för pengarna, undvika otillbörliga konkurrensbegränsningar och syfta till att bidra till uppnåendet av unionens bredare politiska mål.

I **del II** definieras de relevanta aktörer som deltar i offentlig upphandling. Avdelning I börjar med att definiera de offentliga upphandlare som omfattas av reglerna, och tar sedan upp allmännyttiga tjänster, förtecknar de berörda sektorerna och tillåter undantag när verksamheten är direkt konkurrensutsatt samt fastställer förfarandet för begäran av undantag från kommissionen. Avdelning II rör ekonomiska aktörer, däribland grupper, utnyttjandet av kapacitet från tredje part och anlitaandet av underleverantörer, med väl avvägda regler för användningen av detta instrument för att undvika missbruk. I denna avdelning anges dessutom obligatoriska skäl för uteslutning, rörande allvarliga brott såsom korruption, bedrägeri, terrorism, människohandel, miljöbrott och utnyttjande av barn, samt frivilliga skäl för uteslutning som har att göra med situationer som ger upphov till tvivel om den berörda ekonomiska aktörens tillförlitlighet eller integritet. I bestämmelserna om urvalskriterier fastställs tydliga regler rörande den finansiella, tekniska och yrkesmässiga kapacitet som de offentliga upphandlarna kan kräva av de ekonomiska aktörerna om de vill använda urvalskriterier i sina upphandlingsförfaranden.

I **del III** fastställs reglerna för förfaranden. Avdelning I handlar om offentliga upphandlingsförfaranden och integrerar de bestämmelser om planering, marknadsundersökningar, val av förfaranden, uppskattning av kontraktsvärde och genomförande av förhandlingar som är tillåtna i alla förfaranden, med lämpliga

skyddsåtgärder för öppenhet och icke-diskriminering. Förfarandena inbegriper det öppna förfarandet, det dynamiska förfarandet, innovationsförfarandet och kontrakt som enbart kräver offentliggörande av en offentlig sammanfattning av resultaten, t.ex. i nöd- och krissituationer.

Avdelning II tar upp den strategiska utformningen och det strategiska genomförandet av offentlig upphandling, och rationaliserar de relevanta definitionerna och bestämmelserna så att hänsyn tas till överväganden som rör unionens bredare politiska mål:

- Kapitel 1 avser grön offentlig upphandling. Det innehåller en definition av grön offentlig upphandling och där i föreskrivs skyldigheter som rör främjande av den cirkulära ekonomin, resurseffektivitet, energieffektivitet och krav på grön offentlig upphandling för vissa produkter.
- Kapitel 2 tar upp socialt ansvarsfull offentlig upphandling, däribland tillgänglighet, reserverade kontrakt för organisationer vars främsta syfte är social och yrkesmässig integration av personer med funktionsnedsättning eller mindre gynnade personer, samt kontrakt för sociala tjänster, hälso- och sjukvårdstjänster och utbildningstjänster.
- Kapitel 3 rör offentlig upphandling av innovation. Det klargör innovationsmålen vid offentlig upphandling, upphandling av innovation och immateriella rättigheter.
- Kapitel 4 handlar om säkerhet och resiliens, och klargör hur säkerhetsaspekter ska beaktas i den offentliga upphandlingen. Det innehåller en icke uttömmande förteckning över de intressen rörande säkerhet och allmän ordning som ska beaktas, och det reglerar uppsägningen av kontrakt och uteslutningen av operatörer under fullgörandet av kontraktet på grund av säkerhetsskäl. Det avser också att säkerställa efterlevnaden av cybersäkerhetskraven och att definiera resiliens och försörjningstrygghet för kritiska entiteter och infrastrukturer.
- I kapitel 5 klargörs begreppet företräde för europeiska företag genom att definiera omfattade ekonomiska aktörer, varor, tjänster och byggentreprenader: när de har sitt ursprung i ett tredjeland som är part i WTO:s avtal om offentlig upphandling eller i ett tredjeland som har ingått ett bilateralt eller multilateralt handelsavtal med unionen. I detta kapitel fastställs kraven för företräde för europeiska företag, däribland möjligheten att begränsa eller avvisa vissa ekonomiska aktörer och anbud. Det tillhandahåller också en ram för ett obligatoriskt företräde för europeiska företag i sektorsspecifika EU-rättsakter, samtidigt som det fastställer undantag där offentliga upphandlare kan besluta att inte tillämpa företrädet för europeiska företag.

I avdelning III fastställs övergripande bestämmelser som täcker viktiga aspekter av upphandlingsprocessen, inbegripet uteslutna och blandade kontrakt, bland annat försvars- och säkerhetskontrakt, men även olika tjänster som inte omfattas av upphandlingsdisciplin, såsom juridiska tjänster, skiljedomstjänster och förlikningstjänster, anställningskontrakt osv. Denna förordning klargör det viktiga begreppet koppling till kontraktsföremålet och fastställer tydliga bestämmelser om tekniska specifikationer, däribland användningen av standarder och märkningar, och om tilldelningskriterier, i synnerhet användningen av kvalitetskriterier genom bästa förhållande mellan pris och kvalitet. Avdelning III reglerar dessutom andra aspekter av genomförandet av förfaranden, däribland sekretess, intressekonflikter, aktörernas tidigare deltagande, tidsfrister, upphandlingsdokument, uppdelning i delar, onormalt låga anbud, korrigeringar och annulleringar samt ramavtal. Slutligen behandlas genomförandet av kontrakt, däribland ändring och uppsägning av avtal, justeringsmekanismer, betalningar samt krav på offentliggörande och dokumentation.

Del IV reglerar koncessioner, anger uteslutningar och fastställer regler för förberedelse, utformning och tilldelningsförfaranden, däribland strukturerade riskbedömningar. I denna del

tas även upp koncessionernas varaktighet och kontraktsförvaltning (t.ex. ändringar och uppsägning).

I **del V** fastställs ramen för det digitala ekosystem som upprätthåller genomförandet av denna förordning. Denna del skapar interoperabilitetsregler för ett säkert nätverk för datautbyte vid offentlig upphandling. Detta möjliggör elektronisk kommunikation mellan offentliga upphandlare och ekonomiska aktörer genom olika leverantörer av e-upphandlingstjänster. I denna del fastställs också skyldigheten för kommissionen att hjälpa leverantörerna med kontrollen av rätten att delta (uteslutningsgrunder, urvalskriterier, ursprungs krav).

Del VI handlar om öppenhet och styrning. Reglerna för dataområden (avdelning I) reglerar inrättandet av och funktionerna för, å ena sidan, de nationella dataområdena för offentlig upphandling, och å andra sidan det dataområde för offentlig upphandling som inrättas av kommissionen, en central databas med upphandlingsinformation från alla nationella dataområden för offentlig upphandling för övervakning på unionsnivå av förfarandena och kontrakten för offentlig upphandling. I avdelning II fastställs olika styrningsverktyg och styrningsmekanismer som möjliggör regelbunden övervakning av upphandlingssystemet i syfte att bedöma resultaten och stödja förbättringar; detta innebär utnämningen av en nationell samordnande myndighet som ska övervaka och samordna genomförandet, och lämpliga åtgärder för att stärka professionaliseringen av offentlig upphandling som långsiktiga och strategiska inslag i den offentliga styrningen.

I **del VII** anges slutbestämmelser som fastställer utövandet av delegeringen och ger kommissionen befogenhet att anta delegerade akter. Denna förordning upphäver direktiv 2014/23/EU, direktiv 2014/24/EU och direktiv 2014/25/EU, och ändrar de övergripande bestämmelser om offentlig upphandling som ingår i förordning (EU) 2014/1781, förordning (EU) 2024/1735, förordning (EU) 2023/1542, förordning (EU) 2024/3110, förordning (EU) 2025/40, direktiv 2023/1791, direktiv 2008/98/EG, förordning (EU) 2024/1252, direktiv 2019/882, direktiv 2022/2381, förordning (EU) 2024/2847, direktiv (EU) 2024/1760 och förordning (EU) 2024/1157. Den ändrar också förordning 1370/2007. Slutligen fastställs ett översynsmål sju år efter antagandet och ett uppskjutet ikraftträdande på två år.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om offentliga kontrakt och koncessioner, om upphävande av direktiven 2014/23/EU, 2014/24/EU och 2014/25/EU samt om ändring av förordningarna (EG) nr 1370/2007, (EU) 2023/1542, (EU) 2024/1157, (EU) 2024/1252, (EU) 2024/1735, (EU) 2024/1781, (EU) 2024/2847, (EU) 2024/3110 och (EU) 2025/40 samt direktiven 2008/98/EG, (EU) 2019/882, (EU) 2022/2381, (EU) 2023/1791 och (EU) 2024/1760 (förordningen om offentlig upphandling)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Tilldelningen av offentliga kontrakt och koncessioner av medlemsstaternas myndigheter eller för deras räkning måste vara förenlig med principerna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*fördraget*), i synnerhet fri rörlighet för varor, etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla tjänster samt de principer som följer därav, bland annat likabehandling, icke-diskriminering, ömsesidigt erkännande, proportionalitet och öppenhet. När det gäller upphandlingsförfaranden för offentliga kontrakt och koncessioner över ett visst penningvärde är det nödvändigt att fastställa harmoniserade regler för upphandlingsförfaranden så att man undanröjer hinder för den inre marknadens funktion och förhindrar uppkomsten av nya hinder i form av regleringsmässiga skillnader mellan medlemsstaterna, däribland när det gäller att uppnå strategiska politiska mål. Utvärderingen av de befintliga direktiven från 2014, Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU¹, 2014/24/EU² och 2014/25/EU³, bekräftade att dagens regler för offentlig upphandling är behäftade med betydan-

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU av den 26 februari 2014 om tilldelning av koncessioner (EUT L 94, 28.3.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/oj>).

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj>).

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och om upphävande av direktiv 2004/17/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 243, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj>).

brister. I utvärderingen drogs slutsatsen att reglernas komplexitet och bristande flexibilitet skapar en betydande rättsosäkerhet, för både offentliga upphandlare och ekonomiska aktörer. Tilldelningar som enbart baseras på pris dominerar fortfarande, och användningen av sociala, miljömässiga och innovationsrelaterade krav är fortfarande begränsad. Reglerna om marknadstillträde för företag utanför EU saknar klarhet och är inte längre ett effektivt svar på dagens geopolitiska verklighet. Fragmenterade e-upphandlingssystem utgör ett hinder för en ordentlig insyn och effektiv övervakning och tillsyn, och trots förbättringar av insynen hindrar dataluckor och kvalitetsfrågor på både EU-nivå och nationell nivå en effektiv styrning, ett strategiskt beslutsfattande och ett förebyggande av korruption. Syftet med denna förordning är att åtgärda dessa utmaningar, och den förväntas säkerställa att offentlig upphandling i högre grad öppnas upp för konkurrens samtidigt som den kommer att fungera som ett verktyg för effektiva offentliga investeringar i linje med EU:s bredare politiska mål. Skyldigheter enligt annan unionslagstiftning gäller fortsatt och påverkas inte.

- (2) I denna förordning fastställs regler för upphandlingsförfaranden för offentliga kontrakt och koncessioner över vissa tröskelvärden. När det gäller kontrakt som inte omfattas av denna förordning står det medlemsstaterna fritt att reglera tilldelningen av sådana kontrakt under förutsättning att de säkerställer att all tillämplig unionslagstiftning respekteras, inbegripet fördragsprinciper i händelse av gränsöverskridande intressen. I denna förordning fastställs förfaranderegler för tilldelning av de kontrakt och koncessioner som omfattas samt upphandlingsrelaterade aspekter av planeringen och genomförandet av dessa kontrakt; det anges hur hänsyn ska tas till bredare politiska mål och en ram fastställs för ett gemensamt digitalt ekosystem som ska användas vid planeringen, tilldelningen och genomförandet av dessa kontrakt såväl som mekanismer och krav som säkerställer den offentliga upphandlingens effektivitet och ansvarsskyldighet. Denna förordning bör däremot inte reglera den övergripande administrativa miljö i vilken dessa offentliga upphandlingsförfaranden äger rum. Nationella bestämmelser om den offentliga förvaltningens funktion och organisation i allmänhet, i synnerhet regler om budgetkontroll och finansiell kontroll och om beslutsstrukturer inom den offentliga förvaltningen, påverkas därmed inte. Nationell civilrätt och allmänna bestämmelser om avtalsförhållanden, vilka ingår i den bredare nationella rättsliga ram inom vilken bestämmelserna i denna förordning kommer att tillämpas, påverkas inte heller.
- (3) Man bör komma ihåg att ingenting i denna förordning ålägger medlemsstaterna att använda underleverantörer eller att på entreprenad lägga ut tillhandahållandet av tjänster som de själva önskar tillhandahålla eller organisera på annat sätt än genom offentliga kontrakt i den mening som avses i denna förordning. Tillhandahållandet av tjänster som grundas på lagar, författningar eller anställningsavtal bör inte omfattas. I vissa medlemsstater kan detta gälla vissa administrativa och statliga tjänster, såsom verkställande och lagstiftande tjänster, tillhandahållandet av vissa samhällstjänster, såsom utrikespolitiska tjänster eller rättstjänster eller obligatoriska sociala trygghetstjänster.
- (4) Denna förordning bör inte ha någon inverkan på medlemsstaternas lagstiftning rörande social trygghet, och den bör inte heller behandla avregleringen av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse som är förbehållna offentliga eller privata enheter, eller privatiseringen av offentliga enheter som tillhandahåller tjänster. Medlemsstaterna är fria att organisera tillhandahållandet av obligatoriska sociala tjänster eller andra tjänster antingen som tjänster av allmänt ekonomiskt intresse eller som icke-

ekonomiska tjänster av allmänt intresse eller som en blandning av dessa. Icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse bör inte omfattas av denna förordnings tillämpningsområde.

- (5) Genom rådets beslut 94/800/EG⁴ godkändes bland annat ingåendet av Världshandelsorganisationens avtal om offentlig upphandling (*WTO-avtalet*) på unionens vägnar. I WTO-avtalet fastställs en multilateral ram med balanserade rättigheter och skyldigheter i samband med offentlig upphandling för att liberalisera och öka världshandeln. För kontrakt som omfattas av bilagorna 1, 2, 4 och 5 samt de allmänna anmärkningarna i unionens tillägg I till WTO-avtalet, samt av andra relevanta internationella avtal som unionen är bunden av, bör offentliga upphandlare, för att fullgöra skyldigheterna enligt dessa avtal, tillämpa denna förordning på ekonomiska aktörer i tredjeländer som är parter i avtalen. Alla nya delar som införs i denna förordning har utformats för att säkerställa en fullständig anpassning till unionens skyldigheter enligt WTO-avtalet.
- (6) De tröskelvärden som fastställs i denna förordning bör tjäna till att fastställa de kontrakt och koncessioner på vilka hela uppsättningen av upphandlingsregler på unionsnivå är tillämpliga. Dessa tröskelvärden bör även fortsättningsvis avspegla unionens internationella åtaganden enligt WTO-avtalet, samtidigt som rättssäkerheten och den administrativa genomförbarheten säkerställs. För att säkerställa förenligheten med unionens internationella åtaganden enligt WTO-avtalet bör de tröskelvärden som gäller för offentlig upphandling anpassas till dem som uttrycks i särskilda dragningsrätter (SDR) enligt Internationella valutafondens definition, och de bör därför regelbundet ses över på grundval av eurons genomsnittliga värde gentemot SDR. Förutom dessa periodiska matematiska justeringar kommer kommissionen tillsammans med parterna i WTO-avtalet att undersöka frågan om en höjning av de tröskelvärden som fastställs i WTO-avtalet.
- (7) För att säkerställa att unionens inre marknad för offentlig upphandling fungerar väl bör den offentliga upphandlingen vägledas av principen om bästa kvalitet för offentliga medel, så att den därigenom tjänar målet om effektiva offentliga utgifter och investeringar, och offentliga upphandlare bör behandla ekonomiska aktörer som har sitt ursprung i unionen, ett tredjeland som är part i WTO-avtalet eller en tredje part som har ingått ett bilateralt eller multilateralt handelsavtal med unionen, på de villkor som fastställs i det avtalet, på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, och bör agera på ett öppet och proportionellt sätt. Offentliga upphandlare bör också vidta lämpliga åtgärder för att skydda upphandlingsprocessens integritet, opartiskhet och rättvisa, och bör inte utforma sin upphandling så att den faller utanför denna förordnings tillämpningsområde eller så att den otillbörligt begränsar konkurrensen. Respekten för dessa principer är avgörande för att garantera en effektiv konkurrens, undanröja och förhindra hinder för marknadstillträdet och bidra till att säkerställa effektiva offentliga investeringar.
- (8) Offentlig upphandling utgör ett viktigt instrument för främjandet av unionens strategiska politiska mål. Det är nödvändigt att reglera den strategiska användningen av offentlig upphandling för att undvika att skiljaktiga metoder som används av offentliga upphandlare inom unionen skapar hinder för den inre marknaden. Offentliga

⁴ Rådets beslut (94/800/EG) av den 22 december 1994 om ingående, på Europeiska gemenskapens vägnar – vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet – av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986–1994) (EGT L 336, 23.12.1994, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1994/800/oj>).

upphandlingsförfaranden bör vägledas av unionens politiska mål, såsom att stärka den inre marknadens konkurrenskraft, stödja innovation och en ren industriell bas, uppnå klimat- och miljömål, främja ett rättvist och inkluderande samhälle, i synnerhet rättvisa arbetsvillkor, bland annat med hjälp av dialog mellan arbetsmarknadens parter, och förbättra unionens trygghet, säkerhet, resiliens och ekonomiska säkerhet, däribland genom strategiskt oberoende. Med hänsyn tagen till de nationella systemens mångfald och respekten för arbetsmarknadens parter självständighet kan offentliga upphandlare använda socialt ansvarsfull offentlig upphandling för att stödja högkvalitativa arbetstillfällen och social rättvisa, bland annat genom att erkänna den roll som kollektivförhandlingar spelar.

- (9) Det är lämpligt att bibehålla reglerna för den upphandling som utförs av enheter som är verksamma inom försörjningssektorerna för vatten och energi, däribland gas, dvs. naturgas eller varje annan gas, samt inom sektorerna för transport- och posttjänster, eftersom de nationella myndigheterna fortsatt kan styra dessa enheters beteende och/eller förekomsten av särskilda rättigheter eller ensamrätt. Upphandlande enheter bör undantas från denna förordning om den verksamhet de bedriver är direkt konkurrensutsatt på marknader med fritt tillträde. Huruvida en viss sektor, eller delar av en sektor, är direkt konkurrensutsatt bör bedömas med utgångspunkt i det särskilda område på vilket verksamheten, eller berörda delar av verksamheten, bedrivs. Den s.k. relevanta geografiska marknaden är antingen en medlemsstats territorium eller en del av detta territorium. Begreppet ”relevant geografisk marknad” bör baseras på liknande kriterier som dem som fastställs i annan unionslagstiftning.
- (10) Direkt konkurrensutsättning bör bedömas av kommissionen på begäran av en medlemsstat eller en upphandlande enhet. För att göra förfarandet för fastställande att denna förordning inte är tillämplig på en viss verksamhet lättillgängligt bör det klargöras att ett beslut om undantag kan fattas redan i den förberedande fasen innan en formell begäran lämnas in, i situationer där kommissionen redan har tillgång till information som gör det möjligt för den att dra slutsatsen att villkoren för att undanta verksamheten är uppfyllda. För att underlätta kommissionens bedömning i den formella fasen är det dessutom önskvärt att ansökningar om undantag åtföljs av, eller innehåller, en motiverad och underbyggd ståndpunkt om konkurrenssituationen i den berörda sektorn som nyligen intagits av en oberoende nationell myndighet som är behörig med avseende på den berörda verksamheten eller på tillämpningen av konkurrensreglerna, eller både och. Om de omständigheter som ligger till grund för en genomförandeakt som fastställer att denna förordning inte är tillämplig på en viss verksamhet ändras väsentligt, får en sådan genomförandeakt modifieras eller upphävas.
- (11) För att förbättra tillgången till affärsmöjligheter vid offentlig upphandling och öka konkurrensen vid tilldelning av kontrakt bör deltagandet av grupper av ekonomiska aktörer underlättas ytterligare. Detta är särskilt viktigt för mikroföretag, små företag och medelstora företag, som ofta har svårt att få tillgång till större upphandlingsmöjligheter. Därför bör reglerna för ekonomiska aktörers gemensamma deltagande i ett upphandlingsförfarande vara tydliga och enkla, samtidigt som de säkerställer att endast krav som är nödvändiga och proportionerliga för att kontraktet ska kunna fullgöras på ett korrekt sätt införs.
- (12) Att lägga ut delar av ett kontrakt på underleverantörer är fortfarande ett praktiskt och kraftfullt verktyg för samarbete mellan ekonomiska aktörer. De bestämmelser om anlitande om underleverantörer som fastställs i denna förordning bör bevara avtalsfriheten och underlätta tillträdet för små och medelstora företag, så att de

effektivt kan delta i offentlig upphandling och därmed förknippade leveranskedjor. Att lägga ut hela kontrakt på underleverantörer bör dock inte vara tillåtet enligt denna förordning, framför allt för att undvika att användningen av underentreprenader missbrukas, särskilt i sektorer som kan vara mer sårbara för arbetskraftsexploatering på grund av kostnadstryck och komplexa underleverantörskedjor. För att säkerställa bättre insyn i anlitandet av underleverantörer bör de offentliga upphandlarna kräva att anbudsgivarna anger den eventuella planerade andel som läggs ut på underleverantörer och alla föreslagna underleverantörer. När så föreskrivs i den nationella lagstiftningen bör offentliga upphandlare kunna kräva att huvudentreprenören, efter tilldelningen och före fullgörandet, informerar dem om vilka uppgifter som ska läggas ut på underleverantörer och om underleverantörernas identitet utöver de fall som föreskrivs i denna förordning. Reglerna för anlitandet av underleverantörer i denna förordning påverkar inte de befintliga regler på området för sysselsättning och socialt skydd som är tillämpliga på unionsnivå och nationell nivå, framför allt när det gäller arbetsgivarnas skyldigheter, ansvar och ansvarsskyldighet i hela underleverantörskedjan.

- (13) Ekonomiska aktörer bör uteslutas från deltagande i förfaranden om de genom lagakraftvunna domar har dömts för vissa allvarliga brott. S.k. självsaneringsåtgärder bör inte tillåtas för obligatoriska uteslutningar, medan de ekonomiska aktörerna vid frivilliga uteslutningar kopplade till deras tillförlitlighet bör kunna motbevisa förekomsten av uteslutningsgrunden, vilket bevarar deras rätt att höras, eller bevisa sin tillförlitlighet genom självsaneringsåtgärder. I detta sammanhang bör vederbörlig hänsyn tas till eventuellt samarbete med de utredande myndigheterna i syfte att reda ut relevanta fakta och omständigheter. I fall av överträdelser av konkurrensreglerna kan ett sådant samarbete exempelvis ske i form av deltagande i ett program för förmånlig behandling eller ett förlikningsförfarande inför kommissionen eller en nationell konkurrensmyndighet. I synnerhet bör beviljandet av befrielse från sanktionsavgifter inom ramen för ett program för förmånlig behandling i princip utgöra ett starkt bevis på den ekonomiska aktörens tillförlitlighet, trots förekomsten av skäl för uteslutning. Medlemsstaterna bör inte lägga till andra skäl för uteslutning på grundval av kriterier som rör anbudsgivarens yrkessituation.
- (14) Urvalskriterierna bör förbli begränsade till vad som är nödvändigt för att säkerställa att den ekonomiska aktören har den tekniska, yrkesmässiga, rättsliga och finansiella kapacitet som krävs för att fullgöra kontraktet, så att man säkerställer största möjliga tillgång till offentlig upphandling, särskilt för små och medelstora företag. Offentliga upphandlare bör inte kräva tidigare erfarenhet av offentliga kontrakt som sådana, såvida inte detta är strikt motiverat på grund av kontraktets komplexitet eller det berörda föremålets art, och bör också undvika alltför höga finansiella krav som i onödan kan utesluta små och medelstora företag och nyare marknadsaktörer från upphandlingsmöjligheterna.
- (15) För att förenkla och modernisera kontrollen av de ekonomiska aktörernas behörighet i offentliga upphandlingsförfaranden bör den elektroniska tjänsten för behörighet vara det huvudsakliga bevismedlet för avsaknaden av skäl för uteslutning, överensstämmelsen med urvalskriterierna och, i förekommande fall, uppfyllandet av ursprungsrelaterade krav. Det digitala verktyg för företagsuppgifter som används i detta sammanhang bör göra det möjligt att hämta strukturerade bevis från de relevanta nationella databaserna och unionsdatabaserna, vilka om möjligt bör vara sammankopplade med den elektroniska tjänsten för behörighet för att möjliggöra användningen av automatiska kontroller. Om kontrollerna grundar sig på

personuppgifter bör nationell rätt och unionsrätt innehålla lämpliga skyddsåtgärder för att minska riskerna för enskilda personer, däribland regler om vem som kan få tillgång till och se uppgifterna samt en begränsning av tillgången till enbart sådana uppgifter som är nödvändiga att få tillgång till inom denna förordnings tillämpningsområde. Enskilda personer bör också ha möjlighet att se över resultatet av kontrollen innan den tillhandahålls till den offentliga upphandlaren.

- (16) Offentliga upphandlare bör uppmuntras att genomföra marknadsundersökningar innan de inleder upphandlingsförfaranden i syfte att förbättra sin förståelse av tillgängliga marknadslösningar, av varumarknadernas mognad och struktur och av potentiella strategiska eller operativa begränsningar.
- (17) Förhandlingar kan göra det möjligt för offentliga upphandlare att förbättra kvaliteten, effektiviteten och det övergripande värdet på den upphandlade lösningen, i synnerhet när föremålet kräver anpassning till operativa behov eller en avvägning av strategiska överväganden. Möjligheten att förhandla fram lösningar med en gradvis minskning av antalet ekonomiska aktörer i förfarandet syftar till att åstadkomma en bred tillgång till konkurrens med en möjlighet för den offentliga upphandlaren att förfina lösningar och avtalsvillkor med hjälp av förhandlingar i de fall där detta bidrar till att uppnå bästa kvaliteten för pengarna. Samtidigt är det nödvändigt att klargöra att genomförandet av förhandlingar fortsatt bör vara föremål för garantier som säkerställer likabehandling, proportionalitet och skydd av kommersiellt känsliga uppgifter. Förhandlingarna bör därför endast avse icke väsentliga egenskaper hos de byggtreprenader, tjänster och varor som ska upphandlas, och de offentliga upphandlarna bör tydligt ange alla icke-förhandlingsbara delar som i sin tur bör inbegripa de väsentliga villkor i kontraktet som är avgörande för de ekonomiska aktörernas beslut att delta i förfarandet.
- (18) Ett nytt enkelt och flexibelt öppet förfarande bör inrättas, som gör det möjligt för alla intresserade ekonomiska aktörer att uttrycka sitt intresse och lämna anbud, och där användningen av förhandlingar och urvalskriterier förblir frivillig för den offentliga upphandlaren. Det öppna förfarandet bör säkerställa att de offentliga upphandlarna kan besluta att inte tillämpa urvalskriterier när detta inte behövs för att säkerställa goda upphandlingsresultat, vilket därmed lättar på en av de största bördorna för deltagandet av små och medelstora företag i offentlig upphandling.
- (19) Ett nytt dynamiskt förfarande bör inrättas för att ge de offentliga upphandlarna ett lättanvänt, snabbt och smidigt verktyg för att upphandla från en redan befintlig leverantörsbas genom att, före tilldelningen av enskilda kontrakt, kontakta alla intresserade ekonomiska aktörer som är tillgängliga för fullgörandet av kontraktet under hela dess giltighetstid. Förhandlingar och användning av urvalskriterier bör vara valfria för offentliga upphandlare, precis som i det öppna förfarandet. De ekonomiska aktörerna bör kunna uttrycka sitt intresse på ett enkelt och direkt sätt, helt enkelt genom att dela sin behörighetsprofil med den offentliga upphandlaren via den elektroniska tjänsten för behörighet. Med tanke på det potentiellt stora antalet ekonomiska aktörer som är intresserade av dynamiska förfaranden och för att säkerställa den administrativa effektiviteten och garantera ett rättvist förfarande bör offentliga upphandlare, om antalet intresserade leverantörer överstiger en viss nivå, ha möjlighet att bjuda in endast ett begränsat antal leverantörer. Urvalet av de ekonomiska aktörer som inbjuds att lämna anbud eller förhandla bör ske genom ett slumpmässigt och godtyckligt algoritmiskt fastställande eller, i de fall då tillträdet till förfarandet i första hand sker på grundval av urvalskriterier, antingen utan ytterligare urval eller på grundval av objektiva, icke-diskriminerande kriterier som anges i den offentliga sammanfattningen av upphandlingen.

- (20) Myndigheter ställs i allt högre grad inför komplexa samhällsutmaningar som kräver innovativa och samarbetsinriktade strategier som sträcker sig utöver de traditionella upphandlingsmetoderna. Offentliga upphandlare bör tillåtas att gemensamt skapa innovativa lösningar som bättre tillgodoser de offentliga behoven, genom ett konkurrensutsatt förfarande där de ekonomiska aktörerna uppmanas att utveckla lösningar på grundval av samhällsutmaningar som identifieras av den offentliga upphandlaren. Utvecklingen av dessa lösningar bör ske i olika faser, däribland marknadsundersökningar, urval av förslag till innovativ lösning, testning och validering, bedömning av förslagen och kommersiellt inköp av lösningen, som de offentliga upphandlarna bör kunna köpa direkt från samma ekonomiska aktör.
- (21) Detta förfarande gör det möjligt för offentliga upphandlare att köpa in en ännu inte utvecklad lösning, så att de med samma förfarande täcker både forskning och utveckling av denna lösning samt alla steg fram till och med det kommersiella köpet. Innovationsförfarandet täcker hela cykeln för innovationsupphandling, eventuellt från ett mycket tidigt skede i forskningen, och föremålet för upphandlingen är inköp av den ännu inte utvecklade lösningen. Detta förfarande skiljer sig därför markant från upphandlingen av FoU-tjänster, vilken omfattar en förkommersiell upphandling vars föremål inte är inköp av den slutliga lösningen utan av forsknings- och utvecklingstjänster. Till skillnad från innovationsförfarandet omfattar upphandlingen av FoU-tjänster därför inte kommersiell användning av den ännu inte utvecklade slutprodukten. Forsknings- och utvecklingstjänster, inklusive förkommersiell upphandling, regleras i [den europeiska rättsakten om innovation], och bör uteslutas från denna förordnings tillämpningsområde för att undvika överlappningar. Denna uteslutning av kontrakt om forsknings- och utvecklingstjänster omfattar kontrakt om forsknings- och utvecklingstjänster i sig, och sträcker sig inte till de aspekter av forskning och utveckling som ingår i det nya innovationsförfarandet.
- (22) Tilldelningen av offentliga kontrakt utan föregående konkurrensutsättning bör förbli strikt undantagsmässig, och är motiverad enbart om konkurrensutsättningen är objektivt omöjlig eller uppenbart olämplig, och om ytterligare flexibilitet inte används för att kringgå de allmänna principerna om öppenhet, likabehandling och sund konkurrens. I nöd- eller krissituationer eller vid allvarliga gränsöverskridande hot kan offentliga upphandlare behöva upphandla snabbt för att säkerställa kontinuiteten i väsentliga tjänster, tillgodose akuta offentliga behov eller skydda folkhälsan och den allmänna ordningen. Offentliga upphandlare bör därför tillåtas att använda sig av en förenklad mekanism för direkt upphandling, utan att det påverkar tillämpningen av andra unionsinstrument som styr den gemensamma upphandlingen eller krishanteringen.
- (23) I artikel 11 i fördraget föreskrivs att miljöskyddskraven ska integreras i utarbetandet och genomförandet av unionens politik och verksamhet. Unionens politik bör därför utarbetas i syfte att framför allt främja målen med begränsning av och anpassning till klimatförändringarna, inbegripet en minskning av utsläppen, den hållbara användningen och skyddet av vatten och marina resurser, omställningen till en cirkulär ekonomi, förebyggandet och begränsningen av miljöföroreningar samt bevarandet och återställandet av den biologiska mångfalden och ekosystemen. Grön offentlig upphandling bör också bidra till utvecklingen av pionjärmarknader för hållbara biobaserade produkter och lösningar, i linje med strategin för bioekonomi. Det är nödvändigt att klargöra hur offentliga upphandlare kan bidra till dessa mål, samtidigt som man ser till att de får bästa möjliga kvalitet för pengarna och att eventuella villkor förblir kopplade till kontraktsföremålet. Övergripande miljöhållbarhetskrav som

tidigare har fastställts i den sektorsspecifika lagstiftningen, i synnerhet med avseende på energieffektivitet och övergången till en mer cirkulär ekonomi, bör fastställas som krav för grön offentlig upphandling i denna förordning, samtidigt som det centrala innehållet i de krav som tidigare fastställdes i den sektorsspecifika lagstiftningen bibehålls. För att minska den administrativa bördan och främja användningen av grön offentlig upphandling bör offentliga upphandlare kunna använda befintliga miljökrav och miljökriterier som tagits fram på unionsnivå, såsom de tekniska granskningskriterier som fastställs i förordning (EU) 2020/852 eller de frivilliga kriterier för grön offentlig upphandling som tagits fram av kommissionen.

- (24) Med tanke på den avgörande roll som resilienta livsmedelssystem spelar för en tryggad livsmedelsförsörjning och skyddet av folkhälsan erkänns i denna förordning vikten av överväganden rörande ekonomisk, klimatmässig, miljömässig och social hållbarhet vid upphandlingen av livsmedel. Dessa livsmedelsspecifika överväganden kan inbegripa, i den mån de är kopplade till kontraktetsföremålet, rättvisa och öppenhet i livsmedelsförsörjningskedjorna, ekologiska produktionsmetoder, kvalitetssystem, näringsvärde och hälsoeffekter, färskhet och säsongsbundenhet, organisation av livsmedelsförsörjningskedjorna eller djurskydd. Detta kan spela en viktig roll när det gäller att föra konsumenterna närmare en hållbar livsmedelsproduktion, särskilt i miljöer såsom skolor och sjukhus. Med tanke på dess mycket begränsade gränsöverskridande dimension är upphandlingen av tjänster kopplade till livsmedelsdistribution, såsom matsalstjänster, cateringtjänster, skolmåltider, restaurangtjänster och hemkörning av mat, föremål för ett direkt tilldelningsförfarande enligt vilket offentliga upphandlare har stort spelrum när det gäller att ta hänsyn till och anpassa sig till livsmedelsspecifika överväganden.
- (25) För vissa produkter eller produktfamiljer, för vilka unionslagstiftningen fastställer miljökrav och innehåller befogenheter för kommissionen att fastställa särskilda regler för offentliga upphandlare i detta avseende, är det lämpligt att konsolidera dessa befogenheter i denna förordning, som därför bör föreskriva en horisontell befogenhet som omfattar de berörda produkterna. I enlighet med logiken i den sektorsspecifika lagstiftningen bör denna befogenhet göra det möjligt för kommissionen att fastställa särskilda krav för grön offentlig upphandling för de produkter som omfattas när så är nödvändigt för att undvika fragmentering av den inre marknaden och främja efterfrågan på vissa produkter. Denna befogenhet bör göra det möjligt för kommissionen att vid behov anta delegerade akter för att till fullo bevara innehållet i de bestämmelser som tidigare införlivats i den sektorsspecifika lagstiftningen, såsom energieffektiviteten hos däck.
- (26) För att främja beaktandet av sociala överväganden och göra det möjligt för offentliga upphandlare att göra sådana beaktanden, när så är relevant för kontraktetsföremålet och i enlighet med principerna för offentlig upphandling, sammanför denna förordning i ett särskilt socialt kapitel EU:s sociala mål av övergripande karaktär. Dessa mål omfattar social inkludering, högkvalitativa arbetstillfällen och anständiga arbetsvillkor, tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, jämställdhet och icke-diskriminering, utbildning, främjande av den sociala ekonomin såsom anges i rådets rekommendation C/2023/1344⁵, och ett effektivt skydd av mänskliga rättigheter i de relevanta leveranskedjorna. Det ska betonas att unionen erkänner och främjar arbetsmarknadsparternas betydelse på unionsnivå och därvid tar hänsyn till skillnaderna i de nationella systemen. Tillgänglighetskraven bör även fortsättningsvis

⁵ Rådets rekommendation av den 27 november 2023 om utveckling av ramvillkor för den sociala ekonomin (EUT C, C/2023/1344, 29.11.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1344/oj>).

vara obligatoriska för offentlig upphandling av varor, tjänster och byggtreprenader som är avsedda att användas av fysiska personer.

- (27) Genom att använda offentlig köpkraft för en snabb marknadsspridning och marknadsexpansion av innovativa lösningar kan myndigheter bidra till att överbrygga innovationsklyftan och främja övergången från en begränsad förstaproduktion för testning och validering till kommersialisering. En sådan strategi kan bidra till ökad produktivitet och förbättra marknadstillträdet för små och medelstora företag såsom innovativa uppstarts företag och expanderande företag.
- (28) Inom byggsektorn, som står för ungefär 30 % av värdet av de offentliga kontrakt som tilldelas, stöds innovationen genom användning av byggnadsinformationsmodellering (BIM) som en standardmetod för offentlig upphandling och genomförande av projekt. Användningen av öppen digital BIM-teknik minskar projektriskerna och möjliggör effektivare design- och byggprocesser, samtidigt som den hela tiden ökar inverkan på hållbarhetsmålen. Därför bör offentliga upphandlare i princip använda denna teknik för att genomföra kontrakt med högt värde.
- (29) Risker för allmän ordning och säkerhet kan uppstå i en rad olika upphandlingsförfaranden, inklusive utanför sektorerna för försvar och känslig säkerhet i strikt mening. Offentliga upphandlare bör vara medvetna om, bedöma och hantera sådana risker vid utformningen och genomförandet av upphandlingsförfaranden och vid fullgörandet av kontrakt.
- (30) Offentlig upphandling i sektorer som är avgörande för samhällets funktion och unionens ekonomi, inbegripet energi, transport, hälsa, digital infrastruktur, vatten, livsmedel och jordbruk samt finansmarknadsinfrastruktur, kan skapa eller förvärra strategiska sårbarheter om leveranskedjorna är koncentrerade, oklara eller alltför beroende av ett begränsat antal operatörer eller källor i tredjeländer. Om ett offentligt kontrakt är avsett att genomföras av en kritisk enhet inom dessa sektorer, bör de offentliga upphandlarna när så är relevant inkludera åtgärder avseende försörjningstrygghet och resiliens i sina offentliga kontrakt, utan att det påverkar tillämpningen av den tillämpliga sektorsspecifika unionslagstiftningen.
- (31) Denna förordning påverkar inte tillämpningen av reglerna om statligt stöd och konkurrensreglerna, särskilt artiklarna 101, 102 och 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. De åtgärder som föreskrivs i denna förordning bör inte användas för att begränsa eller snedvrider konkurrensen på ett sätt som strider mot fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.
- (32) Unionen har ingått internationella avtal som ger ekonomiska aktörer i tredjeländer samt varor, tjänster eller byggtreprenader från tredjeländer tillträde till unionens marknader för offentlig upphandling, framför allt WTO-avtalet och ett antal frihandelsavtal med upphandlingsåtaganden. Förekomsten av ett beviljat marknadstillträde beror på vilken typ av upphandlingsförfarande det rör sig om, arten av offentlig upphandlare, kontraktsföremålet, de tillämpliga tröskelvärdena och de särskilda dispenser eller horisontella undantag som förhandlats fram i varje avtal. För att ge verkan åt denna graderade och förfarandespecifika omfattning införs i denna förordning begreppen ”omfattade ekonomiska aktörer” och ”omfattade varor, tjänster eller byggtreprenader”, vilka fastställs separat för varje upphandlingsförfarande på grundval av de av unionens internationella åtaganden som är tillämpliga på varje enskild upphandling. Kommissionen bör ges befogenhet att anta delegerade akter i denna fråga, i enlighet med de relevanta internationella avtalen, om så är motiverat av de skäl som fastställs i denna förordning. Om kandidatländer har ingått avtal med

unionen om tillträde till offentlig upphandling, bör ekonomiska aktörer, varor, tjänster och byggentreprenader med ursprung i dessa länder vid tillämpning av denna förordning betraktas som omfattade ekonomiska aktörer samt omfattade varor, tjänster eller byggentreprenader, i enlighet med villkoren i det relevanta avtalet. Detta tillvägagångssätt återspeglar utvidgningsperspektivet och den gradvisa integrationen av kandidatländer på unionens inre marknad, och syftar till att stödja en närmare ekonomisk integration, uppmuntra till anpassning av lagstiftningen och stärka tillämpningen av unionens regler och normer i dess omedelbara grannskap.

- (33) I linje med rättspraxis från Europeiska unionens domstol, särskilt dess domar i mål C-652/22 (Kolin)⁶ och mål C-266/22 (Qingdao)⁷, gäller de rättigheter och principer som härrör från unionens lagstiftning om offentlig upphandling inte för de ekonomiska aktörer, varor, tjänster eller byggentreprenader med ursprung i tredjeländer som inte omfattas av sådana internationella åtaganden. Samma princip bör även gälla för varor, däribland komponenter för upphandlade varor, tjänster eller byggentreprenader med ursprung i sådana länder. Med utgångspunkt i denna princip gör denna förordning det möjligt för offentliga upphandlare att tillämpa krav rörande företräde för europeiska företag, i linje med unionens internationella skyldigheter.
- (34) Kommissionen bör ges befogenhet att från särskilda upphandlingar utesluta icke omfattade ekonomiska aktörer eller icke omfattade varor, tjänster eller byggentreprenader, på villkor att en sådan uteslutning ligger i unionens intresse. Unionens intresse av att spärra vissa upphandlingar bör bedömas på grundval av en bedömning av alla relevanta intressen totalt sett, i synnerhet unionens, dess medlemsstaters och dess medborgares ekonomiska, geopolitiska och samhällsliga intressen. Relevansen av ett sådant unionsintresse illustreras av sektorer såsom järnvägarna och varvsindustrin som, i egenskap av tillverkningssektorer med dubbla användningsområden, är beroende av infrastruktur, mobila tillgångar och informations- och kommunikationsteknik (IKT) samt trafikledningssystem som måste vara resilienta och som är avgörande för den militära rörligheten, säkerheten och unionens mål om strategiskt oberoende. Deras strategiska betydelse har betonats i EU:s senaste initiativ, däribland EU:s strategi för ekonomisk säkerhet, EU:s plan för höghastighetsjärnväg och EU:s strategi för sjöfartsindustrin. I det gemensamma meddelandet om att stärka EU:s ekonomiska säkerhet betonades också riskerna med att låta högriskenheter delta i känsliga sektorer och leveranskedjor.
- (35) Tydliga och enhetliga regler för ursprungsbestämning är nödvändiga för att säkerställa en effektiv och konsekvent tillämpning av bestämmelserna om internationell täckning och företräde för europeiska företag i alla upphandlingsförfaranden. Genom denna förordning bör det därför införas bestämmelser om ursprungsbestämning för tillämpningen av de bestämmelser om företräde för europeiska företag som fastställs däri. När den unionslagstiftning som är tillämplig på särskilda sektorer inför krav rörande företräde för europeiska företag bör dessa regler ges företräde som *lex specialis*. Detta gäller särskilt för kritiska läkemedel, där artikel [18.2] i förordning (EU) .../... [hänvisning ska läggas till efter antagandet av COM(2025)102 final] fastställer obligatoriska regler som ger företräde åt leverantörer av kritiska läkemedel och deras aktiva substanser som tillverkas i unionen, vilket på ett uttömmande sätt reglerar tillämpningen av företräde för europeiska företag när det gäller de kritiska läkemedel som omfattas av den förordningens tillämpningsområde. Samtidigt bör de offentliga upphandlarna, i de fall den sektorsspecifika lagstiftningen inte anger

⁶ Mål C-652/22, Kolin Insaat Turizm Sanayi ve Ticaret, ECLI:EU:C:2025:178.

⁷ Mål C-266/22, CRRC Qingdao Sifang m.fl., ECLI:EU:C:2024:910.

villkoren för tillämpningen av dessa krav, förlita sig på de horisontella regler som fastställs i denna förordning.

- (36) Vissa kontrakt och koncessioner som tilldelats för tillhandahållandet av allmän trafik inom ramen för förordning (EG) nr 1370/2007⁸ omfattas inte av denna förordning. Bestämmelserna i kapitel 4 om ”säkerhet och resiliens” och i kapitel 5 om ”företrädare för europeiska företag” i denna förordning bör dock tillämpas på alla kontrakt och koncessioner som omfattas av förordning (EG) nr 1370/2007 i syfte att säkerställa en enhetlig tillämpning av dessa bestämmelser på alla kontrakt och koncessioner, oavsett om de omfattas av bestämmelserna om offentlig upphandling i denna förordning eller inte. Förordning (EG) nr 1370/2007 bör därför ändras i enlighet med detta.
- (37) Horisontella regler som är tillämpliga på alla upphandlingsförfaranden enligt denna förordning bör bygga på välkända begrepp från Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU, 2014/24/EU och 2014/25/EU samt på rättspraxis från Europeiska unionens domstol, och bör vid behov modernisera och förtydliga dessa för att bättre uppnå de mål som anges i denna förordning, framför allt upphandlingsförfarandets integritet och icke-diskriminerande konkurrenssatthet.
- (38) De befintliga uteslutningarna från tillämpningsområdet för vissa typer av kontrakt som tilldelas av offentliga upphandlare till juridiska personer som kontrolleras av dem eller inom ramen för samarbete mellan offentliga aktörer bör bibehållas. Eftersom de kontrakt som avses i dessa två uteslutningar inte omfattas av denna förordning är medlemsstaterna fria att införa striktare regler eller öppna upp dessa kontrakt för konkurrens i sin nationella lagstiftning. Samarbete uteslutande mellan lokala och regionala myndigheter bör undantas från denna förordnings tillämpningsområde på mindre strikta villkor, eftersom det är mindre sannolikt att ett sådant samarbete medför en risk för snedvridning av konkurrensen med ekonomiska aktörer. Slutligen bör den befintliga möjligheten för upphandlande enheter att förlita sig på etablerade strukturella förbindelser med anknutna företag eller samriskföretag för att utföra särskilda verksamheter också bibehållas.
- (39) Alltför detaljerade specifikationer bidrar ofta till att i onödan minska deltagandet av ekonomiska aktörer och hämma innovationen. För att främja konkurrenssatta upphandlingsmarknader bör de specifikationer som definierar egenskaperna hos de byggtreprenader, varor eller tjänster som upphandlingen avser i allmänhet utformas som funktionskrav. Alternativa anbud bör i högre grad användas i offentliga upphandlingsförfaranden med tanke på att de kan bidra till att öka konkurrensen och främja innovativa och kostnadseffektiva lösningar. Genom att ge ekonomiska aktörer möjlighet att föreslå alternativa tillvägagångssätt skulle de offentliga upphandlarna kunna dra nytta av ett bredare urval av anbud som är bättre anpassade till deras behov. Ett sådant tillvägagångssätt skulle också kunna gynna små och medelstora företag och göra det möjligt för dem att lägga fram flexibla, innovativa eller mer specialiserade lösningar som kan skilja sig från standardspecifikationerna och bättre avspeglar deras särskilda expertkunskap eller affärsmodeller.
- (40) För att säkerställa en icke-diskriminerande tillgång till upphandling är det av avgörande betydelse att alla kriterier och villkor som tillämpas i upphandlingsförfaranden förblir direkt eller indirekt kopplade till kontraktets föremål, genom att de rör det väsentliga innehållet i de varor, tjänster och byggtreprenader

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70 (EUT L 315, 3.12.2007, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2007/1370/oj>).

som upphandlas eller, om de inte rör det materiella innehållet, genom att de har en direkt inverkan på dessa varor, tjänster och byggtreprenader. Eftersom begreppet *koppling till kontraktsföremålet* till nackdel har tolkats på flera olika subjektiva sätt bör begreppet därför förtydligas i denna förordning. Exempel på överväganden som är kopplade till kontraktsföremålet för ett visst kontrakt kan vara att inga giftiga kemikalier användes vid tillverkningen av de inköpta produkterna, att de köpta tjänsterna tillhandahålls med hjälp av energieffektiva maskiner eller energieffektiva produktionsmetoder, att den berörda produkten har handlats på rättvisa villkor, inklusive kravet att betala ett lägstapris och en prispremie till producenterna, eller att skäliga löner säkerställs för de arbetstagare som deltar i genomförandet av kontraktet i fråga. Villkoret om en direkt eller indirekt koppling till kontraktsföremålet utesluter kriterier och villkor som rör allmän företagspolicy.

- (41) Märkning utgör ett värdefullt bevis som hjälper de offentliga upphandlarna att integrera miljömässiga, sociala eller andra strategiska överväganden i den offentliga upphandlingen. Offentliga upphandlare som vill köpa produkter, tjänster eller byggtreprenader med särskilda miljömässiga, sociala eller andra egenskaper bör kunna hänvisa till särskilda märkningar, under förutsättning att deras krav är kopplade till kontraktsföremålet och uppfyller vissa kvalitetskrav med avseende på märkningen. När offentliga upphandlare beslutar sig för att begära ett miljömärke bör de begära ett miljömärke med höga ambitioner som är verifierat av en tredjepart och omfattar produktens hela livscykel, och om kriterierna för EU-miljömärket har antagits för en produkt, tjänst eller byggtreprenad bör upphandlarna i första hand kräva detta EU-miljömärke, som är det officiella frivilliga EU-systemet för varors och tjänsters miljö kvalitet.
- (42) För att göra de offentliga utgifterna till ett mer effektivt investeringsverktyg i linje med unionens strategiska politiska mål bör större tonvikt läggas på långsiktiga fördelar för allmänheten snarare än enbart på den lägsta initiala kostnaden. Att sätta kvaliteten i centrum för den offentliga upphandlingen kommer att göra det möjligt för offentliga upphandlare att förvärva byggtreprenader, varor och tjänster som ger bättre garantier för att behoven tillgodoses på längre sikt, samtidigt som de tjänar de övergripande samhällsmålen. Därför bör offentliga kontrakt i allmänhet tilldelas på grundval av det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet, vilket gör det möjligt för offentliga upphandlare att jämföra anbudet inte bara på grundval av priset utan även på grundval av kvalitetskriterier kopplade till kontraktsföremålet, däribland, i förekommande fall, miljömässiga, sociala, innovationsrelaterade, säkerhetsmässiga och resiliensrelaterade aspekter samt aspekter rörande företräde för europeiska företag, såväl som livscykelkostnader. Utvärderingen av sådana tilldelningskriterier bör utformas med tillräckliga garantier för att utvärderingsprocessen är rättvis, till exempel genom att skilja mellan pris- och kvalitetsbedömningar och säkerställa ”fyra ögon-principen”, men detta kan också innebära andra åtgärder, såsom att genomföra enskilda utvärderingar före de kollektiva överläggningarna, upprätthålla en dokumenterad verifieringskedja och offentliggöra alla motiveringar för poängsättning för kontrakt med högt värde. En minimiviktning på 30 % och 50 % för kontrakt som till sin natur är arbetsintensiva, där viktningen på 50 % bör innebära betydande sociala överväganden, bör därför föreskrivas för kvalitetskriterier under tilldelningsfasen, samtidigt som de offentliga upphandlarna tillåts göra undantag från detta krav om kvaliteten på de upphandlade byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna i tillräcklig utsträckning kan säkerställas genom specifikationer, villkor för fullgörande av kontraktet eller en kombination av något av dessa instrument och tilldelningskriterier.

- (43) Små och medelstora företag spelar en avgörande roll i unionens ekonomi. Därför bör upphandlingsförfarandena utformas på ett proportionerligt sätt, så att man undviker onödiga administrativa och ekonomiska bördor, i syfte att göra det lättare för små och medelstora företag att få tillgång till offentlig upphandling, däribland som en enda direkt entreprenör eller som medlemmar i grupper av ekonomiska aktörer. Genomförandet av upphandling genom det nya digitala ekosystemet förväntas avsevärt minska de förfarandemässiga och administrativa hindren för små och medelstora företag, inbegripet dokumentations- och registreringskraven. Uppdelningen av kontrakt i meningsfulla partier är fortfarande ett av de viktigaste verktygen för att främja deltagandet av små och medelstora företag i offentlig upphandling och diversifiera leverantörsbasen. Av denna anledning bör offentliga upphandlare aktivt överväga en uppdelning i partier som en del av upphandlingsprocessen. Mot bakgrund av förekomsten av mer strikta nationella system i ett antal medlemsstater som dessa medlemsstater bör kunna behålla, bör medlemsstaterna få möjlighet att införa striktare regler för uppdelning i partier. En snabb betalning, däribland genom leveranskedjan, bidrar ytterligare till att säkra och stärka de små och medelstora företagens finansiella ställning, liksom förskottsbetalningar som därför bör uppmuntras.
- (44) För att säkerställa sunda upphandlingsförfaranden som ger bästa möjliga kvalitet för pengarna bör offentliga upphandlare avvisa anbud där onormalt låga priser inte kan förklaras på lämpligt sätt. Det bör klargöras under vilka omständigheter anbudsen verkar vara onormalt låga och vilka villkor anbudsgivarna kan hänvisa till för att förklara sina priser och priskomponenter.
- (45) Det är också nödvändigt att ha tydligare regler för vissa aspekter som avser kontraktets genomförandefas, inklusive betalningar, på grund av den nära kopplingen till själva upphandlingsförfarandet. Det bör klargöras hur offentliga upphandlare kan tillämpa justeringsmekanismer under fullgörandet av kontrakt och hur kontrakten kan ändras, i synnerhet under oförutsedda omständigheter. En tydlig och transparent justeringsmekanism bör införas så att offentliga upphandlare kan ändra kontraktsvillkoren på ett förutsägbart och proportionerligt sätt. Bestämmelserna om ändringar av kontrakt bör rationaliseras för att möjliggöra en bättre tillämpning i situationer som motiverar en ändring utan ett nytt konkurrensutsatt förfarande. Robusta skyddsåtgärder krävs för att säkerställa att varje väsentlig ändring av kontraktet, särskilt i fråga om omfattningen av och innehållet i parternas ömsesidiga rättigheter och skyldigheter, är föremål för tillräckliga motiveringar, och, i tillämpliga fall, föregående offentliggörande och potentiell översyn för att bekämpa potentiellt missbruk. Om ändringarna överstiger 50 % av kontraktets ursprungliga uppskattade värde finns det en ökad risk för att denna ändring skulle ändra den ekonomiska balansen i kontraktet, och sådana ändringar bör därför omfattas av ökade transparenskrav.
- (46) Det bör fastställas regler som säkerställer att de beslut som fattas under upphandlingsförfarandena kan spåras. Dokumentering av det enskilda upphandlingsförfarandet är fortfarande avgörande för att bekräfta att denna förordning har tillämpats korrekt. Denna dokumentering bör i möjligaste mån automatiseras på de elektroniska upphandlingsplattformarna. Insyn i upphandlingsmöjligheterna är en hörnsten för att säkerställa lika tillgång för alla ekonomiska aktörer i hela unionen till upphandlingar i hela unionen. Ett korrekt offentliggörande av sådana möjligheter bör därför garanteras genom regler om den information som ska offentliggöras. För att möjliggöra ett datafokuserat tillvägagångssätt bör allmänna informationskategorier anges i denna förordning. Informationskategorierna grupperas, så att man kan ställa

upp en övergripande översikt från upphandlingsplanering till slutförande av kontrakt och samla in relevanta datapunkter i stället för att ha en mer statisk pappersbaserad inriktning på formulär, i syfte att stödja en minskning av de administrativa bördorna. Tidsfrister och villkor för offentliggörande, däribland på nationell nivå, bör också fastställas i denna förordning.

- (47) Koncessioner och offentliga kontrakt har samma huvudmål, dvs. att göra det möjligt för offentliga upphandlare att tillgodose de offentliga behoven genom byggentreprenader eller tjänster. De skiljer sig i första hand åt med avseende på ersättningsstrukturen snarare än det väsentliga syftet. Mot bakgrund av deras likheter, däribland deras beroende av konkurrensutsatta urvalsförfaranden, strävan efter horisontella politiska mål och den potentiella användningen av offentliga tillgångar, är det lämpligt att i möjligaste mån harmonisera deras rättsliga ramar, för att öka tydligheten, minska komplexiteten och säkerställa en konsekvent tillämpning av unionens prioriteringar. Detta tillvägagångssätt, som stöds av flexibla förfarandemässiga regler, ger en tydligare vägledning för offentliga upphandlare samtidigt som de nödvändiga skiljelinjerna upprätthålls.
- (48) För att åtgärda den begreppsmässiga osäkerhet som uppstår till följd av definitionen av koncessioner enligt direktiv 2014/23/EU, och för att skilja koncessionerna från andra typer av avtal såsom markarrendeaftal, är det nödvändigt att klargöra definitionen av ”koncession” och begreppet verksamhetsrisk, som är det avgörande kriteriet för klassificeringen av ett kontrakt som koncession. De definitionsmässiga faktorer som fastställs i denna förordning bör tolkas som att de förblir begränsade till fastställandet av förordningens tillämpningsområde, utan att de påverkar definitionerna av verksamhetsrisker inom andra politikområden. Den nya definitionen bör vara direkt inriktad på koncessionshavarens exponering för osäkra ekonomiska resultat som kan påverka möjligheten att återfå investeringar och driftskostnader under normala marknadsförhållanden, i stället för att vara beroende av strikta och alltför normativa riskkategorier. Denna metod säkerställer att faktorer såsom efterfrågan, tillgång, tillgänglighet, livscykel eller prestandarisker inte behandlas som fristående rättsliga kriterier utan i stället betraktas som en illustration av den underliggande ekonomiska exponering som utmärker överföringen av verksamhetsrisker. En regleringsmekanism inom ramen för vilken aktörerna får ersättning enligt lagstadgade eller reglerade tariffer som fullt ut ersätter dem för deras investerings- och driftskostnader och därmed eliminerar den faktiska verksamhetsrisken utgör inte en koncession i den mening som avses i denna förordning. Regleringsåtgärder vars främsta syfte är att bevilja finansiellt stöd eller andra incitament bör inte i sig betraktas som koncessioner enbart på grund av att de tilldelas genom ett konkurrensutsatt förfarande och påför förmånstagarna vissa krav. Ledningsrätter i samband med uppförande och drift av fasta linjer eller nät bör inte heller betraktas som koncessioner om de inte medför en skyldighet för den offentliga myndigheten att tillhandahålla eller förvärva tjänster.
- (49) För att säkerställa en effektiv förvaltning av koncessioner från förberedelse till genomförande införs genom denna förordning strukturerade inslag i kontraktsförvaltningen, däribland en riskbedömning i förväg som verifierar att verkliga och ekonomiskt meningsfulla verksamhetsrisker överförs till koncessionshavaren. Denna strukturerade riskbedömning i förväg bör identifiera de huvudsakliga riskkategorierna, och på grundval av objektiva faktorer fastställa fördelningen av dessa risker mellan parterna. I detta syfte bör hänsyn tas till respektive parts förmåga att kontrollera eller påverka förekomsten eller konsekvenserna av de relevanta riskerna, utan att därmed befria koncessionshavaren från exponeringen för

potentiella förluster, inte ens i fall där den offentliga upphandlaren bär en del av risken eller den totala exponeringen för potentiella förluster är begränsad. Koncessionernas varaktighet bör inte bara stå i proportion till den tid som koncessionshavaren behöver för att få tillbaka sina investeringar utan också till den förutsebara sektorsmässiga utvecklingen, såsom de tekniska, miljömässiga, klimatomässiga eller samhällsliga förändringar som kan påverka koncessionens resultat. En överdrivet lång varaktighet kan öka behovet av väsentliga ändringar och därigenom undergräva den ursprungliga riskfördelningen och konkurrensvillkoren. Kontrakt bör möjliggöra en anpassning till föränderliga krav rörande hållbarhet, tekniska framsteg, säkerhet, innovation och resiliens, så att man säkerställer att koncessionerna förblir ändamålsenliga under hela deras livscykel.

- (50) Reglerna om ändringar av koncessioner har visat sig vara svåra att tillämpa i praktiken. Även om denna förordning bibehåller den befintliga ramens undantag från ändringsförbudet inför den därför tydligare gränser som bättre avspeglar koncessionernas ekonomiska verklighet, närmare bestämt kraven på bevarandet av den ekonomiska balansen och förbudet mot ändringar av väsentliga konkurrensfaktorer. För en ökad insyn i ändringar av kontrakt införs genom denna förordning en skyldighet att i förväg offentliggöra större ändringar (över 50 %), vilket bör fungera som ett skydd mot missbruk.
- (51) Leverantörer av e-upphandlingstjänster, oavsett om de är offentliga eller privata, spelar en viktig roll i den offentliga upphandlingen för att underlätta en säker elektronisk kommunikation. Det är därför nödvändigt att fastställa vissa krav på dessa, i syfte att säkerställa ett välfungerande interoperabelt informationsutbyte såväl som resiliensen hos interoperabilitetsnätverket. För att ge ekonomiska aktörer enkel tillgång till gränsöverskridande upphandlingsförfaranden bör kommissionen inrätta och driva en plattform för e-upphandling som innehåller de grundläggande funktioner som krävs för att få tillgång till och genomföra upphandlingsförfaranden.
- (52) För att förbättra den gränsöverskridande tillgången till upphandlingsförfaranden bör en europeisk standard för upphandlingsförfaranden fastställas som gör det möjligt för ekonomiska aktörer att lämna in elektronisk kommunikation såsom anbud till offentliga upphandlare som använder andra tjänster. Dessutom bör man också begära att en europeisk standard för upphandlingsutkast ska utarbetas av en europeisk standardiseringsorganisation. Det bör också klargöras att elektronisk direktkommunikation inom den plattform för e-upphandling som valts av den offentliga upphandlaren fortfarande är tillåten om den är förenlig med reglerna för elektronisk kommunikation.
- (53) En viktig del av förenklingen av upphandlingsförfarandena är att minska den administrativa börda som kontrollen av den ekonomiska aktörens behörighet medför. I detta syfte bör kommissionen inrätta en elektronisk tjänst för behörighet som tillhandahåller information från det uppdaterade digitala verktyget för företagsuppgifter om den ekonomiska aktören samt eventuella konsortiedlemmar eller underleverantörer som deltar i det enskilda upphandlingsförfarandet. Genom att ansluta verktyget till nationella databaser kan offentliga upphandlare få aktuell information om den ekonomiska aktörens behörighet.
- (54) Upphandlingsrelaterade uppgifter, däribland kontraktsuppgifter, har många viktiga användningsområden och syften: de kan ge indikationer på den inre marknadens funktion och bidra till upptäckten av bedrägeri, korruption, otillåten samverkan och allvarliga fel. När de offentliga upphandlarna ges större flexibilitet i genomförandet av

upphandlingsförfaranden är det viktigt att ha bättre datakvalitet överlag för att förbättra övervakningen. Medlemsstaterna bör därför inrätta nationella dataområden för offentlig upphandling. Även om tillgången till upphandlingsuppgifter är ytterst relevant är det inte nödvändigt att kräva en dubblering av uppgifterna i olika källor, eftersom detta medför ökade kostnader utan några märkbara fördelar. Därför bör de nationella dataområdena ge tillgång till uppgifter, däribland uppgifter som kan vara lagrade i andra databaser, och endast lagra eller hämta information när så är nödvändigt. Om det sedan tidigare finns upphandlingsdatabaser bör dessa utgöra grunden för de nationella dataområdena för offentlig upphandling. Dataområdet för offentlig upphandling inrättades av kommissionen för att lagra och dela information om offentlig upphandling, och bör erhålla upphandlingsinformation från de nationella dataområdena för offentlig upphandling.

- (55) Plattformar för e-upphandling utgör en kritisk infrastruktur som ligger till grund för den offentliga upphandlingen i hela unionen. Den information som behandlas genom dessa system är mycket känslig till sin natur. Koncentrationen av sådana uppgifter inom plattformar som ägs eller kontrolleras av tredjeländer, eller som utsätts för otillbörlig påverkan från tredjeländer, medför betydande risker för unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters intressen rörande säkerhet och allmän ordning. Dessa risker omfattar otillåten tillgång till känsliga upphandlingsuppgifter, påverkan av upphandlingsplattformarnas integritet eller tillgänglighet, exponering för cyberattacker eller spionage som främjas av utländska statliga aktörer, och ett potentiellt utnyttjande av upphandlingsinformation för ekonomiska eller strategiska ändamål som är negativa för unionen. Att säkerställa att både leverantörer av e-upphandlingstjänster och de nationella dataområdena för offentlig upphandling förblir fria från ägarstrukturer eller kontrollarrangemang som medför risker för otillbörlig påverkan är därför avgörande för att skydda säkerheten och resiliensen hos infrastrukturen för offentlig upphandling.
- (56) Denna förordnings effektivitet beror inte bara på tydliga regler utan också på starka styrningsarrangemang på nationell nivå. Medlemsstaterna bör därför säkerställa att det finns strukturerade och evidensbaserade övervakningsramar för funktionen hos deras upphandlingssystem, på grundval av de uppgifter som finns tillgängliga i deras nationella dataområden för offentlig upphandling, i syfte att identifiera brister, bedöma resultat och konkurrens, upptäcka systemrisker och utvärdera framsteg mot målen i denna förordning. Denna övervakning bör stödja en kontinuerlig förbättring av de nationella upphandlingssystemen och bör bland annat omfatta hinder för konkurrens och marknadstillträde, inbegripet för små och medelstora företag, utsatthet för korruption och bedrägerier, beroenden i försörjningskedjan och användning av hållbarhet, innovation och digitalisering. Resultaten av denna övervakning bör regelbundet offentliggöras och bör ingå i den regelbundna rapporteringen till kommissionen.
- (57) Medlemsstaterna bör också utse en nationell samordnande myndighet för att säkerställa en effektiv samordning mellan de berörda nationella myndigheterna, underlätta samarbetet och informationsutbytet mellan dessa myndigheter och fungera som en gemensam kontaktpunkt för kommissionen, andra medlemsstaters behöriga myndigheter och berörda aktörer.
- (58) Professionalisering är en nyckelfaktor för att säkerställa en ändamålsenlig, effektiv och integritetsbaserad offentlig upphandling. Det krävs att man har ett långsiktigt och strategiskt tillvägagångssätt för att utveckla och upprätthålla de offentliga upphandlarnas färdigheter och kompetens under hela den offentliga

upphandlingscykeln. Den nationella strategin bör utgöra en sammanhängande ram för fastställande av prioriteringar, samordning av åtgärder, övervakning av framstegen och anpassning av professionaliseringsinsatserna över tid. Professionaliseringsåtgärderna bör ta hänsyn till de offentliga upphandlarnas olika behov på varje förvaltningsnivå, med särskild hänsyn tagen till de upphandlare som har begränsad administrativ kapacitet. Dessa åtgärder bör också främja deltagandet av ekonomiska aktörer, i synnerhet små och medelstora företag, och bör stödja andra aktörer som bidrar till att systemet för offentlig upphandling fungerar. Lämpliga stödstrukturer, såsom kompetenscentrum, utbildningsorgan, rådgivningstjänster eller hjälpcentraler, spelar en viktig roll när det gäller att stärka professionaliseringen hos de offentliga upphandlarna och förbättra den övergripande prestandan hos systemet för offentlig upphandling.

- (59) Bedrägeri, favorisering, otillåten samverkan, korruption och intressekonflikter utgör fortsatt betydande risker för den offentliga upphandlingens integritet och effektivitet. För att undvika all snedvridning av konkurrensen och säkerställa likabehandling av alla ekonomiska aktörer, även vid genomförandet av kontrakten, bör de offentliga upphandlarna åläggas att vidta lämpliga, proportionella och effektiva åtgärder för att förebygga, identifiera och åtgärda dessa risker under utarbetandet, tilldelningen och genomförandet av kontrakten. Medlemsstaterna bör stödja dessa insatser genom lämpliga verktyg, däribland databaserade riskanalysinstrument såsom Arachne+, som är kommissionens gemensamma verktyg för datautvinning och riskmätning och som har utformats för att bidra till upptäckten och förebyggandet av de bedrägerier, intressekonflikter och oriktigheter som påverkar EU:s budget. Det nya digitala ekosystemet för upphandling i unionen syftar till att säkerställa öppenhet och ansvarsskyldighet, och därigenom till att bidra till att riskerna för förfarandenas integritet minskas.
- (60) I syfte att anpassa denna förordning till den snabba tekniska och ekonomiska utvecklingen och förändringarna av regelverken, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget delegeras till kommissionen med avseende på en rad icke-väsentliga bestämmelser i förordningen: ändringen av tröskelvärdena för offentlig upphandling vartannat år för att ta hänsyn till variationerna i SDR-ekvivalenter, införandet av miljökrav för upphandling av vissa produkter, ändringen av förteckningen över unionslagstiftning som inför hållbarhetskrav för produkter eller teknik, vid behov efter antagandet av nya relevanta unionsrättsakter, ändringen av tröskelvärdet för användning av byggnadsinformationsmodellering vid offentlig upphandling, antagandet av obligatoriska specifikationer och andra kriterier för offentlig upphandling om dessa aspekter avser identifierade unionsintressen rörande säkerhet och allmän ordning eller om strategiska beroenden eller risker har identifierats, ändringen av definitionen av omfattade ekonomiska aktörer, varor, tjänster eller byggtreprenader, eller kompletteringen av denna förordning med kravet att de offentliga upphandlarna ska tillämpa någon av de frivilliga restriktiva åtgärder som fastställs i denna förordning, ändringen eller utökningen av den nödvändiga upphandlingsinformationen, utformningen eller upprättandet av interoperabilitetsnätverket, och fastställandet av regler för förvaltningen av det elektroniska systemet för behörighet samt utformningen av det digitala verktyget för företagsuppgifter och det därtill hörande nätverket. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det

interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning⁹. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.

- (61) I syfte att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter för att anta beslut rörande konkurrensnivåerna på vissa marknader och genomförbarheten av att undanta vissa typer av offentliga upphandlare från reglerna om offentlig upphandling; för att specificera den typ av särskild information som bör ingå i varje offentlig sammanfattning och för att fastställa sambandet mellan offentliga sammanfattningar och ordningsföljden för den särskilda information som ingår i flera olika offentliga sammanfattningar, samt de därtill hörande kraven på att offentliga upphandlare och leverantörer av e-upphandlingstjänster ska vidareutnyttja information; för genomförandearrangemangen för interoperabilitetsnätverket, den elektroniska tjänsten för behörighet och datautbytet; för att fastställa gemensamma specifikationer som inbegriper kraven rörande upphandlingsförfarandenas semantiska datamodell; och för att fastställa den upphandlingsinformation som bör göras tillgänglig för det nationella dataområdet för offentlig upphandling (NPPDS) och dataområdet för offentlig upphandling (PPDS), dess beteckning som offentligt tillgänglig, offentliggörandevillkoren såsom datumet för offentliggörande för den information som inledningsvis inte är offentligt tillgänglig, och källan till de tekniska valideringskraven. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011¹⁰.
- (62) Eftersom målet med denna förordning, nämligen harmoniseringen av regler för förfaranden för offentlig upphandling, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av upphandlingens omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (63) Genom denna förordning genomförs en storstädning av regelverket som konsoliderar de relevanta reglerna om offentlig upphandling från den sektorsspecifika lagstiftningen till en enda referenslagstiftning, dvs. denna förordning. Detta ger en allmän ram för regler om offentlig upphandling som har mer än sektorsspecifik relevans och som därmed kommer att förenkla tillämpningen av dessa regler i praktiken. För att kunna stryka och i denna förordning integrera de relevanta regler om offentlig upphandling som gäller oavsett den berörda produkttypen, är det därför nödvändigt att ändra förordningarna (EU) 2023/1542¹¹, (EU) 2024/1157¹², (EU) 2024/1252¹³, (EU)

⁹ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1, http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

¹¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 av den 12 juli 2023 om batterier och förbrukade batterier, om ändring av direktiv 2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020 och om upphävande av direktiv 2006/66/EG (EUT L 191, 28.7.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1542/2025-07-31>).

¹² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1157 av den 11 april 2024 om transport av avfall, om ändring av förordningarna (EU) nr 1257/2013 och (EU) 2020/1056 och om upphävande av

2024/1735¹⁴, (EU) 2024/1781¹⁵, (EU) 2024/2847¹⁶, (EU) 2024/3110¹⁷ och (EU) 2025/40¹⁸, och direktiven 2008/98/EG¹⁹, (EU) 2019/882²⁰, (EU) 2022/2381²¹, (EU) 2023/1791²² och (EU) 2024/1760²³. Förordning (EG) nr 1370/2007 bör ändras så att den föreliggande förordningens bestämmelser om säkerhet, försörjningstrygghet och företräde för europeiska företag blir tillämpliga även för förordning nr 1370/2007.

- (64) Direktiven 2014/23/EU, 2014/24/EU och 2014/25/EU bör upphävas.
- (65) Med tanke på omfattningen av och nymodigheten hos de reformer som införs genom denna förordning, däribland inrättandet av ett gemensamt digitalt ekosystem och av dataområden, stärkandet av de strategiska upphandlingsreglerna och införandet av de nya styrnings- och övervakningskraven, bör tillämpningen av denna förordning senareläggas med två år.
- (66) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 i förordning (EU) 2018/1725²⁴ och avgav sitt yttrande den [INSERT].

	förordning (EG) nr 1013/2006 (EUT L, 2024/1157, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1157/oj).
13	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1252 av den 11 april 2024 om inrättande av en ram för säkerställande av trygg och hållbar försörjning av kritiska råmaterial och om ändring av förordningarna (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 och (EU) 2019/1020 (EUT L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).
14	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1735 av den 13 juni 2024 om inrättande av en åtgärdsram för att stärka Europas ekosystem för tillverkning av nettonollteknik och om ändring av förordning (EU) 2018/1724 (EUT L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj).
15	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1781 av den 13 juni 2024 om upprättande av en ram för att fastställa ekodesignkrav för hållbara produkter, om ändring av direktiv (EU) 2020/1828 och förordning (EU) 2023/1542 och om upphävande av direktiv 2009/125/EG (EUT L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).
16	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2847 av den 23 oktober 2024 om övergripande cybersäkerhetskrav för produkter med digitala element och om ändring av förordningarna (EU) nr 168/2013 och (EU) 2019/1020 och direktiv (EU) 2020/1828 (cyberresiliensförordningen) (EUT L, 2024/2847, 20.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2847/oj).
17	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/3110 av den 27 november 2024 om fastställande av harmoniserade regler för saluföring av byggprodukter och om upphävande av förordning (EU) nr 305/2011, EUT L, 2024/3110, 18.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3110/oj).
18	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1735 av den 13 juni 2024 om inrättande av en åtgärdsram för att stärka Europas ekosystem för tillverkning av nettonollteknik och om ändring av förordning (EU) 2018/1724 (EUT L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj).
19	Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (EUT L 312, 22.11.2008, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj).
20	Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).
21	Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2381 av den 23 november 2022 om en jämnare könsfördelning bland styrelseledamöter i börsnoterade företag och därmed sammanhängande åtgärder (EUT L 315, 7.12.2022, s. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2381/oj).
22	Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955 (omarbetning) (EUT L 231, 20.9.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj).
23	Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1760 av den 13 juni 2024 om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och förordning (EU) 2023/2859, EUT L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj).
24	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner,

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

Del I

Allmänna bestämmelser

Avdelning I

Kontraktsföremål och tillämpningsområde

Artikel 1

Kontraktsföremål och tillämpningsområde

1. I denna förordning fastställs regler för offentliga kontrakt för byggentreprenader, varor eller tjänster och koncessioner för byggentreprenader eller tjänster som upphandlas av en eller flera offentliga upphandlare av en eller flera ekonomiska aktörer, och som har ett värde som är lika med eller högre än de tröskelvärden som fastställs i artikel 2.
2. I denna förordning föreskrivs de förfaranderegler som gäller för tilldelningen av offentliga kontrakt och koncessioner samt för upphandlingsrelaterade aspekter av planeringen och genomförandet av dessa kontrakt och koncessioner, de strategiska mål som ska beaktas anges och en ram fastställs för ett gemensamt digitalt ekosystem som ska användas vid planering, tilldelning och genomförande jämte mekanismer som säkerställer effektiviteten och ansvarsskyldigheten vid offentlig upphandling.
3. Denna förordning reglerar inte frågor som rör allmän förvaltnings- eller avtalsrätt i medlemsstaterna utöver de frågor som avses i punkterna 1 och 2. Den påverkar inte medlemsstaternas sätt att organisera sin offentliga förvaltning, däribland finansiell kontroll och budgetkontroll av de offentliga utgifterna, eller deras sätt att organisera sina socialförsäkringssystem.
4. Tillämpningen av denna förordning ska ske i enlighet med artikel 346 i fördraget. Denna förordning hindrar inte att nationella åtgärder som är nödvändiga för att skydda medlemsstaternas nationella säkerhet antas eller verkställs i enlighet med fördraget.
5. Denna förordning påverkar inte medlemsstaternas frihet enligt artikel 14 i fördraget att i enlighet med unionsrätten fastställa tjänster av allmänt ekonomiskt intresse och hur dessa tjänster organiseras och finansieras, under förutsättning att medlemsstaterna följer reglerna om statligt stöd och uppfyller de särskilda skyldigheter som de omfattas av. Denna förordning påverkar inte heller myndigheters beslut om huruvida, hur och i vilken omfattning de vill utöva offentliga funktioner själva, i enlighet med artikel 14 och protokoll nr 26 i fördraget.
6. Överenskommelser, beslut eller andra rättsliga instrument som organiserar överföringen mellan offentliga upphandlare av befogenheter och ansvaret för fullgörande av ett offentligt uppdrag, och som inte innebär att avtalade prestationer fullgörs mot ersättning, ska ses som en del av den berörda medlemsstatens interna organisation och påverkas därmed inte på något sätt av denna förordning.

Artikel 2

Tröskelvärden

1. Denna förordning är tillämplig på offentliga kontrakt och koncessioner vars värde exklusive mervärdesskatt beräknas uppgå till minst följande tröskelvärden:
 - (a) 5 404 000 EUR för offentliga byggtreprenadkontrakt och för koncessioner.
 - (b) 140 000 euro för offentliga varukontrakt och offentliga tjänstekontrakt som tilldelas av de centrala statliga myndigheter som förtecknas i bilaga I.
 - (c) 216 000 euro för offentliga varukontrakt och offentliga tjänstekontrakt som tilldelas av upphandlande myndigheter under den centrala nivån.
 - (d) 432 000 euro för offentliga varukontrakt och offentliga tjänstekontrakt som tilldelas av upphandlande enheter som är verksamma inom de sektorer som omfattas av kapitel 2 i del II avdelning I.
 - (e) 750 000 euro för kontrakt för sociala tjänster, hälso- och sjukvårdstjänster samt utbildningstjänster som tilldelas i enlighet med artikel 58.
2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 141 eller, i brådskande fall, artikel 142, om ändring av de tröskelvärden som anges i punkt 1 i den här artikeln i enlighet med de villkor som anges i artikel 3.

Artikel 3

Revidering av tröskelvärden

1. Vartannat år från och med den ... [Publikationsbyrå: infoga datum = sista dagen i augusti månad efter dagen för denna förordnings ikraftträdande] ska kommissionen kontrollera att de tröskelvärden som anges i artikel 2.1 motsvarar de tröskelvärden som fastställs i Världshandelsorganisationens avtal om offentlig upphandling (WTO-avtalet), och ska vid behov revidera dessa tröskelvärden i enlighet med denna artikel.
2. Kommissionen ska se över de tröskelvärden som anges i artikel 2 i enlighet med den beräkningsmetod som anges i WTO-avtalet. Kommissionen ska beräkna tröskelvärdena utifrån den genomsnittliga dagskursen för euron, uttryckt i särskilda dragningsrätter (SDR), under en 24-månadersperiod som slutar den 31 augusti omedelbart före den revidering som börjar gälla den 1 januari. Om så behövs ska de reviderade tröskelvärdena avrundas nedåt till närmaste tusental euro för att säkerställa iakttagandet av de gällande tröskelvärdena enligt WTO-avtalet, uttryckta i SDR.
3. Från och med den 1 januari 202X [Publikationsbyrå: ange året efter det år då denna förordning träder i kraft] och därefter vartannat år ska kommissionen fastställa, i de nationella valutorna i de medlemsstater som inte har euron som valuta, värdena för de tröskelvärden som anges i artikel 2 i denna förordning.
4. I enlighet med den beräkningsmetod som anges i WTO-avtalet ska kommissionen fastställa de värden som anges i punkt 3 på grundval av den genomsnittliga dagskursen för dessa valutor motsvarande det tillämpliga tröskelvärdet uttryckt i euro under den 24-månadsperiod som slutar den 31 augusti omedelbart före den revidering som börjar gälla den 1 januari följande år.
5. Kommissionen ska offentliggöra de reviderade tröskelvärdena och deras motsvarande värden i de nationella valutorna i de medlemsstater som inte har euron som valuta i *Europeiska unionens officiella tidning* i början av november månad efter revideringen.

6. Om det är nödvändigt att se över de tröskelvärden som anges i artikel 3 och om det föreligger tvingande, brådskande skäl som hindrar användningen av det förfarande som anges i artikel 141, och om det därför av tvingande, brådskande skäl så krävs, ska det förfarande som avses i artikel 142 tillämpas på delegerade akter som antas i enlighet med artikel 2.2.

Avdelning II

Principer, politiska mål och definitioner

Artikel 4

Principer för upphandling

1. Upphandling ska styras av principen om bästa kvalitet för offentliga medel och därigenom tjäna målet med effektiva offentliga utgifter och investeringar.
2. Offentliga upphandlare ska behandla ekonomiska aktörer med ursprung i unionen och omfattade ekonomiska aktörer i den mening som avses i artikel 70.1 på samma sätt och utan diskriminering, och då ge full verkan åt den fria rörligheten för personer, varor och tjänster samt etableringsfriheten på unionens inre marknad. De ska agera på ett öppet och proportionellt sätt.
3. Offentliga upphandlare ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa upphandlingsprocessens integritet och för att förhindra omständigheter som kan äventyra processens opartiskhet och rättvisa.

Offentliga upphandlare får inte utforma sin upphandling på ett sätt som gör att den utesluts från denna förordnings tillämpningsområde eller på ett sätt som otillbörligt begränsar konkurrensen.
4. Offentliga upphandlare ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att ekonomiska aktörer vid fullgörandet av offentliga kontrakt iakttar tillämpliga skyldigheter rörande de politiska mål som fastställs i artikel 5, däribland de tillämpliga miljö-, social- och arbetsrättsliga skyldigheter som fastställts i unionsrätten, nationell rätt, kollektivavtal eller i de internationella miljö-, social- och arbetsrättsliga konventioner som anges i bilaga II.

Artikel 5

Politiska mål

Offentlig upphandling ska vägledas av unionens strategiska politiska mål, särskilt

- (a) att förbättra unionens konkurrenskraft genom en blomstrande inre marknad, främja innovation och stärka unionens tillverkningsbas och rena industribas,
- (b) att uppnå unionens miljö- och klimatmål,
- (c) strävan efter social rättvisa, rättvisa arbetsvillkor och ett inkluderande samhälle, bland annat med hjälp av dialog mellan arbetsmarknadens parter,
- (d) trygghet, säkerhet, resiliens och ekonomisk säkerhet i unionen, bland annat genom strategiskt oberoende.

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

- (1) *sekretessbelagd information*: all information och allt material oavsett dess form, karaktär eller överföringsteknik, som omfattas av krav på en viss säkerhetsnivå eller en viss skyddsnivå och som med hänsyn till den nationella säkerheten och enligt den berörda medlemsstatens gällande lagar och andra författningar måste skyddas mot intrång, förstörelse, avlägsnande, spridning, förlust eller åtkomst av någon obehörig person, eller någon annan typ av risk.
- (2) *dag*: kalenderdag.
- (3) *digitalt verktyg för företagsuppgifter*: digitalt verktyg som gör det möjligt att verifiera, utbyta och lagra bevis som rör de uteslutningsgrunder, urvalskriterier, ursprung och andra krav som fastställs i enlighet med denna förordning i upphandlingsförfarandet och som är tillgängliga via verktyget.
- (4) *ekonomisk aktör*: varje fysisk eller juridisk person, offentlig enhet eller grupp av sådana personer och/eller enheter, såsom samriskföretag, konsortium eller annat, inbegripet tillfälliga sammanslutningar som inte är juridiska personer, och som erbjuder sig att utföra ett byggnadsverk eller en byggentreprenad, leverera varor eller tillhandahålla tjänster på marknaden.
- (5) *behörighetsprofil*: sammanställt dokument som genereras av den elektroniska tjänst för behörighet som avses i artikel 133 och som innehåller information om den ekonomiska aktören, inbegripet information om den ekonomiska aktörens efterlevnad av uteslutningsgrunder, urvalskriterier och ursprung.
- (6) *e-upphandlingsplattform*: digitalt verktyg som möjliggör elektronisk kommunikation mellan offentliga upphandlare och ekonomiska aktörer genom interoperabilitetsnätverket.
- (7) *leverantör av e-upphandlingstjänster*: ekonomisk aktör som tillhandahåller en e-upphandlingsplattform.
- (8) *funktionskrav*: krav som beskriver den prestanda, önskade funktion och kapacitet samt det utfall eller resultat som byggentreprenaderna, produkterna eller tjänsterna är avsedda att uppnå, utan hänvisning till särskilda tekniska medel, projektering eller metoder genom vilka dessa funktioner eller resultat uppnås.
- (9) *harmoniserad standard*: harmoniserad standard enligt definitionen i artikel 2.1 c i förordning (EU) nr 1025/2012²⁵.
- (10) *arbetsintensivt kontrakt*: kontrakt med ett kontraktsföremål för vilket arbetskostnaderna normalt omfattar minst 50 procent av det totala kontraktsvärdet.
- (11) *livscykel*: alla möjliga på varandra följande och/eller inbördes sammankopplade skeden, inklusive forskning och utveckling som ska genomföras, produktion, handel

²⁵

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG (EUT L 316, 14.11.2012, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj>).

och dess villkor, transport, användning och underhåll, som ingår i livslängden för en vara, en byggentreprenad eller en tjänst, från råvaruanskäffning eller generering av resurser till bortskäffande, sanering och tjänstens eller användningens slut.

- (12) *mikroföretag, litet företag eller medelstort företag*: mikroföretag, litet företag eller medelstort företag enligt definitionen i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG²⁶.
- (13) *förkommersiell upphandling*: upphandling av forsknings- och utvecklingstjänster som inbegriper delning av risker och fördelar på marknadsvillkor och konkurrensutsatt utveckling i faser.
- (14) *upphandlingsutkast*: information som den offentliga upphandlaren tar fram eller hänvisar till för att beskriva delar av upphandlingen före tilldelningen, inbegripet offentliga sammanfattningar, tekniska specifikationer, utkastet till kontrakt, mallar för presentationen av de upplysningar som ska lämnas av de ekonomiska aktörerna, information om allmänt tillämpliga skyldigheter och eventuell ytterligare information.
- (15) *upphandlingsinformation*: uppgifter som tillhandahålls av den offentliga upphandlaren och som omfattar upphandlingens hela livscykel, inbegripet före och efter tilldelningen av kontraktet.
- (16) *upphandling av forsknings- och utvecklingstjänster (FoU-upphandling)*: upphandling av grundforskning, industriell forskning och experimentell utveckling fram till nyutveckling. Nyutveckling av en första vara, tjänst eller byggentreprenad får inbegripa begränsad produktion eller leverans för att också resultaten av fälttester ska bli tillgängliga och för att visa att den berörda varan, tjänsten eller byggentreprenaden lämpar sig för produktion eller leverans i stora kvantiteter med godtagbar kvalitet, men inbegriper inte produktion eller leverans i stora kvantiteter i syfte att pröva kommersiell gångbarhet eller för att återvinna forsknings- och utvecklingskostnader. Upphandling av forsknings- och utvecklingstjänster får inbegripa förvärv av äganderätten till prototyper eller första varor, tjänster eller byggentreprenader som utvecklas på den offentliga upphandlarens begäran i samband med och för ett visst kontrakt för upphandling av forsknings- och utvecklingstjänster, men får inte inbegripa kommersiell spridning av slutprodukter, tjänster eller byggentreprenader.
- (17) *offentlig upphandlare*: upphandlande myndighet i enlighet med artikel 7 eller upphandlande enhet i enlighet med artikel 8.
- (18) *offentligt kontrakt*: skriftligt kontrakt med ekonomiska villkor som ingås mellan en eller flera ekonomiska aktörer och en eller flera offentliga upphandlare och som avser utförande av byggentreprenad, leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster.
- (19) *offentligt tjänstekontrakt*: offentligt kontrakt som avser tillhandahållandet av andra tjänster än de som avses i punkt 22.
- (20) *offentlig sammanfattning*: översikt över upphandlingen vid en viss tidpunkt som offentliggörs av den offentliga upphandlaren.

²⁶ Kommissionens rekommendation av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (delgivet med nummer K(2003) 1422) (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>)

- (21) *offentligt varukontrakt*: offentligt kontrakt som avser köp, leasing, hyra eller hyrköp – med eller utan köption – av varor. Varorna kan vara nya, begagnade, renoverade, återtillverkade eller utgöra produkter som tjänster. Ett offentligt varukontrakt kan som ett underordnat inslag omfatta kompletterande monterings- och installationsarbeten.
- (22) *offentligt byggtreprenadkontrakt*: offentligt kontrakt som avser något av följande:
- (a) Utförande, eller både projektering och utförande, av byggtreprenader för sådana verksamheter som omfattas av bilaga V.
 - (b) Utförande, eller både projektering och utförande, av ett byggnadsverk.
 - (c) Realisering, oavsett medel, av ett byggnadsverk som motsvarar de krav som anges av den upphandlande myndighet som utövar ett avgörande inflytande över typen eller projekteringen av byggnadsverket.
- (23) *samhällsutmaning*: utveckling eller situation som har konsekvenser för ett ändamålsenligt och effektivt utförande av offentliga uppdrag och som påverkar hur den eller de berörda offentliga upphandlarna, eller de personer som är beroende av dessa tjänster, fungerar.
- (24) *förslag till innovativ lösning*: förslag från en ekonomisk aktör som beskriver dennes innovativa strategi för att hantera en samhällsutmaning, inbegripet risker, potentiella effekter och fördelar, och dennes vision för att utveckla, testa och genomföra den innovativa lösningen i samarbete med den offentliga upphandlaren.
- (25) *underleverantör*: ekonomisk aktör som genom kontrakt förvärvar ansvaret för att fullgöra en del av det offentliga kontraktet – med undantag för tillhandahållande av varor eller delar som är nödvändiga för tillhandahållandet av ett byggnadsverk eller en tjänst – från en ekonomisk aktör som har tilldelats ett sådant offentligt kontrakt.
- (26) *kontraktsföremål*: byggtreprenader, tjänster eller varor som den offentliga upphandlaren avser att förvärva genom upphandlingen i syfte att tillgodose sina behov.
- (27) *byggnadsverk*: resultat av bygg- och anläggningsarbeten, betraktat som en helhet och vilket i sig fullgör en ekonomisk eller teknisk funktion.

Del II

Relevanta aktörer

Avdelning I

Offentliga upphandlare

Kapitel 1

Identifiering av offentliga upphandlare

Artikel 7

Upphandlande myndigheter

1. Vid tillämpningen av denna förordning ska de upphandlande myndigheterna vara de centrala statliga myndigheterna, statliga myndigheter under den centrala nivån, offentligrättsliga organ eller sammanslutningar som bildats av en eller flera sådana upphandlande myndigheter, oberoende av om upphandlingsförfarandet genomförs av en eller flera särskilda administrativa enheter inom dem.
2. I denna förordning ska centrala statliga myndigheter definieras som de myndigheter som förtecknas i bilaga I och, i den mån rättelser eller ändringar gjorts på nationell nivå, de enheter som har ersatt dessa myndigheter.
Om rättelser eller ändringar görs på nationell nivå ska medlemsstaterna underrätta kommissionen om detta inom tre månader.
3. Statliga myndigheter under den centrala nivån avser något av följande:
 - (a) Andra statliga, regionala eller lokala myndigheter än de som förtecknas i bilaga I.
 - (b) Inköpscentraler som inte själva är centrala statliga myndigheter.
 - (c) Offentligrättsliga organ enligt beskrivningen i punkt 4.
4. I denna förordning ska offentligrättsliga organ definieras som organ som uppfyller samtliga av följande villkor:
 - (a) Deras särskilda syfte är att tillgodose behov i allmänhetens intresse, utan att ha någon industriell eller kommersiell karaktär.
 - (b) De är juridiska personer.
 - (c) De finansieras till mer än 50 % av statliga, regionala eller lokala myndigheter eller av andra offentligrättsliga organ, eller styrs eller står under tillsyn av sådana myndigheter eller organ, eller har ett förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan där mer än hälften av ledamöterna utses av staten, av regionala eller lokala myndigheter eller av andra offentligrättsliga organ.
5. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 141 för att ändra bilaga I genom att uppdatera förteckningen över centrala statliga myndigheter på grundval av meddelanden från medlemsstaterna i enlighet med punkt 2 i den här artikeln.

Artikel 8

Upphandlande enheter

1. I denna förordning avses med upphandlande enheter upphandlande myndigheter, offentliga företag och enheter som bedriver verksamhet på grundval av särskilda eller exklusiva rättigheter och som bedriver en eller flera av de verksamheter som avses i artiklarna 12–18 eller en kombination av dessa, såvida inte verksamheten är direkt konkurrensutsatt på marknader med fritt tillträde i den mening som avses i artikel 19.
2. Med offentligt företag menas varje företag över vilket en upphandlande myndighet kan utöva ett direkt eller indirekt bestämmande inflytande till följd av ägarförhållande, finansiellt deltagande eller de regler som styr företaget.

Upphandlande myndigheter ska antas utöva ett bestämmande inflytande i något av följande fall där de, direkt eller indirekt,

- (a) äger större delen av företagets tecknade kapital,
 - (b) kontrollerar majoriteten av de rösträtter som är knutna till företagets emitterade aktier, eller
 - (c) kan utse mer än hälften av ledamöterna i företagets förvaltningsorgan, styrelseorgan eller övervakande organ.
3. I denna förordning avses med särskild rättighet eller ensamrätt en rättighet som beviljats av en behörig myndighet i en medlemsstat enligt lag eller annan författning, som begränsar utövandet av någon av de verksamheter som avses i artiklarna 12–18 till en eller flera enheter och som väsentligt påverkar andra enheters möjligheter att bedriva sådan verksamhet.

Rättigheter som har beviljats genom ett förfarande som offentliggjorts på lämpligt sätt och där beviljandet av dessa rättigheter har grundats på objektiva kriterier ska inte utgöra särskilda rättigheter eller ensamrätt i den mening som avses i första stycket.

De förfaranden som avses i andra stycket ska omfatta, men inte begränsas till,

- (a) upphandlingsförfaranden med föregående anbudsinfordran i enlighet med direktiv 2009/81/EG²⁷ eller en offentlig sammanfattning av upphandlingen enligt denna förordning,
- (b) förfaranden enligt andra unionsrättsakter som säkerställer en tillräcklig föregående öppenhet för att bevilja tillstånd på grundval av objektiva kriterier, inbegripet men inte begränsat till förfaranden enligt de unionsrättsakter som förtecknas i bilaga III.

Artikel 9

Inköpscentraler

²⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG av den 13 juli 2009 om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggtreprenader, varor och tjänster av upphandlande myndigheter och enheter på försvars- och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG (EUT L 216, 20.8.2009, s. 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).

1. Offentliga upphandlare får organisera sin upphandlingsverksamhet genom att inrätta och använda inköpscentraler i enlighet med de regler som anges i denna artikel.
 2. I denna förordning avses med inköpscentraler varje offentlig upphandlare som utför följande verksamheter:
 - (a) Agera som grossist genom att köpa och sälja vidare lösningar som köpts in på marknaden för offentliga upphandlare.
 - (b) Fungera som mellanhand genom att offentliggöra sammanfattningar och tilldela kontrakt till offentliga upphandlare.
- Inköpscentraler får också, utöver de verksamheter som anges ovan, utföra eller delta i gemensam upphandling eller tillhandahålla stödtjänster för inköp till offentliga upphandlare, inbegripet tekniskt bistånd, teknisk infrastruktur eller rådgivning.
3. Offentliga upphandlare ska enligt artikel 110 ange i de offentliga sammanfattningarna när de agerar som inköpscentral.
 4. Varje offentlig upphandlare får förvärva lösningar från eller genom en inköpscentral som är etablerad i unionen utan att tillämpa de förfaranden som fastställs i denna förordning för tillhandahållandet av inköpscentralens tjänster.
 5. En offentlig upphandlare som förvärvar en lösning från eller genom en inköpscentral som för denna lösning var skyldig att tillämpa och har tillämpat denna förordning, ska anses handla i enlighet med denna förordning med avseende på införskaffandet av den lösningen.
 6. En offentlig upphandlare som förvärvar en lösning från eller genom en unionsinstitution, ett unionsorgan eller en unionsbyrå som genomför gemensam upphandling, agerar för medlemsstaternas räkning eller agerar som inköpscentral i enlighet med förordning (EU, Euratom) 2024/2509²⁸ eller andra unionsrättsakter än denna förordning som föreskriver genomförande av gemensam upphandling eller agerande för medlemsstaternas räkning eller agerande som inköpscentral, ska anses handla i enlighet med denna förordning med avseende på förvärvet av den lösningen.

Artikel 10

Gemensam upphandling

1. Två eller flera offentliga upphandlare, inbegripet upphandlare från olika medlemsstater, får agera gemensamt vid tilldelningen av vissa särskilda offentliga kontrakt.
2. Det gemensamma upphandlingsförfarandet ska regleras genom ett avtal mellan parterna som bland annat fastställer
 - (a) de berörda parternas respektive ansvar, ansvaret för förvaltningen av det gemensamma förfarandet, tilldelningen av de byggentreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas gemensamt eller de rättigheter som ska överföras, och

²⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget (omarbetning), EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (b) om de offentliga upphandlarna kommer från olika medlemsstater, det rättssystem som styr förfarandet och följaktligen den lagstiftning som är tillämplig på tvister, det behöriga prövningsorganet och tillämpliga jurisdiktionen samt den lagstiftning som reglerar de resulterande offentliga kontrakten.

Fördelningen av ansvarsområden och den tillämpliga nationella rätten ska omnämnas i upphandlingsutkastet för gemensamt upphandlade offentliga kontrakt.

- 3. Denna artikel påverkar inte tillämpningen av artiklarna 9.6 och 69.3 f i denna förordning, och artikel 168.2 och 168.3 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 eller andra unionsrättsakter.

Kapitel 2

Verksamhet på området allmännyttiga tjänster

AVSNITT 1

VERKSAMHETER SOM OMFATTAS

Artikel 11

Gemensamma bestämmelser

- 1. Vid tillämpning av artiklarna 12, 13 och 14 avses med leverans generering eller produktion, grossistförsäljning och detaljförsäljning.
- 2. Produktion av gas i form av utvinning ska dock omfattas av artikel 18.

Artikel 12

Gas och värme

- 1. Med avseende på gas och värme är denna förordning tillämplig på följande verksamheter:
 - (a) Tillhandahållande eller drift av fasta nät i syfte att tillhandahålla tjänster för allmänheten i samband med produktion, transport eller distribution av gas eller värme.
 - (b) Leverans av gas eller värme till de nät som avses i led a.
- 2. Om en annan upphandlande enhet än en upphandlande myndighet levererar gas eller värme till fasta nät som tillhandahåller tjänster för allmänheten, ska detta inte utgöra en relevant verksamhet i den mening som avses i punkt 1 i denna artikel om båda av följande villkor är uppfyllda:
 - (a) Den upphandlande enhetens produktion av gas eller värme är en oundviklig följd av utövandet av andra verksamheter än de som avses i punkt 1 i denna artikel eller i artiklarna 13, 14 eller 15.
 - (b) Leveransen till det publika nätet syftar endast till att utnyttja denna produktion ekonomiskt och utgör högst 20 % av den upphandlande enhetens omsättning, beräknat på genomsnittet för de tre år som föregår det år under vilket leveransen görs.

Artikel 13

Elektricitet

1. Med avseende på elektricitet är denna förordning tillämplig på följande verksamheter:
 - (a) Tillhandahållande eller drift av fasta nät i syfte att tillhandahålla tjänster för allmänheten i samband med produktion, transport eller distribution av el.
 - (b) Leverans av elektricitet till de nät som avses i led a.
2. Om en annan upphandlande enhet än en upphandlande myndighet levererar el till fasta nät som tillhandahåller tjänster för allmänheten, ska detta inte betraktas som en relevant verksamhet i den mening som avses i punkt 1 i denna artikel om båda av följande villkor är uppfyllda:
 - (a) Den upphandlande enhetens produktion av el sker eftersom dess egna förbrukning behövs för utövandet av andra verksamheter än de som avses i punkt 1 i denna artikel eller i artiklarna 12, 14 och 15.
 - (b) Leveransen till det publika nätet beror endast på den upphandlande enhetens egna förbrukning och har inte överstigit 30 % av dess totala produktion av energi, beräknat på genomsnittet för de tre år som föregår det år under vilket leveransen görs.

Artikel 14

Vatten

1. Med avseende på vatten är denna förordning tillämplig på följande verksamheter:
 - (a) Tillhandahållande eller drift av fasta nät i syfte att tillhandahålla tjänster för allmänheten i samband med produktion, transport eller distribution av dricksvatten.
 - (b) Leverans av dricksvatten till de nät som avses i led a.
2. Denna förordning ska även tillämpas på kontrakt som tilldelas av upphandlande enheter som bedriver någon av de verksamheter som avses i punkt 1 och som har anknytning till en av följande verksamheter:
 - (a) Vattenbyggnadsprojekt, konstbevattning och dränering, förutsatt att den volym vatten som avses för dricksvattenförsörjningen utgör mer än 20 % av den totala volym vatten som tillhandahålls genom dessa projekt eller genom konstbevattnings- och dräneringsanläggningar.
 - (b) Bortskaffande eller rening av avloppsvatten.
3. Om en annan upphandlande enhet än en upphandlande myndighet levererar dricksvatten till fasta nät som tillhandahåller tjänster för allmänheten, ska detta inte betraktas som en relevant verksamhet i den mening som avses i punkt 1 i denna artikel om båda av följande villkor är uppfyllda:
 - (a) Den upphandlande enhetens produktion av dricksvatten äger rum för att dess förbrukning av vatten behövs för utövandet av en annan verksamhet än den som avses i artiklarna 14–17.

- (b) Leveransen till det publika nätet beror endast på den upphandlande enhetens egna förbrukning och har inte överstigit 30 % av dess totala produktion av dricksvatten, beräknat på genomsnittet för de tre år som föregår det år under vilket leveransen görs.

Artikel 15

Transporttjänster

1. Denna förordning är tillämplig på tillhandahållande eller drift av nät i syfte att tillhandahålla tjänster för allmänheten på områdena järnvägstransporter, automatiserade system, spårvagnar, trådbussar, bussar eller linbana.
2. Ett nät för transporttjänster ska anses föreligga om tjänsten tillhandahålls enligt driftsvillkor som fastställs av en behörig myndighet i en medlemsstat, t.ex. i fråga om linjedragning, kapacitet som ska finnas tillgänglig eller turtäthet.

Artikel 16

Hamnar och flygplatser

Denna förordning är tillämplig på utnyttjande av ett geografiskt område i syfte att tillhandahålla flygplatser och kusthamnar eller inlandshamnar eller andra terminaler för transport i luften, till havs eller på inre vattenvägar.

Artikel 17

Posttjänster

1. Denna förordning är tillämplig på verksamhet som avser tillhandahållande av följande tjänster:
 - (a) Posttjänster.
 - (b) Andra tjänster än posttjänster, förutsatt att sådana tjänster tillhandahålls av en enhet som också tillhandahåller posttjänster i den mening som avses i punkt 2 b i den här artikeln och att de villkor som fastställs i artikel 19 inte är uppfyllda med avseende på de tjänsterna.
2. Utan att det påverkar tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG²⁹ gäller följande definitioner i denna artikel:
 - (a) *postförsändelse*: en adresserad försändelse i den slutliga utformning som den ska överlämnas i, oavsett vikt. Sådana försändelser omfattar, förutom brevfrakter, till exempel böcker, kataloger, tidningar och tidskrifter samt postpaket som innehåller varor med eller utan kommersiellt värde, oavsett vikt.
 - (b) *posttjänster*: tjänster som består av insamling, sortering, transport och överlämnande av postförsändelser, inbegripet tjänster som omfattas av och inte

²⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG av den 15 december 1997 om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna (EGT L 15, 21.1.1998, s. 14, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1997/67/oj>).

omfattas av den skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster som föreskrivs i artikel 3 i direktiv 97/67/EG.

- (c) *andra tjänster än posttjänster*: tjänster som tillhandahålls på följande områden:
- i) tjänster som innebär förvaltning av posttjänster både före och efter försändelsen, inklusive närservice,
 - ii) tjänster som gäller postförsändelser som inte innefattas i led a, till exempel oadresserad direktreklam.

Artikel 18

Utvinning av och prospektering efter energikällor

Denna förordning är tillämplig på utnyttjande av ett geografiskt område i syfte att

- (a) utvinna olja eller gas,
- (b) prospektera efter eller utvinna kol eller andra fasta bränslen.

AVSNITT 2

UNDANTAG FÖR VISSA ALLMÄNNYTTIGA VERKSAMHETER

Artikel 19

Verksamheter som är direkt konkurrensutsatta

1. Denna förordning är inte tillämplig på avtal om utförande av de verksamheter som anges i artiklarna 12–18 med avseende på ett visst geografiskt område om verksamheten är direkt konkurrensutsatt på marknader med fritt tillträde i det geografiska området, när detta fastställs genom en genomförandeakt som antagits i enlighet med artikel 20.4.
2. Vid tillämpningen av punkt 1 ska frågan om huruvida en verksamhet är direkt konkurrensutsatt avgöras på grundval av kriterier som är förenliga med konkurrensbestämmelserna i fördraget och utan att det påverkar tillämpningen av konkurrensrätten på den situation som omfattas av beslutet. Dessa kriterier kan inbegripa
 - (a) berörda varors eller tjänsters egenskaper,
 - (b) förekomsten av alternativa produkter eller tjänster som anses vara utbytbara på utbuds- eller efterfrågesidan,
 - (c) priserna och
 - (d) den faktiska eller potentiella närvaron av mer än en leverantör av de berörda produkterna eller tillhandahållare av de berörda tjänsterna på den relevanta marknaden.

Den berörda verksamheten får ingå i en större sektor eller endast utövas på vissa delar av unionens territorium, däribland vissa delar av medlemsstaterna.

3. Det geografiska område som ska utgöra grunden för bedömningen av om en verksamhet är direkt konkurrensutsatt ska vara ett område inom vilket de berörda företagen medverkar i utbudet av och efterfrågan på varor eller tjänster, där

konkurrensförhållandena är tillräckligt likartade och som kan skiljas från angränsande områden framför allt därför att konkurrensvillkoren är väsentligt annorlunda inom de områdena. Denna bedömning ska i första hand ta hänsyn till märkbara skillnader i företagens marknadsandelar och förekomsten av hinder för marknadstillträde eller preferenser hos konsumenterna. Den ska också beakta faktorer såsom de berörda produkternas eller tjänsternas art och egenskaper och eventuella betydande prisskillnader mellan det berörda området och angränsande områden. Områdets territoriella räckvidd som ligger till grund för bedömningen av konkurrensutsattheten ska begränsas till medlemsstatens territorium.

4. Vid tillämpning av punkt 1 betraktas tillträdet till marknaden som fritt om medlemsstaten har genomfört och tillämpar de unionsrättsakter som anges i bilaga IV. I annat fall ska det fastställas att tillträdet till marknaden i fråga är fritt i rättslig och faktisk bemärkelse.

Artikel 20

Undantagsförfarande

1. Om en medlemsstat eller en upphandlande enhet anser att en viss verksamhet är direkt konkurrensutsatt på marknader med fritt tillträde, får den, som ett förberedande steg på en eventuell formell begäran om undantag, till kommissionen lämna in en preliminär fråga om tillämpligheten av artikel 19 i enlighet med punkt 2 i denna artikel, eller omedelbart lämna in en formell begäran om undantag i enlighet med punkt 3 i denna artikel, för att fastställa att verksamheten i fråga inte omfattas av denna förordning.
2. Under den frivilliga förberedande fasen efter inlämnandet av en preliminär fråga ska kommissionen i en anda av lojalt samarbete göra en inledande bedömning av de villkor som anges i artikel 19. En sådan bedömning ska baseras på all den information som är relevant för denna verksamhet och som redan finns hos eller är tillgänglig för kommissionen. För att komplettera den information som kommissionen redan förfogar över får den begära in ytterligare information från den berörda upphandlande enheten eller medlemsstaten, eller från någon annan part som är behörig med avseende på den berörda verksamheten och marknaden. Kommissionen får uppmana den upphandlande enheten eller medlemsstaten och andra berörda parter till ytterligare skriftliga eller muntliga utbyten för att undersöka huruvida villkoren för att bevilja ett undantag är uppfyllda, inbegripet när det gäller förtydliganden av saknade fakta, uppgifter eller resonemang.

Kommissionen ska besvara den preliminära frågan om bedömning inom 180 kalenderdagar efter inlämnandet. Om den information som samlats in vid bedömningen av den preliminära frågan är tillräcklig för att dra slutsatsen att villkoren i artikel 19 är uppfyllda, ska kommissionen avsluta den förberedande fasen, frångå kravet på inlämning av en formell begäran om undantag och anta en genomförandeakt som förklarar att den relevanta verksamheten undantas enligt punkt 4 i den här artikeln.

Den berörda medlemsstaten eller upphandlande enheten får när som helst före utgången av den period som avses i andra stycket lämna in en formell begäran.

Om den information som samlats in vid bedömningen av den preliminära frågan inte är tillräcklig för att dra slutsatsen att villkoren i artikel 19 är uppfyllda, ska

kommissionen informera den berörda medlemsstaten eller upphandlande enheten om detta, varefter medlemsstaten eller den upphandlande enheten får besluta att lämna in en formell begäran om undantag enligt punkt 3 i den här artikeln.

3. Efter det att en formell ansökan om undantag har lämnats in, antingen omedelbart eller efter ett icke entydigt, negativt eller delvis negativt resultat av den förberedande fasen, ska kommissionen göra en fullständig bedömning av villkoren i artikel 19. Den formella begäran om undantag ska innehålla alla relevanta fakta, i synnerhet information om eventuella lagar och andra författningar eller avtal som rör uppfyllandet av dessa villkor. Den kan innehålla en ståndpunkt som antagits av en oberoende nationell myndighet som är behörig med avseende på den berörda verksamheten. Formen av, innehållet i och andra uppgifter i begäran om undantag ska följa kraven i genomförandeakten på grundval av punkt 10 i den här artikeln.
4. Efter sin bedömning av den inlämnade informationen ska kommissionen, med hjälp av genomförandeakter som antas inom de perioder som anges i andra stycket i denna punkt, fastställa om en verksamhet är direkt konkurrensutsatt på grundval av kriterierna i artikel 19. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 143.2.

Verksamheten ska upphöra att omfattas av denna förordning om

- (a) kommissionen inom den period som anges i led b har antagit en genomförandeakt som fastställer att verksamheten är direkt konkurrensutsatt,
- (b) kommissionen inte har antagit genomförandeakten inom följande tidsperioder:
 - i) om ansökan om undantag inte åtföljs av en ståndpunkt som antagits av en oberoende nationell myndighet:
 - (1) 90 dagar;
 - (2) i undantagsfall 120 dagar om kommissionen informerar den upphandlande enheten och den berörda medlemsstaten om att det krävs mer tid för att analysera konkurrenssituationen på den relevanta marknaden eller för den berörda verksamheten på grund av komplexiteten hos begäran om undantag,
 - ii) om ansökan om undantag åtföljs av en ståndpunkt som antagits av en oberoende nationell myndighet:
 - (1) 60 dagar;
 - (2) i undantagsfall 80 dagar, om kommissionen informerar den upphandlande enheten och den berörda medlemsstaten om att det krävs mer tid för att analysera konkurrenssituationen på den relevanta marknaden eller för den berörda verksamheten på grund av komplexiteten hos begäran om undantag.

Dessa tidsfrister ska inledas den första arbetsdagen efter det att kommissionen har mottagit begäran om undantag eller, om de uppgifter som ska lämnas tillsammans med begäran om undantag är ofullständiga, arbetsdagen efter det att fullständiga uppgifter har mottagits.

Kommissionen får genom en överenskommelse med den berörda medlemsstaten eller upphandlande enheten förlänga de tidsfrister som anges i led b.

Kommissionen får av den berörda medlemsstaten eller upphandlande enheten eller den oberoende nationella myndigheten eller annan behörig nationell myndighet begära in den information som den anser nödvändig för att genomföra sin bedömning, inbegripet ytterligare relaterad information eller förtydliganden av redan tillhandahållna uppgifter. De tidsfrister som anges i led b ska skjutas upp till dess att fullständig och korrekt information har mottagits.

5. Efter det att en ansökan om undantag har lämnats in får den berörda medlemsstaten eller upphandlande enheten, med kommissionens samtycke, väsentligen ändra sin ansökan om undantag, i synnerhet med avseende på den berörda verksamheten eller de berörda geografiska områdena. Om detta sker ska genomförandeakten antas inom ramen för en ny tidsfrist, som ska beräknas i enlighet med punkt 4 b, såvida inte kommissionen och den berörda medlemsstaten eller upphandlande enheten enas om en kortare tidsfrist.
6. Om kommissionen i samband med en begäran om undantag lämnar in en begäran om information till den berörda medlemsstaten eller upphandlande enheten som förblir obesvarad i 180 dagar, ska begäran om undantag anses ha dragits tillbaka.
7. Om en verksamhet i en viss medlemsstat redan är föremål för ett förfarande i enlighet med punkterna 1 och 5, ska ytterligare ansökningar om undantag rörande samma verksamhet i samma medlemsstat som görs innan den tidsfrist som gäller för den första ansökan om undantag har löpt ut inte betraktas som nya förfaranden utan ska behandlas inom ramen för och inom samma tidsfrist som den första begäran om undantag.
8. Kommissionen får på eget initiativ göra en ny analys av villkoren för att bevilja ett undantag, däribland efter att ha mottagit information från en tredje part, eller efter en formell begäran från en medlemsstat.
9. Information om tillämpligheten av artikel 19.1 på verksamheter som omfattas för en viss marknad och verksamhet ska göras tillgänglig av kommissionen, däribland den omständigheten att en begäran om undantag har lämnats in, de tillämpliga bedömningsperioderna och eventuella förlängningar eller uppskjutanden av dessa. Kommissionen ska också offentliggöra information om preliminära frågor och nya analyser som har utförts enligt punkt 8.
10. Kommissionen ges befogenhet att anta genomförandeakter som fastställer närmare bestämmelser för tillämpningen av punkterna 1–9, inbegripet åtminstone bestämmelser rörande
 - (a) tillämpningsföreskrifter om form, innehåll och andra närmare bestämmelser för preliminära frågor och ansökningar om undantag enligt punkterna 1 och 3,
 - (b) offentliggörande enligt punkt 9.

Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 143.2.

Avdelning II

Ekonomiska aktörer

Kapitel 1

Allmänna bestämmelser

Artikel 21

Ekonomiska aktörer

1. Offentliga upphandlare får inte kräva att ekonomiska aktörer ska ha en viss juridisk form för att få delta i upphandlingsförfarandet.
2. Ekonomiska aktörer som enligt lagstiftningen i den medlemsstat där de är etablerade har rätt att tillhandahålla de relevanta varorna, byggentreprenaderna eller tjänsterna får inte uteslutas enbart på grund av att lagstiftningen i den medlemsstat där kontraktet tilldelas kräver att de ska vara antingen fysiska eller juridiska personer.
3. Offentliga upphandlare får, när det gäller tjänster, byggentreprenader eller monterings- och installationsarbeten, kräva att juridiska personer, innan de aktuella uppgifterna börjar utföras, anger namn och relevanta kvalifikationer för den personal som ska fullgöra kontraktet i fråga.

Artikel 22

Grupper av ekonomiska aktörer

1. Offentliga upphandlare får inte fastställa urvalskriterier enligt artikel 27 för grupper av ekonomiska aktörer som skiljer sig från dem för andra ekonomiska aktörer om inte annat föreskrivs i denna artikel.

En grupp av ekonomiska aktörer ska anses uppfylla ett urvalskriterium om

- (a) en ekonomisk aktör i gruppen har den tekniska och yrkesmässiga kapacitet eller den ekonomiska och finansiella ställning som krävs, eller
 - (b) om denna kapacitet eller ställning kan fastställas genom att kombinera den relevanta tekniska och yrkesmässiga kapaciteten eller den ekonomiska och finansiella ställningen hos två eller fler medlemmar i gruppen, såvida inte en sådan kombination inte skulle leda till samma nivå av kapacitet eller ställning.
2. Om så är motiverat av kontraktets art och i enlighet med proportionalitetsprincipen får offentliga upphandlare
 - (a) avvika från punkt 1 andra stycket led a eller b för urvalskriterier som är relevanta för vissa kritiska uppgifter,
 - (b) kräva att vissa kritiska uppgifter utförs direkt av den medlem i gruppen som uppfyller det urvalskriterium som är relevant för den uppgiften.

Offentliga upphandlare ska identifiera de kritiska uppgifterna och de därtill hörande kraven, och tydligt ange dem och deras motivering i upphandlingsutkastet.

3. Villkoren för att grupper av ekonomiska aktörer ska kunna fullgöra kontraktet får avvika från de villkor som åläggs andra ekonomiska aktörer endast om detta är motiverat av objektiva skäl som är proportionella och tydligt angivna i upphandlingsutkastet.
4. Utan att det påverkar medlemsstaternas behörighet att organisera sina socialförsäkringssystem får offentliga upphandlare inte kräva att en grupp av ekonomiska aktörer antar en viss juridisk form, inbegripet när de har blivit tilldelade kontraktet.
5. Offentliga upphandlare ska ta särskild hänsyn till att inte skapa omotiverade eller oproportionerliga hinder med anknytning till storleken på de ekonomiska aktörer som deltar i en grupp, särskilt när det gäller små och medelstora företag.

Artikel 23

Utnyttjande av andra enheters kapacitet

1. När det gäller de urvalskriterier som anges av den offentliga upphandlaren i enlighet med artikel 27 får ekonomiska aktörer utnyttja andra enheters kapacitet, oberoende av den rättsliga arten av förbindelserna mellan aktören och dessa enheter eller deras juridiska form.
2. Den offentliga upphandlaren ska kontrollera om de enheter vars kapacitet den ekonomiska aktören avser att utnyttja med avseende på ett eller flera urvalskriterier uppfyller de relevanta urvalskriterierna och om det finns skäl för deras uteslutning. Den offentliga upphandlaren ska begära att den ekonomiska aktören byter ut en enhet som inte uppfyller ett relevant urvalskriterium eller för vilken det föreligger obligatoriska skäl för uteslutning. Den offentliga upphandlaren får kräva att den ekonomiska aktören ersätter en enhet för vilken det föreligger frivilliga skäl för uteslutning.
3. Offentliga upphandlare får i upphandlingsutkastet kräva att den ekonomiska aktören visar att denne kommer att förfoga över de relevanta resurserna hos den enhet som den avser utnyttja under hela perioden för kontraktets genomförande, till exempel genom en förklaring angående detta från dessa enheter.
4. Om en ekonomisk aktör utnyttjar andra enheters kapacitet när det gäller kriterier för ekonomisk och finansiell ställning, får den offentliga upphandlaren kräva att den ekonomiska aktören och de enheterna solidariskt ska vara ansvariga inför den offentliga upphandlaren för genomförandet av kontraktet.
5. Om en ekonomisk aktör utnyttjar andra enheters kapacitet för att bevisa teknisk och yrkesmässig kapacitet får den offentliga upphandlaren i upphandlingsutkastet kräva att en sådan annan enhet kommer att utföra de byggtreprenader eller tjänster för vilka denna kapacitet krävs.

Artikel 24

Anlitande av underleverantör

1. Delar av det offentliga kontraktet får läggas ut på underleverantörer. Ett kontrakt som tilldelas en ekonomisk aktör får inte i sin helhet läggas ut på underleverantörer eller av underleverantören i sin helhet läggas ut på ytterligare underleverantörer.

2. Offentliga upphandlare ska kräva att de ekonomiska aktörerna i sitt anbud anger vilken andel av kontraktet som de planerar att lägga ut på tredje part samt vilka underleverantörer som föreslås.

De får kräva att huvudentreprenören efter tilldelningen av kontraktet och innan kontraktet börjar fullgöras informerar dem om de uppgifter och den verksamhet som den avser att lägga ut på underleverantörer. De kan också kräva att informeras om alla underleverantörernas identitet.

Offentliga upphandlare ska kräva att huvudentreprenören tillhandahåller den information som avses i andra stycket i följande fall:

- (a) Offentliga byggentreprenadkontrakt.
- (b) Tjänster som ska tillhandahållas vid en anläggning som står under den offentliga upphandlarens direkta tillsyn.
- (c) Kontrakt som anses utgöra eller innebära en risk för säkerhet eller allmän ordning enligt artikel 66.
- (d) Kontrakt som utnyttjar de krav på företräde för europeiska företag som avses i artikel 73.

Den offentliga upphandlaren ska kräva att huvudentreprenören så snart som möjligt underrättar den offentliga upphandlaren om eventuella ändringar av den information som lämnats enligt tredje stycket under kontraktets löptid.

3. Den offentliga upphandlaren ska kräva att den ekonomiska aktören byter ut en underleverantör för vilken det föreligger obligatoriska skäl för uteslutning enligt artikel 25. Den offentliga upphandlaren får kräva att den ekonomiska aktören byter ut en underleverantör för vilken det föreligger valfria skäl för uteslutning enligt artikel 26.
4. Om den offentliga upphandlaren har använt sig av något av de krav på företräde för europeiska företag som avses i artikel 73 eller har inkluderat säkerhetsåtgärder i enlighet med artikel 66 får den ekonomiska aktören anlita eller ersätta en underleverantör endast under förutsättning att underleverantören uppfyller de krav på företräde för europeiska företag eller säkerhetsåtgärder som fastställts av den offentliga upphandlaren.
5. Om det är motiverat av kontraktets art och i enlighet med proportionalitetsprincipen får offentliga upphandlare kräva att vissa kritiska uppgifter ska utföras direkt av huvudentreprenören. Offentliga upphandlare ska identifiera de kritiska uppgifterna och de därtill hörande kraven, och tydligt ange dem och deras motivering i upphandlingsutkastet.
6. Anlitandet av underleverantörer enligt bestämmelserna i denna artikel påverkar inte huvudentreprenörens ansvar.
7. Att underleverantörerna iakttar de skyldigheter som avses i artikel 4.4 ska säkerställas genom lämpliga åtgärder från de behöriga nationella myndigheterna inom ramen för deras ansvar och befogenheter. Medlemsstaterna får anta eller behålla ytterligare proportionella åtgärder som begränsar anlitandet av underleverantörer om de har identifierat en vederbörligen styrkt högre risk för bristande efterlevnad av social- och arbetsrättsliga skyldigheter.

Kapitel 2

Skäl för uteslutning och urvalskriterier

Artikel 25

Obligatoriska uteslutningar

1. Offentliga upphandlare ska när som helst under förfarandet utesluta en ekonomisk aktör, däribland enskilda medlemmar i en grupp av ekonomiska aktörer, från att delta i ett upphandlingsförfarande om den ekonomiska aktören, eller en nyckelperson i en juridisk persons verksamhet i den mening som avses i andra stycket, i någon medlemsstat har varit föremål för en fällande lagakraftvunnen dom för något av de brott som anges i detta stycket, eller, när det gäller medlemsstater som inte är bundna av den relevanta unionsrättsakten, brott enligt motsvarande nationell lagstiftning:
 - (a) Deltagande i en kriminell organisation enligt definitionen i artikel 1.1 i rådets rambeslut 2008/841/RIF³⁰.
 - (b) Korruptionsbrott i den mening som avses i direktiv (EU) 2026/1021³¹.
 - (c) Bedrägeri som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen i den mening som avses i artikel 1 i konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen och brott som avses i artiklarna 3, 4 och 5 i direktiv (EU) 2017/1371³².
 - (d) Terroristbrott och brott med anknytning till en terroristgrupp samt brott med anknytning till terroristverksamhet, enligt definitionen i artiklarna 3–12 i direktiv (EU) 2017/541³³.
 - (e) Penningtvätt i den mening som avses i artikel 3 i direktiv (EU) 2018/1673³⁴.
 - (f) Människohandel i den mening som avses i artikel 2 i direktiv (EU) 2011/36³⁵.
 - (g) Brott som rör anställning av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna enligt artiklarna 2, 3 och 9 i direktiv 2009/52/EG³⁶.

³⁰ Rådets rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet (EUT L 300, 11.11.2008, s. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/841/oj).

³¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2026/1021 av den 29 april 2026 om bekämpande av korruption, om ersättande av rådets rambeslut 2003/568/RIF och konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i och om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 (EUT L, 2026/1021, 11.5.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2026/1021/oj>).

³² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

³³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 av den 15 mars 2017 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF (EUT L 88, 31.3.2017, s. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj>).

³⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1673 av den 23 oktober 2018 om bekämpande av penningtvätt genom straffrättsliga bestämmelser (EUT L 284, 12.11.2018, s. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1673/oj>).

³⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF (EUT L 101, 15.4.2011, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj>).

- (h) Miljöbrott som avses i artiklarna 3 och 4 i direktiv (EU) 2024/1203³⁷.
- (i) Brott mot unionens restriktiva åtgärder som avses i artiklarna 3 och 4 i direktiv (EU) 2024/1226³⁸.
- (j) Bedräglig användning av andra betalningsinstrument än kontanter som avses i artiklarna 3–8 i direktiv 2019/713/EU³⁹.
- (k) Brott på området sexuella övergrepp mot barn och sexuell exploatering av barn som avses i artiklarna 3–9 i direktiv (EU) 2011/93⁴⁰.

Med nyckelperson i en juridisk persons verksamhet avses en person som har en ledande ställning inom den juridiska personen på grundval av något av följande:

- (a) Befogenhet att företräda den juridiska personen.
 - (b) Befogenhet att fatta beslut på den juridiska personens vägnar.
 - (c) Befogenhet att utöva kontroll inom den juridiska personen.
2. De skäl för uteslutning som anges i denna artikel ska gälla i fem år från den dag då den slutliga domen meddelades, utom när uteslutningsperioden har fastställts i den slutliga domen, vilket innebär att inget beslut om uteslutning ska fattas efter utgången av de perioder som avses i denna mening.
 3. Offentliga upphandlare ska när som helst under förfarandet utesluta en ekonomisk aktör från deltagande i ett upphandlingsförfarande om de får kännedom om att den ekonomiska aktören eller entreprenören har brutit mot sina skyldigheter i fråga om betalning av skatter eller socialförsäkringsavgifter och detta har fastställts genom ett lagakraftvunnet rättsligt eller administrativt beslut, utom om den ekonomiska aktören vid denna tidpunkt har ingått ett bindande avtal om att betala de skatter eller socialförsäkringsavgifter som ska betalas, inbegripet, i tillämpliga fall, upplupen ränta eller böter.

Offentliga upphandlare får avvika från den obligatoriska uteslutning som föreskrivs i första stycket om en uteslutning skulle vara klart oproportionerlig, särskilt om det endast är mindre belopp som är obetalda.
 4. Offentliga upphandlare får i undantagsfall besluta att avvika från den obligatoriska uteslutningen enligt denna artikel på grund av tvingande hänsyn till allmänintresset, såsom folkhälsa eller miljöskydd. Varje beslut om att avvika och motiveringen till detta ska dokumenteras i den enskilda dokumentationen i enlighet med artikel 109.

³⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1203 av den 11 april 2024 om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser och om ersättande av direktiven 2008/99/EG och 2009/123/EG (EUT L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj>).

³⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1203 av den 11 april 2024 om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser och om ersättande av direktiven 2008/99/EG och 2009/123/EG (EUT L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj>).

³⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1226 av den 24 april 2024 om fastställande av brottsrekvisit och påföljder för överträdelse av unionens restriktiva åtgärder och om ändring av direktiv (EU) 2018/1673 (EUT L, 2024/1226, 29.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1226/oj>).

³⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/713 av den 17 april 2019 om bekämpande av bedrägeri och förfalskning som rör andra betalningsmedel än kontanter och om ersättande av rådets rambeslut 2001/413/RIF (EUT L 123, 10.5.2019, s. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/713/oj>).

⁴⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/93/EU av den 13 december 2011 om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt om ersättande av rådets rambeslut 2004/68/RIF (EUT L 335, 17.12.2011, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj>).

Frivilliga skäl för uteslutning

1. Offentliga upphandlare får när som helst under förfarandet utesluta en ekonomisk aktör, inklusive enskilda medlemmar i grupper av ekonomiska aktörer, från att delta i ett upphandlingsförfarande, om
 - (a) den offentliga upphandlaren på lämpligt sätt kan visa att den ekonomiska aktören har brutit mot tillämpliga skyldigheter enligt relevant unionslagstiftning, i enlighet med artikel 4.4,
 - (b) den ekonomiska aktören befinner sig i konkurs eller är föremål för insolvens- eller likvidationsförfaranden eller en jämförbar situation,
 - (c) den offentliga upphandlaren på lämpligt sätt kan visa att den ekonomiska aktören har gjort sig skyldig till ett allvarligt fel i yrkesutövningen, som gör att dennes redbarhet eller tillförlitlighet kan ifrågasättas,
 - (d) om den upphandlande myndigheten har tillräckligt sannolika indikationer för att dra slutsatsen att en ekonomisk aktör har ingått överenskommelser med andra ekonomiska aktörer som syftar till att snedvrider konkurrensen,
 - (e) den ekonomiska aktören har visat betydande eller bestående brister i fullgörandet av ett väsentligt krav enligt ett tidigare offentligt kontrakt, vilket ledde till att den offentliga upphandlaren i förtid avslutade det tidigare kontraktet, skadestånd eller andra jämförbara sanktioner,
 - (f) den ekonomiska aktören, inom ramen för det berörda förfarandet, i betydande omfattning har befunnits ha lämnat oriktiga uppgifter med avseende på den information som krävs för att kontrollera att det inte finns några skäl för uteslutning eller att urvalskriterierna har uppfyllts, eller på annat sätt otillbörligt har försökt att erhålla fördelar i det offentliga upphandlingsförfarandet,
 - (g) den offentliga upphandlaren på lämpligt sätt, inbegripet men inte begränsat till sekretessbelagd information eller bedömningar som inte kan offentliggöras av behöriga nationella myndigheter, kan visa att den ekonomiska aktören inte är tillräckligt tillförlitlig för att utesluta risker för unionens eller en eller flera medlemsstaters intressen avseende säkerhet och allmän ordning,
 - (h) den ekonomiska aktören under de tre år som föregår det offentliga upphandlingsförfarandet har dragit nytta av utländska subventioner som snedvrider den inre marknaden och som fastställs genom en genomförandeakt som antagits av kommissionen i enlighet med artikel 31.2 i förordning (EU) 2022/2560⁴¹, och den upphandlande myndigheten har tillräckligt trovärdiga indikationer för att dra slutsatsen att de berörda utländska subventionerna sannolikt har en inverkan på den ekonomiska aktörens anbud.
2. Varje ekonomisk aktör som är föremål för en uteslutning enligt punkt 1 får lägga fram bevis som motbevisar förekomsten av skälet för uteslutning eller som visar att

⁴¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2560 av den 14 december 2022 om utländska subventioner som snedvrider den inre marknaden (EUT L 330, 23.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj>).

aktören har vidtagit tillräckliga åtgärder för att visa sin tillförlitlighet trots att skälet för uteslutning föreligger.

I detta syfte ska den ekonomiska aktören särskilt bevisa att denne har

- (a) betalat eller åtagit sig att betala ersättning för skada som orsakats av det allvarliga felet,
- (b) klargjort fakta och omständigheter på ett heltäckande sätt genom att aktivt samarbeta med de utredande myndigheterna, och
- (c) vidtagit konkreta tekniska, organisatoriska och personalmässiga åtgärder som är lämpliga för att förhindra ytterligare allvarliga fel.

Om den offentliga upphandlaren anser att de inlämnade bevisen är tillräckliga ska den berörda ekonomiska aktören inte uteslutas från upphandlingsförfarandet.

De åtgärder som vidtagits av den ekonomiska aktören ska bedömas med beaktande av allvarlighetsgraden och de särskilda omständigheterna kring det allvarliga felet i fråga. Vid bedömningen av de åtgärder som vidtagits av den ekonomiska aktören ska offentliga upphandlare ta hänsyn till arten, omfattningen och tidpunkten för samarbetet med de relevanta utredande myndigheterna.

Om åtgärderna anses vara otillräckliga ska den ekonomiska aktören informeras om skälen till beslutet.

En ekonomisk aktör som genom en lagakraftvunnen dom i någon medlemsstat har uteslutits från att delta i upphandlingsförfaranden ska under den period som uteslutningen gäller, enligt domen, inte ha rätt att utnyttja den möjlighet som anges i denna punkt.

Medlemsstaterna får utse en nationell myndighet som är behörig att utvärdera bevisen och besluta om de är tillräckliga för tillämpningen av denna punkt. Offentliga upphandlare ska förlita sig på ett positivt beslut från den nationella behöriga myndigheten för sina upphandlingsförfaranden.

- 3. Om inga åtgärder enligt punkt 2 vidtas och om uteslutningsperioden inte har fastställts genom en lagakraftvunnen dom får offentliga upphandlare utesluta ekonomiska aktörer i enlighet med denna artikel under en period på fem år från och med den dag då den gärning som föranleder uteslutningen begicks eller, vid fortsatta eller upprepade handlingar, den dag då gärningen upphörde, men inte efter denna längsta tillåtna period.
- 4. Om en offentlig upphandlare utesluter en ekonomisk aktör på grundval av punkt 1 h ska denne informera kommissionen om detta.

Artikel 27

Urvalskriterier

- 1. Om offentliga upphandlare beslutar att använda urvalskriterier ska de utforma dem i enlighet med villkoren i denna artikel.
- 2. Urvalskriterierna ska endast avse
 - (a) teknisk och yrkesmässig kapacitet i den mening som avses i punkterna 4, 5 och 6,

- (b) juridisk, ekonomisk och finansiell ställning i den mening som avses i punkt 7.
3. Offentliga upphandlare ska begränsa eventuella krav till sådana som är lämpliga för att säkerställa att en ekonomisk aktör har den rättsliga, ekonomiska och finansiella förmågan samt att de besitter den tekniska och yrkesmässiga kapacitet som krävs för att fullgöra det kontrakt som ska tilldelas. Alla krav ska vara kopplade till och stå i proportion till komplexiteten hos och de risker som är förknippade med kontraktsföremålet.
4. När så är motiverat av kontraktsföremålet får offentliga upphandlare kräva att ekonomiska aktörer är inskrivna i något av yrkes- eller handelsregistren i det land där den ekonomiska aktören bedriver sin huvudsakliga verksamhet.
- Vid upphandlingsförfaranden för tjänster får den offentliga upphandlaren kräva, i den utsträckning de ekonomiska aktörerna måste inneha ett särskilt tillstånd eller vara medlemmar i en särskild organisation för att kunna tillhandahålla tjänsten i fråga i sin hemmedlemsstat, att de bevisar att de innehar sådana tillstånd eller är medlemmar i sådana organisationer.
- En registrering i en officiell förteckning av de behöriga organen eller ett certifikat utfärdat av certifieringsorganet ska innebära en presumtion om efterlevnad med avseende på de krav som fastställs i enlighet med denna punkt.
5. I alla hänvisningar till kvalifikationer eller kvalifikationsnivåer som ingår i urvalskriterierna ska nämnas de nivåer i den europeiska referensramen för kvalifikationer som anges i bilaga II till rådets rekommendation av den 22 maj 2017⁴².
6. Offentliga upphandlare får ställa krav som säkerställer att de ekonomiska aktörerna förfogar över nödvändiga personalresurser, tekniska resurser och den erfarenhet som krävs för att fullgöra kontraktet enligt en lämplig kvalitetsstandard.
- Om så inte är motiverat på grund av kontraktets komplexitet eller kontraktsföremålets art får offentliga upphandlare inte kräva tidigare erfarenhet av offentliga kontrakt som ett villkor för deltagande i ett upphandlingsförfarande.
- En offentlig upphandlare får anta att en ekonomisk aktör inte har den yrkesmässiga kapacitet som krävs om
- (a) den offentliga upphandlaren på lämpligt sätt har fastställt att den ekonomiska aktören har motstridiga intressen som kan inverka negativt på fullgörandet av kontraktet, eller
 - (b) den offentliga upphandlaren på lämpligt sätt har uppmärksammat på att den ekonomiska aktören utgör en säkerhetsrisk för en medlemsstat eller unionen som helhet.
7. Offentliga upphandlare får kräva att de ekonomiska aktörerna uppfyller något av följande kriterier:
- (a) De har en lämplig minsta samlade omsättning per år.
 - (b) De har en lämplig minsta samlade omsättning inom det område som omfattas av kontraktet.

⁴² Rådets rekommendation av den 22 maj 2017 om den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande och om upphävande av Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 23 april 2008 om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (EUT C 189, 15.6.2017, s. 15).

- (c) De lämnar in information om sina årsbokslut, inbegripet med uppgift om kvoten mellan tillgångar och skulder.
- (d) De har en lämplig ansvarsförsäkring för verksamheten.

De minsta omsättningar som avses i första stycket ska inte överstiga 50 % av det uppskattade årliga kontraktsvärdet, utom i vederbörligen motiverade fall som har att göra med de särskilda risker som är förknippade med byggtreprenadernas, tjänsternas eller varornas art.

Den offentliga upphandlaren ska ange de huvudsakliga skälen till ett sådant krav i upphandlingsutkastet.

Information från årsredovisningen får beaktas endast om den offentliga upphandlaren har angett metoderna och kriterierna för detta beaktande i upphandlingsutkastet. Dessa metoder och kriterier ska vara transparenta, objektiva och icke-diskriminerande.

8. Information som kan utläsas från befintliga nationella databaser som upprättats av ett offentligt organ eller från registreringen i officiella förteckningar eller certifieringar får inte ifrågasättas utan tillräcklig motivering.

Kapitel 3

Medel för bevis på behörighet och åtkomst till databaser

Artikel 28

Medel för bevis på ekonomiska aktörers behörighet

1. Offentliga upphandlare ska kräva att de ekonomiska aktörerna använder den elektroniska tjänst för behörighet som inrättats i enlighet med artikel 133 som bevismedel för följande:

- (a) Avsaknaden av skäl för uteslutning enligt artiklarna 25 och 26.
- (b) Överensstämmelse med urvalskriterierna enligt artikel 27.

Om den ekonomiska aktören förlitar sig på kapaciteten hos andra enheter enligt artikel 23 eller avser att använda underleverantörer vid genomförandet av kontraktet enligt artikel 24 ska den ekonomiska aktören också tillhandahålla den information som avses i första stycket rörande dessa enheter genom den elektroniska tjänsten för behörighet.

2. Om den elektroniska tjänsten för behörighet möjliggör automatisk kontroll av att det finns en uteslutningsgrund eller att ett urvalskriterium uppfylls, ska de offentliga upphandlarna använda denna kontroll vid sitt beslut om behörighet.
3. De ekonomiska aktörerna ska använda det digitala verktyget för företagsuppgifter för i enlighet med artikel 133. Om en ekonomisk aktör inte har tillgång till det verktyget eller om de relevanta bevisen inte finns tillgängliga genom det verktyget ska den ekonomiska aktören, via den elektroniska tjänsten för behörighet, ange huruvida den uppfyller de krav som fastställts för skäl för uteslutning och urvalskriterierna och huruvida denne skulle kunna lämna in de bevis som krävs (självdeklaration).

I sådana fall får den offentliga upphandlaren när som helst under förfarandet kräva bevis som inte är tillgängliga via den elektroniska tjänsten för behörighet, om detta är nödvändigt för bedömningen av den offentliga upphandlarens krav.

4. De ekonomiska aktörerna ska ange sitt ursprungsland i enlighet med artikel 74 i den elektroniska tjänst för behörighet som avses i artikel 133.

Om så krävs för tillämpningen av krav enligt artikel 73.2 ska de ekonomiska aktörerna ange ursprungslandet för de varor som ingår i deras anbud och i tillämpliga fall införliva detta i varornas digitala produktpass enligt förordning (EU) 2024/1781.

Om de offentliga upphandlarna genomför ett upphandlingsförfarande genom att tillämpa en eller flera av de åtgärder som anges i del III avdelning II kapitel 5 får de när som helst under det offentliga upphandlingsförfarandet begära att den ekonomiska aktören kompletterar, förtydligar eller kompletterar information eller dokumentation rörande kontrollen av ursprunget för den ekonomiska aktören eller för de varor, tjänster eller byggentreprenader som erbjuds, under förutsättning att dessa begäranden är förenliga med principerna om likabehandling och öppenhet.

Om den ekonomiska aktören utan rimlig förklaring underlåter att lämna den information eller dokumentation som avses i tredje stycket, och därigenom förhindrar att en offentlig upphandlare kontrollerar ursprunget eller gör en sådan kontroll praktiskt taget omöjlig eller mycket svår, får den ekonomiska aktören, eller det anbud som denne har lämnat, uteslutas från deltagande i det berörda offentliga upphandlingsförfarandet.

Artikel 29

Anslutning av databaser till den elektroniska tjänsten för behörighet

1. Medlemsstaterna ska senast den 15 juni 2029 ge det digitala verktyget för företagsuppgifter kostnadsfri åtkomst i enlighet med artikel 133 till de nationella databaser där
- (a) lagakraftvunna domar för de brott som avses i artikel 25.1 är registrerade, i synnerhet de nationella brottsregistren för juridiska personer och för fysiska personer,
 - (b) uppgifter om nyckelpersoner enligt artikel 25.1 andra stycket är registrerade, framför allt de nationella yrkes- eller handelsregistren,
 - (c) bevis avseende utestående betalning av skatter eller socialförsäkringsavgifter enligt artikel 25.2 är registrerade, i synnerhet de nationella yrkes- eller handelsregistren samt skattedatabaser och socialförsäkringsdatabaser,
 - (d) bevis avseende konkurs, insolvens och omstrukturering enligt artikel 25.4 b är registrerade, framför allt de nationella yrkes- eller handelsregistren och de nationella registren över konkurser, insolvens och omorganisationer, inbegripet domstolsregister,
 - (e) bevis rörande uppfyllande av de urvalskriterier som fastställts i enlighet med artikel 27 i denna förordning och bevis för ursprungsbedömning i enlighet med artikel 74 i denna förordning är lagrade, i synnerhet de nationella yrkes- eller handelsregistren och de register över verkligt huvudmannaskap som upprättats i enlighet med artikel 12 i direktiv (EU) 2024/1640,
 - (f) all annan strukturerad bevisning som är relevant inom denna förordnings tillämpningsområde är registrerad, såsom märkningar, specifikationer inbegripet säkerhetskrav eller bevismedel för produktkrav i enlighet med artikel 92.

2. Åtkomst enligt punkt 1 ska om möjligt ges på ett sådant sätt att den elektroniska tjänsten för behörighet kan automatisera kontrollen i enlighet med artikel 28.2. Automatisk kontroll ska i synnerhet tillhandahållas för nationella brottsregister, skattedatabaser och socialförsäkringsdatabaser samt nationella register över konkurser, insolvens och omorganisationer. En sådan kontroll ska vara föremål för lämpliga åtgärder för att skydda de registrerades rättigheter och friheter enligt artiklarna 10 och 22 i förordning (EU) 2016/679. Personuppgifterna får endast användas för att säkerställa att den ekonomiska aktören uppfyller kraven i denna förordning.
3. Medlemsstaterna ska informera kommissionen om alla nyupprättade nationella databaser som kan tillhandahålla bevismedel genom användning av det digitala verktyget för företagsuppgifter, och ska ge det digitala verktyget för företagsuppgifter gratis åtkomst till sådana nationella databaser.

Del III

Förfaranden för offentliga kontrakt

Avdelning I

Offentliga upphandlingsförfaranden

Kapitel 1

Inledande steg och allmänna bestämmelser

Artikel 30

Marknadsundersökningar

1. Offentliga upphandlare får genomföra marknadsundersökningar för att förbereda sin upphandling och skaffa sig kunskaper om marknaden, bland annat om tillgången på eller potentialen att utveckla innovativa lösningar.
2. Om offentliga upphandlare genomför marknadsundersökningar enligt punkt 1 i denna artikel ska de tillkännage dessa undersökningar i enlighet med artikel 110.
3. Under marknadsundersökningarna får offentliga upphandlare rådfråga eller ta emot information och råd från allmänheten, oberoende experter, myndigheter, marknadsaktörer eller andra relevanta parter. Informationen och rådgivningen kan ta formen av ett skriftligt eller muntligt utbyte, demonstration av prototyper, demonstrationer under verkliga förutsättningar eller andra lämpliga objektiva format. Sådan information och sådana råd får användas vid planeringen och genomförandet av upphandlingsförfarandena, med respekt för principerna om likabehandling, icke-diskriminering, rättvis konkurrens och transparens.
4. En ekonomisk aktörs deltagande i en marknadsundersökning påverkar inte dennes rätt att delta i upphandlingsförfarandet.

Artikel 31

Val av förfaranden

1. Offentliga upphandlare får använda det öppna förfarande som anges i artikel 34 och det dynamiska förfarande som anges i artikel 36 oavsett vilken typ av byggentreprenader, varor eller tjänster som de behöver.
2. Offentliga upphandlare får använda innovationsförfarandet för att åtgärda en samhällsutmaning för vilken de inte har identifierat en befintlig lämplig eller önskvärd lösning, vilken ska utvecklas av den eller de utvalda anbudsgivarna under innovationsförfarandets gång.
3. Offentliga upphandlare får använda det särskilda förfarande som beskrivs i artikel 46 endast i de särskilda fall och under de omständigheter som anges i artiklarna 47 och 48.

Artikel 32

Uppskattning av kontraktets värde

1. Offentliga upphandlare som avser att tilldela ett kontrakt ska uppskatta kontraktets värde baserat på de beräknade kostnaderna för den lösning som uppfyller den offentliga upphandlarens behov. Uppskattningen ska baseras på det högsta belopp som ska användas för att tillgodose behoven under kontraktets hela löptid, oavsett om det tilldelas en eller flera ekonomiska aktörer, inklusive alla former av betalningar och förmåner, såsom
 - (a) premier, avgifter, provisioner och räntor,
 - (b) det totala värdet av optioner eller förlängningar, om kontraktet ger möjlighet till optioner eller förlängningar.
2. Om offentliga upphandlare ingår fler än ett på varandra följande kontrakt för att tillgodose sina behov ska beräkningen av det uppskattade värdet baseras på
 - (a) värdet på återkommande kontrakt för samma typ av inköp under de föregående 12 månaderna eller upphandlarens föregående räkenskapsår, om möjligt justerat för förväntade ändringar av mängden eller det uppskattade värdet av den lösning som ska upphandlas under de följande 12 månaderna,
 - (b) det beräknade värdet på återkommande kontrakt för samma typ av inköp under de tolv månader som följer det ursprungliga kontraktet eller den offentliga upphandlarens föregående räkenskapsår.

Artikel 33

Genomförande av förhandlingar

1. Offentliga upphandlare ska respektera principerna om proportionalitet och likabehandling vid genomförandet av förhandlingar, och ska se till att antalet lösningar som diskuteras under varje förhandlingsrunda möjliggör verklig konkurrens. Offentliga upphandlare ska se till att ett eventuellt utlämnande av information under förhandlingarna inte påverkar de kommersiella intressena för de ekonomiska aktörer som deltar i dessa förhandlingar.
2. Utan att det påverkar tillämpningen av annan relevant unionslagstiftning får offentliga upphandlare förhandla om alla icke väsentliga egenskaper hos de byggtreprenader, varor och tjänster som de avser att inköpa, vilket exempelvis kan innebära vissa aspekter av tekniska meriter, kvantitet, leveransvillkor och andra kommersiella aspekter, men inte uteslutningsgrunder, urvalskriterier och tilldelningskriterier.

Offentliga upphandlare ska i den offentliga sammanfattningen av upphandlingen tydligt ange egenskaperna hos de byggtreprenader, varor och tjänster som inte är föremål för förhandling. Dessa uppgifter ska vara tillräckligt exakta och heltäckande för att kontraktsföremålet ska kunna begränsas, och ska innehålla de väsentliga villkor för kontraktet som de ekonomiska aktörerna legitimt skulle förlita sig på för att fatta beslutet om deltagande i tilldelningsförfarandet.

Förhandlingarna får inte väsentligen ändra kontraktsföremålet.

3. Offentliga upphandlare får genomföra förhandlingar i en eller flera omgångar. Efter varje omgång ska de ekonomiska aktörer som deltar i förhandlingarna uppmanas att lämna ett anbud, och offentliga upphandlare får besluta att minska antalet deltagare på grundval av de tilldelningskriterier som fastställs i enlighet med artikel 98.

Offentliga upphandlare ska informera de ekonomiska aktörerna när en ny förhandlingsomgång inleds och huruvida de kommer att inbjudas att delta. Offentliga upphandlare ska informera alla anbudsgivare vars anbud inte har uteslutits om eventuella ändringar av specifikationerna eller andra delar av upphandlingsutkastet som en följd av förhandlingarna.

Offentliga upphandlare ska ge anbudsgivarna tillräckligt med tid för att vid behov kunna ändra sina anbud och lämna in de ändrade anbuden. Ekonomiska aktörer får lämna reviderade anbud beroende på resultatet av förhandlingarna.

Om en offentlig upphandlare har beslutat att avsluta förhandlingarna och gå vidare med tilldelningen av kontraktet ska den inbjuda de återstående ekonomiska aktörerna att lämna ett slutligt anbud.

Kapitel 2

Öppet förfarande

Artikel 34

Inledande och genomförande av det öppna förfarandet

1. I det öppna förfarandet ska de offentliga upphandlarna offentliggöra sina upphandlingsbehov genom en offentlig sammanfattning av upphandlingen som offentliggörs i enlighet med artikel 110, och där ange huruvida urvalskriterier är tillämpliga och vilka dessa är samt huruvida upphandlaren avser att förhandla.
2. Alla intresserade ekonomiska aktörer får anmäla sitt intresse och lämna anbud (*första anbudet*) med hjälp av den elektroniska tjänst för behörighet som avses i artikel 133. Interesseanmälan ska lämnas in tillsammans med ett anbud som i synnerhet anger hur den ekonomiska aktören avser att tillgodose den offentliga upphandlaren behov. Tidsfristen för att ta emot interesseanmälningar med anbud ska vara minst 20 dagar från offentliggörandet av den offentliga sammanfattningen av upphandlingen.
3. Om en offentlig upphandlare har angett att denne inte avser att förhandla, ska denne tilldela kontraktet i enlighet med artikel 98 till en eller flera ekonomiska aktörer som inte befinner sig i en uteslutningssituation och, i tillämpliga fall, som uppfyller de urvalskriterier som fastställts i enlighet med artikel 27. Kontraktet ska tilldelas på grundval av de första anbud som lämnats in enligt punkt 2.
4. Om den offentliga upphandlaren har angett att den avser att förhandla, ska denne sända en inbjudan till förhandling till alla intresserade ekonomiska aktörer som inte befinner sig i en uteslutningssituation och, i tillämpliga fall, som uppfyller de urvalskriterier som fastställts i enlighet med artikel 27.
5. Förhandlingarna ska utföras i enlighet med artikel 33. Om den offentliga upphandlaren har beslutat att avsluta förhandlingarna och har uppmanat var och en av de återstående ekonomiska aktörerna att lämna in ett slutligt anbud, ska kontraktet tilldelas på grundval av dessa slutliga anbud.

6. Offentliga upphandlare får besluta att inte förhandla trots att de har meddelat sin avsikt att göra detta, och i stället tilldela kontraktet på grundval av de första anbudena, förutsatt att upphandlarna har förbehållit sig möjligheten att göra detta i den offentliga sammanfattningen av upphandlingen.

Artikel 35

Slutförande av förfarandet och tilldelning av kontraktet

1. Offentliga upphandlare ska tilldela kontraktet till den eller de anbudsgivare som har lämnat in det anbud som erbjuder bästa kvalitet för pengarna i enlighet med artikel 98.
2. Utan att det påverkar den frysningsperiod som fastställs i direktiven 89/665/EEG⁴³ och 92/13/EEG⁴⁴ ska avtalet ingås i enlighet med den tillämpliga lagstiftningen i den offentliga upphandlarens medlemsstat.

Kapitel 3 Dynamiskt förfarande

Artikel 36

Dynamiskt förfarande

Offentliga upphandlare får använda ett dynamiskt förfarande där endast de ekonomiska aktörer som har anmält sig till ett visst förfarande inbjuds att anmäla sitt intresse, lämna anbud eller delta i förhandlingar om enskilda kontrakt på grundval av det förfarandet. Ekonomiska aktörer kan begära att få delta i förfarandet när som helst under dess giltighetstid.

Artikel 37

Det dynamiska förfarandets inledande och giltighetstid

1. Offentliga upphandlare som genomför ett dynamiskt förfarande ska offentliggöra en offentlig sammanfattning av upphandlingen vid inledandet av ett dynamiskt förfarande i enlighet med artikel 110, i vilken de ska ange förfarandets giltighetstid, under vilken intresserade ekonomiska aktörer kan begära att få delta i förfarandet och under vilken inköp kan göras på grundval av förfarandet. Det dynamiska förfarandet ska förbli öppet för alla intresserade ekonomiska aktörer under hela dess giltighetstid.
2. Offentliga upphandlare kan välja mellan att genomföra ett dynamiskt förfarande utan urvalskriterier enligt artikel 38 eller ett dynamiskt förfarande med urvalskriterier enligt artikel 39, och huruvida de ska förhandla i enlighet med artikel 33. De val som

⁴³ Rådets direktiv 89/665/EEG av den 21 december 1989 om samordning av lagar och andra författningar för prövning av offentlig upphandling av varor och bygg- och anläggningsarbeten (EGT L 395, 30.12.1989, s. 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1989/665/oj>).

⁴⁴ Rådets direktiv 92/13/EEG av den 25 februari 1992 om samordning av lagar och andra författningar om gemenskapsregler om upphandlingsförfaranden tillämpade av företag och verk inom vatten-, energi-, transport- och telekommunikationssektorerna (EGT L 76, 23.3.1992, s. 14, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/13/oj>).

görs ska anges i den offentliga sammanfattningen av upphandlingen vid inledningen av ett dynamiskt förfarande.

3. Om offentliga upphandlare avser att tilldela ett enskilt kontrakt för första gången på grundval av det dynamiska förfarandet, ska inbjudan att anmäla intresse för det särskilda kontraktet äga rum tidigast 25 dagar efter offentliggörandet av den offentliga sammanfattningen av upphandlingen vid inledningen av ett dynamiskt förfarande.

Artikel 38

Genomförande av det dynamiska förfarandet utan urvalskriterier

1. Efter offentliggörandet av den offentliga sammanfattningen av upphandlingen och till dess att förfarandet har upphört att gälla, kan de ekonomiska aktörerna anmäla sig till förfarandet genom att dela sin profil med den offentliga upphandlaren genom det system för behörighet som inrättats enligt artikel 133. Genom att dela sin profil tillkännager de ekonomiska aktörerna att de har förutsättningar att fullgöra kontraktet.
2. Om offentliga upphandlare avser att tilldela enskilda kontrakt på grundval av det dynamiska förfarandet ska de informera alla ekonomiska aktörer som fram till dess har anmält sig till förfarandet om det enskilda kontrakt som ska tilldelas, inklusive en ingående beskrivning av, samt kvantiteten och tidpunkten för, inköpet i fråga. Offentliga upphandlare ska inbjuda alla ekonomiska aktörer som deltar i det dynamiska förfarandet att anmäla sitt intresse för det särskilda kontrakt som ska tilldelas och fastställa en rimlig tidsfrist för intresseanmälan.
3. Efter utgången av den tidsfrist som avses i punkt 2 ska de offentliga upphandlarna uppmana de ekonomiska aktörer som har anmält sitt intresse för det särskilda kontrakt som ska tilldelas att antingen lämna ett anbud eller lämna ett första anbud följt av förhandlingar.

Om antalet intresseanmälningar är fler än fem får den offentliga upphandlaren, i stället för att bjuda in alla ekonomiska aktörer som har uttryckt sitt intresse, bjuda in endast fem eller ett annat specifikt antal ekonomiska aktörer som valts ut genom den elektroniska tjänsten för behörighet genom ett slumpmässigt algoritmiskt fastställande utan åtskillnad, och ska genom behörighetssystemet informera alla dem som inte bjudits in.

4. Endast ekonomiska aktörer som har lämnat ett anbud ska anses vara berörda anbudsgivare i den mening som avses i direktiven 89/665/EEG och 92/13/EEG.

Artikel 39

Genomförande av det dynamiska förfarandet med urvalskriterier

1. Efter offentliggörandet av den offentliga sammanfattningen av upphandlingen och fram till dess att förfarandet har upphört att gälla, kan ekonomiska aktörer begära att få delta i förfarandet genom att dela sin profil med den offentliga upphandlaren genom det system för behörighet som inrättats i enlighet med artikel 133. Genom att dela sin profil tillkännager de ekonomiska aktörerna att de har förutsättningar att fullgöra kontraktet.

2. Den offentliga upphandlaren ska godkänna de ekonomiska aktörernas deltagande i förfarandet på grundval av de urvalskriterier som anges i den offentliga sammanfattningen av upphandlingen.
3. Om de offentliga upphandlarna avser att tilldela enskilda kontrakt på grundval av det dynamiska förfarandet ska de informera alla ekonomiska aktörer som fram till dess har valts ut för att delta i förfarandet om det enskilda kontrakt som ska tilldelas, inklusive en exakt beskrivning av, samt kvantiteten och tidpunkten för, inköpet i fråga. Offentliga upphandlare ska inbjuda alla ekonomiska aktörer som deltar i det dynamiska förfarandet att anmäla sitt intresse för det särskilda kontrakt som ska tilldelas och fastställa en rimlig tidsfrist för intresseanmälan.
4. Efter utgången av den tidsfrist som avses i punkt 3 ska offentliga upphandlare inbjuda alla ekonomiska aktörer som har anmält sitt intresse för det särskilda kontrakt som ska tilldelas att antingen lämna ett anbud eller lämna ett första anbud som följs av förhandlingar.

Genom undantag från första stycket får offentliga upphandlare besluta att endast bjuda in en undergrupp av de ekonomiska aktörer som har anmält sitt intresse för det särskilda kontrakt som ska tilldelas, på grundval av objektiva och icke-diskriminerande kriterier eller regler, under förutsättning att de har angett dessa kriterier eller regler i den offentliga sammanfattningen av upphandlingen vid inledningen av det dynamiska förfarandet.

Artikel 40

Slutförande av förfarandet och tilldelning av kontraktet

1. Offentliga upphandlare ska utvärdera de slutliga anbuden i enlighet med artikel 98 och fastställa en rangordning av alla ekonomiska aktörer som har lämnat ett slutligt anbud. Offentliga upphandlare ska tilldela kontraktet till en eller flera ekonomiska aktörer som inte befinner sig i en uteslutningssituation. Resultaten av denna utvärdering, inklusive rangordningen, ska meddelas anbudsgivarna.
2. Offentliga upphandlare ska, för varje kontrakt som undertecknas inom ramen för ett dynamiskt förfarande, offentliggöra en offentlig sammanfattning av resultaten i enlighet med artikel 110.

Kapitel 4 Innovationsförfarande

Artikel 41

Utformning och genomförande av innovationsförfarandet

1. Offentliga upphandlare får använda det innovationsförfarande som beskrivs i detta kapitel för att åtgärda en samhällsutmaning.
2. Innovationsförfarandet ska genomföras enligt följande faser:
 - (a) Fastställande av samhällsutmaningen och utformningen av ramen för värdebedömning.
 - (b) Inledande av förfarandet.

- (c) Urval av förslag till innovativ lösning.
 - (d) Testning, validering och bedömning av förslagen till innovativ lösning.
 - (e) Tilldelning av det offentliga kontraktet.
3. Offentliga upphandlare ska fastställa den samhällsutmaning för vilken de behöver ett förslag till innovativ lösning och fastställa en ram för värdebedömning som kommer att användas under förfarandet för bedömning av mervärdet av det förslag till innovativ lösning som åtgärdar samhällsutmaningen. I ramen för värdebedömning ska användas resultatindikatorer som på ett objektivt och mätbart sätt mäter hur mycket det aktuella förslaget till innovativ lösning bidrar till att åtgärda samhällsutmaningen. Den ska inbegripa ett poängsystem och ange de minimipoäng som krävs för att förslagen till innovativ lösning ska kunna gå vidare till innovationsförfarandets olika faser.
4. Aspekter av ramen för värdebedömning kan särskilt avse följande:
- (a) Ett ökat värde för användarna och processen, såsom återkoppling som inhämtats från medborgarna under testningen och valideringen av förslaget till innovativ lösning.
 - (b) Nyckelutförandeindikatorer som har att göra med en ökning av effektiviteten eller en minskning av olägenheterna med avseende på utförandet av offentliga tjänster, en förbättrad hållbarhet, ett förbättrat hälsoskydd, en minskad miljöpåverkan eller ökad säkerhet och resiliens, såsom säkrare cybersäkerhetssystem.
 - (c) Kostnadsbesparingar för den offentliga upphandlaren jämfört med traditionella eller tidigare tillämpade lösningar.

Artikel 42

Inledande av innovationsförfarandet

1. Innan ett innovationsförfarande inleds ska de offentliga upphandlarna genomföra en marknadsundersökning enligt artikel 30 som ska pågå i minst två månader, såvida inte en kortare varaktighet är motiverad med hänsyn till kontraktets särdrag.
2. Den offentliga upphandlaren ska göra följande information tillgänglig i marknadsundersökningen:
 - (a) En preliminär beskrivning av samhällsutmaningen.
 - (b) En preliminär ram för värdebedömning.
 - (c) En inbjudan till återkoppling och dialog.
3. När marknadsundersökningen avslutats ska de offentliga upphandlarna på grundval av den återkoppling som mottagits utarbeta och inleda innovationsförfarandet med en offentlig sammanfattning av upphandlingen i enlighet med artikel 110.
Den offentliga upphandlaren ska i upphandlingsutkastet ange
 - (a) den slutliga beskrivningen av samhällsutmaningen,
 - (b) de minsta funktionskrav som förslagen till innovativ lösning måste uppfylla,
 - (c) den slutliga ramen för värdebedömning,

- (d) alla kontanta medel eller naturabidrag som den offentliga upphandlaren avser eller kan komma att tillgängliggöra under förfarandets olika faser,
 - (e) de förväntade upphandlingsvolymerna,
 - (f) utkast till kontrakten för provning, validering och bedömning och för införande av förslaget till innovativ lösning, med angivande av ämnen för förhandling vid införandet,
 - (g) information om den fördelning av immateriella rättigheter som uppstår i enlighet med artikel 64.4.
4. Alla ekonomiska aktörer får lämna in ett förslag på innovativ lösning som svar på en offentlig sammanfattning av upphandlingen tillsammans med all information som behövs för att välja ut förslagen till innovativa lösningar.

Artikel 43

Urval av förslag till innovativ lösning

1. Vid urvalet av förslag till innovativ lösning ska den offentliga upphandlaren genomföra en behörighetsbedömning i två faser.
2. I den första fasen ska den offentliga upphandlaren
 - (a) kontrollera att den ekonomiska aktören inte är föremål för uteslutning och, om den offentliga upphandlaren väljer att använda urvalskriterier, bevisen för urvalskriterierna,
 - (b) bekräfta att det förslag till innovativ lösning som lämnats in av den ekonomiska aktören uppfyller de minsta funktionskraven enligt artikel 42.3 b.
3. I den andra fasen ska de förslag till innovativ lösning som lagts fram av de ekonomiska aktörer som har klarat bedömningen enligt punkt 2 i den här artikeln väljas ut i enlighet med kriterierna i den ram för värdebedömning och den utvärderingspoäng som avses i artikel 42.3 c på grundval av
 - (a) en positiv utvärdering av förslagets innovationspotential samt dess innovationskapacitet för åtgärdande av samhällsutmaningen, och
 - (b) en positiv utvärdering av förslagets genomförbarhet och skalbarhet.

Den andra fasen får genomföras medelst en intervju med den ekonomiska aktören eller genom skriftväxling med den ekonomiska aktören.
4. Om det förslag till innovativ lösning som lämnats in av en ekonomisk aktör åtminstone uppnår den minsta sammanlagda poäng som krävs för att utvärderingen överlag ska anses vara positiv, ska den ekonomiska aktören gå vidare till nästa fas av upphandlingsförfarandet. Den offentliga upphandlaren får begränsa antalet ekonomiska aktörer som går vidare om den anger ett sådant antal i upphandlingsutkastet. I så fall ska de ekonomiska aktörer som har fått högst poäng gå vidare.

Artikel 44

Testning, validering och bedömning av förslagen till innovativ lösning

1. Den offentliga upphandlaren ska bjuda in de ekonomiska aktörer som befunnits vara behöriga enligt artikel 43 till testnings-, validerings- och bedömningsfasen.
2. Denna fas får inte pågå längre än två år från den dag då förslagen till innovativ lösning valdes ut, såvida detta inte är vederbörligen motiverat.
3. Den ska bestå av en strukturerad och systematisk process som genomförs av den offentliga upphandlaren eller för dennes räkning på grundval av ramen för värdebedömning i syfte att göra en övergripande bedömning av förslaget, och ska i förekommande fall inbegripa
 - (a) en bedömning av den tekniska, operativa och funktionella genomförbarheten av förslaget till innovativ lösning för åtgärdande av den angivna samhällsutmaningen,
 - (b) en verifiering av att förslaget till innovativ lösning uppfyller de minsta funktionskraven och tillämpliga regelverken,
 - (c) en utvärdering av det innovativa förslagets mervärde i en verklig eller simulerad miljö,
 - (d) en identifiering av eventuella risker, begränsningar eller områden för förbättring innan förslaget till innovativ lösning genomförs eller upphandlas i full skala.

Den kan omfatta laboratorietester, fältstudier, pilotprojekt, insamling av återkoppling från användare och jämförande analyser.
4. Om unionslagstiftningen tillhandahåller en ram för bedömning av lämpligheten hos förslaget till innovativ lösning för åtgärdande av samhällsutmaningen ska den offentliga upphandlaren förlita sig på den bedömningen.
5. Alla betalningar för varje definierat delmål i testnings-, validerings- och bedömningsfasen ska erläggas i förväg.
6. Under denna fas får de ekonomiska aktörerna anpassa och förbättra sina förslag i syfte att säkerställa överensstämmelse med de minsta tillåtna funktionskraven och öka mervärdet hos sina förslag.
7. Den offentliga upphandlaren ska göra en slutlig bedömning av det förbättrade förslaget med avseende på överensstämmelsen med de minsta tillåtna funktionskraven och dess mervärde i enlighet med ramverket för värdebedömning och minimipoängen.
8. Den slutliga bedömningen, med angivande av ett positivt eller negativt beslut om att gå vidare till tilldelningsfasen för det offentliga kontraktet, ska offentliggöras som en offentlig sammanfattning av resultaten för testnings-, validerings- och bedömningsfasen.

Artikel 45

Tilldelning av det offentliga kontraktet för införande av förslaget till innovativ lösning

1. Den offentliga upphandlaren ska översända en inbjudan till förhandling till varje ekonomisk aktör som har erhållit ett positivt beslut om att gå vidare i enlighet med artikel 44.8.

2. Utöver bestämmelserna i artikel 33 ska den offentliga upphandlaren beskriva förhandlingsstrukturen och avgöra hur förhandlingarna slutförs, inbegripet en tydlig exitstrategi för att avsluta förfarandet utan tilldelning genom att fastställa objektiva kriterier för de fall då förhandlingarna ska anses ha misslyckats.
3. Beskrivningen av samhällsutmaningen, de minsta tillåtna funktionskraven och ramverket för värdebedömning ska inte vara föremål för förhandlingar.
4. Förhandlingarna ska inriktas på införandet av förslaget till innovativ lösning och får inbegripa, men inte begränsas till,
 - (a) omfattningen av det kommersiella tillhandahållandet,
 - (b) rättigheter som kan utnyttjas på större marknader,
 - (c) prissättning och slutliga upphandlingsvolymerna som inte överstiger de volymer som meddelats i enlighet med artikel 42.3 e,
 - (d) framtida uppgraderingar samt underhålls- och servicevillkor för förslaget till innovativ lösning,
 - (e) fördelningen av tekniska och kommersiella risker vid införandet av förslaget till innovativ lösning.
5. I händelse av framgångsrika förhandlingar med en ekonomisk aktör ska den offentliga upphandlaren tilldela det offentliga kontraktet för införande av förslaget till lösning direkt till den ekonomiska aktören eller, om det finns flera framgångsrika lösningar, till dessa ekonomiska aktörer. Tilldelningar får ske i upp till fem år efter offentliggörandet av det positiva beslutet i enlighet med artikel 44.8.

Kapitel 5

Särskilda förfaranden och verktyg

Artikel 46

Kontrakt som endast kräver offentliggörande av en offentlig sammanfattning av resultatet

1. I de särskilda fall och under de särskilda omständigheter som anges i artiklarna 47 och 48 får de offentliga upphandlarna använda ett särskilt förfarande för tilldelning av ett offentligt kontrakt genom att begära en lösning direkt från en eller flera ekonomiska aktörer utan behov av ett konkurrensbaserat förfarande eller föregående offentliggörande av information om anbudet. Denna begäran kan ske i form av en inbjudan att förhandla, en begäran om att lämna anbud eller en begäran om att tillhandahålla lösningen mot faktura. De offentliga upphandlarna ska offentliggöra en offentlig sammanfattning av resultatet i enlighet med artikel 110.
2. Tilldelningen av dessa kontrakt ska följa principerna om icke-diskriminering, likabehandling och öppenhet, med vederbörlig hänsyn tagen till de offentliga upphandlarnas särskilda behov och omständigheter i de särskilda fall och omständigheter som beskrivs i artiklarna 47 och 48.

Villkor för användning av kontrakt som enbart kräver offentliggörande av en offentlig sammanfattning av resultatet

Offentliga upphandlare får använda det förfarande som beskrivs i artikel 46 i någon av följande situationer, i enlighet med unionens internationella åtaganden:

- (a) Den lösning som krävs kan endast tillhandahållas av en viss ekonomisk aktör, och det finns inte något rimligt alternativ eller någon rimlig ersättning av något av följande skäl:
 - i) Syftet med upphandlingen är att skapa eller förvärva ett unikt konstverk eller en unik konstnärlig prestation.
 - ii) Konkurrens saknas av tekniska skäl som inte kan tillskrivas utformningen av ett tidigare upphandlingsförfarande eller en artificiell begränsning av upphandlingens parametrar.
 - iii) Skydd av ensamrätt, inklusive immateriella rättigheter.
 - iv) Konkurrensutsättningen av kontraktet skulle kunna inverka negativt på unionens eller den offentliga upphandlarens medlemsstats väsentliga nationella säkerhetsintressen och det finns inte någon möjlighet att tillämpa mindre inkräktande åtgärder.
- (b) Vid offentliga varukontrakt som avser
 - i) ytterligare leveranser under högst två år av den ursprungliga leverantören som antingen är avsedda att delvis ersätta leveranser eller installationer eller som utökning av befintliga leveranser eller installationer, om ett leverantörsbyte skulle medföra oproportionerliga kostnader eller tekniska svårigheter för den offentliga upphandlaren,
 - ii) varor som noterats och förvärvats på en råvarumarknad,
 - iii) inköp av varor eller tjänster på särskilt fördelaktiga villkor som endast uppstår på mycket kort sikt vid ovanliga avyttringar, t.ex. de som uppstår vid likvidation eller insolvensförfaranden.
- (c) Vid offentliga tjänstekontrakt som avser
 - i) administration inom socialtjänsten, utbildningsadministration, hälsovårdsförvaltning och administration avseende kultur enligt följande koder i den gemensamma terminologin vid offentlig upphandling (CPV-koder): 79950000-8 [Tjänster för organisering av utställningar, mässor och kongresser], 79951000-5 [Organisering av seminarier], 79952000-2 [Evenemang], 79952100-3 [Anordnande av kulturevenemang], 79953000-9 [Festivalarrangemang], 79954000-6 [Festarrangemang], 79955000-3 [Anordnande av modevisningar], 79956000-0 [Anordnande av mässor och utställningar], 92100000-2 [Film- och videotjänster], 92200000-3 [Radio- och televisionstjänster], 92400000-5 [Nyhetsbyråtjänster],
 - ii) hotell- och restaurangtjänster enligt CPV-koderna 55100000-1 till 55410000-7; 55521000-8 till 55521200-0 [55521000-8 Catering för privata hushåll, 55521100-9 Hemkörning av mat, 55521200-0 Måltidsleveranser] 55520000-1 Catering, 55522000-5 Catering för transportföretag, 55523000-2 Catering för övriga företag eller övriga institutioner, 55524000-9

Skolbespisning 55510000-8 Matsalstjänster, 55511000-5 Matsalstjänster och övrig kafeteriaverksamhet för särskild kundgrupp, 55512000-2 Drift av matsal, 55523100-3 Servering av skolmåltider.

Artikel 48

Nöd- och krissituationer

1. Offentliga upphandlare får använda sig av det förfarande som beskrivs i artikel 46 om tidsfristerna för förfarandena i denna förordning inte kan iakttas på grund av synnerlig brådska som inte kan tillskrivas den offentliga upphandlaren.
2. Utan att det påverkar eventuella gemensamma upphandlingar som anordnas av unionens institutioner, organ och byråer när ett nödläge har aktiverats i enlighet med förordning (EU) 2024/2747⁴⁵, ramen för nödgärder har aktiverats i enlighet med rådets förordning (EU) 2022/2372⁴⁶, det förekommer allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa i enlighet med förordning (EU) 2022/2371⁴⁷, eller när kommissionen har förklarat att en kris eller ett nödläge föreligger, ska villkoret i punkt 1 anses vara uppfyllt för den berörda typen av lösningar så länge som nödläget föreligger eller det allvarliga gränsöverskridande hotet förekommer.

Artikel 49

Kvalificeringsförteckning för upphandlande enheter

1. Upphandlande enheter får upprätta och förvalta en kvalificeringsförteckning. De får tilldela enskilda kontrakt på grundval av denna.
2. Upphandlande enheter ska offentliggöra en offentlig sammanfattning av upphandlingen enligt artikel 110 rörande förekomsten av kvalificeringsförteckningen. De ska se till att de ekonomiska aktörerna alltid kan begära att få upptas i förteckningen under dess varaktighet, som anges i den offentliga sammanfattningen av upphandlingen.
3. Den upphandlande enheten ska fastställa objektiva regler och kriterier för upptagande av ekonomiska aktörer på kvalificeringsförteckningen, och objektiva kriterier och regler för förvaltningen av kvalificeringsförteckningen, som till exempel inbegriper upptagande, regelbunden uppdatering av eventuella kvalificeringar samt varaktigheten. De kan dela upp kvalificeringsförteckningen i olika kategorier beroende på kontraktsföremålet för enskilda kontrakt baserat på kvalificeringsförteckningen.

⁴⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2747 av den 9 oktober 2024 om inrättande av en ram med åtgärder relaterade till krissituationer på den inre marknaden och till resiliensen på den inre marknaden och om ändring av rådets förordning (EG) nr 2679/98 (förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden) (EUT L, 2024/2747, 8.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2747/oj>).

⁴⁶ Rådets förordning (EU) 2022/2372 av den 24 oktober 2022 om en ram för åtgärder som ska säkerställa försörjning av krisnödvändiga medicinska motåtgärder i händelse av ett hot mot folkhälsan på unionsnivå (EUT L 314, 6.12.2022, s. 64, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2372/oj>).

⁴⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2371 av den 23 november 2022 om allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa och om upphävande av beslut nr 1082/2013/EU (EUT L 314, 6.12.2022, s. 26, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2371/oj>).

4. Reglerna och kriterierna för upptagande på kvalificeringsförteckningen ska omfatta uteslutningskriterierna enligt artikel 25, och får avse uteslutningskriterier enligt artikel 26, urvalskriterier enligt artikel 27 och specifikationer enligt artikel 88. De upphandlande enheterna ska tillämpa reglerna om bevismedel i artiklarna 28, 91 respektive 92. De upphandlande enheterna ska säkerställa att bestämmelserna i avdelning II i denna del tillämpas för upptagande på förteckningen och för tilldelning av enskilda kontrakt, beroende på vad som är tillämpligt.
5. De upphandlande enheter som tilldelar kontrakt på grundval av en kvalificeringsförteckning ska inbjuda de ekonomiska aktörer som har upptagits på kvalificeringsförteckningen eller i de relevanta kategorierna av denna att lämna anbud. De upphandlande enheterna får föra förhandlingar enligt artikel 33 följt av en tilldelning enligt artikel 98, eller tilldela kontraktet utan förhandlingar enligt artikel 98. De ska offentliggöra en offentlig sammanfattning av resultatet enligt artikel 110 för varje enskilt kontrakt som tilldelas.
6. Förfarandet för upptagande på kvalificeringsförteckningen och för tilldelning av enskilda kontrakt på grundval av detta system får genomföras i flera på varandra följande stadier.
7. Eventuella avgifter som tas ut i samband med kvalificering eller uppdatering eller bevarande av en redan uppnådd kvalificering ska stå i proportion till de kostnader som driften av systemet medför.

Avdelning II

Strategisk utformning och strategiskt genomförande av offentlig upphandling

Kapitel 1

Grön offentlig upphandling

Artikel 50

Grön offentlig upphandling

1. När offentliga upphandlare upphandlar produkter, tjänster och byggtreprenader får de ta hänsyn till miljö- och klimatrelaterade överväganden i syfte att förebygga, minska eller på annat sätt begränsa negativa miljö- och klimatrelaterade effekter eller eftersträva positiva miljö- och klimatrelaterade effekter under hela produkternas, tjänsternas och byggtreprenadernas livscykel, jämfört med alternativa produkter, tjänster och byggtreprenader med samma primära funktion (*grön offentlig upphandling*).
2. Den miljöhänsyn som avses i punkt 1 ska stödja uppnåendet av de miljö- och klimatmål som avses i artikel 5, inbegripet följande:
 - (a) Begränsning av klimatförändringarna, inklusive utsläppsminskningar.
 - (b) Klimatresiliens och klimatanpassning.
 - (c) Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser.
 - (d) Övergången till en cirkulär ekonomi, däribland genom bioekonomi.

- (e) Förebyggande och begränsning av miljöföroreningar.
 - (f) Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.
3. Offentliga upphandlare får på lämpligt sätt ta hänsyn till sådana miljö- och klimatrelaterade överväganden i specifikationer, tilldelningskriterier, klausuler om fullgörande av kontrakt eller urvalskriterier, i enlighet med principerna i artikel 4 och i de fall dessa överväganden är kopplade till kontraktsföremålet enligt artikel 90.
 4. Enbart uppfyllandet av de allmänna miljökrav som fastställs i unionsrätten, nationell lagstiftning eller de internationella konventioner som förtecknas i bilaga II ska inte i sig betraktas som *grön offentlig upphandling* vid tillämpningen av denna förordning.

Däremot ska offentlig upphandling som omfattar särskilda miljökrav eller krav för offentlig upphandling som fastställs enligt denna förordning eller annan relevant unionslagstiftning anses utgöra *grön offentlig upphandling* i den mening som avses i punkt 1.

Artikel 51

Cirkulär ekonomi och resurseffektivitet

Offentliga upphandlare får fastställa specifikationer, urvalskriterier, tilldelningskriterier eller villkor för fullgörandet av kontrakt som, i enlighet med målet om en hög nivå på miljöskyddet, främjar cirkularitet och resurseffektivitet under byggtreprenadens, produkternas och tjänsternas hela livscykel. Sådana krav eller kriterier kan i förekommande fall gälla hållbarhet, reparerbarhet, uppgraderingsbarhet, återanvändning, renovering, återtillverkning, återvunnet material, användning av sekundära råvaror, förebyggande av avfall, förberedelse för återanvändning eller upphandling av renoverade, återtillverkade eller tidigare använda produkter. Offentliga upphandlare kan också överväga cirkulära affärsmodeller, inklusive produkt som tjänst, leasing, gemensam användning eller hyreslösningar, snarare än inköp av nya produkter.

Artikel 52

Energieffektivitet

1. Offentliga upphandlare ska, när de upphandlar varor, tjänster eller byggtreprenader, enbart köpa in varor, tjänster och byggtreprenader med hög energieffektivitet, såvida inte detta är tekniskt omöjligt. För detta ändamål ska de,
 - (a) om en produkt omfattas av en delegerad akt som antagits enligt förordning (EU) 2017/1369⁴⁸, direktiv 2010/30/EU⁴⁹ eller en relaterad genomförandeakt från kommissionen, endast köpa de produkter som uppfyller kriteriet enligt artikel 7.2 i förordning (EU) 2017/1369,

⁴⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU (EUT L 198, 28.7.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1369/oj>).

⁴⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser (EUT L 153, 18.6.2010, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/30/oj>).

- (b) om en produkt som inte omfattas av led a omfattas av en genomförandeåtgärd enligt direktiv 2009/125/EG⁵⁰, endast köpa produkter som uppfyller de riktvärden för energieffektivitet som anges i en genomförandeåtgärd enligt direktiv 2009/125/EG,
- (c) i sina anbud om tjänsteavtal kräva att tjänsteleverantörer, i syfte att tillhandahålla tjänsterna i fråga, endast använder produkter som uppfyller leden a och b vid leverans av tjänsterna i fråga. Detta krav ska endast gälla nya produkter som köpts in av tjänsteleverantörer, helt eller delvis i syfte att tillhandahålla tjänsten i fråga,
- (d) om de gör inköp av, eller ingår nya hyresavtal för, byggnader, säkerställa att byggnaden, i förekommande fall, åtminstone uppfyller de tekniska granskningskriterier för väsentliga bidrag till begränsningen av klimatförändringar som föreskrivs i kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2139⁵¹, bilaga I, avsnitt 7.7 ("Förvärv och ägande av byggnader"), såvida inte syftet med köpet är att
 - i) genomföra en totalrenovering eller rivning av byggnaden,
 - ii) bevara byggnaden som en byggnad med officiellt skydd som del av en utvald miljö, eller på grund av dess särskilda arkitektoniska eller historiska värde.

Artikel 85.1 d ska inte tillämpas på de skyldigheter som anges i första stycket led d.

2. När upphandlingen gäller ett produktpaket som helt omfattas av en delegerad akt som antagits enligt förordning (EU) 2017/1369 får offentliga upphandlare kräva att produktpaketets samlade energieffektivitet har företräde framför energieffektiviteten hos de enskilda produkterna inom paketet, genom att köpa det produktpaket som uppfyller kriteriet att tillhöra den högsta tillgängliga energieffektivitetsklassen.

Artikel 53

Upphandling av livsmedel

1. För att uppnå de mål som anges i artiklarna 50.2 och 55.2 får offentliga upphandlare också göra överväganden förknippade med livsmedlens kvalitet och hållbarhet när de upphandlar livsmedel, beroende på vad som är lämpligt, i specifikationer, tilldelningskriterier eller villkor för fullgörande av kontrakt, i den mån denna kvalitet och hållbarhet är kopplad till kontraktsföremålet.
2. De livsmedelsspecifika överväganden som avses i punkt 1 får i synnerhet avse
 - (a) krav och villkor för rättvisa och insyn i livsmedelskedjan, framför allt en rättvis ersättning till de jordbrukare som deltar i produktionen av de upphandlade livsmedlen,

⁵⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter (omarbetning) (EUT L 285, 31.10.2009, s. 10, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/125/oj>).

⁵¹ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2139 av den 4 juni 2021 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 genom fastställande av tekniska granskningskriterier för att avgöra under vilka villkor en ekonomisk verksamhet ska anses bidra väsentligt till begränsningen av eller anpassningen till klimatförändringarna och för att avgöra om den ekonomiska verksamheten inte orsakar någon betydande skada för något av de andra miljömålen (EUT L 442, 9.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/2139/oj).

- (b) organisationen av livsmedelsförsörjningskedjan,
- (c) krav eller villkor för ekologiska produktionsmetoder, kvalitetssystem såsom geografiska beteckningar och andra produktionsmetoder,
- (d) näringsvärde och hälsoeffekter, färskhet och livsmedelskriteriernas säsongsbundenhet,
- (e) krav på djurskydd.

Artikel 54

Krav för grön offentlig upphandling för vissa produkter

1. När offentliga upphandlare upphandlar produkter, produktfamiljer eller teknik som omfattas av de unionsrättsakter som förtecknas i bilaga VII ska de i specifikationer, tilldelningskriterier eller villkor för fullgörandet av kontrakt kräva de miljöegenskaper som de anser vara lämpliga för upphandlingen i fråga, mot bakgrund av målet att säkerställa en hög nivå på miljöskyddet i unionen, behovet av en snabb övergång till en klimatneutral ekonomi och principerna om likabehandling, icke-diskriminering och proportionalitet. Dessa miljöegenskaper ska uttryckas i de prestandaklasser eller prestandanivåer, tröskelvärden, miljöaspekter eller miljöhållbarhetskrav som fastställs i de relevanta rättsakter som förtecknas i bilaga VII.
2. Om skiljaktiga krav på miljöegenskaper skapar en verklig risk för fragmentering av den inre marknaden, eller om det föreligger ett behov av att främja efterfrågan på de produkter som avses i de unionsrättsakter som förtecknas i bilaga VII, ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 141 för att komplettera denna förordning genom att specificera de miljöegenskaper som avses i punkt 1 och som offentliga upphandlare ska kräva i specifikationer, tilldelningskriterier eller villkor för fullgörande av kontrakt med avseende på produkter, produktfamiljer eller teknik som omfattas av de unionsrättsakter som förtecknas i bilaga VII.

När kommissionen antar delegerade akter i enlighet med första stycket ska den fastställa kraven på en hög nivå, med beaktande av

- (a) värdet och volymen av de offentliga kontrakt som tilldelats för produkterna, produktfamiljerna eller tekniken i fråga, eller för de tjänster eller byggtreprenader som använder dem för de verksamheter som utgör kontraktsföremålet,
 - (b) behovet att säkerställa en tillräcklig efterfrågan på miljömässigt mer hållbara och koldioxidsnåla produkter eller typer av teknik,
 - (c) den ekonomiska genomförbarheten för offentliga upphandlare att upphandla mer miljömässigt hållbara produkter eller hållbar teknik utan att ådra sig oproportionerligt stora kostnader, och tillgången till sådana produkter eller sådan teknik på marknaden,
 - (d) kravens inverkan på konkurrensen.
3. Offentliga upphandlare får besluta att inte kräva de egenskaper som anges i de delegerade akter som antas enligt punkt 2 om

- (a) en produkt eller teknik endast kan tillhandahållas av en särskild ekonomisk aktör och det inte finns något rimligt alternativ eller substitut, och avsaknaden av konkurrens inte beror på en artificiell begränsning av parametrarna i det offentliga upphandlingsförfarandet, eller
 - (b) tillämpningen av den delegerade akten skulle tvinga den offentliga upphandlaren att förvärva utrustning som medför oproportionerliga kostnader eller som skulle leda till teknisk inkompatibilitet vid drift och underhåll.
4. När nya unionsrättsakter som fastställer miljö hållbarhetskrav och klimatrelaterade krav för utsläppandet av produkter eller teknik på unionsmarknaden antas, ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 141 för att ändra bilaga VII genom att uppdatera den förteckning över unionsrättsakter som avses i den bilagan.

Kapitel 2

Socialt ansvarsfull offentlig upphandling

Artikel 55

Socialt ansvarsfull offentlig upphandling

1. Offentliga upphandlare får beakta sociala överväganden när de upphandlar varor, tjänster och byggtjänster i syfte att uppnå positiva sociala resultat eller förhindra eller begränsa negativa sociala effekter genom varornas, tjänsternas och byggtjänsternas hela livscykel (*socialt ansvarsfull offentlig upphandling*).
2. De sociala överväganden som avses i punkt 1 ska eftersträva unionens sociala mål, framför allt de som avses i artikel 5, vilket kan inbegripa
 - (a) social inkludering och integration på arbetsmarknaden av personer med funktionsnedsättning och mindre gynnade personer som deltar i fullgörandet av ett visst offentligt kontrakt,
 - (b) högkvalitativa arbetstillfällen, bland annat genom att erkänna den roll som spelas av kollektivförhandlingar, med beaktande av mångfalden hos de nationella systemen och respekten för arbetsmarknadens parter oberoende, och genom att förbättra arbetsvillkoren för arbetstagare som fullgör ett visst offentligt kontrakt och, i synnerhet, för utsatta kategorier av arbetstagare,
 - (c) tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och strategier för universell design, utöver de rättsliga krav som anges i artikel 56 i denna förordning,
 - (d) utbildning, kompetensutveckling och omskolning av arbetstagare som fullgör ett visst offentligt kontrakt,
 - (e) åtgärder för jämställdhet och icke-diskriminering för arbetstagare som fullgör ett visst offentligt kontrakt,
 - (f) främjande av den sociala ekonomin och, i tillämpliga fall, subventionerade bostäder och bostäder till överkomliga priser,
 - (g) ett effektivt skydd av de mänskliga rättigheterna i alla försörjningskedjor som är relevanta för upphandlingen i fråga.

3. De offentliga upphandlarna får beakta sådana sociala överväganden när så är lämpligt genom kriterier eller krav i specifikationer, tilldelningskriterier, villkor för fullgörande av kontraktet eller, när så är relevant för föremålet, urvalskriterier, under förutsättning att de är kopplade till kontraktsföremålet i enlighet med artikel 90, och förenliga med principerna om öppenhet, icke-diskriminering och proportionalitet.
4. Enbart efterlevnad av tillämpliga arbets- och socialrättsliga skyldigheter som fastställs i unionsrätten, nationell rätt, kollektivavtal eller de internationella social- och arbetsrättsliga konventioner som förtecknas i bilaga II ska inte i sig betraktas som socialt ansvarsfull offentlig upphandling.

Artikel 56

Tillgänglighet

1. Vid all upphandling av varor, tjänster och byggentreprenader som är avsedda att användas av fysiska personer, oavsett om det är allmänheten eller den offentliga upphandlarens personal, ska de offentliga upphandlarna, utom i vederbörligen motiverade fall, kräva att de är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning och ta hänsyn till strategier för universell design. I detta syfte ska offentliga upphandlare inkludera lämpliga tillgänglighetskrav i specifikationerna eller villkoren för fullgörandet av kontrakt.
2. För de produkter och tjänster som avses i artikel 2 i direktiv (EU) 2019/882 ska de offentliga upphandlarna fastställa specifikationer rörande tillgänglighetskriterier för personer med funktionsnedsättning eller universell design, med hänvisning till bilaga I till det direktivet.

Artikel 57

Reserverade kontrakt

1. De offentliga upphandlarna får reservera deltagandet i förfaranden för tilldelning av offentliga kontrakt, däribland för särskilda delar av dessa, för organisationer vars främsta syfte är social och yrkesmässig integrering av personer med funktionsnedsättning eller mindre gynnade personer, under förutsättning att minst 30 % av de anställda i dessa organisationer eller program är arbetstagare med funktionsnedsättning eller arbetstagare som är mindre gynnade, inbegripet genom att föreskriva att sådana kontrakt ska fullgöras inom ramen för avtal om understödd sysselsättning eller program för skyddad anställning, under förutsättning att man skyddar arbetstagarnas rättigheter för personer med funktionsnedsättning eller mindre gynnade personer.
2. Offentliga upphandlare får reservera deltagandet i förfaranden för tilldelning av offentliga tjänstekontrakt som ingår i det sociala välfärdssystemet och som omfattas av de CPV-koder som förtecknas i bilaga VI, inbegripet för särskilda delar av dessa, till organisationer som uppfyller samtliga följande villkor:
 - (a) Organisationen är juridiskt erkänd som en ideell organisation enligt nationell lagstiftning i den medlemsstat där organisationen etablerades.
 - (b) Organisationen har som huvudsyfte att tillhandahålla en offentlig välfärdstjänst av allmänt intresse.

- (c) Organisationens beslut vägleds inte av rent kommersiella överväganden, och eventuella överskott från fullgörandet av kontraktet återinvesteras i tillhandahållandet av de offentliga välfärdstjänster av allmänt intresse för vilka organisationen grundades.

Artikel 58

Kontrakt för sociala tjänster, hälso- och sjukvårdstjänster samt utbildningstjänster

1. För offentliga kontrakt vars kontraktsföremål avser någon av de tjänster som förtecknas i bilaga VI får offentliga upphandlare tilldela kontrakt i enlighet med de förfaranden som föreskrivs i nationell lagstiftning, under förutsättning att tjänsternas art gör att de offentliga upphandlarna måste ta hänsyn till tjänsternas särdrag och att principerna om öppenhet och likabehandling samt skyldigheterna i punkt 2 respekteras.
2. Offentliga upphandlare som tilldelar kontrakt enligt punkt 1 i denna artikel ska, genom lämpliga krav i specifikationer, tilldelningskriterier eller villkor för fullgörande av kontrakt, beakta behovet av att säkerställa kvaliteten, kontinuiteten, tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning, tjänsternas överkomlighet, tillgång och omfattning samt användarnas deltagande och egenmakt, inbegripet mindre gynnade och utsatta personer, i syfte att skydda deras särskilda personliga medicinska eller sociala behov. Vid tilldelningen av sådana kontrakt ska offentliga upphandlare också beakta behovet av att säkerställa respekten för rätten till självbestämmande för personer med funktionsnedsättning, i enlighet med artikel 19 i Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
3. Om en offentlig upphandlare tilldelar ett kontrakt enligt denna artikel ska den offentliggöra en offentlig sammanfattning av resultatet enligt artikel 110.4 i denna förordning senast 20 dagar efter tilldelningen.

Kapitel 3

Offentlig upphandling av innovativa lösningar

Artikel 59

Innovationsmål i offentlig upphandling

Offentliga upphandlare får beakta innovationsmål när de upphandlar varor, byggtreprenader eller tjänster, inbegripande, utan begränsas till, något eller flera av följande mål:

- (a) Främja spridningen på marknaden av resultaten av forskning och innovation inom unionen och uppmuntra deltagandet av uppstarts företag, expanderande företag och små och medelstora företag i innovation i offentlig upphandling, och därigenom stödja spridningen av innovation och tillväxten av innovativa företag.
- (b) Främja tillväxten av pionjärmarknader i unionens strategiska sektorer genom att uppmuntra utvecklingen och upphandlingen av innovativa lösningar som bidrar till miljömässig hållbarhet, social inkludering och hållbarhet, hälsoskydd, digital omvandling och tekniska framsteg, inbegripet interoperabiliteten av, och lösningar med öppen källkod för, digitala system och delar av offentliga tjänster.

- (c) Förbättra kostnadseffektiviteten av den offentliga upphandlarens inköp jämfört med befintliga eller konventionella alternativ, samtidigt som kvaliteten, kvantiteten eller effekterna av lösningarna bibehålls eller förbättras.

Artikel 60

Offentlig upphandling av innovativa lösningar

1. Offentliga upphandlare ska klassificera sin upphandling som offentlig upphandling av innovation i den offentliga sammanfattningen av upphandlingen om upphandlingen har som mål att köpa in en innovativ lösning. En innovativ lösning har en eller flera nya egenskaper som erbjuder bättre prestanda eller mervärde jämfört med de alternativa lösningar som finns tillgängliga i stor kommersiell skala på den relevanta marknaden.

Nya egenskaper hos en innovativ lösning kan inbegripa nya eller förbättrade kombinationer av befintliga egenskaper och nya eller förbättrade sätt att använda befintliga egenskaper, såsom att använda befintliga egenskaper i en ny sektor eller ett nytt sammanhang.
2. Under alla omständigheter ska offentliga upphandlare klassificera sina inköp i offentliga sammanfattningar som offentlig upphandling av innovation i båda av följande två fall:
 - (a) Tilldelningen av ett kontrakt för en lösning som framgångsrikt har utvecklats inom ramen för ett innovationsförfarande enligt artikel 45.
 - (b) Tilldelningen av ett kontrakt genom ett öppet förfarande enligt artiklarna 34 och 35, om en offentlig upphandlare avser att köpa in en lösning efter en förkommersiell upphandling enligt definitionen i artikel 6.13.

Artikel 61

Tekniker för att uppnå innovationsmål i offentlig upphandling

1. För att uppnå innovationsmålen får de offentliga upphandlarna utarbeta och utforma varje upphandlingsförfarande med hjälp av en eller flera av följande tekniker:
 - (a) Inhämta, analysera och tillämpa råd som syftar till att identifiera tillgången på innovativa lösningar i marknadsundersökningarna.
 - (b) Överväga inköp av lösningar med öppen källkod eller lösningar med inslag av öppen källkod.
 - (c) Endast använda funktionskrav och, om detta inte är möjligt, uttryckligen tillåta alternativa anbud.
 - (d) Begränsa urvalskriterierna till vad som är absolut nödvändigt och står i proportion till riskerna med det offentliga kontraktet samt till den kapacitet som krävs för att genomföra det, i förekommande fall utan krav på omsättning och tidigare resultat.
 - (e) Kräva ett koncept för innovation av varorna, byggtreprenaderna eller tjänsterna som ett kvalitativt tilldelningskriterium, inbegripet genomförbarheten och skalbarheten av detta koncept eller dess inverkan på de gröna, sociala eller digitala mål som fastställts för upphandlingen.

- (f) Utse en eller flera särskilda delar för innovation och tillhandahålla tydliga, exakta och otvetydiga villkor för eventuella ytterligare inköp på grundval av det kontrakt som tilldelats för den delen, om lösningen visar sig vara framgångsrik.
 - (g) Kombinera flera olika faser av ett offentligt byggtreprenadkontrakt, såsom projektering, uppförande, drift och underhåll, till ett enda integrerat kontrakt.
 - (h) Samla efterfrågan på innovativa lösningar och möjliggöra uppgiftsfördelningen av testning och validering bland offentliga upphandlare.
 - (i) Möjliggöra experimentering, testning, validering, utveckling, förbättring och återinvestering i upphandlingsförfarandet eller genomförandet av kontraktet.
2. De tekniker som avses i punkt 1 får, beroende på vilken teknik och typ av lösning som avses, ta formen av specifikationer, urvalskriterier, kvalitetsöversväganden vid tillämpning av metoden med bästa förhållande mellan pris och kvalitet eller villkor för fullgörande av kontrakt.

Artikel 62

Specificering av immateriella rättigheter

1. För alla förfaranden som omfattas av denna förordning ska den offentliga upphandlaren, i den mån den kan, i upphandlingsutkastet ange de immateriella rättigheter som den anser vara relevanta för genomförandet av det offentliga kontraktet.
2. Informationen ska vara tillräckligt tydlig och exakt för att de ekonomiska aktörerna ska kunna bedöma sina skyldigheter med avseende på detta, fastställa omfattningen av de rättigheter som ska beviljas eller överlåtas och utarbeta sina anbud i enlighet därmed.
3. I uppskattningen av kontraktets värde enligt artikel 32 ska värdet av fördelningen av immateriella rättigheter beaktas i tillämpliga fall.

Artikel 63

Beviljande av licenser

1. Den ekonomiska aktören ska bevilja den offentliga upphandlaren lämpliga, tillräckliga och icke-exklusiva licenser i den utsträckning och under den tid som behövs för att denne ska kunna använda, ta emot, driva, underhålla eller på annat sätt dra nytta av de tjänster, produkter eller varor eller andra avtalsenliga resultat som tillhandahålls vid fullgörandet av det offentliga kontraktet.

De licenser som avses i första stycket ska omfatta båda av följande två rättigheter:

 - (a) Eventuella befintliga immateriella rättigheter som innehas av eller licensieras till den ekonomiska aktören.
 - (b) Eventuella immateriella rättigheter som uppstår vid fullgörandet av det offentliga kontraktet.
2. Licenser enligt punkt 1 ska göra det möjligt för den offentliga upphandlaren, antingen direkt eller genom de entreprenörer eller tjänsteleverantörer som agerar för

dennes räkning, att använda, reproducera, utföra, visa, anpassa, konfigurera, integrera, underhålla, reparera, stödja, uppgradera och på andra sätt utnyttja sådana rättigheter och därtill hörande produkter eller varor i den utsträckning som behövs för att säkerställa fortsatt användning av varorna, tjänsterna eller byggtreprenaderna för deras avsedda ändamål och ett korrekt fullgörande av det offentliga kontraktet.

Artikel 64

Gränser för överlåtelse av äganderätt

1. Eventuella befintliga immateriella rättigheter, däribland programvarukomponenter, modeller, metoder, plattformar eller system som ägs eller kontrolleras av den ekonomiska aktören före eller oberoende av upphandlingen, ska förbli den ekonomiska aktörens egendom och ska inte omfattas av någon skyldighet att överlåta äganderätten till den offentliga upphandlaren.
2. Genom undantag från punkt 1 får offentliga upphandlare kräva överföring av äganderätten för befintliga immateriella rättigheter som är nödvändiga för utförandet, driften och underhållet av lösningarna, i synnerhet när det gäller kritisk infrastruktur och när detta ingår i upphandlingsutkastet på ett proportionerligt, transparent och icke-diskriminerande sätt utan att snedvrída konkurrensen.
3. För de immateriella rättigheter som uppstår i samband med fullgörandet av ett offentligt kontrakt ska de offentliga upphandlarna, när så är relevant, i upphandlingsutkastet ange fördelningen av dessa rättigheter mellan den offentliga upphandlaren och den ekonomiska aktören.
4. Genom undantag från punkt 3 i denna artikel ska de ekonomiska aktörerna för offentliga kontrakt som omfattas av ett innovationsförfarande enligt artiklarna 41–45 behålla äganderätten till de immateriella rättigheter som uppstår under innovationsförfarandet eller vid fullgörandet av respektive offentligt kontrakt, såvida det inte är motiverat av tvingande hänsyn till allmänintresset och tydligt anges i upphandlingsutkastet. Sådan tvingande hänsyn till allmänintresset kan bland annat röra behovet av att förhindra teknisk inlåsning eller skydda den offentliga upphandlarens, en medlemsstats eller unionens säkerhet eller kritiska offentliga tjänster, i synnerhet när det gäller kritisk infrastruktur.

Artikel 65

Byggnadsinformationsmodellering

1. Med avseende på genomförandet av offentliga byggtreprenadkontrakt med ett uppskattat värde på minst 25 000 000 euro ska de offentliga upphandlarna kräva att byggnadsinformationsmodellering används vid genomförandet av de offentliga byggtreprenadkontrakten.
2. Med byggnadsinformationsmodellering avses metoder för samverkan av digitala processer med hjälp av öppna, interoperabla format i syfte att skapa, hantera och dela strukturerad information om ett offentligt byggtreprenadkontrakt under hela dess livscykel.
3. Genom undantag från punkt 1 får offentliga upphandlare göra något av följande:

- (a) Begära användningen av byggnadsinformationsmodellering endast när det gäller vissa entreprenörer eller vissa delar, om sådana krav annars skulle innebära en oproportionerlig börda för de berörda ekonomiska aktörerna och det inte är nödvändigt att byggnadsinformationsmodellering används i hela projektet.
 - (b) Inte begära användning av byggnadsinformationsmodellering eller endast begära att byggnadsinformationsmodellering används när det gäller vissa delar av lösningen eller vissa entreprenörer, om sådana krav annars skulle innebära en risk för säkerheten eller för allmän ordning.
4. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 141 för att ändra denna förordning i syfte att sänka det tröskelvärde som anges i punkt 1 när så är motiverat på grund av byggnadsinformationsmodelleringens ökade marknadsspridning.

Kapitel 4

Säkerhet och resiliens

Artikel 66

Säkerhetsöväväganden i offentlig upphandling

1. Offentliga upphandlare ska i förekommande fall vidta lämpliga åtgärder utöver de åtgärder som krävs eller åläggs i enlighet med annan unionslagstiftning i varje skede av upphandlingsförfarandet, från planering och marknadsundersökningar till tilldelning och genomförande av kontrakt, för att säkerställa skyddet av unionens eller en eller flera medlemsstaters intressen i fråga om säkerhet och allmän ordning vid alla förfaranden för offentlig upphandling som konstateras utgöra eller inbegriper en risk för säkerhet eller allmän ordning. Detta kapitel påverkar inte tillämpningen av andra krav i den relevanta unionslagstiftningen.
2. Unionens eller en medlemsstats intressen avseende säkerhet och allmän ordning för ett visst kontrakt kan omfatta, men är inte begränsade till
 - (a) skydd av kritisk infrastruktur, strategisk infrastruktur med dubbla användningsområden som identifierats av medlemsstaterna i enlighet med [artikel 33 i förordningen om militär rörlighet], i synnerhet sådan infrastruktur som är belägen i en korridor för militär rörlighet, kritiska försörjningskedjor, kritisk teknik eller väsentliga tjänster, resiliens mot fysiska hot, cyberhot eller hybridhot samt förebyggande av och skydd mot risker för störningar, inbegripet på grund av skadliga strategiska beroenden av leverantörer i tredjeland,
 - (b) förebyggande av spionage, sabotage eller teknikläckage,
 - (c) krisberedskap, inbegripet driftskontinuitet och beredskapsplanering för avbrott i händelse av naturkatastrofer eller geopolitisk instabilitet, pandemier eller cyberattacker,
 - (d) förebyggande av andra skadliga störningar, inbegripet inflytande från tredjeländer och statskontrollerat inflytande från tredjeländer,
 - (e) cybersäkerheten hos system, nätverk och data som behandlas,

- (f) skydd av sekretessbelagd information, känsliga uppgifter, forskning eller immateriella rättigheter mot obehörig åtkomst eller överföring,
 - (g) säkerställande av folkhälsan, inbegripet krisförberedda och självförsörjande hälso- och sjukvårdstjänster, eller
 - (h) resiliens mot klimatrelaterade störningar.
3. Risker för allmän ordning eller säkerhet i ett offentligt kontrakt kan i synnerhet uppstå på grund av följande:
- (a) Kontraktsföremålet, t.ex.
 - i) känsligheten hos de berörda tillgångarna eller de tillgångar som ska utvecklas vid dess genomförande,
 - ii) åtkomst till och hantering av känsliga uppgifter,
 - iii) kritiskt beroende eller risk för kritiskt beroende av ett begränsat antal leverantörer, varor, tjänster eller teknik i tredjeländer,
 - iv) risker i samband med åtkomst till kritisk infrastruktur, strategisk infrastruktur med dubbla användningsområden som identifierats av medlemsstaterna i enlighet med [artikel 33 i förordningen om militär rörlighet], forskningsanläggningar, it-system eller kritiska material,
 - v) det faktum att de upphandlade teknikerna, byggentreprenaderna, varorna eller tjänsterna har dubbla användningsområden,
 - vi) arten av de allmänna intressen som är knutna till det och de möjliga konsekvenserna av en funktionsstörning eller ett fel, såsom skada på allmän säkerhet, nationell säkerhet, ekonomisk stabilitet, hälsosäkerhet eller grundläggande rättigheter.
 - (b) Egenskaperna hos de ekonomiska aktörerna, t.ex.
 - i) ägande-, kontroll- eller finansieringsstruktur med risk för otillbörlig påverkan eller otillbörligt inflytande över den,
 - ii) säkerhetshistorik, inklusive tidigare överträdelser, bristande efterlevnad av säkerhetsstandarder eller uteslutning från andra upphandlingsförfaranden av säkerhetsskäl,
 - iii) förmåga att uppfylla tillämpliga krav på säkerhetsgodkännande, personalkontroll eller informationssäkerhet,
 - iv) exponering för tredjelandslagstiftning som kan tvinga fram utlämnande av känslig information eller inverka menligt på fullgörandet av kontraktet.
4. Offentliga upphandlare ska i möjligaste mån i upphandlingsutkastet på ett tydligt och tillräckligt detaljerat sätt ange lämpliga åtgärder som står i proportion till de risker som avses i punkt 3 och som är icke-diskriminerande. Sådana åtgärder får särskilt genomföras genom
- (a) specifikationer, såsom obligatoriska säkerhetsstandarder, certifieringar, personalkontroll eller krav på säkerhetsgodkännande, riskhantering och kvalitetssäkring,
 - (b) tilldelningskriterier, såsom utvärdering av anbudsgivarnas system för säkerhetshantering, standarder för säkerhetsarrangemang, kapacitet för incidenthantering, säkerhet i leveranskedjan,

- (c) villkor för fullgörande av kontrakt, såsom möjlighet att granska säkerheten hos leverantörer genom revisioner, inspektioner eller granskning av dokumentation samt genomförande av korrigerande åtgärder vid överträdelser, inbegripet bestämmelser om anlitande av underleverantörer, meddelande om ägarbyte och skydd av sekretessbelagd eller känslig information,
- (d) urvalskriterier, om detta är motiverat, såsom innehav av säkerhetsgodkännanden eller andra krav på att anbudsgivarna visar att de inte medför någon risk för säkerheten eller den allmänna ordningen enligt led b i punkt 3. Detta ska inte inverka på tillämpningen av artikel 26,
- (e) genom undantag från artikel 34.2, en uppmaning att lämna anbud i det förfarande som avses i artikel 34 vilken ges enbart till de ekonomiska aktörer som uppfyller särskilda objektiva och icke-diskriminerande säkerhetsrelaterade krav, under förutsättning att den offentliga upphandlaren har meddelat sin avsikt att göra detta och de säkerhetsrelaterade krav som den avser att tillämpa, i den offentliga sammanfattningen av upphandlingen för upphandlingen i fråga.

Offentliga upphandlare får i upphandlingsutkastet också ange vilka säkerhetsåtgärder de avser att genomföra om det uppstår risker för säkerhet eller allmän ordning under upphandlingsförfarandet.

5. Offentliga upphandlare ska när som helst under förfarandet utesluta en ekonomisk aktör från att delta i ett upphandlingsförfarande om aktören har identifierats som en högriskleverantör i den mening som avses i förordning (EU) XXXX/XXX [förslag till cybersäkerhetsförordning 2] i samband med tillhandahållandet av IKT-komponenter eller komponenter som inbegriper IKT-komponenter som ska användas i viktiga IKT-tillgångar enligt definitionen i artikel [...] i den förordningen.
6. Om det finns bevis för att skillnader i åtgärder påverkar den inre marknadens funktion, ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 141 för att komplettera denna förordning genom att fastställa obligatoriska tekniska specifikationer, urvalskriterier, tilldelningskriterier eller klausuler om fullgörande av kontrakt, för specifika kategorier av varor, tjänster eller byggtreprenader, om dessa faktorer rör ett särskilt intresse avseende säkerhet och allmän ordning i unionen.

Artikel 67

Säkerhetsåtgärder under fullgörandet av kontraktet

1. Utan att det påverkar tillämpningen av medlemsstaternas avtalsrätt får den offentliga upphandlaren helt eller delvis säga upp ett kontrakt om denne fastställer att entreprenören har underlåtit att iaktta åtgärder eller skyldigheter som syftar till att förebygga eller minska riskerna för säkerhet eller allmän ordning, eller att en risk för säkerhet eller allmän ordning har uppstått eller sannolikt kommer att uppstå. På samma villkor får de utesluta vissa ekonomiska aktörer under fullgörandet av kontraktet.
2. Uppsägning och uteslutning enligt denna artikel ska stå i proportion till risken för säkerhet eller allmän ordning. Innan den offentliga upphandlaren säger upp ett kontrakt eller utesluter en ekonomisk aktör ska denne göra en skriftlig bedömning. Den offentliga upphandlaren ska särskilt beakta

- (a) hur allvarlig risken är för den allmänna ordningen eller säkerheten,
 - (b) hur en uppsägning skulle påverka tillhandahållandet av offentliga tjänster,
 - (c) alternativa riskreducerande åtgärder, såsom kontraktsändringar eller förstärkt övervakning.
3. Såvida det inte är motiverat av riskernas allvarlighetsgrad, hotets överhängande karaktär eller om underrättelsen kan förvärra risken, ska den offentliga upphandlaren skriftligen underrätta entreprenören om sin avsikt att säga upp eller utesluta, med angivande av
- (a) skälen för uppsägning eller uteslutning,
 - (b) de omständigheter och bevis som ligger till grund för beslutet, med undantag för sekretessbelagd information,
 - (c) det föreslagna datumet för uppsägning eller uteslutning.
4. Entreprenören ska ha en lämplig tidsfrist, fastställd av den offentliga upphandlaren, som inte får vara kortare än minst tio kalenderdagar, under vilken denne kan lämna synpunkter på skälen till uppsägningen eller uteslutningen och föreslå korrigerande åtgärder. Den offentliga upphandlaren får förkorta tidsfristen i en nödsituation.
5. Entreprenören ska samarbeta med den offentliga upphandlaren för att säkra eller överföra uppgifter, handlingar eller tillgångar som rör kontraktet och säkerställa kontinuiteten i kritiska tjänster tills dess att uppsägningen träder i kraft.

Artikel 68

Cybersäkerhet

1. När produkter med digitala element omfattas av tillämpningsområdet för förordning (EU) 2024/2847 ska medlemsstaterna säkerställa att överensstämmelsen med de väsentliga cybersäkerhetskraven i bilaga I till den förordningen, inbegripet tillverkarnas förmåga att ändamålsenligt hantera sårbarheter, beaktas i upphandlingsprocessen.
2. Denna förordning ska inte hindra medlemsstaterna från att införa ytterligare cybersäkerhetskrav för produkter med digitala element när det gäller upphandling eller användning av dessa produkter för specifika ändamål, inbegripet när dessa produkter upphandlas eller används för ändamål som rör nationell säkerhet eller försvarsändamål, förutsatt att kraven är förenliga med medlemsstaternas skyldigheter enligt unionsrätten och att de är nödvändiga och proportionella för att uppnå dessa ändamål.
3. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 och av direktiv (EU) 2022/2555⁵² i tillämpliga fall, får offentliga upphandlare i upphandlingsutkastet ange krav på cybersäkerhet för de upphandlade byggentreprenaderna, varorna eller tjänsterna. För detta ändamål får de inkludera specifikationer, urvalskriterier, tilldelningskriterier eller villkor för fullgörande av kontrakt. Sådana krav ska vara kopplade till

⁵² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2555 av den 14 december 2022 om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen, om ändring av förordning (EU) nr 910/2014 och direktiv (EU) 2018/1972 och om upphävande av direktiv (EU) 2016/1148 (NIS 2-direktivet) (EUT L 333, 27.12.2022, s. 80, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>).

kontraktsföremålet och vara förenliga med principerna om öppenhet, icke-diskriminering och proportionalitet.

Artikel 69

Resiliens hos och försörjningstrygghet för kritiska enheter eller infrastrukturer

1. Om ett offentligt kontrakt är avsett att utföras av en offentlig upphandlare som av den behöriga medlemsstaten har identifierats som en kritisk enhet i enlighet med artikel 6 i direktiv (EU) 2022/2557⁵³, ska den offentliga upphandlaren i förekommande fall i upphandlingsutkastet ange detaljerade krav avseende försörjningstrygghet, ekonomisk, fysisk och geopolitisk motståndskraft samt insyn i och hållbarhet hos leveranskedjorna för de byggentreprenader, varor eller tjänster som upphandlas. När så är lämpligt ska dessa krav baseras på de risker som identifierats genom skyldigheten att genomföra en riskbedömning enligt artikel 12 i direktiv (EU) 2022/2557.
2. De krav som avses i punkt 1 får anges i specifikationer, urvalskriterier, tilldelningskriterier eller villkor för fullgörande av kontrakt, ska vara kopplade till kontraktsföremålet och ska vara förenliga med principerna om öppenhet, icke-diskriminering och proportionalitet.
3. Offentliga upphandlare får bland annat kräva att anbudet innehåller, eller att kontraktet tillhandahåller, en eller flera av följande delar:
 - (a) Diversifiering av leveranskedjan, inbegripet användning av en strategi med flera källor, geografisk diversifiering av produktionen eller begränsning av beroendet av ett enda tredjeland eller en enda ekonomisk aktör från ett tredjeland.
 - (b) Försörjningstrygghet och kontinuitet, däribland
 - i) certifiering eller dokumentation som visar att organisationen och lokaliseringen av anbudsgivarens leveranskedja kommer att göra det möjligt för anbudsgivaren att uppfylla de krav på försörjningstrygghet som anges i kontraktsdokumenten,
 - ii) ett åtagande att säkerställa att eventuella förändringar i leveranskedjan under genomförandet av kontraktet inte kommer att inverka negativt på uppfyllandet av dessa krav,
 - iii) lagringsskyldigheter inom unionen,
 - iv) driftskontinuitets- och katastrofplaner,
 - v) ett åtagande från anbudsgivarens sida att i enlighet med de villkor som ska avtalas tillhandahålla de särskilda medel som krävs för fortsatt produktion eller tillhandahållande av reservdelar, komponenter, enheter, programvaruuppdateringar eller provningsutrustning i det fall anbudsgivaren inte längre kan säkerställa leveransen i sig.
 - (c) Krisberedskap och belastningskapacitet, däribland

⁵³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2557 av den 14 december 2022 om kritiska entiteters motståndskraft och om upphävande av rådets direktiv 2008/114/EG (EUT L 333, 27.12.2022, s. 164, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj>).

- i) en utfästelse från anbudsgivaren att upprätta och/eller upprätthålla den kapacitet som krävs, däribland uppskalningsmöjligheter, för att tillmötesgå den offentliga upphandlarens eventuellt ökade behov till följd av en kris enligt villkor som ska avtalas,
 - ii) krisberedskapsplaner, obligatorisk utbildning av ledningen och nyckelpersonalen samt anmälan av incidenter till den offentliga upphandlaren.
- (d) Insyn och spårbarhet i leveranskedjan när detta står i proportion till kontraktets betydelse och de risker som detta medför, inbegripet rörande kvaliteten på förvaltningen av leveranskedjan och de beredskapsplaner som anbudsgivarna tillhandahåller.
- (e) En skyldighet för tjänsteleverantörerna att ange alla eventuella dubbelbokningar av kapacitet eller tjänster för alla berörda offentliga upphandlare innan de godtar beställningar som står i konflikt med varandra.
- (f) En bestämmelse om flexibelt deltagande, som gör det möjligt för andra offentliga upphandlare att delta som avtalsslutande parter utan att ändra avtalets materiella eller kvantitativa omfattning.
4. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 141 om fastställande av obligatoriska specifikationer, urvalskriterier, tilldelningskriterier eller villkor för fullgörande av kontrakt rörande resiliens, försörjningstrygghet och insyn i leveranskedjan, för specifika kategorier av byggentreprenader, varor eller tjänster där ett kritiskt beroende, en systemrisk eller en dimension avseende kritisk infrastruktur har identifierats.
5. Denna artikel påverkar inte kraven på försörjningstrygghet enligt den relevanta unionslagstiftningen, i synnerhet kraven enligt förordning (EU) 2019/1242⁵⁴ och förordning (EU) 2024/1735.

Kapitel 5

Företräde för europeiska företag

Artikel 70

Omfattade ekonomiska aktörer, varor, tjänster eller byggentreprenader

1. En ekonomisk aktör ska vid tillämpningen av denna förordning anses vara ”omfattad” om den har sitt ursprung enligt artikel 74.1 i
- (a) ett tredjeland som är part i WTO-avtalet, förutsatt att upphandlingen i fråga omfattas av unionens åtaganden enligt det avtalet, med beaktande av de tillämpliga bilagorna,
 - (b) ett tredjeland som har ingått ett bilateralt eller multilateralt handelsavtal med unionen, på de villkor som fastställs i det avtalet, under förutsättning att upphandlingen i fråga omfattas av unionens åtaganden om offentlig upphandling i det avtalet,

⁵⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1242 av den 20 juni 2019 om fastställande av normer för koldioxidutsläpp från nya tunga fordon och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 595/2009 och (EU) 2018/956 och rådets direktiv 96/53/EG (EUT L 198, 25.7.2019, s. 202, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1242/oj>).

- (c) ett tredjeland som har ingått ett bilateralt eller multilateralt avtal med unionen om upprättande av en tullunion, på de villkor som fastställs i det avtalet, under förutsättning att upphandlingen i fråga omfattas av unionens åtaganden om offentlig upphandling i det avtalet.
- 2. Varor, tjänster eller byggtreprenader ska anses vara "omfattade" vid tillämpningen av denna förordning om de har sitt ursprung i enlighet med artikel 74.2, 74.3 och 74.4 i
 - (a) ett tredjeland som är part i WTO-avtalet, förutsatt att upphandlingen i fråga omfattas av unionens åtaganden enligt det avtalet, med beaktande av de tillämpliga bilagorna,
 - (b) ett tredjeland som har ingått ett bilateralt eller multilateralt handelsavtal med unionen, på de villkor som fastställs i det avtalet, under förutsättning att upphandlingen i fråga omfattas av unionens åtaganden om offentlig upphandling i det avtalet,
 - (c) ett tredjeland som har ingått ett bilateralt eller multilateralt avtal med unionen om upprättande av en tullunion, på de villkor som fastställs i det avtalet, under förutsättning att upphandlingen i fråga omfattas av unionens åtaganden om offentlig upphandling i det avtalet.

Artikel 71

Fastställande av vad omfattningen inbegriper för omfattade ekonomiska aktörer från ett tredjeland, och för omfattade varor, tjänster eller byggtreprenader från ett tredjeland

- 1. Kommissionen ska inrätta och kostnadsfritt tillgängliggöra ett offentligt tillgängligt onlineverktyg, som på ett heltäckande och uppdaterat sätt fastställer unionens åtaganden om offentlig upphandling, i de internationella avtal som avses i artikel 70.
- 2. Offentliga upphandlare ska för ett visst upphandlingsförfarande fastställa vilka ekonomiska aktörer, varor, tjänster och byggtreprenader som betraktas som "omfattade" i den mening som avses i artikel 70, på grundval av de tillämpliga internationella avtal som avspeglas i det onlineverktyg som avses i punkt 1 för de angivna parametrarna, däribland den berörda offentliga upphandlaren, kontraktsföremålet och kontraktets uppskattade värde i förhållande till de tillämpliga tröskelvärdena.
- 3. Kommissionen ska hålla onlineverktyget uppdaterat så att det fullt ut och vid varje given tidpunkt avspeglar unionens åtaganden på området offentlig upphandling, däribland
 - (a) unionsakter, i synnerhet kommissionens beslut att helt eller delvis utesluta ett tredjelands ekonomiska aktörer, varor, tjänster eller byggtreprenader från offentliga upphandlingsförfaranden i unionen, i enlighet med tillämplig EU-lagstiftning,
 - (b) unionsåtgärder avseende omfattade ekonomiska aktörer, varor, tjänster eller byggtreprenader, i enlighet med artikel 72,
 - (c) unionsåtgärder avseende icke omfattade ekonomiska aktörer, varor, tjänster eller byggtreprenader, i enlighet med artikel 75.

Artikel 72

Begränsningar för omfattade ekonomiska aktörer, varor, tjänster eller byggentreprenader

1. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 141 som ändrar artikel 70 genom att fastställa att omfattade ekonomiska aktörer från vissa tredjeländer och/eller alla eller vissa omfattade varor, tjänster eller byggentreprenader från vissa tredjeländer inte ska anses vara omfattade om
 - (a) kommissionen, på grundval av en analys av faktiskt marknadstillträde, har fastställt att deras ursprungsland har underlåtit att tillhandahålla nationell behandling med avseende på ekonomiska aktörer, varor, tjänster eller byggentreprenader från unionen, i strid med dess åtaganden om offentlig upphandling i ett internationellt avtal med unionen,
 - (b) en sådan uteslutning är motiverad för att förhindra beroenden eller varje annan utveckling som kan hota försörjningstryggheten i unionen vad gäller de relevanta varorna eller tjänsterna, eller
 - (c) en sådan begränsning är motiverad med stöd av något annat undantag enligt det tillämpliga avtalet, i synnerhet med avseende på skyddet av intressen rörande ekonomisk säkerhet.
2. Medlemsstaterna och berörda parter får när som helst till kommissionen lämna uppgifter om förekomsten av någon av de situationer som avses i punkt 1.

Artikel 73

Krav rörande företräde för europeiska företag

1. Offentliga upphandlare får
 - (a) begränsa deltagandet enbart till ekonomiska aktörer och underleverantörer med ursprung i unionen och till omfattade ekonomiska aktörer och underleverantörer, eller, när det gäller grupper av ekonomiska aktörer eller någon annan form av gemensamt deltagande, till grupper som antingen består enbart av ekonomiska aktörer med ursprung i unionen eller av omfattade ekonomiska aktörer eller till grupper där majoriteten av, men inte alla, medlemmarna i gruppen är ekonomiska aktörer med ursprung i unionen eller omfattade ekonomiska aktörer,
 - (b) avvisa ett anbud i samband med ett förfarande om det inte har lämnats in av ekonomiska aktörer eller grupper med ursprung i unionen eller av omfattade ekonomiska aktörer eller grupper, inbegripet deras underleverantörer, i enlighet med led a.
2. Offentliga upphandlare får göra ett eller flera av följande:
 - (a) Kräva att de varor, tjänster och byggentreprenader som erbjuds har sitt ursprung i unionen eller är omfattade varor, tjänster eller byggentreprenader, antingen helt eller i viss utsträckning, eller utgör särskilda komponenter som ingår i konkurrensförhållandet med de upphandlade varorna, tjänsterna eller byggentreprenaderna.

- (b) Endast när det gäller utvärdering och rangordning av anbud under tilldelningsfasen utan att det pris som ska betalas enligt kontraktet påverkas: tillämpa en procentuell begränsning av anbudspriset eller av tilldelningen av ytterligare tilldelningspoäng, om
- i) anbudet enbart lämnas av ekonomiska aktörer och underleverantörer med ursprung i unionen eller av omfattade ekonomiska aktörer och underleverantörer eller, när det gäller grupper av ekonomiska aktörer eller någon annan form av gemensamt deltagande, av grupper som uteslutande består av sådana aktörer eller av grupper där de flesta, men inte alla, medlemmar i gruppen är ekonomiska aktörer med ursprung i unionen eller omfattade ekonomiska aktörer och underleverantörer, eller
 - ii) anbudet innehåller en högre andel varor, tjänster eller byggtreprenader från unionen eller omfattade varor, tjänster eller byggtreprenader jämfört med de andra inlämnade anbudena.
- (c) Avvisa ett anbud om värdet av de i anbudet ingående varorna, tjänsterna eller byggtreprenaderna som har sitt ursprung i unionen eller är omfattade varor, tjänster eller byggtreprenader understiger 50 % av anbudets totala uppskattade värde.
3. De åtgärder som avses i punkt 2 får endast tillämpas om de tydligt har angetts av den offentliga upphandlaren i den offentliga sammanfattningen av upphandlingen. I den offentliga sammanfattningen av upphandlingen ska anges de varor, tjänster eller byggtreprenader som ska ha sitt ursprung i unionen eller som ska utgöras av omfattade varor, tjänster eller byggtreprenader samt procentandelen av begränsningen eller tilldelningen av poäng, tillsammans med det motsvarande värde som den offentliga upphandlaren kommer att tillämpa vid utvärderingen och rangordningen av anbud under tilldelningsfasen.
4. Offentliga upphandlare ska underrätta den nationella samordnande myndighet som utsetts enligt artikel 138 om varje tecken på kringgående av de åtgärder som vidtagits enligt denna artikel. Den nationella samordnande myndigheten ska informera kommissionen om eventuella systemfel som har identifierats på grundval av dessa underrättelser.

Artikel 74

Ursprung

1. De ekonomiska aktörernas eller underleverantörernas ursprung ska fastställas i enlighet med artikel 3.1 i förordning (EU) 2022/1031⁵⁵.
2. Varornas ursprung ska fastställas i enlighet med avdelning II kapitel 2 avsnitt 1 i förordning (EU) nr 952/2013⁵⁶.

⁵⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/1031 av den 23 juni 2022 om tillträdet för ekonomiska aktörer, varor och tjänster från tredjeländer till unionens marknader för offentlig upphandling och koncession och förfaranden till stöd för förhandlingar om tillträde för ekonomiska aktörer, varor och tjänster från unionen till tredjeländers marknader för offentlig upphandling och koncession (Instrumentet för internationell upphandling – IPI) (EUT L 173, 30.6.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1031/oj>).

⁵⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 10.10.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).

3. Tjänsternas ursprung ska fastställas på grundval av ursprunget för den ekonomiska aktör eller underleverantör som tillhandahåller tjänsten.
4. Ursprunget för byggentreprenaden totalt sett ska fastställas utifrån ursprunget för den ekonomiska aktör eller underleverantör som tillhandahåller den. Med avseende på kraven rörande företräde för europeiska företag får upphandlarna separat fastställa ursprunget för de varor som används som en del av byggentreprenaden i enlighet med punkt 2.

Artikel 75

Unionsbegränsningar för icke omfattade ekonomiska aktörer, varor, tjänster och byggentreprenader som har sitt ursprung i ett tredjeland

Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 141 för att ändra artikel 73 så att den innehåller ett krav på att offentliga upphandlare, när detta ligger i unionens intresse, tillämpar något av de krav på företräde för europeiska företag som anges i artikel 73 med avseende på icke omfattade ekonomiska aktörer, underleverantörer, varor, tjänster och byggentreprenader i den mening som avses i artikel 70.

Artikel 76

Undantag

Offentliga upphandlare får besluta att inte tillämpa kraven rörande företräde för europeiska företag, inbegripet de som anges i de delegerade akter som antagits enligt artikel 75, om

- (a) kontrakten i fråga omfattas av artikel 48,
- (b) de erforderliga produkterna eller tjänsterna inte kan levereras av en ekonomisk aktör från unionen eller en omfattad ekonomisk aktör, och ett rimligt alternativ eller substitut saknas,
- (c) inga lämpliga anbud eller lämpliga anbudsansökningar har lämnats in, inbegripet som svar på ett liknande offentligt upphandlingsförfarande som inletts av samma offentliga upphandlare under de två år som omedelbart föregick inledningen av det planerade nya upphandlingsförfarandet, eller
- (d) tillämpningen av sådana krav rörande företräde för europeiska företag skulle medföra att en offentlig upphandlare skulle behöva förvärva varor, tjänster eller byggentreprenader till en oproportionerlig kostnad.

Artikel 77

Företräde för europeiska företag i sektorsspecifik unionslagstiftning

Om unionslagstiftningen innehåller bestämmelser som begränsar eller fastställer villkor för deltagande i offentliga upphandlingsförfaranden eller som ger företräde på grundval av de ekonomiska aktörernas, varornas, tjänsternas eller byggentreprenadernas ursprung ska reglerna i detta kapitel tillämpas, såvida inte annat föreskrivs i unionslagstiftningen i fråga.

Avdelning III

Horisontella bestämmelser

Kapitel 1

Undantagna och blandade kontrakt

Artikel 78

Försvars- och säkerhetskontrakt

1. Denna förordning är inte tillämplig på offentliga kontrakt vars kontraktsföremål omfattas av direktiv 2009/81/EG, inbegripet kontrakt som understiger det tröskelvärde som anges i artikel 8 i det direktivet och kontrakt som inte omfattas av det direktivet i enlighet med artikel 12 eller 13 i det direktivet.
2. Denna förordning är inte tillämplig på offentliga kontrakt som inte omfattas av ett undantag i enlighet med punkt 1, i den mån skyddet av en medlemsstats väsentliga säkerhetsintressen inte kan garanteras genom mindre ingripande åtgärder, i synnerhet de åtgärder som avses i avdelning II kapitel 4 i denna del, eller krav som syftar till att skydda konfidentialiteten hos den information som den offentliga upphandlaren lämnar ut i ett förfarande för kontraktstilldelning som genomförs i enlighet med denna förordning.
3. Denna förordning är dessutom, i överensstämmelse med artikel 346.1 a i fördraget, inte tillämplig på offentliga kontrakt som inte omfattas av ett undantag enligt punkt 1 i den här artikeln, om tillämpningen av denna förordning skulle innebära en skyldighet för en medlemsstat att tillhandahålla information vars avslöjande den anser strida mot sina väsentliga säkerhetsintressen.
4. Om upphandlingen och fullgörandet av det offentliga kontraktet omfattas av sekretess eller måste åtföljas av särskilda säkerhetsåtgärder i enlighet med lagar och andra författningar som gäller i en medlemsstat, är denna förordning inte tillämplig, förutsatt att medlemsstaten har fastslagit att de berörda väsentliga säkerhetsintressena inte kan garanteras genom mindre ingripande åtgärder, såsom de som avses i punkt 2.

Artikel 79

Uteslutning av FoU-upphandling

Denna förordning är inte tillämplig på upphandling för offentliga kontrakt som uteslutande innehåller forsknings- och utvecklingstjänster i den mening som avses i artikel 6.16.

Den första meningen gäller inte upphandling för offentliga kontrakt som, utöver forsknings- och utvecklingstjänster i den mening som avses i artikel 6.16, innehåller andra delar som omfattas av denna förordnings tillämpningsområde, i synnerhet om provning och validering ingår i innovationsförfarandet enligt avdelning I kapitel 4 i denna del, eller om forskning och utveckling ingår som en innovationsteknik vid offentlig upphandling som omfattas av denna förordnings tillämpningsområde enligt artikel 61.

Kontrakt som tilldelas till kontrollerade enheter

1. Denna förordning är inte tillämplig på offentliga kontrakt som tilldelas av offentliga upphandlare till en privaträttslig eller offentligrättslig juridisk person, förutsatt att samtliga av följande villkor är uppfyllda vid tidpunkten för tilldelningen:
 - (a) Den offentliga upphandlaren utövar kontroll över den berörda juridiska personen som liknar den kontroll som den offentliga upphandlaren utövar över sina egna avdelningar, vilket innebär att den utövar ett avgörande inflytande över både den kontrollerade juridiska personens strategiska mål och viktiga beslut. Denna kontroll kan också utövas av en annan juridisk person som själv kontrolleras på samma sätt av den offentliga upphandlaren.
 - (b) Den kontrollerade juridiska personen utför mer än 80 % av sin verksamhet för den kontrollerande offentliga upphandlaren räkning eller för andra juridiska personer som den offentliga upphandlaren utövar kontroll över.
 - (c) Det finns inget direkt privat ägarintresse i den kontrollerade juridiska personens kapital med undantag för icke-kontrollerande och icke-blockerande former av privat ägarintresse i kapital som krävs enligt bestämmelser i den nationella lagstiftningen, i överensstämmelse med fördragen, och som inte utövar ett avgörande inflytande över den kontrollerade juridiska personen.
2. Punkt 1 gäller även när en kontrollerad juridisk person som är en offentlig upphandlare tilldelar ett kontrakt till sin kontrollerande offentliga upphandlare, eller till en annan juridisk person som kontrolleras av samma offentliga upphandlare, under förutsättning att det inte finns något direkt privat ägarintresse i kapitalet för den juridiska person som tilldelas det offentliga kontraktet.
3. Denna förordning är inte tillämplig om en offentlig upphandlare som inte utövar kontroll över en privaträttslig eller offentligrättslig juridisk person i den mening som avses i punkt 1 tilldelar ett offentligt kontrakt till den juridiska personen, om samtliga av följande villkor är uppfyllda vid tidpunkten för tilldelningen:
 - (a) Den offentliga upphandlaren utövar tillsammans med andra offentliga upphandlare kontroll över den berörda juridiska personen motsvarande den kontroll som de utövar över sina egna förvaltningar, vilket innebär att
 - i) den kontrollerade juridiska personens beslutsfattande organ består av företrädare för alla deltagande offentliga upphandlare, medan enskilda företrädare kan företräda flera eller alla av de deltagande offentliga upphandlarna,
 - ii) dessa offentliga upphandlare tillsammans har ett avgörande inflytande såväl över den kontrollerade juridiska personens strategiska mål som över dess viktiga beslut,
 - iii) den kontrollerade juridiska personen inte har något eget intresse som strider mot de kontrollerande offentliga upphandlarnas intressen.
 - (b) Den juridiska personen utför mer än 80 % av sin verksamhet för de kontrollerande offentliga upphandlarnas räkning eller för andra juridiska personer som samma offentliga upphandlare utövar kontroll över.

- (c) Det finns inget direkt privat ägarintresse i den kontrollerade juridiska personens kapital med undantag för icke-kontrollerande och icke-blockerande former av privat ägarintresse i kapital som krävs enligt bestämmelser i den nationella lagstiftningen, i överensstämmelse med fördragen, och som inte utövar ett avgörande inflytande över den kontrollerade juridiska personen.
4. För den procentandel av verksamheten som avses i punkt 1 första stycket led b och punkt 3 första stycket led b ska den genomsnittliga totala omsättningen beaktas eller, om omsättningen inte på lämpligt sätt avspeglar volymen av den verksamhet som bedrivs, en annan objektiv och verifierbar kvantitativ indikator för denna verksamhet, såsom kostnaderna eller de totala intäkterna under de tre år som föregår tilldelningen av kontraktet.
- Om omsättningen, eller de alternativa verksamhetsbaserade måtten såsom kostnaderna, inte är tillgängliga för de föregående tre åren eller inte längre är relevanta på grund av tidpunkten för den berörda juridiska personens eller offentliga upphandlarens etablering eller inledande av sin verksamhet eller på grund av en omorganisation av dennes verksamhet, ska det vara tillräckligt att visa att verksamhetsmättet är trovärdigt, i synnerhet genom prognoser för verksamheten.
5. Medlemsstaterna får behålla eller anta striktare nationella bestämmelser rörande de kontrakt som utesluts enligt denna artikel.
6. Uteslutningarna i denna artikel ska inte vara tillämpliga om det offentliga kontraktet i sin helhet ska läggas ut på underleverantörer utan något upphandlingsförfarande.

Artikel 81

Samarbete mellan offentliga aktörer

1. Denna förordning är inte tillämplig på kontrakt som ingås uteslutande mellan två eller flera upphandlande myndigheter, inbegripet när dessa bedriver verksamhet i enlighet med artiklarna 12–18, förutsatt att följande gäller vid tiden för tilldelningen:
- (a) Det därav följande kontraktet inrättar eller genomför ett samarbetsförhållande mellan de deltagande upphandlande myndigheterna för att säkerställa att de offentliga tjänster som de ska utföra tillhandahålls i syfte att uppnå myndigheternas gemensamma mål.
- (b) Genomförandet av detta samarbete styrs endast av överväganden som sammanhänger med allmänintresset.
- (c) De deltagande upphandlande myndigheterna utövar verksamhet på den öppna marknaden i en omfattning som understiger 20 % av de verksamheter som berörs av samarbetet.
2. Ett samarbetsförhållande enligt punkt 1 a får omfatta alla typer av verksamheter i alla juridiska former, tillfälliga strukturer eller avtal, men kräver ett verkligt samarbete mellan alla parter genom effektiva bidrag som kan vara identiska eller kompletterande eller olika med avseende på storlek eller art, men som inte ska begränsas till kostnadsdelning.
3. Artikel 80.4 ska vara tillämplig på den procentandel av verksamheten som avses i punkt 1 c i den här artikeln.

4. Uteslutningen i denna artikel ska inte tillämpas om de lösningar som tillhandahålls på grundval av det resulterande kontraktet i sin helhet ska läggas ut på underleverantörer utan ett upphandlingsförfarande.

Artikel 82

Lokalt och regionalt administrativt samarbete

1. Denna förordning är inte tillämplig när regionala eller lokala myndigheter anförtror varandra utförandet av uppgifter som de är skyldiga att utföra eller använder varandras egna resurser för detta ändamål, inbegripet enbart mot ersättning, under förutsättning att de utför uppgiften med egna resurser. I denna artikel inbegriper inte begreppet "egna resurser" varor som ännu inte har förvärvats eller tjänster som håller på att tillhandahållas till någon av de deltagande lokala eller regionala myndigheterna av ekonomiska aktörer eller juridiska personer som anförtrots detta uppdrag enligt artikel 80.1, 80.2 och 80.3.
2. I denna artikel avses med "regionala myndigheter" bland annat sådana myndigheter som anges i en icke uttömmande förteckning i kategorierna Nuts 1 och Nuts 2 i enlighet med förordning (EG) nr 1059/2003⁵⁷, medan "lokala myndigheter" omfattar alla myndigheter tillhörande de administrativa enheter som anges i kategori Nuts 3 och mindre administrativa enheter enligt den förordningen.

Artikel 83

Kontrakt som tilldelas anknutna företag

1. Denna förordning är inte tillämplig när ett offentligt kontrakt tilldelas
 - (a) av en upphandlande enhet till ett anknutet företag, eller
 - (b) av ett samriskföretag, bildat uteslutande av ett antal upphandlande enheter för att bedriva sådana verksamheter som avses i artiklarna 12–18, till ett företag som är anknutet till någon av dessa upphandlande enheter.
2. Punkt 1 ska tillämpas under förutsättning att minst 80 % av det anknutna företags genomsnittliga totala omsättning under de föregående tre åren härrör från tillhandahållande av tjänster, varor eller byggtreprenader till den upphandlande enheten eller till andra företag som det är anknutet till. När ett anknutet företag inte kan uppvisa sin omsättning för de föregående tre åren på grund av tidpunkten för dess etablering eller verksamhetens påbörjande, ska det vara tillräckligt att företaget kan påvisa att omsättningen är trovärdig, särskilt genom prognoser för verksamheten.

Om fler än ett företag som är anknutet till den upphandlande enhet med vilken de utgör en koncern tillhandahåller samma eller liknande tjänster, varor eller byggtreprenader, ska procenttalen beräknas med hänsyn till den totala omsättning som härrör från tillhandahållandet av tjänster, varor respektive byggtreprenader från dessa anknutna företag.

⁵⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 av den 26 maj 2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (NUTS), EUT L 154, 21.6.2003, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1059/oj>).

3. I denna artikel avses med ”anknutet företag” varje företag som uppfyller något av följande krav:
- (a) Företagets årsredovisning konsolideras med den upphandlande enhetens årsredovisning i enlighet med kraven i direktiv 2013/34/EU⁵⁸.
 - (b) Med avseende på enheter som inte omfattas av direktiv 2013/34/EU, varje företag som uppfyller något av följande villkor:
 - i) Den upphandlande enheten kan direkt eller indirekt utöva ett bestämmande inflytande över dem.
 - ii) De utövar ett bestämmande inflytande över den upphandlande enheten.
 - iii) De är tillsammans med den upphandlande enheten underkastade ett bestämmande inflytande från ett annat företag på grund av ägarförhållanden, finansiellt deltagande eller de regler som företaget lyder under.
4. I denna artikel ska begreppet ”bestämmande inflytande” ha samma betydelse som i artikel 8.2.
- Kommissionen får begära bevis som visar att förhållandet mellan det företag som tilldelats kontraktet och den upphandlande enheten uppfyller de krav som anges i punkterna 1, 2 och 3.

Artikel 84

Kontrakt som tilldelas inom ett samriskföretag

1. Denna förordning är inte tillämplig på offentliga kontrakt som tilldelas av
- (a) ett samriskföretag som bildats uteslutande av ett antal upphandlande enheter i syfte att bedriva sådan verksamhet som beskrivs i artiklarna 12–18 till en av dessa upphandlande enheter, under förutsättning att samriskföretaget har bildats för att bedriva den berörda verksamheten under en period på minst tre år och att det i den handling som upprättats för bildandet av samriskföretaget föreskrivs att de upphandlande enheter som det består av kommer att ingå i samriskföretaget under minst samma period,
 - (b) en upphandlande enhet som ingår i ett samriskföretag som avses i led a till detta samriskföretag.
2. Kommissionen får begära bevis som visar att förhållandet mellan det samriskföretag till vilket kontrakten tilldelas och den upphandlande enheten uppfyller de krav som anges i punkt 1.

Artikel 85

Andra uteslutna offentliga kontrakt

1. Denna förordning är inte tillämplig på

⁵⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG (EUT L 182, 29.6.2013, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>).

- (a) offentliga tjänstekontrakt som av en offentlig upphandlare tilldelas en annan offentlig upphandlare eller en sammanslutning av offentliga upphandlare på grundval av en ensamrätt som dessa innehar enligt en lag, förordning eller annan offentliggjord författning som är förenlig med fördraget,
- (b) offentliga kontrakt som huvudsakligen syftar till att ge de offentliga upphandlarna möjlighet att tillhandahålla eller driva allmänna elektroniska kommunikationsnät, eller att till allmänheten tillhandahålla en eller flera elektroniska kommunikationstjänster. I denna artikel ska ”allmänt elektroniskt kommunikationsnät” och ”elektronisk kommunikationstjänst” ha samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets direktiv 2018/1972/EG⁵⁹,
- (c) offentliga kontrakt som måste organiseras i enlighet med andra upphandlingsförfaranden än de som fastställs i denna förordning, om sådana förfaranden har fastställts
 - i) genom ett internationellt avtal i enlighet med fördragen och rör ett gemensamt projektgenomförande som kräver gemensam upphandling,
 - ii) av en internationell organisation, eller
 - iii) av ett internationellt finansinstitut som fullt ut finansierar ett berört projekt; om det berörda projektet till största delen medfinansieras av ett sådant institut ska parterna komma överens om vilka upphandlingsregler som ska tillämpas,
- (d) förvärv eller hyra, oavsett finansieringsform, av mark, befintliga byggnader eller annan fast egendom eller rättigheter till sådan egendom,
- (e) förvärv, utveckling, produktion eller samproduktion av programmaterial avsett för medietjänster i den mening som avses i förordning (EU) 2024/1083⁶⁰,
- (f) juridiska tjänster som kräver befogenhet att verka som jurist, t.ex. rättstvister eller formell representation i domstolsförfaranden eller som har samband med utövandet av offentliga ämbeten, inbegripet certifiering av handlingar och autentiseringstjänster som måste tillhandahållas av notarier,
- (g) skiljemanna- och förlikningsuppdrag,
- (h) finansiella tjänster i samband med tillhandahållande av investeringstjänster eller utförande av investeringsverksamhet i den mening som avses i direktiv 2014/65/EU⁶¹ och förordning (EU) nr 600/2014⁶², administrering av referensvärden i den mening som avses i förordning (EU) 2016/1011⁶³,

⁵⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 av den 11 december 2018 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (omarbetning) (EUT L 321, 17.12.2018, s. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1972/oj>).

⁶⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1083 av den 11 april 2024 om fastställande av en gemensam ram för medietjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiv 2010/13/EU (europeisk mediefrihetsförordning) (EUT L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj>).

⁶¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (omarbetning) (EUT L 173, 12.6.2014, s. 349, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj>).

⁶² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 173, 12.6.2014, s. 84, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/600/oj>).

⁶³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders

centralbankstjänster och transaktioner som utförs med hjälp av Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten och Europeiska stabilitetsmekanismen,

- (i) värderingstjänster som avses i artiklarna 36 och 74 i direktiv 2014/59/EU⁶⁴,
- (j) bidrag, finansiering, investeringar eller lån, även i samband med utfärdande, försäljning, förvärv eller överlåtelse av värdepapper eller andra finansiella instrument,
- (k) civilförsvartjänster, räddningstjänster och tjänster för förebyggande av fara som tillhandahålls av icke-vinstdrivande organisationer eller sammanslutningar och som omfattas av CPV-koderna 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 och 85143000-3 utom ambulanstjänster för transport av patienter,
- (l) tjänster som avser politiska kampanjer och som omfattas av CPV-koderna 79341400-0, 92111230-3 och 92111240-6, när de tilldelas av ett politiskt parti i samband med en valkampanj,
- (m) anställningskontrakt,
- (n) avtal om allmän trafik som rör transport via järnväg och tunnelbana i den mening som avses i förordning (EG) nr 1370/2007.

2. Utöver bestämmelserna i punkt 1 ska denna förordning inte tillämpas på följande kontrakt som avser verksamhet på området allmännyttiga tjänster i enlighet med del II avdelning I kapitel 2:

- (a) Kontrakt som avser anskaffning av vatten om de tilldelas av en upphandlande enhet som utövar en eller båda av de verksamheter rörande dricksvatten som avses i artikel 14.
- (b) Kontrakt som tilldelas av upphandlande enheter som själva är verksamma inom energisektorn genom att utöva någon av de verksamheter som avses i artiklarna 12.1, 13.1 eller 18 för leverans av energi eller av bränslen för energiproduktion.
- (c) Kontrakt tilldelade av upphandlande enheter som syftar till återförsäljning eller leasing till tredje part, när den upphandlande enheten inte åtnjuter någon särskild rätt eller ensamrätt att sälja eller leasa föremålet för sådana kontrakt och när andra enheter fritt kan sälja eller leasa föremålet enligt samma villkor som den upphandlande enheten.
- (d) Kontrakt tilldelade av upphandlande enheter för något annat syfte än utövande av de typer av verksamhet som anges i artiklarna 12–18 eller för utövande av sådana verksamheter i ett tredjeland när verksamheten bedrivs utan fysisk användning av något nät eller geografiskt område inom unionen, och på projekttävlingar som organiseras i sådana syften.

resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014 (EUT L 171, 29.6.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1011/oj>).

⁶⁴

Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (EUT L 173, 12.6.2014, s. 190, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/59/oj>).

Artikel 86

Blandad upphandling som avser försvars- eller säkerhetsaspekter

1. Denna artikel är tillämplig på blandade kontrakt vars kontraktsföremål avser upphandling som omfattas av denna förordning samt upphandling som omfattas av artikel 346 i fördraget eller direktiv 2009/81/EG.
2. Om de olika delarna av ett visst offentligt kontrakt objektivt sett kan särskiljas får de offentliga upphandlarna välja att tilldela separata kontrakt för de olika delarna eller att tilldela ett enda kontrakt.
3. Om de offentliga upphandlarna väljer att tilldela separata kontrakt för de olika delarna ska beslut rörande de tillämpliga rättsreglerna för de olika kontrakten fattas på grundval av egenskaperna hos varje berörda del.
4. Om de offentliga upphandlarna väljer att tilldela ett enda kontrakt ska följande kriterier tillämpas för att fastställa de tillämpliga rättsreglerna:
 - (a) Om en del av ett visst kontrakt omfattas av artikel 346 i fördraget får kontraktet tilldelas utan tillämpning av denna förordning, förutsatt att tilldelningen av ett enda kontrakt motiveras av objektiva skäl.
 - (b) Om en del av ett visst kontrakt omfattas av direktiv 2009/81/EG får kontraktet tilldelas i enlighet med det direktivet, förutsatt att tilldelningen av ett enda kontrakt motiveras av objektiva skäl, med förbehåll för de tröskelvärden och uteslutningar som föreskrivs i det direktivet.
5. Beslutet att tilldela ett enskilt kontrakt får emellertid inte fattas i syfte att förhindra att kontraktet omfattas antingen av den här förordningen eller direktiv 2009/81/EG.
6. Punkt 2 tredje stycket led a är tillämplig på blandade kontrakt på vilka både led a och led b i det stycket annars skulle kunna vara tillämpliga.
7. Om de olika delarna av ett visst kontrakt objektivt sett inte kan särskiljas får kontraktet tilldelas utan tillämpning av denna förordning när det inbegriper delar på vilka artikel 346 i fördraget är tillämplig. I annat fall får det tilldelas i enlighet med direktiv 2009/81/EG.

Artikel 87

Andra blandade kontrakt

1. Kontrakt vars kontraktsföremål är två eller flera slag av upphandling, dvs. byggtreprenader, tjänster eller varor, eller som delvis är utövande av en verksamhet på området allmännyttiga tjänster i enlighet med del II avdelning I kapitel 2, ska tilldelas i enlighet med tillämpliga bestämmelser för den typ av upphandling som karakteriserar huvudföremålet för det berörda kontraktet.
2. För blandade kontrakt bestående delvis av sociala tjänster, hälso- och sjukvårdstjänster samt utbildningstjänster i den mening som avses i artikel 58 och delvis av andra tjänster, eller, när det gäller blandade kontrakt, bestående delvis av sådana tjänster och delvis av varor, ska huvudföremålet bestämmas utifrån det av de uppskattade värdena för respektive tjänster eller varor som är det högsta.

3. Denna förordning ska tillämpas på kontrakt vars kontraktsföremål avser upphandling som omfattas av denna förordning samt upphandling som inte omfattas av denna förordning, oavsett det huvudsakliga kontraktsföremålet eller värdet av de delar som annars skulle omfattas av en annan rättsordning, om inte annat föreskrivs i artikel 86.

Kapitel 2

Kontraktsföremål och bevismedel

Artikel 88

Specifikationer

1. Offentliga upphandlare ska som en del av upphandlingsutkastet ange specifikationer som fastställer egenskaperna hos de byggtreprenader, varor eller tjänster som upphandlingen avser. Specifikationerna ska anges i objektiva, tydliga och mätbara termer och formuleras på ett sätt som gör det möjligt för de intresserade ekonomiska aktörerna att identifiera kontraktsföremålet, och för de offentliga upphandlarna att bedöma om anbudet överensstämmer med specifikationerna.
2. De egenskaper som avses i punkt 1 i denna artikel får, under förutsättning att de är kopplade till kontraktsföremålet i enlighet med artikel 90, beröra metoder eller specifika produktionsprocesser eller strategiska aspekter i enlighet med vad som anges i avdelning II i denna del.
3. Specifikationerna ska beskriva egenskaperna hos den lösning som ska upphandlas i form av funktionskrav. Med ”funktionskrav” avses ett krav som beskriver det utförande, den önskade funktion, den kapacitet, det utfall eller det resultat som en byggtreprenad, en produkt eller en tjänst måste uppnå, utan hänvisning till specifika tekniska medel, utformningar eller metoder genom vilka funktionerna eller resultaten ska uppnås.
4. Offentliga upphandlare får avvika från punkt 3 om standarder är obligatoriska enligt unionsrätten eller om egenskaperna inte i tillräcklig utsträckning eller på lämpligt sätt kan beskrivas med hjälp av funktionskrav. I det senare fallet får de offentliga upphandlarna formulera kraven i specifikationerna i synnerhet genom tekniska föreskrifter för byggtreprenaderna eller definitioner av varornas eller tjänsternas egenskaper, eller på något av följande sätt i prioritetsordning:
 - (a) Harmoniserade standarder samt standarder och standardiseringsprodukter eller -varor till vilka hänvisningar har offentliggjorts vid tillämpningen av denna punkt i *Europeiska unionens officiella tidning* eller på något annat sätt som tillhandahålls i enlighet med unionslagstiftningen och gemensamma specifikationer, dvs. en annan teknisk specifikation än en standard som antagits av kommissionen, och genom vilken det föreskrivs en presumtion om överensstämmelse med de krav som anges i den relevanta unionslagstiftningen.
 - (b) Europeiska standarder enligt definitionen i artikel 2 i förordning (EU) nr 1025/2012, inbegripet nationella standarder som införlivar europeiska standarder.
 - (c) Europeiska bedömningsdokument.
 - (d) Internationella standarder.

- (e) Andra standardiseringsprodukter eller -varor som fastställts av en europeisk standardiseringsorganisation enligt definitionen i förordning (EU) nr 1025/2012.
 - (f) I avsaknad av alla de sätt som avses i leden a–e får specifikationerna formuleras med hänvisning till nationella standarder, nationella tekniska godkännanden eller nationella tekniska specifikationer avseende utformning, beräkning och utförande av byggtreprenaderna och användningen av varorna. Varje sådan hänvisning ska följas av orden ”eller likvärdigt”.
5. Specifikationerna får inte innehålla hänvisningar till ett särskilt fabrikat, en särskild källa eller ett särskilt framställningsförfarande som karakteriserar de varor eller tjänster som tillhandahålls av en särskild ekonomisk aktör, och inte heller hänvisningar till varumärken, patent, typer, eller ett särskilt ursprung eller en särskild tillverkning, om det får till följd att vissa företag eller varor gynnas eller att andra inte kan komma i fråga.
6. De hänvisningar som avses i punkt 5 ska endast tillåtas i undantagsfall om en lägsta precisionsnivå enligt punkterna 1, 2 och 3 annars inte är möjlig. Sådana hänvisningar ska följas av orden ”eller likvärdigt”.

Denna punkt ska tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av kraven rörande företräde för europeiska företag i denna förordning eller annan unionslagstiftning.

Om en offentlig upphandlare använder sig av möjligheten att hänvisa till de standarder eller specifikationer som avses i punkt 4 får denne inte avvisa ett anbud på grund av att de lösningar som erbjuds inte överensstämmer med de standarder eller specifikationer som den har hänvisat till, under förutsättning att anbudsgivaren i sitt anbud visar att de föreslagna lösningarna uppfyller kraven på ett sätt som är likvärdigt med kraven i specifikationerna. Anbudsgivaren får tillhandahålla bevis på varje lämpligt sätt, inbegripet med hjälp av de bevismedel som avses i artikel 92.

Artikel 89

Alternativa anbud

1. Om offentliga upphandlare inte formulerar specifikationer enbart i form av funktionskrav i enlighet med artikel 88.3 ska de överväga om de ska tillåta alternativa anbud.
- I denna förordning avses med ”alternativt anbud” ett anbud som delvis avviker från de specifikationer som anges i upphandlingsutkastet och som erbjuder en alternativ lösning för att tillgodose den offentliga upphandlarens behov.
2. Offentliga upphandlare ska i upphandlingsutkastet ange om de tillåter alternativa anbud och, om så inte är fallet, de huvudsakliga skälen till detta beslut. Offentliga upphandlare ska ange de eventuella minimikrav som de alternativa anbuden måste uppfylla, under förutsättning att de inte i onödan begränsar de ekonomiska aktörernas möjlighet att föreslå alternativa lösningar som kan tillgodose upphandlarens behov och syften. De alternativa anbuden ska vara kopplade till kontraktsföremålet i enlighet med artikel 90 och utvärderas på grundval av samma tilldelningskriterier som icke-alternativa anbud.

Koppling till kontraktsföremålet

1. Urvalskriterier, tilldelningskriterier, specifikationer och villkor för fullgörande av kontrakt ska vara kopplade till kontraktsföremålet.

En sådan koppling ska anses föreligga om villkoret, kravet eller kriteriet i fråga har att göra med de byggentreprenader, varor eller tjänster som ska tillhandahållas enligt kontraktet i något skede av deras livscykel.
2. Kopplingen till föremålet kan antingen vara direkt, dvs. villkoret, kravet eller kriteriet i fråga är oupplösligt förbundet med det väsentliga innehållet i kontraktsföremålet, eller indirekt.
3. Ett villkor, krav eller kriterium ska anses vara indirekt kopplat till kontraktsföremålet om det, utan att vara en del av det väsentliga innehållet i de berörda byggentreprenaderna, tjänsterna eller varorna, har en särskild inverkan på dessa byggentreprenader, tjänster eller varor när det gäller deras förberedelse, produktion eller något annat skede av deras livscykel i den mån detta omfattas av kontraktet, däribland arbetsvillkoren för de arbetstagare som deltar i något av dessa skeden av livscykeln och en ansvarsfull anskaffning av och insyn i leveranskedjan för den produkt som är föremål för upphandlingen i fråga.

Märken

1. Om de offentliga upphandlarna har för avsikt att köpa lösningar med särskilda miljömässiga eller sociala egenskaper eller andra kännetecknande egenskaper, får de i specifikationerna, tilldelningskriterierna eller villkoren för fullgörande av kontraktet kräva ett särskilt märke som bevis för att byggentreprenaderna, tjänsterna och produkterna motsvarar de egenskaper som krävs, förutsatt att samtliga av följande villkor är uppfyllda:
 - (a) Märkeskraven rör endast kriterier som är kopplade till kontraktsföremålet och är lämpliga för att definiera egenskaperna hos de lösningar som utgör kontraktsföremålet.
 - (b) Märkeskraven grundas på objektivt kontrollerbara och icke-diskriminerande kriterier.
 - (c) Märkena har antagits genom ett öppet och transparent förfarande i vilket samtliga berörda parter, inklusive statliga organ, konsumenter, arbetsmarknadens parter, tillverkare, distributörer och icke-statliga organisationer, kan delta.
 - (d) Märkena är tillgängliga för samtliga berörda parter.
 - (e) Märkeskraven fastställs av en tredje part över vilken den ekonomiska aktör som ansöker om märket inte får ha ett avgörande inflytande.

Utöver de villkor som anges i första stycket och utan att det påverkar tillämpningen av kraven i annan unionslagstiftning ska miljömärket, om offentliga upphandlare kräver ett miljömärke, utgöras av EU-miljömärket, under förutsättning att byggentreprenaderna, produkterna eller tjänsterna i fråga omfattas av de kriterier för

EU-miljömärket som antagits i enlighet med förordning (EG) nr 66/2010⁶⁵. I avsaknad av kriterier för EU-miljömärket för de upphandlade byggentreprenaderna, produkterna eller tjänsterna ska det miljömärke som krävs vara ett miljömärke som verifierats av en tredjepart utifrån ett livscykelperspektiv och som uppfyller kraven i det första stycket.

Om de offentliga upphandlarna inte kräver att byggentreprenaderna, tjänsterna och produkterna ska uppfylla alla de krav rörande märket som anges i första och andra styckena ska de ange vilka krav rörande märket som ska uppfyllas.

2. Offentliga upphandlare som kräver ett särskilt märke ska godta alla andra likvärdiga märken som bekräftar att byggentreprenaderna, produkterna eller tjänsterna uppfyller de egenskaper som krävs.
3. Om en ekonomisk aktör visar att denne, av skäl bortom dennes kontroll, inte hade möjlighet att få tillgång till det särskilda märke som angetts av den offentliga upphandlaren eller ett likvärdigt märke som avses i punkt 2 inom de berörda tidsfristerna, ska den offentliga upphandlaren godta andra lämpliga bevismedel, bland annat teknisk dokumentation från tillverkaren, under förutsättning att den berörda ekonomiska aktören bevisar att den byggentreprenad, tjänst eller vara som den ska tillhandahålla uppfyller kraven för det särskilda märket eller de specifika krav som angetts av den offentliga upphandlaren.

Om ett märke uppfyller de villkor som anges i punkt 1 b, c, d och e, men även omfattar andra krav som inte är kopplade till kontraktsföremålet, får den offentliga upphandlaren inte kräva att den ekonomiska aktören ska förevisa märket men får fastställa specifikationerna genom hänvisning till de för det märket detaljerade specifikationerna, eller vid behov delar av dessa, som är kopplade till kontraktsföremålet och är lämpliga för att definiera egenskaperna hos det kontraktsföremålet.

Artikel 92

Bevismedel för produktkrav

1. Offentliga upphandlare får kräva att de ekonomiska aktörerna tillhandahåller en försäkran om överensstämmelse eller en prestanda- och överensstämmelsedeklaration för en produkt genom det digitala produktpasset i enlighet med förordning (EU) 2024/1781 eller, om ett sådant ännu inte föreligger, andra likvärdiga elektroniska medel som bevis på överensstämmelse med eller efterlevnad av de krav eller kriterier som anges i specifikationerna, tilldelningskriterierna eller villkoren för fullgörande av kontraktet.
2. Offentliga upphandlare får kräva en provningsrapport från ett anmält organ, ett tekniskt bedömningsorgan eller ett organ för bedömning av överensstämmelse eller ett intyg från ett sådant organ som bevismedel för överensstämmelse med kraven eller kriterierna i specifikationerna, tilldelningskriterierna eller villkoren för fullgörande av kontraktet.

Om de offentliga upphandlarna kräver uppvisande av intyg som utfärdats av ett särskilt anmält organ, ett tekniskt bedömningsorgan eller ett organ för bedömning av

⁶⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke (EUT L 27, 30.1.2010, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/66/oj>).

överensstämmelse, ska intyg från andra likvärdiga anmälda organ, tekniska bedömningsorgan eller organ för bedömning av överensstämmelse också godtas av de offentliga upphandlarna, inbegripet från sådana organ som är etablerade i andra medlemsstater än den offentliga upphandlarens medlemsstat.

I denna punkt avses med organ för bedömning av överensstämmelse ett organ som utför bedömning av överensstämmelse, bland annat kalibrering, provning, certifiering och kontroll, och som är ackrediterat i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008⁶⁶.

3. De offentliga upphandlarna får godta andra lämpliga bevismedel i stället för dem som anges i punkt 1, såsom teknisk dokumentation från tillverkaren, om den ekonomiska aktören inte hade tillgång till sådana intyg eller provningsrapporter som avses i punkt 1 eller inte har möjlighet att erhålla dem inom de berörda tidsfristerna, under förutsättning att denna brist på tillgång inte kan tillskrivas den berörda ekonomiska aktören och under förutsättning att den berörda ekonomiska aktören därigenom bevisar att byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna uppfyller kraven eller kriterierna i specifikationerna, tilldelningskriterierna eller villkoren för fullgörande av kontraktet. Ekonomiska aktörer får tillhandahålla andra lämpliga bevismedel endast om de handlingar som avses i punkt 1 inte krävs enligt annan unionslagstiftning.

Kapitel 3

Upphandlingsförfarandets gång

Artikel 93

Sekretess

1. Offentliga upphandlare får inte röja av ekonomiska aktörer tillhandahållen information som de har angett som konfidentiell, däribland, men inte begränsat till, tekniska hemligheter eller affärshemligheter och konfidentiella aspekter av anbud, om inte annat föreskrivs i denna förordning eller i den unionsrätt eller nationella lagstiftning som den offentliga upphandlaren omfattas av, i synnerhet lagstiftningen rörande tillgång till information.
2. De offentliga upphandlarna får ställa krav på ekonomiska aktörer som syftar till att skydda sekretessen för den information som de offentliga upphandlarna gör tillgänglig under hela upphandlingsförfarandet eller vid genomförandet av kontraktet.
3. Om så är motiverat av säkerhetsskäl, däribland men inte begränsat till väsentliga nationella säkerhetsintressen eller unionens säkerhet, får de offentliga upphandlarna
 - (a) begränsa den information som de tillhandahåller till ekonomiska aktörer till vissa steg i upphandlingsförfarandet, eller
 - (b) göra tillgången till information beroende av att vissa säkerhetsåtgärder har vidtagits, i synnerhet att ha erhållit säkerhetsgodkännande i den medlemsstat där det offentliga kontraktet ska fullgöras.

⁶⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (EUT L 218, 13.8.2008, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/765/oj>).

Intressekonflikter

1. Offentliga upphandlare ska vidta lämpliga åtgärder för att på ett effektivt sätt förebygga, identifiera och avhjälpa intressekonflikter som uppstår i samband med upphandlingsförfaranden, inbegripet utformningen och förberedelsen av förfarandet och den personal som deltar, utarbetandet av upphandlingsutkastet, valet av ekonomiska aktörer och tilldelningen av kontraktet.

I denna artikel avses med ”intressekonflikt” varje situation där de kategorier av personer som avses i punkt 2 direkt eller indirekt har ett personligt intresse i resultatet av upphandlingsförfarandet eller genomförandet av kontraktet, vilket kan äventyra deras opartiska och objektiva utförande av sina uppgifter.

I denna punkt avses med *personligt intresse* alla familjerelaterade, känslomässiga, ekonomiska, politiska eller andra relevanta intressen som delas med anbudssökandena, anbudsgivarna eller entreprenören, inbegripet motstridiga yrkesmässiga intressen.

2. De regler som avses i punkt 1 ska tillämpas på intressekonflikter som inbegriper åtminstone följande kategorier av personer:
 - (a) Personal hos den offentliga upphandlaren, leverantörer av upphandlingstjänster eller personal hos andra tjänsteleverantörer som deltar i genomförandet av upphandlingsförfarandet eller kan påverka dess resultat.
 - (b) Ledamöterna i den offentliga upphandlarens beslutande organ eller i andra organ som påverkar den offentliga upphandlarens beslutsfattande och som kan påverka resultatet av upphandlingsförfarandet, utan att nödvändigtvis delta i genomförandet av det förfarandet.

3. De personer som avses i punkt 2 är skyldiga att, så snart de får kännedom om dem, anmäla eventuella intressekonflikter med avseende på någon av de ekonomiska aktörer som deltar i ett upphandlingsförfarande, för att möjliggöra vidtagandet av korrigerande åtgärder.

Offentliga upphandlare får kräva att ekonomiska aktörer i sina intresseanmälningar eller anbud eller i början av förhandlingarna anmäler förekomsten av eventuella kopplingar till de personer som avses i punkt 2 b vilka kan göra att dessa personer befinner sig i en intressekonflikt samt intressekonflikter med avseende på upphandlingsförfarandets föremål.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 140.3 ska korrigerande åtgärder i första hand inbegripa att de personer som avses i punkt 2 avsäger sig deltagandet i det berörda upphandlingsförfarandet eller en omfördelning av den personens skyldigheter och ansvar till en annan person.

Om intressekonflikter inte kan åtgärdas effektivt på andra sätt ska den berörda ekonomiska aktören uteslutas från förfarandet först efter det att denne har fått möjlighet att bevisa att den misstänkta intressekonflikten inte snedvrider konkurrensen.

5. Alla intressekonflikter som förebyggs, identifieras eller anmäls och de korrigerande åtgärder som vidtas ska dokumenteras i enlighet med artikel 109.

Artikel 95

Tidigare deltagande i förberedelsen av upphandlingsförfarandet

1. Om en ekonomisk aktör har deltagit i förberedelsen av upphandlingsförfarandet ska de offentliga upphandlarna vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att konkurrensen inte snedvrids genom den ekonomiska aktörens deltagande.
Deltagande i en marknadsundersökning ska inte betraktas som förberedelse av upphandlingsförfarandet i den mening som avses i denna artikel.
2. De åtgärder som avses i punkt 1 ska inbegripa tillhandahållandet av relevant information som utbyts eller erhålls av den deltagande ekonomiska aktören under förberedelsen av upphandlingsförfarandet till alla intresserade ekonomiska aktörer, samt fastställandet av lämpliga tidsfrister för att säkerställa en rättvis konkurrens.
3. Den berörda ekonomiska aktören ska endast uteslutas från förfarandet om det inte finns några andra sätt att säkerställa likabehandlingen och efter att den har fått möjlighet att bevisa att dess tidigare deltagande inte snedvrider konkurrensen.
4. Åtgärderna ska dokumenteras i enlighet med artikel 109.

Artikel 96

Fastställande av tidsfrister

1. När offentliga upphandlare fastställer tidsfrister för intresseanmälan eller mottagande av anbud och utan att det påverkar de kortaste och längsta tidsfrister som anges i avdelning I i denna del, ska de ta hänsyn till kontraktets art och komplexitet, behovet av inspektioner på plats och den tid som krävs för att utarbeta anbuderna.
2. De offentliga upphandlarna ska förlänga de tidsfrister som fastställts för mottagande av anbud i den händelse ytterligare information tillhandahålls eller betydande ändringar görs. Förlängningen ska stå i proportion till informationens eller ändringens relevans och komplexitet.

Artikel 97

Tillgång till upphandlingsutkastet

1. Offentliga upphandlare ska säkerställa obegränsad, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång på elektronisk väg till upphandlingsutkastet från och med dagen för offentliggörandet av en offentlig sammanfattning av upphandlingen till och med tre år efter tilldelningen av kontraktet.
2. Om det för vissa delar av upphandlingsutkastet inte är möjligt att tillhandahålla den tillgång som avses i punkt 1 får de offentliga upphandlarna i den offentliga sammanfattningen ange de andra sätt på vilka dessa delar kommer att göras tillgängliga än på elektronisk väg.
3. De offentliga upphandlarna ska utan onödigt dröjsmål förse alla ekonomiska aktörer med all ytterligare information rörande specifikationerna och alla eventuella stödjande upphandlingsutkast som behövs för att lämna anbud, förutsatt att detta har begärts i god tid.

4. Denna artikel ska inte påverka tillämpningen av artikel 93.3.

Artikel 98

Tilldelningskriterier

1. Offentliga upphandlare ska tilldela kontraktet till den ekonomiska aktör som erbjuder den bästa kvaliteten för pengarna.

I detta syfte ska de offentliga upphandlarna utvärdera de anbud som mottagits enligt den metod för bästa förhållande mellan pris och kvalitet som avses i punkt 2, och genom att tillämpa tilldelningskriterier med minimikrav rörande viktning av kvalitet i enlighet med punkt 4, med undantag för vad som föreskrivs i punkt 5.

2. För att fastställa det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet ska de offentliga upphandlarna utvärdera anbuderna genom en jämförelse av deras pris och kvalitet på grundval av kvalitetskriterier med koppling till kontraktets föremål. Kostnaderna kan också beaktas vid fastställandet av det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet.

Kvalitetskriterierna ska avse alla kriterier som används för att bedöma i vilken utsträckning ett anbud avser gynnsamma, effektiva eller hållbara resultat i förhållande till kontraktets föremål.

Anbudets kvalitet kan till exempel avse följande aspekter:

- (a) Tekniska meriter, estetiska och funktionella egenskaper, tillgänglighet, formgivning med tanke på samtliga användares behov och produktionsmetoder.
- (b) Miljö- och klimatrelaterade överväganden som avses i artikel 50, livsmedelsspecifika överväganden som avses i artikel 53 i tillämpliga fall, sociala överväganden som avses i artikel 55, innovationsmål som avses i artikel 59, intressen avseende säkerhet och allmän ordning som anges i artikel 66, krav på resiliens och försörjningstrygghet som anges i artikel 69 eller krav rörande företräde för europeiska företag om en offentlig upphandlare tillämpar dessa krav i form av en tilldelning av tilldelningspoäng enligt artikel 73.2 b.
- (c) Kvaliteten på den personal som avsatts som i hög grad kan påverka fullgörandet av kontraktet, såsom organisationen av samt kvalifikationerna och erfarenheten hos den personal som avsatts för att genomföra kontraktet.
- (d) Eftermarknadsservice och tekniskt bistånd, leveransvillkor såsom den dag då eller period under vilken leveransen ska äga rum eller slutföras.

Offentliga upphandlare får också fastställa ett fast pris på grundval av vilket de ekonomiska aktörerna ska konkurrera enbart på grundval av kvalitetskriterier.

3. Tilldelningskriterierna ska vara icke-diskriminerande, proportionella, specifika, objektiva och mätbara. De ska utvärderas i ett förfarande som innehåller tillräckliga skyddsåtgärder mot oriktigheter. De ska göra det möjligt för den offentliga upphandlaren att på ett effektivt sätt jämföra styrkorna och svagheter hos de erbjudna varorna, tjänsterna och byggentreprenaderna, och får inte leda till att den offentliga upphandlaren ges obegränsad valfrihet.

Offentliga upphandlare ska i den offentliga sammanfattningen av upphandlingen ange de kriterier som valts för att fastställa förhållandet mellan bästa pris och kvalitet och deras relativa viktning.

4. Kvalitetskriteriernas vikt ska utgöra minst 30 % av det totala antalet poäng som tilldelas.

För kontrakt där kontraktsföremålet är arbetsintensivt ska vikten av kvalitetskriterierna motsvara minst 50 % av det totala antalet poäng som tilldelas.

Om de offentliga upphandlarna i enlighet med artikel 99 tillämpar livscykelkostnader ska den vikt som ges till livscykelkostnaderna räknas inom respektive procentandel.

Om de offentliga upphandlarna tillämpar miljökriterier som är specifika för offentlig upphandling enligt den unionslagstiftning som avses i artikel 50.4 andra stycket, däribland de delegerade akter som antagits i enlighet med artikel 54, och om dessa krav hänför sig till tilldelningskriterier, ska den vikt som ges till sådana miljöhänsyn räknas inom de procentsatser som anges i denna punkt. Enbart efterlevnad av skyldigheter som inte har något att göra med tilldelningskriterierna ska inte vara ett tilldelningskriterium.

5. Offentliga upphandlare får avvika från punkt 1 andra stycket och från punkt 4 om kvaliteten på den upphandlade produkten, tjänsten eller byggentreprenaden kan säkerställas på något av följande sätt:

- (a) Specifikationer.
- (b) I tillämpliga fall, villkor för fullgörande av kontrakt.
- (c) En kombination av var och en av följande: Kvalitetsbaserade tilldelningskriterier, specifikationer och villkor för fullgörande av kontrakt.

Offentliga upphandlare ska i den offentliga sammanfattningen av upphandlingen ange vilket av de sätt som anges i första stycket som motiverar detta undantag.

Artikel 99

Livscykelkostnader

1. Om offentliga upphandlare tillämpar livscykelkostnader ska dessa, i den mån det är relevant, omfatta delar eller samtliga av följande kostnader under en varas, tjänsts eller byggentreprenads livscykel:

- (a) Kostnader som bärs av de offentliga upphandlarna eller andra parter för inköp av lösningen, kostnader för användning, förbrukning av energi och andra resurser, underhållskostnader och kostnader för uttjänta produkter, såsom kostnader för insamling och materialåtervinning, på grundval av lämpliga referensvärden och bedömningar av scenarier där så är lämpligt.
- (b) Kostnader som kan tillskrivas externa miljö- och climateffekter som är kopplade till varan, tjänsten eller byggentreprenaden under dennas livscykel, under förutsättning att deras penningvärde kan fastställas och kontrolleras.

De kostnader som avses i första stycket led b får inbegripa kostnader för utsläpp av växthusgaser och andra föroreningar eller andra kostnader för begränsning av klimatförändringarna.

2. När en offentlig upphandlare bedömer kostnaderna med utgångspunkt från ett livscykelkostnadsperspektiv, ska denne i upphandlingsutkastet ange vilka uppgifter som anbudsgivarna ska tillhandahålla och den metod som den offentliga

upphandlaren kommer att använda på grundval av dessa uppgifter för att fastställa livscykelkostnaderna.

3. De metoder som används för att bedöma de kostnader som tillskrivs externa miljö- och climateffekter ska vara tillgängliga för alla berörda parter och baseras på objektivet kontrollerbara och icke-diskriminerande kriterier. Metoden ska inte på ett otillbörligt sätt gynna eller missgynna vissa ekonomiska aktörer, i synnerhet om den inte har utvecklats för upprepade eller löpande användning.

Artikel 100

Uppdelning i delar

1. Offentliga upphandlare ska överväga huruvida kontrakten ska delas upp i delar.
2. Vid bedömningen av huruvida ett kontrakt bör delas upp i delar ska de offentliga upphandlarna i tillämpliga fall beakta hur en sådan uppdelning kan bidra till att öka deltagandet av små och medelstora företag, minska beroendet av en enda leverantör, stärka resiliensen hos försörjningskedjan och försörjningstryggheten samt främja innovation samt, å andra sidan, hur en sådan uppdelning påverkar upphandlingens effektivitet och riskerna med avseende på upphandlingens integritet. Om uppdelning i delar inte är obligatorisk enligt punkt 6 och de offentliga upphandlarna anser att en sådan uppdelning inte är lämplig ska de ange huvudskälen till detta i upphandlingsutkastet eller i den enskilda dokumentationen i enlighet med artikel 109.
3. Om de offentliga upphandlarna delar upp ett kontrakt i delar ska de göra detta på ett sådant sätt att delarnas omfattning, storlek, antal och art står i proportion till kontraktsföremålet och kontraktets komplexitet.
4. De offentliga upphandlarna får tilldela kontrakt för enskilda delar utan att tillämpa de förfaranden som föreskrivs i denna förordning, förutsatt att det uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt för den berörda delen är lägre än 80 000 euro för varor eller tjänster eller 1 miljon euro för byggtreprenader. Det sammanlagda värdet av de delar som därigenom tilldelas utan tillämpning av denna förordning får dock inte överskrida 20 % av det sammanlagda värdet av alla delar i vilka den föreslagna byggtreprenaden, den föreslagna anskaffningen av likartade varor eller det föreslagna tillhandahållandet av tjänster har delats upp.
5. De offentliga upphandlarna får begränsa det antal delar för vilka de ekonomiska aktörerna får lämna anbud. De ska ange denna begränsning i upphandlingsutkastet.
6. De offentliga upphandlarna får begränsa det antal delar som får tilldelas en enda anbudsgivare. I sådana fall ska de offentliga upphandlarna ange det högsta antalet delar i upphandlingsutkastet och, i tillämpliga fall, de möjliga kombinationerna av delar. De ska också i upphandlingsutkastet ange de objektiva och icke-diskriminerande kriterier eller regler som de avser att tillämpa när de fastställer vilka delar som ska tilldelas om tillämpningen av tilldelningskriterierna skulle leda till att en anbudsgivare tilldelas fler delar än det högsta tillåtna antalet delar.
7. Medlemsstaterna får föreskriva att offentliga upphandlare ska dela upp kontrakten i delar.

Artikel 101

Onormalt låga anbud

1. Offentliga upphandlare ska kräva att anbudsgivarna förklarar priset eller priskomponenterna i anbudet, däribland med avseende på anbudets kvalitet, om dessa verkar vara onormalt lägre än något av följande:
 - (a) Priset eller priskomponenterna i det eller de andra anbud som mottagits i upphandlingsförfarandet.
 - (b) Marknadspriset, t.ex. genom den offentliga upphandlarens uppskattning av kontraktsvärdet, i synnerhet om denna uppskattning grundar sig på marknadsundersökningar, inklusive alla kostnader såsom kostnader för arbetskraft och arbetsvillkor, material och logistik och för uppfyllandet av andra avtalskrav samt andra livscykelkostnader.
 - (c) Kontraktsvärdena i tidigare upphandlingsförfaranden med huvudsakligen identiska kontraktsföremål och villkor, i synnerhet tidigare uppskattningar, anbud eller priser som betalats av samma offentliga upphandlare eller andra offentliga upphandlare.

Den offentliga upphandlaren får begränsa kravet på att förklara priser eller priskomponenter till den anbudsgivare som har det bästa anbudet i enlighet med artikel 98 eller, i lämpliga fall, till flera av de anbudsgivare som har rangordnats högst.

2. Anbudsgivarens förklaringar ska visa att den ekonomiska bärkraften hos anbudets pris eller priskomponenter inte är onormalt låg under kontraktets löptid. I dessa förklaringar ska hänsyn tas till den låga prisnivån, inklusive priskomponenterna, samt till förhållandet mellan anbudets kvalitet och fullgörandet av alla skyldigheter, och får särskilt inbegripa följande:
 - (a) Besparingar avseende sättet att tillverka varorna, sättet att tillhandahålla tjänsterna, byggmetoden eller de tekniska lösningar som valts.
 - (b) Exceptionellt gynnsamma villkor, inbegripet statligt stöd om sådant statligt stöd är förenligt med den inre marknaden.
 - (c) Huruvida anbudsgivaren uppfyller alla de lagstadgade skyldigheter och strategiska krav enligt avdelning II i denna del som är tillämpliga på kontraktet.
3. Om den offentliga upphandlaren anser att de förklaringar som avses i punkt 2 är tillfredsställande ska den redovisa sin bedömning i den enskilda dokumentationen i enlighet med artikel 109.
4. Om de förklaringar som avses i punkt 2 inte anses vara tillfredsställande, även efter att ha begärt förtydliganden eller ytterligare information, ska den offentliga upphandlaren utesluta anbudet från upphandlingsförfarandet.

Artikel 102

Korrigeringar under förfarandets gång och annulleringar

1. Innan tidsfristen går ut för varje anbudsinlämning eller varje inledande av förhandlingar får de offentliga upphandlarna göra korrigeringar av

upphandlingsutkastet utan att inleda ett nytt upphandlingsförfarande eller ändra den offentliga sammanfattningen av upphandlingen, under förutsättning att

- (a) förhandlingarna inte väsentligen ändrar förmålet för upphandlingen, och
- (b) korrigeringen tydligt anges i ett uppdaterat upphandlingsutkast som görs tillgängligt för alla berörda ekonomiska aktörer.

Om korrigeringen görs mindre än 24 timmar före tidsfristen för inlämnande av anbud går ut ska tidsfristen förlängas med minst två arbetsdagar, eller mer om detta är motiverat på grund av korrigeringsens art och komplexitet.

2. Om den information eller dokumentation som lämnas av ekonomiska aktörer är eller förefaller vara ofullständig eller felaktig, eller om särskild information eller dokumentation saknas, får de offentliga upphandlarna på ett strikt icke-diskriminerande sätt ge de berörda ekonomiska aktörerna möjlighet att inom en lämplig tidsfrist lämna in, göra tillägg till, förtydliga eller komplettera den relevanta informationen eller dokumentationen för att åtgärda denna brist. Den första meningen är endast tillämplig på mindre formfel eller oriktiga uppgifter i ett anbud eller i behörighetsinformationen, om ett sådant åtgärdande inte väsentligt ändrar anbudet eller behörighetsinformationen.
3. Den offentliga upphandlaren ska annullera upphandlingsförfarandet om denne upptäcker väsentliga fel i upphandlingsförfarandet som inte kan korrigeras på något annat sätt och som är benägna att snedvrída konkurrensen.
4. Fram till dess att ett kontrakt har undertecknats ska den offentliga upphandlaren ha rätt att avbryta upphandlingsförfarandet. När det gäller kontrakt som har delats upp i delar eller andra former av upphandling med flera leverantörer får avbrytandet vara partiellt. Sådana beslut ska motiveras, och anbudsgivarna ska underrättas snarast möjligt.

Artikel 103

Ramavtal

1. Offentliga upphandlare får ingå ramavtal i enlighet med förfarandena i avdelning I i denna del. Reglerna i denna förordning för offentliga kontrakt ska gälla i tillämpliga delar för ramavtal, såvida inte annat föreskrivs i denna artikel.

Med "ramavtal" avses ett avtal mellan en eller flera offentliga upphandlare och en eller flera ekonomiska aktörer om fastställande av de villkor som styr tilldelningen av kontrakt under en viss tidsperiod.

2. Ett ramavtals löptid får inte överstiga
 - (a) tre år för ramavtal med en ekonomisk aktör, eller
 - (b) fem år för ramavtal med flera ekonomiska aktörer.

Ramavtalets maximala löptid får i undantagsfall fastställas för en längre period, om detta vederbörligen motiveras av upphandlingens komplexitet eller specialiserade art och löptiden inte är längre än vad som är absolut nödvändigt med avseende på omständigheterna kring upphandlingen i fråga.

3. En offentlig upphandlare ska ange sin avsikt att ingå ett ramavtal genom en offentlig sammanfattning av upphandlingen. I den offentliga sammanfattningen ska också

anges löptiden och det högsta kumulativa värdet eller de högsta volymerna för de kontrakt som förväntas ingås på grundval av ramavtalet under dess löptid. Dessa högsta värden eller volymer får justeras i den offentliga sammanfattningen av resultatet, under förutsättning att eventuella justeringar står i proportion till villkoren för det eller de anbud som antagits.

4. Upphandlingsutkastet ska innehålla de icke-diskriminerande och objektiva kriterier som ska användas för att ingå därpå följande kontrakt baserade på ramavtalet. Om ett ramavtal ingås med mer än en ekonomisk aktör ska kriterierna antingen innehålla reglerna för förnyad konkurrensutsättning mellan de ekonomiska aktörer som är parter i ramavtalet eller samtliga villkor för hur kontrakten ska tilldelas och genomföras, eller en kombination av dessa.

De offentliga upphandlarna ska offentliggöra en offentlig sammanfattning av resultaten i enlighet med artikel 110 för varje kontrakt som ingås på grundval av ett ramavtal. Kontrakt som grundar sig på ett ramavtal får inte ha en löptid som överstiger ramavtalets löptid med mer än 50 % av ramavtalets löptid.

Kapitel 4

Genomförande av kontrakt

Artikel 104

Villkor för fullgörande av kontrakt

1. Offentliga upphandlare får fastställa villkor rörande fullgörandet av ett kontrakt, förutsatt att de är kopplade till kontraktsföremålet i enlighet med artikel 90 och tydligt anges i upphandlingsutkastet.
2. Dessa villkor får, utöver allmänna avtalsmässiga, tekniska, kvalitetsmässiga och ekonomiska aspekter, såsom prisindexering, även inbegripa villkor som rör strategiska överväganden, däribland
 - (a) miljöhänsyn i den mening som avses i artikel 50, såsom hantering av avfall, efterlevnad av tillbörlig aktsamhet med avseende på hållbarhet och rapportering vid genomförandet av kontraktet, eller andra krav i en cirkulär ekonomi,
 - (b) sysselsättningsrelaterade överväganden, såsom rättvisa arbetsvillkor för de arbetstagare som arbetar med genomförandet av kontraktet, inbegripet lön samt hälsa och säkerhet på arbetsplatsen,
 - (c) andra sociala överväganden enligt definitionen i artikel 55, såsom genomförandet av lämpliga processer för förebyggande och begränsning kopplade till de effekter för de mänskliga rättigheterna som uppstår vid fullgörandet av kontraktet,
 - (d) innovationsmål enligt beskrivningen i artikel 59, till exempel att uppmuntra till en fortsatt förbättring av lösningen,
 - (e) intressen avseende säkerhet och allmän ordning såsom beskrivs i artikel 66, eller krav på resiliens och försörjningstrygghet såsom anges i artikel 69, till exempel säkerhetsgodkännanden av personal, hanteringsbegränsningar eller en fortsatt övervakning och löpande förbättring av leveranskedjan.

Artikel 105

Justeringsmekanismer

1. Offentliga upphandlare får i klausulerna i upphandlingsutkastet inkludera mekanismer för justering av villkoren för kontraktet under hela dess löptid, under förutsättning att dessa mekanismer
 - (a) är objektivt motiverade med hänsyn till kontraktets art,
 - (b) upprätthåller den ekonomiska balansen i kontraktet,
 - (c) beskrivs i klausuler som är tydliga, exakta och otvetydiga.
2. De mekanismer för justering som avses i punkt 1 kan särskilt avse
 - (a) fördefinierade regler för justering av intäkterna, däribland variationer kopplade till efterfråge- eller användningsnivåer,
 - (b) indexeringsmekanismer, däribland sådana som är kopplade till objektiva ekonomiska indikatorer, såsom prisindex, inflationstakt eller insatskostnadernas volatilitet, exempelvis för viktiga material,
 - (c) resultatbaserade betalningsjusteringar som är kopplade till uppnåendet av kvalitativa mål eller resultatmål rörande tillhandahållandet av byggentreprenader eller tjänster.
3. Justeringar av ett kontrakt på grundval av sådana klausuler ska inte betraktas som ändringar enligt artikel 106.

Artikel 106

Ändring av kontrakten under löptiden

1. Offentliga upphandlare får ändra de tilldelade kontrakten eller ramavtalen under deras löptid utan något nytt upphandlingsförfarande, under förutsättning att ändringen inte är väsentlig i den mening som avses i punkt 3 eller omfattas av något av de fall som avses i punkt 4. Varje sådan ändring ska motsvara objektiva behov som uppstår under fullgörandet av kontraktet, vara begränsad till vad som är nödvändigt och lämpligt för att säkerställa dess genomförande och kontinuitet, och inte ändra den ursprungliga ekonomiska balansen i kontraktet till förmån för entreprenören.
2. Ändringar vars värde inte överstiger 15 % av värdet på det ursprungliga kontraktet ska anses vara icke-väsentliga och får göras utan något nytt upphandlingsförfarande, förutsatt att ändringen inte ändrar kontraktets ursprungliga ekonomiska balans.

Om flera successiva ändringar görs ska tröskelvärdena bedömas på grundval av det samlade nettovärdet av dessa ändringar.
3. En ändring ska anses vara väsentlig om den inför villkor som, om de hade varit en del av det ursprungliga upphandlingsförfarandet, skulle ha ändrat konkurrensvillkoret, eller om den ändrar de väsentliga villkoren eller bestämmelserna i kontraktet, såsom kontraktets omfattning, den ursprungliga ekonomiska balansen till förmån för entreprenören eller den ursprungliga entreprenörens identitet, i andra fall än de som avses i punkt 4 c.

4. Under förutsättning att de inte ändrar den ursprungliga ekonomiska balansen för kontraktet till förmån för entreprenören är väsentliga ändringar tillåtna i den mening som avses i punkt 1 endast i följande fall:
- (a) Om ytterligare byggentreprenader, tjänster eller varor har blivit nödvändiga under fullgörandet av kontraktet, förutsatt att ett byte av entreprenör inte är tekniskt eller ekonomiskt genomförbart, inbegripet på grund av det ömsesidiga beroendet av de befintliga byggentreprenaderna eller tjänsterna eller på grund av att det skulle leda till betydande kostnadsökningar.
 - (b) Om ändringen är nödvändig på grund av omständigheter som rimligen inte kunde ha förutsetts av en omsorgsfull offentlig upphandlare vid tidpunkten för inledandet av förfarandet, och som väsentligen påverkar fullgörandet eller genomförbarheten av kontraktet, inklusive
 - i) väsentliga ändringar av den tillämpliga rättsliga ramen,
 - ii) en betydande teknisk utveckling,
 - iii) störningar, nödsituationer eller kriser som har betydande ekonomiska, samhälleliga eller operativa följder.
 - (c) Om den ursprungliga entreprenören ersätts av en annan enhet på grund av
 - i) sammanslagning, uppköp, förvärv, insolvens eller annan omstrukturering av företag, och en annan ekonomisk aktör helt eller delvis övertar den ursprungliga entreprenörens rättigheter och skyldigheter, under förutsättning att den nya enheten uppfyller de ursprungliga kvalitativa urvalskriterierna, att inga andra väsentliga ändringar görs av kontraktet och att utbytet inte är avsett att kringgå tillämpningen av denna förordning, eller
 - ii) att den offentliga upphandlaren övertar huvudentreprenörens skyldigheter gentemot dennes underleverantörer, om denna möjlighet föreligger enligt nationell lagstiftning.
5. Innan ett kontrakt ändras ska den offentliga upphandlaren, på grundval av objektiva och kontrollerbara uppgifter, fastställa att villkoren i punkt 1 är uppfyllda. Offentliga upphandlare ska föra detaljerade skriftliga register över de väsentliga delarna av ändringen, inbegripet motiveringen, dess nödvändighet eller lämplighet, och dess inverkan på den ekonomiska balansen i kontraktet, i synnerhet fördelningen av risker och ekonomiska fördelar, för att motivera besluten om ändring av kontraktet och för att göra det möjligt för de behöriga tillsyns-, revisions- och granskningsorganen att kontrollera efterlevnaden av denna artikel.
6. Före varje ändring av ett kontrakt som överstiger 50 % av kontraktets ursprungliga uppskattade värde ska de offentliga upphandlarna offentliggöra en offentlig sammanfattning av ändringen. Denna offentliga sammanfattning ska innehålla motiveringen för ändringen utan något nytt upphandlingsförfarande och den information som anges i artikel 110. Sådana på varandra följande ändringar får inte syfta till att kringgå denna förordning.
- Genom undantag från första stycket i denna punkt ska kravet på föregående offentliggörande inte vara tillämpligt om brådska till följd av en nödsituation som fastställts i enlighet med artikel 48 inte medger att den offentliga sammanfattningen av ändringen offentliggörs i förväg. I sådana fall ska de offentliga upphandlarna offentliggöra en offentlig sammanfattning av ändringen i enlighet med punkt 7 i denna artikel.

7. Om de offentliga upphandlarna väsentligen ändrar ett kontrakt i enlighet med punkt 4 i denna artikel och ändringen inte överstiger 50 % av kontraktets ursprungliga uppskattade kontraktsvärde, ska de inom 20 dagar från den dag då ändringen gjordes offentliggöra en offentlig sammanfattning av ändringen som innehåller den information som anges i artikel 110.
8. När det gäller beräkningen av det värde som avses i punkterna 2, 6 och 7 ska det uppdaterade värdet vara referensvärdet om kontraktet innehåller en indexeringsklausul. Om kontraktet inte innehåller någon indexeringsklausul ska det uppdaterade värdet beräknas med beaktande av den genomsnittliga inflationen i den medlemsstat där den offentliga upphandlaren finns.
9. Ändringar av ett kontrakt ska inte användas för att avhjälpa brister i entreprenörens fullgörande som inte motiveras av omständigheter utanför dennes kontroll.

Artikel 107

Uppsägning av kontrakt

Utan att det påverkar tillämpningen av andra grunder för uppsägning enligt denna rättsakt eller enligt tillämplig nationell lagstiftning ska offentliga upphandlare säga upp kontraktet om

- (a) den ekonomiska aktören blir föremål för en slutlig fällande dom av något av de skäl som avses i artikel 25, utom när den offentliga upphandlaren konstaterar att en sådan uppsägning inte är motiverad av tvingande hänsyn till allmänintresset och den slutliga domen inte utesluter detta,
- (b) kontraktet eller ändringen av det inte borde ha tilldelats entreprenören på grund av att denne allvarligt åsidosatt de skyldigheter enligt fördragen och denna förordning som har fastställts av Europeiska unionens domstol i ett förfarande i enlighet med artikel 258 i fördraget.

Artikel 108

Betalningar

1. Utan att det påverkar deras skyldigheter enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/7/EU⁶⁷ ska de offentliga upphandlarna säkerställa att entreprenörer och, i tillämpliga fall, underleverantörer betalas i tid.
2. Som en del av villkoren för fullgörandet av kontraktet enligt artikel 104 får offentliga upphandlare föreskriva att entreprenörerna ska uppfylla likvärdiga betalningsvillkor genom hela leveranskedjan enligt de relevanta bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/7/EU.
3. Medlemsstaterna ska genom det nationella dataområdet för offentlig upphandling (NPPDS) tillhandahålla upphandlingsinformation om betalningsstatus kopplad till varje enskilt kontrakt i enlighet med artikel 134.4.

⁶⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/7/EU av den 16 februari 2011 om bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner (omarbetning) (EUT L 48, 23.2.2011, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/7/oj>).

4. Medlemsstaterna ska se till att varje offentlig upphandlare har tillgång till upphandlingsinformation om huruvida betalning har erlagts i tid för varje årlig rapporteringsperiod i enlighet med artikel 134.4.
5. Utöver artikel 44.6 får de offentliga upphandlarna möjliggöra förskottsbetalningar i upphandlingsutkastet, framför allt för att uppmuntra små och medelstora företag att delta. Om kontraktet i fråga är särskilt relevant för de innovationsöverväganden som anges i avdelning II kapitel 3 i denna del, och såvida det inte motiveras av ett övervägande intresse hos den offentliga upphandlaren, ska de offentliga upphandlarna sörja för en lämplig förskottsbetalning till entreprenören.
6. På begäran av underleverantören och när kontraktets art så tillåter, ska den offentliga upphandlaren överföra betalningar direkt till underleverantören för de tjänster, varor eller byggentreprenader som har tillhandahållits till huvudentreprenören. Sådana åtgärder får omfatta lämpliga mekanismer för att huvudentreprenören ska kunna bestrida felaktiga betalningar. Arrangemangen för betalningssättet ska anges i upphandlingsutkastet.

Kapitel 5

Regler för offentliggörande och dokumentation

Artikel 109

Enskild dokumentation av förfaranden

1. Offentliga upphandlare ska i den offentliga upphandlarens e-upphandlingstjänst registrera, och i det nationella dataområdet för offentlig upphandling i enlighet med artikel 134 tillgängliggöra, den dokumentation som behövs för att motivera beslut som fattas i alla skeden av upphandlingsförfarandet, i synnerhet dokumentation rörande kommunikation med ekonomiska aktörer, inbegripet under förhandlingar i förekommande fall, och interna beslut om utarbetande eller korrigerings av upphandlingsutkastet, inbegripet efter förhandlingar i förekommande fall, vid urvalet av ekonomiska aktörer och vid tilldelningen av kontraktet. Dokumentationen ska bevaras i minst tre år från den dag då kontraktet tilldelas, utom när en längre period krävs enligt den tillämpliga unionsrätten eller nationell rätt.
2. Information och beslut om upphandling ska registreras och hanteras på ett sätt som gör det möjligt att identifiera deras ursprung, utveckling, motivering och godkännandehistorik under hela deras livscykel.
3. Offentliga upphandlare ska i sin dokumentation inkludera alla fastställda intressekonflikter, integritetsintrång och betydande risker för säkerhet eller allmän ordning som påverkar upphandlingsförfaranden eller kontraktsgenomförande, samt de begränsande åtgärder som vidtagits.

Artikel 110

Offentliggörande av information i offentliga sammanfattningar

1. Offentliga upphandlare ska offentliggöra information i enlighet med artikel 112 i samtliga av följande offentliga sammanfattningar:
 - (a) samråd,

- (b) upphandling,
 - (c) resultat,
 - (d) kontrakt,
 - (e) ändringar,
 - (f) slutförande.
2. Offentliggörandet av den offentliga sammanfattning av samrådet som avses i artikel 30 ska innehålla samtliga av följande uppgifter:
- (a) Identifiering av de organisationer som är relevanta för samrådet.
 - (b) Syftet med samrådet, inbegripet metod, kommunikation och inlämningsvillkor.
 - (c) Andra nödvändiga uppgifter om samrådet.
3. Offentliggörandet av den offentliga sammanfattning av upphandlingen som avses i artiklarna 34, 37, 42, 49 och 103 ska innehålla samtliga av följande uppgifter:
- (a) Identifiering av de organisationer som är relevanta för förfarandet.
 - (b) Syftet med förfarandet, inbegripet metod, kommunikation och inlämningsvillkor.
 - (c) Beskrivning av upphandlingen, däribland arten, kvantitet eller uppskattad kvantitet samt tidpunkt för inköpen.
 - (d) Förfarandets giltighetstid.
 - (e) Kontraktsvillkor.
 - (f) I tillämpliga fall, ett tillkännagivande av upphandlingens strategiska karaktär, såsom uppfyllandet av miljömål, sociala mål eller innovationsmål, samt upphandlingens lämplighet för små och medelstora företag.
 - (g) Omfattning av WTO-avtalet.
 - (h) Andra nödvändiga uppgifter om upphandlingen.
4. Offentliggörandet av den offentliga sammanfattning av resultatet som avses i artiklarna 40, 44, 46, 49, 103 och 111 ska innehålla följande uppgifter:
- (a) Identifiering av de organisationer som är relevanta för förfarandet.
 - (b) Syftet med förfarandet.
 - (c) Resultatet av förfarandet, inklusive annullering.
 - (d) För kontrakt som tilldelas i enlighet med artikel 46: en motivering till den offentliga upphandlarens beslut att tilldela kontraktet i enlighet med den bestämmelsen.
 - (e) För kontrakt som tilldelas i enlighet med artikel 46: en beskrivning av begäran såsom den anges i inbjudan att förhandla, begäran om att lämna anbud eller begäran om att leverera lösningen mot faktura.
 - (f) I tillämpliga fall, ett tillkännagivande av upphandlingens strategiska karaktär, såsom uppfyllandet av miljömål, sociala mål eller innovationsmål, samt en uppgift om deltagandet av små och medelstora företag.
 - (g) Omfattning av WTO-avtalet.

- (h) Andra nödvändiga uppgifter om resultatet.
- 5. Vid offentliggörandet av en offentlig sammanfattning av kontraktet, ändringen eller slutförandet enligt artiklarna 106, 111 och 125 ska anges samtliga av följande uppgifter, beroende på vad som är tillämpligt:
 - (a) Identifiering av de organisationer som är relevanta för kontraktet.
 - (b) Kontraktets syfte.
 - (c) All kontraktsinformation som offentliggjorts i enlighet med denna punkt och som ändrats genom ändringen.
 - (d) Skälen till ändringen.
 - (e) Kontraktets resultat, däribland information om uppsägning.
 - (f) Andra nödvändiga uppgifter om kontraktet, ändringen eller slutförandet.
- 6. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 141 för att ändra de uppgifter i varje offentlig sammanfattning som avses i punkterna 2–6 i den här artikeln i enlighet med genomförandebeståndet.
- 7. Kommissionen ges befogenhet att anta genomförandekter som innehåller närmare uppgifter om den särskilda information som ska ingå i varje offentlig sammanfattning enligt beskrivningen i punkterna 2–6, som fastställer sambandet mellan de offentliga sammanfattningarna och ordningsföljden för den särskilda information som ingår i flera olika offentliga sammanfattningar, och som fastställer krav på de offentliga upphandlarna att vidareutnyttja information som redan tillhandahållits i en offentlig sammanfattning samt krav på att leverantörer av e-upphandlingstjänster ska tillhandahålla en motsvarande vidareutnyttjandetjänst. Dessa genomförandekter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 143.2.

Artikel 111

Offentliggörande av den offentliga sammanfattningen av resultatet, av kontraktet och av slutförandet

- 1. Offentliga upphandlare ska skicka in följande upphandlingsinformation enligt artikel 110 senast 20 dagar
 - (a) efter slutförandet av en marknadsundersökning, eller efter tilldelningsbeslutet för eller annulleringen av ett upphandlingsförfarande, eller enligt vad som avses i artiklarna 40, 44, 46, 49 och 103: en offentlig sammanfattning av resultatet,
 - (b) efter ingåendet av ett kontrakt där det föregående upphandlingsförfarandet omfattades av denna förordning: en offentlig sammanfattning av kontraktet,
 - (c) efter slutförandet av fullgörandet av ett kontrakt där det föregående upphandlingsförfarandet omfattades av denna förordning: en offentlig sammanfattning av slutförandet, inbegripet från dagen för respektive händelse om ett tilldelat kontrakt inte ingicks eller om genomförandet av kontraktet inte slutfördes, däribland på grund av uppsägning enligt artiklarna 107 och 126 från och med dagen för respektive händelse.

2. Viss information behöver inte offentliggöras om ett utlämnande av sådan information skulle kunna hindra tillämpning av lagen eller i övrigt strida mot allmänintresset, skada berättigade kommersiella intressen för en viss offentlig eller privat ekonomisk aktör eller motverka sund konkurrens mellan ekonomiska aktörer. Sådan information ska dock samtidigt tillhandahållas till det nationella dataområdet för offentlig upphandling i enlighet med artikel 134 i egenskap av icke offentligt tillgänglig information.
3. De offentliga upphandlarna ska säkerställa ett fullständigt, korrekt och snabbt tillhandahållande av upphandlingsinformation till det nationella dataområdet för offentlig upphandling i enlighet med artikel 134.

Artikel 112

Formen och sättet för offentliggörande

1. De offentliga sammanfattningar som avses i artikel 110, inklusive ändringar av information, ska av de offentliga upphandlarna skickas in via det nationella dataområdet för offentlig upphandling till Europeiska unionens publikationsbyrå och ska offentliggöras i supplementet till *Europeiska unionens officiella tidning* senast fem dagar efter mottagandet, såvida inte den offentliga upphandlaren begär ett senare datum för offentliggörande. Informationen ska anses ha mottagits av Europeiska unionens publikationsbyrå först när den har validerats i enlighet med de tekniska valideringskrav som fastställts av unionen.
2. Europeiska unionens publikationsbyrå ska säkerställa att de offentliga sammanfattningar som avses i artikel 110 görs tillgängliga
 - (a) som enda giltiga text på minst ett av unionens officiella språk i den form den tillhandahålls av den offentliga upphandlaren, och
 - (b) som icke-giltiga versioner på unionens övriga officiella språk, utöver den giltiga texten.
3. De offentliga upphandlarna ska kunna styrka vilken dag deras information skickades in för offentliggörande.
4. Europeiska unionens publikationsbyrå ska till det nationella dataområdet för offentlig upphandling lämna en bekräftelse på att den offentliga sammanfattningen har mottagits och offentliggjorts, och ska ange dagen för offentliggörandet. En sådan bekräftelse ska lämnas av det nationella dataområdet för offentlig upphandling till den offentliga upphandlaren och ska utgöra bevis på offentliggörande.
5. De offentliga upphandlarna får offentliggöra offentliga sammanfattningar av offentliga kontrakt som inte omfattas av de krav på offentliggörande som fastställs i denna förordning, förutsatt att dessa skickas in till Europeiska unionens publikationsbyrå i enlighet med denna artikel.
6. Kostnaderna för Europeiska unionens publikationsbyrås mottagande, validering och offentliggörande av offentliga sammanfattningar ska belasta unionen.
7. Kommissionen ges befogenhet att anta genomförandeakter i vilka anges mer detaljerade uppgifter om tillhandahållandet av offentliga sammanfattningar till Europeiska unionens publikationsbyrå och källan till de tekniska valideringskrav som avses i punkt 1. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 143.2.

Offentliggörande på nationell nivå

1. Den information som avses i artikel 110 eller i genomförandeakten enligt artikel 110.7 får inte offentliggöras på nationell nivå före den dag då den har offentliggjorts i enlighet med artikel 112. Ett offentliggörande får dock under alla omständigheter ske på nationell nivå om den offentliga upphandlaren inte har underrättats om offentliggörandet inom 48 timmar efter bekräftelse av mottagandet av informationen i enlighet med artikel 112.
2. Information som offentliggörs på nationell nivå ska innehålla det datum då informationen skickades till Europeiska unionens publikationsbyrå samt identifikationskoden för informationen rörande ett upphandlingsförfarande som har offentliggjorts i enlighet med artikel 112.

Del IV

Koncessioner

Avdelning I

Allmänna bestämmelser

Artikel 114

På vilken nivå är din organisation verksam?

1. Denna del är tillämplig på koncessioner för utförande av byggtreprenader och tillhandahållande av tjänster enligt definitionen i artikel 115.
2. Om inte annat föreskrivs i denna del ska alla bestämmelser i denna förordning som är tillämpliga på offentliga kontrakt även vara tillämpliga på koncessioner.

Artikel 115

Definition av koncession samt koncessioners egenskaper

1. I denna förordning avses med [...].
 - (a) *koncession*: ett kontrakt med ekonomiska villkor, oavsett dess formella beteckning, där en eller flera offentliga upphandlare anförtror utförandet av byggtreprenader eller tillhandahållandet och förvaltningen av tjänster åt en eller flera ekonomiska aktörer (*koncessionshavare*) till förmån för användarna och som uppfyller följande villkor:
 - i) Ersättningen till koncessionshavaren består antingen enbart av rätten att utnyttja de byggtreprenader eller tjänster som utgör kontraktsföremålet eller av denna rätt tillsammans med betalning från den offentliga upphandlaren.
 - ii) Kontraktet innebär en överföring till koncessionshavaren av en driftsrisk vid utnyttjandet av dessa byggtreprenader eller tjänster som den offentliga upphandlaren skulle exponeras för om denne själv skulle utföra byggtreprenaden eller tjänsterna.
 - (b) Koncessionen medför rättsligt verkställbara skyldigheter enligt vilka den offentliga upphandlaren fastställer arten, omfattningen och villkoren för utförandet av byggtreprenaden eller tillhandahållandet och förvaltningen av tjänster genom att fastställa särskilda krav som säkerställer att koncessionshavaren utför dessa uppgifter i syfte att uppnå de mål som fastställts av den offentliga upphandlaren och uppfyller dessa krav under koncessionens hela varaktighet.
 - (c) Koncessionens föremål är att utföra dessa byggtreprenader eller tjänster och ska inte enbart bestå av en rätt för alla aktörer som uppfyller vissa villkor att utföra en bestämd uppgift utan selektivitet.

Avtal vars enda eller främsta föremål är att bevilja rätten att inneha eller utnyttja statliga domäner eller resurser, inbegripet arrenden eller andra rättigheter med avseende på allmän egendom, samt ledningsrätter eller andra

tillstånd som möjliggör användningen av statliga domäner för infrastruktur- eller nätutbyggnad, och med avseende på vilka den offentliga upphandlaren enbart fastställer allmänna användningsvillkor utan att anförtro utförandet av särskilda byggentreprenader eller tjänster, ska inte utgöra koncessioner i den mening som avses i denna förordning.

2. Vid tillämpningen av punkt 1 avses med ”driftsrisk” risken att koncessionshavaren under normala driftsförhållanden inte kommer att återfå de investeringar som gjorts och de kostnader som denna har ådragit sig i samband med utförandet av byggentreprenaden eller tillhandahållandet och förvaltningen av de tjänster som utgör koncessionsföremålet, så att koncessionshavaren bär risken för förluster som är förbundna med utförandet av koncessionen, såsom risker kopplade till osäkerhet som påverkar efterfrågan, intäkter, driftskostnader, tillgänglighet, tekniska och operativa villkor eller resultat. Driftsriskerna ska medföra en verklig exponering för de föränderliga marknadsförhållandena, och koncessionshavarens uppskattade förluster ska inte vara ekonomiskt obetydliga.

Artikel 116

Blandade koncessionskontrakt

1. Utöver artiklarna 86 och 87 ska de tillämpliga rättsreglerna för kontrakt som innehåller aspekter av koncessioner och av andra offentliga kontrakt (*blandade koncessionskontrakt*) fastställas i enlighet med punkterna 2 och 3 i denna artikel.
2. Om de olika delarna av ett blandat koncessionskontrakt objektivt sett kan särskiljas, men inte upphandlas separat av den offentliga upphandlaren, ska det blandade koncessionskontraktet tilldelas i enlighet med del III.
3. Om de olika delarna av ett blandat koncessionskontrakt objektivt sett inte kan särskiljas ska de tillämpliga rättsreglerna fastställas på grundval av huvudföremålet för det kontraktet.

Om ett sådant kontrakt innehåller aspekter av en tjänstekoncession och ett varukontrakt ska huvudföremålet för det kontraktet fastställas i enlighet med det högre av de uppskattade värdena för tjänsterna respektive varorna.

Artikel 117

Uteslutna koncessioner

1. Utöver de uteslutningar som föreskrivs i del III avdelning II kapitel 1 är denna förordning inte tillämplig på följande koncessioner:
 - (a) För lufttransporttjänster som grundas på beviljande av en operativ licens i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008⁶⁸.
 - (b) För kollektivtrafik i den mening som avses i förordning (EG) nr 1370/2007.

⁶⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 av den 24 september 2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen (EUT L 293, 31.10.2008, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1008/oj>).

- (c) För tillhandahållande eller drift av fasta nät i syfte att tillhandahålla tjänster för allmänheten i samband med produktion, transport eller distribution av dricksvatten, eller i syfte att tillhandahålla dricksvatten till sådana nät.
 - (d) Som har ett eller båda av följande föremål när de är knutna till en verksamhet som avses i led c:
 - i) Vattenbyggnadsprojekt, konstbevattning eller dränering, förutsatt att den volym vatten som avses för dricksvattenförsörjningen utgör mer än 20 % av den totala volym vatten som tillhandahålls genom dessa projekt eller konstbevattnings- och dräneringsanläggningar.
 - ii) Bortskaffande eller rening av avloppsvatten.
 - (e) För lotteritjänster som omfattas av CPV-kod 92351100-7 som en medlemsstat tilldelar en ekonomisk aktör på grundval av en ensamrätt.
 - (f) Som har tilldelats en ekonomisk aktör på grundval av en ensamrätt som har beviljats i enlighet med fördraget och unionslagstiftning som fastställer gemensamma regler om marknadstillträde för den verksamhet som avses i bilaga III, såvida inte den unionslagstiftningen inte föreskriver sektorspecifika öppenhetskrav, i vilket fall artikel 20 ska tillämpas.
2. När en medlemsstat beviljar en ekonomisk aktör ensamrätt att bedriva någon av de verksamheter som avses i bilaga IV ska den underrätta kommissionen om detta inom en månad efter det att ensamrätten beviljats.

Artikel 118

Tröskelvärde och uppskattning av värdet på en koncession

1. Denna förordning är tillämplig på koncessioner med ett uppskattat värde som är lika med eller högre än det tröskelvärde som anges i artikel 2.1 a.
2. Det uppskattade värdet av en koncession ska vara den beräknade sammanlagda omsättning, exklusive mervärdesskatt, som koncessionshavaren får generera under koncessionens maximala varaktighet, enligt uppskattning av den offentliga upphandlaren, som ersättning för de byggtreprenader och tjänster som utgör koncessionsföremålet, och för de varor som följer med dessa byggtreprenader och tjänster.
3. Det uppskattade värdet av en koncession ska beräknas med hjälp av en objektiv metod som ska anges i upphandlingsutkastet. När de offentliga upphandlarna beräknar det uppskattade värdet av koncessionen ska de, i tillämpliga fall, i synnerhet ta hänsyn till
 - (a) värdet av varje form av eventuell optionsrätt och förlängning av koncessionens varaktighet,
 - (b) intäkter från avgifter och straffavgifter som betalas av användarna av byggnadsverken eller tjänsterna, utom sådana som tas ut på den offentliga upphandlarens vägnar,
 - (c) betalningar eller varje ekonomisk fördel oavsett form som beviljats av den offentliga upphandlaren eller någon annan offentlig myndighet till koncessionshavaren, inbegripet ersättning för fullgörandet av en skyldighet att tillhandahålla ett offentligt uppdrag och offentligt investeringsstöd,

- (d) värdet av bidrag eller andra ekonomiska fördelar oavsett form som beviljats av tredje parter för utförandet av koncessionen,
- (e) intäkter från försäljningen av eventuella tillgångar som utgör en del av koncessionen,
- (f) värdet av samtliga varor och tjänster som de offentliga upphandlarna tillhandahåller till koncessionshavaren, under förutsättning att de behövs för att utföra byggtreprenaden eller tillhandahålla tjänsterna,
- (g) eventuella priser, betalningar, ersättningar eller återbetalningar som beviljas ekonomiska aktörer i samband med förfarandet för tilldelning av en koncession.

Avdelning II

Förberedelse, utformning och förfarande

Artikel 119

Avtalsförpliktelser med avseende på offentliga behov

1. Offentliga upphandlare ska i upphandlingsutkastet fastställa de obligatoriska villkor för utförandet av koncessionen som de anser vara nödvändiga med beaktande av de berörda byggtreprenadernas eller tjänsternas art och föremål, däribland villkor som syftar till att säkerställa kontinuiteten, kvaliteten, tillgängligheten, säkerheten och effektiviteten hos de byggtreprenader och tjänster som tillhandahålls till användarna.
2. I förekommande fall ska de obligatoriska villkor för utförandet av koncessionen som avses i punkt 1 fastställas som tydliga, objektiva och mätbara utförandekrav, inbegripet indikatorer avseende
 - (a) tjänstens kvalitet,
 - (b) tjänstens tillgänglighet och kontinuitet,
 - (c) effektiviteten och tillförlitligheten,
 - (d) hållbarheten och resiliensen.
3. När utförandekraven fastställs i enlighet med punkt 2 ska upphandlingsutkastet möjliggöra en effektiv övervakning av utförandet, och kan i synnerhet inbegripa tillämpliga nyckelutförandeindikatorer, metoder för övervakning och kontroll av utförandet och, i förekommande fall, följderna av resultaten av utförandet, däribland incitament eller avdrag.

Artikel 120

Strukturerad riskbedömning

1. Innan ett förfarande för tilldelning av en koncession inleds ska de offentliga upphandlarna göra en bedömning av de huvudsakliga ekonomiska risker som utförandet av koncessionen medför, med hänsyn tagen till de berörda byggtreprenadernas eller tjänsternas art, varaktighet och ekonomiska egenskaper.

Bedömningen ska fastställa de huvudsakliga riskkategorier som är förknippade med utförandet av koncessionen, och då särskilja mellan driftsrisker avseende utnyttjandet av byggtreprenaderna eller tjänsterna samt exponeringen för osäkerhet på marknaden å ena sidan, och allmänna avtalsrisker å den andra. Riskbedömningen ska på grundval av objektiva faktorer fastställa fördelningen av dessa risker mellan parterna.

2. Upphandlingsutkastet får föreskriva justeringsmekanismer i enlighet med artikel 125 för att vid behov omfördela eller minska riskerna mellan parterna, med beaktande av arten av dessa risker. Förekomsten av sådana mekanismer ska inte i sig utesluta att kontraktet klassificeras som en koncession, under förutsättning att koncessionshavaren fortsätter att bära den driftsrisk som utnyttjandet av byggtreprenaden och tjänsterna medför.

Artikel 121

Parametrar för bedömning av utförandet

1. Offentliga upphandlare ska i koncessionskontrakten inkludera bestämmelser som syftar till att säkerställa byggtreprenadernas eller tjänsternas långsiktiga effektivitet, däribland genom att främja miljömässig hållbarhet och teknisk innovation under koncessionens hela varaktighet.

De bestämmelser som avses i första stycket ska vara direkt kopplade till utförandet av koncessionen och får i synnerhet omfatta krav som rör bidraget till de miljö- och klimatrelaterade målen enligt artikel 50 eller främjandet av teknisk utveckling och innovation samt en fortsatt förbättring av tjänsterna.

2. Offentliga upphandlare ska i koncessionskontrakten i tillämpliga fall inkludera bestämmelser som syftar till att säkerställa byggtreprenadernas eller tjänsternas säkerhet, resiliens och kontinuitet under koncessionens hela varaktighet.

Dessa bestämmelser ska vara direkt kopplade till utförandet av koncessionen och kan framför allt inbegripa krav som säkerställer kontinuiteten för väsentliga tjänster under avbrottsförhållanden, skyldigheter att hantera risker som påverkar säkerheten och den operativa resiliensen samt åtgärder för att skydda kritisk infrastruktur, kritiska system eller kritiska data eller skyddsåtgärder för cybersäkerhet.

3. Offentliga upphandlare ska i koncessionskontrakten inkludera bestämmelser som kräver att koncessionshavarna ska föra lämpliga register i fem år från och med dagen för tilldelningen, och rapporteringsmekanismer som gör det möjligt för den offentliga upphandlaren att övervaka fullgörandet och genomförandet av koncessionen, kontrollera efterlevnaden av avtalsmässiga och rättsliga skyldigheter och möjliggöra de behöriga tillsyns-, revisions- och granskningsorganens kontroll av efterlevnaden.

Dessa bestämmelser kan framför allt avse dokumentationens fullständighet, korrekthet och integritet, periodisk resultatinformation och anmälan i god tid av tillbud som påverkar utförandet eller efterlevnaden av de rättsliga kraven eller säkerhets- eller miljökraven.

4. Om utförandet av koncessionen inbegriper rättigheter till tillgångar, infrastruktur eller allmän egendom som är nödvändiga för att driva koncessionen, ska de offentliga upphandlarna säkerställa att de arrangemang avseende kontrakt, egendom eller besittning som styr överföringen, återlämnandet eller övertagandet av dessa

tillgångar när koncessionen löper ut eller avslutas är tydliga, proportionella och icke-diskriminerande samt angivna i upphandlingsutkastet. Dessa arrangemang får inte skapa omotiverade hinder för konkurrensen eller otillbörligen gynna den etablerade koncessionshavaren, och ska säkerställa att den efterträdande operatören kan fortsätta att utföra koncessionen på effektiva och icke-diskriminerande villkor.

I upphandlingsutkastet kan i synnerhet anges villkoren för användning, överföring eller återlämnande av tillgångarna när koncessionen löper ut eller avslutas, inbegripet med avseende på eventuell ersättning som ska betalas, samt villkoren för överföring eller övertagande av personal.

Artikel 122

Koncessionernas varaktighet

1. Koncessionens varaktighet ska begränsas till den period som krävs för att koncessionshavaren ska återfå den investering som gjorts för att driva byggentreprenaden eller tjänsterna, jämte en avkastning på investerat kapital under normala driftsförhållanden, med beaktande av de investeringar som krävs för att uppnå de särskilda målen enligt avtalet.
2. Koncessionens varaktighet ska fastställas med beaktande av koncessionsföremålet och allmänhetens intresse av att bevara konkurrensen och marknadstillträdet.
3. Vid fastställandet av koncessionens varaktighet ska den offentliga upphandlaren beakta
 - (a) de investeringar som krävs för att utföra koncessionen, både inledningsvis och under koncessionens hela varaktighet, inbegripet investeringar i infrastruktur, utrustning och immateriella rättigheter,
 - (b) de drifts- och underhållskostnader som är förbundna med utnyttjandet av byggentreprenaderna eller tjänsterna,
 - (c) riskfördelningen mellan parterna, förutsatt att koncessionens varaktighet inte leder till att den operativa risk som bärs av koncessionshavaren undanröjs,
 - (d) de obligatoriska villkoren för utförandet av koncessionen,
 - (e) de förväntade intäkterna och den tidsperiod som är rimligen nödvändig för att koncessionshavaren ska kunna återfå investerings- och driftskostnaderna tillsammans med en rimlig avkastning,
 - (f) behovet av att säkerställa en regelbunden konkurrensutsättning.

I förekommande fall ska koncessionens varaktighet också beakta den förväntade tekniska, regleringsmässiga och miljömässiga livscykel som är relevant för koncessionsföremålet.

Fastställandet av koncessionens varaktighet ska inte leda till att koncessionshavaren garanteras att få en förutbestämd avkastning eller en minimiavkastning på investerat kapital. En koncession får tilldelas för en kortare varaktighet än vad som krävs för att återfå investeringarna, under förutsättning att alla finansiella arrangemang som är kopplade till denna varaktighet, inklusive ersättning eller garantier, inte eliminerar eller avsevärt minskar den driftsrisk som bärs av koncessionshavaren.

4. Den offentliga upphandlaren får fastställa koncessionens varaktighet i upphandlingsutkastet eller föreskriva att varaktigheten utgör en del av anbudet.
5. Om varaktigheten utgör en del av anbudet ska följande anges i upphandlingsutkastet:
 - (a) Metoden för fastställande av koncessionens varaktighet, inklusive den eventuella kortaste eller längsta tillåtna varaktigheten eller det tillåtna intervallet.
 - (b) Reglerna för utvärdering och kontroll av den varaktighet som föreslås av anbudsgivarna, inbegripet förhållandet mellan denna varaktighet och
 - i) de investeringar som ska göras,
 - ii) koncessionens finansiella struktur,
 - iii) riskfördelningen,
 - iv) den ekonomiska balansen i koncessionen.
 - (c) Den utsträckning i vilken den föreslagna varaktigheten utgör ett tilldelningskriterium.
6. Den offentliga upphandlaren får i upphandlingsutkastet ange bestämmelser som möjliggör en potentiell justering, förlängning eller minskning av koncessionens varaktighet eller ett därav följande fastställande av denna varaktighet.

Varje mekanism som medger en justering, förlängning eller minskning av koncessionens varaktighet eller ett därav följande fastställande av denna varaktighet ska uppfylla följande krav:

 - (a) Den ska beskrivas på ett tydligt, exakt och otvetydigt sätt i upphandlingsutkastet.
 - (b) Villkoren för när sådana justeringar får göras, den tillämpliga metoden och koncessionens längsta tillåtna varaktighet ska anges, med beaktande av de faktorer som avses i punkt 3.

Varje justering av koncessionens varaktighet som inte föreskrivs i upphandlingsutkastet eller inte genomförs i enlighet med den metod och de villkor som anges i andra stycket led b ska utgöra en ändring av koncessionen och ska omfattas av artikel 125.

Artikel 123

Förfaranden för tilldelning av en koncession

1. Offentliga upphandlare ska tilldela koncessioner i enlighet med de förfaranden som föreskrivs i denna förordning.
2. Den offentliga sammanfattningen av upphandlingen för tilldelningen av koncessionen enligt artikel 34 ska dessutom innehålla en sammanfattning av följande:
 - (a) De viktigaste delarna av koncessionens uppskattade värde, däribland de uppskattade investeringskostnaderna och driftsintäkterna.
 - (b) Fördelningen av de centrala riskerna, inbegripet, i tillämpliga fall, efterfråge-, anläggnings- och regleringsrisker.

Avdelning III

Förvaltning av koncessioner

Artikel 124

Justeringsmekanismer

1. Offentliga upphandlare får i klausulerna i upphandlingsutkastet inkludera mekanismer för justering av villkoren för koncessionen under hela dess varaktighet, under förutsättning att dessa mekanismer
 - (a) är objektivt motiverade med avseende på koncessionens art, varaktighet och riskprofil,
 - (b) upprätthåller den ekonomiska balansen i koncessionen,
 - (c) bevarar överföringen av en driftsrisk till koncessionshavaren,
 - (d) beskrivs i klausuler som är tydliga, exakta och otvetydiga.
2. De mekanismer för justering som avses i punkt 1 kan särskilt avse
 - (a) fördefinierade regler för justering av intäkterna, däribland variationer kopplade till efterfråge- eller användningsnivåer,
 - (b) indexeringsmekanismer, däribland sådana som är kopplade till objektiva ekonomiska indikatorer, såsom prisindex, inflationstakt eller insatskostnadernas volatilitet, exempelvis för viktiga material,
 - (c) resultatbaserade betalningsjusteringar som är kopplade till uppnåendet av kvalitativa mål eller resultatmål rörande tillhandahållandet av byggentreprenader eller tjänster.
3. Justeringar av ett kontrakt på grundval av sådana klausuler ska inte betraktas som ändringar enligt artikel 125.

Artikel 125

Ändringar av koncessioner under löptiden

1. Offentliga upphandlare får ändra koncessioner under deras löptid utan något nytt upphandlingsförfarande, under förutsättning att ändringen inte är väsentlig i den mening som avses i punkt 3 eller omfattas av något av de fall som avses i punkt 4. Alla sådana ändringar ska motsvara objektiva behov som uppstår under fullgörandet av koncessionen, vara begränsade till vad som är nödvändigt och lämpligt för att säkerställa dess utförande och kontinuitet, och inte ändra den ursprungliga ekonomiska balansen i koncessionen till förmån för koncessionshavaren.
2. Ändringar vars värde inte överstiger 15 % av värdet på den ursprungliga koncessionen ska anses vara icke-väsentliga och får göras utan något nytt upphandlingsförfarande, förutsatt att ändringen inte ändrar koncessionens ursprungliga ekonomiska balans.

Om flera successiva ändringar görs ska tröskelvärdena bedömas på grundval av det samlade nettovärdet av dessa ändringar.

3. En ändring ska anses vara väsentlig om den inför villkor som, om de hade varit en del av det ursprungliga upphandlingsförfarandet, skulle ha ändrat konkurrensvillkoret, eller om den ändrar de väsentliga villkoren eller bestämmelserna i kontraktet, såsom koncessionens omfattning, de avtalsförpliktelser som fastställts i enlighet med artikel 119, den ursprungliga ekonomiska balansen till förmån för koncessionshavaren eller den ursprungliga koncessionshavarens identitet, i andra fall än de som avses i punkt 4 c.
4. Under förutsättning att de inte ändrar den ursprungliga ekonomiska balansen i koncessionen till förmån för entreprenören ska väsentliga ändringar vara tillåtna i den mening som avses i punkt 1 i följande fall:
 - (a) Om ytterligare byggentreprenader, tjänster eller varor blir nödvändiga under fullgörandet av koncessionen, förutsatt att ett byte av koncessionshavare inte är tekniskt eller ekonomiskt genomförbart, bland annat på grund av det ömsesidiga beroendet av de befintliga byggentreprenaderna eller tjänsterna eller på grund av att det skulle leda till betydande kostnadsökningar.
 - (b) Om ändringen är nödvändig på grund av omständigheter som rimligen inte kunde ha förutsetts av en omsorgsfull offentlig upphandlare vid tidpunkten för inledandet av förfarandet för tilldelning av koncessionen, och som väsentligen påverkar fullgörandet eller genomförbarheten av koncessionen, däribland
 - i) väsentliga ändringar av den tillämpliga rättsliga ramen,
 - ii) en betydande teknisk utveckling,
 - iii) störningar, nödsituationer eller kriser som har betydande ekonomiska, samhälleliga eller operativa följder.
 - (c) Om den ursprungliga koncessionshavaren ersätts av en annan enhet på grund av
 - (a) sammanslagning, uppköp, förvärv, insolvens eller annan omstrukturering av företag, där en annan ekonomisk aktör helt eller delvis övertar den ursprungliga koncessionshavarens rättigheter och skyldigheter, under förutsättning att den nya enheten uppfyller de ursprungliga kvalitetsmässiga urvalskriterierna, att inga andra väsentliga ändringar görs av koncessionen och att utbytet inte är avsett att kringgå tillämpningen av denna förordning,
 - (b) den offentliga upphandlaren övertagande av den huvudsakliga koncessionshavarens skyldigheter gentemot dennes underleverantörer, om denna möjlighet föreligger enligt nationell lagstiftning.
5. Innan en koncession ändras ska den offentliga upphandlaren, på grundval av objektiva och kontrollerbara uppgifter, fastställa att villkoren i punkt 1 är uppfyllda. Offentliga upphandlare ska föra detaljerade skriftliga register över de väsentliga delarna av ändringen, inbegripet motiveringen, dess nödvändighet eller lämplighet, och dess inverkan på den ekonomiska balansen i kontraktet, i synnerhet på fördelningen av ekonomiska fördelar och driftsrisker inom ramen för koncessionen, i syfte att motivera besluten om ändring av koncessionen och för att göra det möjligt för de behöriga tillsyns-, revisions- och granskningsorganen att kontrollera efterlevnaden av denna artikel.
6. Före varje ändring av en koncession som överstiger 50 % av den ursprungliga koncessionens värde ska de offentliga upphandlarna offentliggöra en offentlig

sammanfattning av ändringen. Denna offentliga sammanfattning ska innehålla motiveringen för genomförandet av ändringen utan en ny upphandling och den information som anges i artikel 110. Sådana på varandra följande ändringar får inte syfta till att kringgå denna förordning.

Genom undantag från första stycket i denna punkt ska kravet på föregående offentliggörande inte vara tillämpligt om brådska till följd av en nödsituation som fastställts i enlighet med artikel 48 inte medger att den offentliga sammanfattningen av ändringen offentliggörs i förväg. I ett sådant fall ska de offentliga upphandlarna offentliggöra en offentlig sammanfattning av ändringen i enlighet med punkt 7 i denna artikel.

7. Om de offentliga upphandlarna väsentligen ändrar en koncession enligt de villkor som anges i punkt 5, och ändringen inte överstiger 50 % av den ursprungliga koncessionens värde, ska de inom 20 dagar från den dag då ändringen gjordes offentliggöra en offentlig sammanfattning av ändringen som innehåller den information som anges i artikel 110. Om flera successiva ändringar görs som inte överstiger 50 % av den ursprungliga koncessionens värde, ska denna skyldighet gälla för varje ändring. På varandra följande ändringar får inte syfta till att kringgå denna förordning.
8. Om ett felaktigt utförande av koncessionen eller koncessionshavarens underlåtenhet att tillhandahålla byggtreprenaderna eller tjänsterna hotar kontinuiteten i en väsentlig tjänst som tillhandahålls inom ramen för koncessionen och fastställs i koncessionsdokumentet, får de offentliga upphandlarna anta eller kräva strikt nödvändiga tillfälliga åtgärder som säkerställer att den tjänsten tillhandahålls utan avbrott. De offentliga upphandlarna ska se till att dessa åtgärder begränsas till vad som objektivt sett är nödvändigt för att upprätthålla kontinuiteten i den väsentliga tjänsten, står i proportion till hur allvarlig störningen är och inte leder till en ändring av den ekonomiska balansen i koncessionen eller en överföring av driftsrisk från koncessionshavaren till de offentliga upphandlarna, utom i den utsträckning som är absolut nödvändig för att säkerställa den väsentliga tjänstens tillfälliga fortsatta tillhandahållande.
9. När det gäller beräkningen av det värde som avses i punkterna 2, 6 och 7 ska det uppdaterade värdet vara referensvärdet om kontraktet innehåller en indexeringsklausul. Om kontraktet inte innehåller någon indexeringsklausul ska det uppdaterade värdet beräknas med beaktande av den genomsnittliga inflationen i den medlemsstat där den offentliga upphandlaren finns.
10. Ändringar av ett koncessionskontrakt får inte användas för att åtgärda brister i koncessionshavarens utförande som inte är motiverade av omständigheter utanför dennes kontroll, utom på de villkor som anges i punkt 8.

Artikel 126

Uppsägning av koncessioner

1. Utöver vad som anges i artikel 107 får de offentliga upphandlarna säga upp ett koncessionskontrakt innan det löper ut, om detta föreskrivs i unionsrätten eller nationell rätt och en sådan uppsägning är motiverad av tvingande hänsyn till allmänintresset.
2. Alla uppsägningar enligt punkt 1 ska

- (a) vara förenliga med proportionalitetsprincipen och likabehandlingsprincipen,
 - (b) vara vederbörligen motiverade och grundade på objektiva och kontrollerbara skäl,
 - (c) endast göras om det eftersträvade målet inte rimligen kan uppnås genom mindre restriktiva åtgärder, bland annat genom att ändra koncessionen i enlighet med denna förordning.
3. Vid uppsägning enligt denna artikel ska koncessionshavaren ha rätt till lämplig ersättning.
4. Motiveringen för uppsägningen och ersättningen ska vara vederbörligen dokumenterade och tillgängliga för kontroll av de behöriga tillsyns-, revisions- och granskningsorganen under minst fem år.

Del V

Digitalt ekosystem

Avdelning I

Digitala verktyg

Kapitel 1

Elektronisk kommunikation och interoperabilitet

Artikel 127

Elektronisk kommunikation

1. Offentliga upphandlare ska använda elektroniska kommunikationsverktyg i alla sina utbyten med den ekonomiska aktören under upphandlingsförfarandet. De ska endast använda allmänt tillgängliga och icke-diskriminerande verktyg, och deras kommunikation ska vara förenlig med den harmoniserade standarden för upphandlingsutkastet enligt artikel 129.1 b.
2. Utan hinder av vad som sägs i punkt 1 får de offentliga upphandlarna använda andra kommunikationssätt i den mån elektronisk kommunikation inte är möjlig på grund av de särskilda tekniska kraven för upphandlingsförfarandet eller i den mån som detta är nödvändigt på grund av något av följande skäl:
 - (a) Bristande säkerhet i den elektroniska kommunikationen.
 - (b) Skyddet av den särskilt känsliga arten hos uppgifter som kräver en så hög skyddsnivå att de inte kan säkras på ett korrekt sätt med hjälp av elektroniska kommunikationsverktyg.
3. I all kommunikation, allt utbyte och all lagring av data ska de offentliga upphandlarna säkerställa att uppgiftsintegriteten och sekretessen rörande intresseanmälan, anbud och förslag till innovativ lösning bevaras, och att de kan utbyta data med den ekonomiska aktören genom interoperabilitetsnätverket i enlighet med artikel 128. De ska granska innehållet i intresseanmälningar, anbud och förslag till innovativ lösning först efter det att tidsfristen för att lämna in dem har löpt ut, och ska se till att allt obehörigt tillträde går att upptäcka.
4. Utan hinder av punkt 1 i denna artikel och artikel 65 får de offentliga upphandlarna ställa krav på användning av elektroniska kommunikationsverktyg som inte är allmänt tillgängliga och icke-diskriminerande endast om så är nödvändigt för genomförandet av upphandlingsförfarandet, och om dessa verktyg ger alla ekonomiska aktörer som avser att delta i upphandlingsförfarandet fri och lika tillgång till dessa verktyg.
5. I enlighet med artiklarna 27 och 37 i förordning (EU) nr 910/2014⁶⁹ får de offentliga upphandlarna kräva användning av avancerade elektroniska signaturer eller stämplat,

⁶⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

avancerade elektroniska signaturer eller stämplat på grundval av ett kvalificerat certifikat, eller kvalificerade elektroniska signaturer eller stämplat vid den ekonomiska aktörens undertecknande av elektronisk kommunikation.

Artikel 128

Interoperabilitetsnätverk

1. Kommissionen ska inrätta eller utse ett säkert nätverk för datautbyte som gör det möjligt för offentliga upphandlare och ekonomiska aktörer att under upphandlingsförfarandet kommunicera på elektronisk väg med användning av olika leverantörer av e-upphandlingstjänster (*interoperabilitetsnätverk*).
2. Kommissionen ska anta delegerade akter i enlighet med artikel 141 som kompletterar denna förordning för att fastställa eller utse ett sådant interoperabilitetsnätverk.
Kommissionen ska säkerställa att interoperabilitetsnätverket uppfyller följande krav:
 - (a) Det uppfyller de harmoniserade standarder som avses i artikel 129 och de gemensamma specifikationer som avses i artikel 130.
 - (b) Det tar hänsyn till befintliga unionsverktyg och unionsstandarder.
 - (c) Det uppfyller kravet på skydd av personuppgifter i enlighet med förordningarna (EU) 2016/679⁷⁰ och (EU) 2018/1725, och säkerställer ”inbyggt dataskydd och dataskydd som standard” i enlighet med artikel 25 i förordning (EU) 2016/679 och artikel 27 i förordning (EU) 2018/1725.
 - (d) Det möjliggör upprättandet av ett säkert, praktiskt, lätt genomförbart, flexibelt, konfigurerbart och kostnadseffektivt datautbyte i alla upphandlingsförfaranden.
 - (e) Det tar hänsyn till de små och medelstora företagens särskilda behov.
 - (f) Det tar hänsyn till e-upphandlingsontologin som en semantisk ram som standardiserar begreppen för unionens offentliga upphandling.
 - (g) Det tar hänsyn till de offentliga sammanfattningarna och deras tekniska genomförande i enlighet med artikel 110.
3. Kommissionen ges befogenhet att anta genomförandeakter som fastställer närmare bestämmelser för införandet och driften av interoperabilitetsnätverket, inbegripet, i tillämpliga fall, reglerna om återanvändningen av befintliga nät vid tillämpningen av denna artikel. I sådana genomförandeakter ska åtminstone följande anges:
 - (a) Teknisk information om anslutningen till interoperabilitetsnätverket.
 - (b) Dataformat och datastruktur, inklusive konfiguration och syntax.
 - (c) Semantisk databas.
 - (d) Krav på interoperabilitet.
 - (e) Skalbarhet och prestanda.
 - (f) Krav på säkerhet och ansvarsskyldighet.

⁷⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

- (g) Äganderätt till uppgifter och åtkomsthantering.
- (h) Kvalifikationer för leverantörer av e-upphandlingstjänster.
- (i) Organisatoriska och tekniska åtgärder för behandling av personuppgifter.
- (j) Arrangemang för åtgärdande av olämplig eller bedräglig användning av interoperabilitetsnätverket.
- (k) Interoperabilitetsnätverkets och uppgifternas tillgänglighet.
- (l) Sammanlänkningsningar som görs via interoperabilitetsnätverket, däribland till det digitala verktyget för företagsuppgifter och det nationella dataområdet för offentlig upphandling.

De genomförandeakter som avses i första stycket i denna punkt ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 143.2.

4. Kommissionen får kräva att operatören av interoperabilitetsnätverket nekar eller tar bort åtkomsten till nätverket för leverantörer av e-upphandlingstjänster om dessa leverantörer inte, eller inte längre, uppfyller kraven i artikel 131. Kommissionen ska i förväg underrätta leverantörer av e-upphandlingstjänster om nekad eller förlorad åtkomst till nätverket. Interoperabilitetsnätverket ska förse kommissionen med den information som krävs för att bedöma överensstämmelsen med kraven i artikel 131.

Artikel 129

Harmoniserade standarder för offentlig upphandling

1. Kommissionen får anta en begäran om standardisering i enlighet med förordning (EU) nr 1025/2012 för utarbetande av harmoniserade standarder, för den semantiska datamodellen och för interoperabiliteten mellan de centrala delarna av följande:
 - (a) Upphandlingsförfarandena i enlighet med denna förordning (*den harmoniserade standarden för upphandlingsförfaranden*).
 - (b) Åtminstone huvuddelarna i upphandlingsutkastet (*den harmoniserade standarden för upphandlingsutkast*).
2. Standarder som antas i enlighet med punkt 1 ska åtminstone uppfylla följande kriterier:
 - (a) De tar hänsyn till befintliga unionsverktyg och unionsstandarder.
 - (b) De uppfyller kravet på skydd av personuppgifter i enlighet med förordningarna (EU) 2016/679 och (EU) 2018/1725, och iakttar i synnerhet principerna om ”inbyggt dataskydd och dataskydd som standard” i enlighet med artikel 25 i förordning (EU) 2016/679 och artikel 27 i förordning (EU) 2018/1725.
 - (c) De möjliggör upprättandet av ett säkert, lätt genomförbart, flexibelt, konfigurerbart och kostnadseffektivt datautbyte i alla upphandlingsförfaranden.
 - (d) De tar hänsyn till de små och medelstora företagens särskilda behov.
 - (e) De tar hänsyn till e-upphandlingsontologin som en semantisk ram som standardiserar begreppen för unionens offentliga upphandling.
3. Om den harmoniserade standarden för upphandlingsförfaranden eller den harmoniserade standarden för upphandlingsutkast, som tillhandahålls efter den begäran som avses i punkt 1, uppfyller de krav som anges däri, ska kommissionen

offentliggöra hänvisningen till den harmoniserade standarden i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 130

Gemensamma specifikationer

1. Kommissionen får anta genomförandeakter som fastställer gemensamma specifikationer enligt vad som avses i artikel 88.4 a och som omfattar de väsentliga kraven för den semantiska datamodellen för de centrala delarna av de upphandlingsförfaranden som avses i artikel 129.1 a.

Dessa genomförandeakter får antas om kommissionen i enlighet med artikel 10.1 i förordning (EU) nr 1025/2012 har begärt att en eller flera europeiska standardiseringsorganisationer ska utarbeta eller revidera europeiska standarder för dessa krav och

- (a) begäran inte har godtagits av någon av de europeiska standardiseringsorganisationer som den riktades till, eller
- (b) begäran har godtagits av minst en av de europeiska standardiseringsorganisationer som den riktades till, men de europeiska standarder som begärdes
 - i) tillhandahålls inte inom den tidsfrist som angetts i begäran,
 - ii) överensstämmer inte med begäran, eller
 - iii) uppfyller inte de krav som de avser att uppfylla.

2. Om hänvisningarna till en harmoniserad standard offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning* ska kommissionen upphäva de genomförandeakter som antagits i enlighet med punkt 1, eller de relevanta delarna av dessa, i den mån de omfattar samma krav.
3. Om en medlemsstat eller Europaparlamentet anser att en gemensam specifikation eller delar av denna inte fullt ut uppfyller de krav som den omfattar, ska kommissionen underrättas om detta genom ingivande av en detaljerad förklaring. Kommissionen ska bedöma denna detaljerade förklaring och får vid behov ändra genomförandeakten om fastställande av den gemensamma specifikationen i fråga.

Kapitel 2

Leverantörer av e-upphandlingstjänster

Artikel 131

Skyldigheter för leverantörer av e-upphandlingstjänster

1. Leverantörer av e-upphandlingstjänster ska säkerställa att deras e-upphandlingsplattformar uppfyller de harmoniserade standarder som avses i artikel 129, till vilka hänvisningar har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller de gemensamma specifikationer som antagits i enlighet med artikel 130.

2. Leverantörerna av e-upphandlingstjänster ska i förekommande fall göra det möjligt att använda de europeiska företagsplånböcker som upprättats i enlighet med förordning [Publikationsbyrå: lägg till förslaget om inrättande av europeiska företagsplånböcker] för de tjänster de tillhandahåller till ekonomiska aktörer och offentliga upphandlare.
3. Leverantörerna av e-upphandlingstjänster ska säkerställa att deras e-upphandlingsplattformar är anslutna till interoperabilitetsnätverket i enlighet med de genomförandearrangemang som föreskrivs i genomförandeakterna i enlighet med artikel 128.3.
4. Leverantörerna av e-upphandlingstjänster får inte befinna sig i en uteslutningssituation enligt artikel 25. Leverantörerna av e-upphandlingstjänster ska vara etablerade i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), ska ägas och kontrolleras av fysiska eller juridiska personer som är etablerade i EES, och ingen fysisk eller juridisk person som är etablerad i ett tredjeland ska direkt eller indirekt utöva ett avgörande inflytande över dem. Leverantörerna av e-upphandlingstjänster ska lagra alla uppgifter om de offentliga upphandlingsförfaranden som genomförs av offentliga upphandlare i EES i enlighet med denna förordning.
5. Leverantörerna av e-upphandlingstjänster ska säkerställa åtkomsten till upphandlingsutkastet i enlighet med artikel 97, och får inte ta ut några avgifter för åtkomst till någon elektronisk kommunikation som genomförs via interoperabilitetsnätverket.
6. Leverantörerna av e-upphandlingstjänster ska säkerställa att deras e-upphandlingsplattform är förenlig med de tekniska arrangemang som föreskrivs i den genomförandeakt som antagits i enlighet med artikel 133.5.
7. Leverantörerna av e-upphandlingstjänster ska ansluta sig till ett nationellt dataområde för offentlig upphandling som inrättats i enlighet med artikel 134, såvida de inte uteslutande tillhandahåller sina tjänster till ekonomiska aktörer.
8. Medlemsstaterna ska utse en eller flera behöriga myndigheter som ansvarar för att kontrollera huruvida leverantörerna av e-upphandlingstjänster uppfyller de skyldigheter som anges i denna artikel. De ska föreskriva sanktioner för överträdelser av dessa skyldigheter, inbegripet ett tillfälligt förbud mot att tillhandahålla dessa e-upphandlingstjänster. Påföljderna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Artikel 132

Kommissionens e-upphandlingsplattform

1. Kommissionen ska inrätta och driva en e-upphandlingsplattform (*kommissionens e-upphandlingsplattform*) och göra den tillgänglig för offentliga upphandlare i syfte att genomföra upphandlingsförfaranden, och för ekonomiska aktörer i syfte att delta i upphandlingsförfaranden.
2. Kommissionens e-upphandlingsplattform ska uppfylla de krav för leverantörer av e-upphandlingstjänster som anges i artikel 131.1–131.6. Kommissionen ska göra den lösning som utvecklats för kommissionens e-upphandlingsplattform tillgänglig som programvara med öppen källkod.

3. Medlemsstaterna får kräva att de offentliga upphandlarna använder kommissionens e-upphandlingsplattform. De ska i förväg underrätta kommissionen om detta beslut minst tolv månader före den dag från och med vilken de offentliga upphandlarna måste använda kommissionens e-upphandlingsplattform.

Kapitel 3

Elektronisk behörighet

Artikel 133

Elektronisk tjänst för behörighet

1. Kommissionen ska inrätta och driva en elektronisk tjänst för behörighet. Den elektroniska tjänsten för behörighet ska tillhandahålla en elektronisk verifieringstjänst för skäl för uteslutning, urvalskriterier och ursprungskrav för varje upphandlingsförfarande med hjälp av de europeiska företagsplånböcker som upprättats i enlighet med förordning [Publikationsbyrån – lägg till förslaget om inrättande av europeiska företagsplånböcker] eller på alternativa elektroniska sätt som ska vara interoperabla med de europeiska företagsplånböckerna.
2. För varje upphandlingsförfarande ska de offentliga upphandlarna i den elektroniska tjänsten för behörighet ange de tillämpliga skälen för uteslutning, urvalskriterierna och ursprungskraven. Ekonomiska aktörer ska skapa en behörighetsprofil i den elektroniska tjänsten för behörighet som motsvarar det upphandlingsförfarande som de vill delta i. Behörighetsprofilen ska göra det möjligt för de offentliga upphandlarna att med hjälp av det digitala verktyget för företagsuppgifter kontrollera huruvida den ekonomiska aktören uppfyller de begärda kraven.
3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 142 för att komplettera denna förordning genom att fastställa detaljerade regler för förvaltningen av den elektroniska tjänsten för behörighet och utse det digitala verktyget för företagsuppgifter jämte det därtill hörande nätverket till det verktyg som ska användas av de ekonomiska aktörerna för att fastställa behörigheten.
4. När kommissionen utarbetar de delegerade akter som avses i punkt 3 får den välja ett eller flera av följande instrument, inbegripet en kombination av dessa, eller en efterföljare till dessa:
 - (a) De europeiska företagsplånböckerna enligt [Publikationsbyrån: lägg till förordningen om de europeiska företagsplånböckerna].
 - (b) Det tekniska engångssystemet enligt artikel 14 i förordning (EU) 2018/1724⁷¹.
 - (c) Den europeiska digitala identitetsplånboken i enlighet med förordning (EU) nr 910/2014⁷².

⁷¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724 av den 2 oktober 2018 om inrättande av en gemensam digital ingång för tillhandahållande av information, förfaranden samt hjälp- och problemlösningstjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 (EUT L 295, 21.11.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj>).

⁷² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

- (d) Medlemsstaternas tjänster där de uppfyller de tillämpliga kraven i enlighet med punkt 5 b–f i denna artikel.
5. De digitala verktygen för företagsuppgifter som förtecknas i punkt 4 i denna artikel ska uppfylla följande krav:
- (a) Instrument som fastställs på unionsnivå ska senast den 30 juni 2028 ha införts tekniskt i alla medlemsstater och vara allmänt tillgängliga för de ekonomiska aktörerna.
 - (b) De ska baseras på befintliga unionsverktyg och unionsstandarder.
 - (c) De ska uppfylla kravet på skydd av personuppgifter i enlighet med förordningarna (EU) 2016/679 och (EU) 2018/1725, och säkerställa ”inbyggt dataskydd och dataskydd som standard” i enlighet med artikel 25 i förordning (EU) 2016/679 och artikel 27 i förordning (EU) 2018/1725 samt föreskriva lämpliga skyddsåtgärder för registrerades rättigheter och friheter i enlighet med artiklarna 10 och 22 i förordning (EU) 2016/679.
 - (d) De ska säkerställa ett säkert, lätt genomförbart, flexibelt, konfigurerbart och kostnadseffektivt datautbyte i alla upphandlingsförfaranden.
 - (e) De ska anpassas till de små och medelstora företagens särskilda behov.
 - (f) De ska använda e-upphandlingsontologin som en semantisk ram som standardiserar begreppen för unionens offentliga upphandling.
6. Kommissionen ges befogenhet att anta genomförandeakter som specificerar de tekniska arrangemangen för den elektroniska tjänsten för behörighet. I dessa genomförandeakter ska i synnerhet följande anges:
- (a) Den tekniska utformningen av och strukturen för nätverket för det digitala verktyget för företagsuppgifter.
 - (b) Teknisk information om anslutningen till det digitala verktyget för företagsuppgifter.
 - (c) Dataformat och datastruktur, inklusive konfiguration och syntax.
 - (d) Semantisk databas.
 - (e) Krav på interoperabilitet.
 - (f) Utformningen av det algoritmiska verktyg som krävs för det dynamiska förfarandet, däribland en definition av algoritmen.
 - (g) Skalbarhet och prestanda.
 - (h) Krav på säkerhet och ansvarsskyldighet.
 - (i) Äganderätt till uppgifter och åtkomsthantering.
 - (j) Teknisk information om nationella åtkomstpunkter för det digitala verktyget för företagsuppgifter och kommissionens åtkomstpunkt.
 - (k) Organisatoriska och tekniska åtgärder för behandling av personuppgifter.
 - (l) Arrangemang för åtgärdande av olämplig eller bedräglig användning av nätverket för det digitala verktyget för företagsuppgifter.
 - (m) Tekniska revisioner.

- (n) Tillgängligheten hos nätverket för och uppgifterna i det digitala verktyget för företagsuppgifter.
- (o) Skyldigheterna för nätverket för det digitala verktyget för företagsuppgifter.
- (p) Detaljerade regler om medlemsstaternas och kommissionens skyldigheter rörande den elektroniska tjänsten för behörighet, däribland hanteringen av de skäl för uteslutning som anges i artiklarna 25 och 26, och de urvalskriterier som fastställs i enlighet med artikel 27.

De genomförandeakter som avses i första stycket i denna punkt ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 143.2.

- 7. Vid tillämpningen av förordning (EU) 2018/1725 ska kommissionen betraktas som personuppgiftsbiträde i den mening som avses i artikel 3.12 i den förordningen när det gäller den behandling av personuppgifter som kan följa av inrättandet och förvaltningen av den elektroniska tjänsten för behörighet.
- 8. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen inom 30 dagar från upprättandet av nya intyg eller andra former av styrkande handlingar som ska tillhandahållas via den elektroniska tjänsten för behörighet.

Del VI

Insyn och styrning

Avdelning I

Dataområden

Artikel 134

Nationella dataområden för offentlig upphandling

1. Varje medlemsstat ska inrätta eller utse ett nationellt dataområde för offentlig upphandling som den centrala nationella dataåtkomstpunkten för upphandlingsinformation rörande offentlig upphandling och kontraktslivscykel samt annan närliggande nationell upphandlingsinformation som omfattas av denna förordning, och ska fungera som medlemsstatens kontaktpunkt för dataområdet för offentlig upphandling i enlighet med artikel 135.
2. Varje medlemsstat ska utse den eller de myndigheter som ska ansvara för driften av det nationella dataområdet för offentlig upphandling som avses i punkt 1 (*myndigheten för det nationella dataområdet för offentlig upphandling*).

Det nationella dataområdet för offentlig upphandling ska vara etablerat i EES samt ägas och kontrolleras av fysiska eller juridiska personer som är etablerade i EES, och ingen fysisk eller juridisk person som är etablerad i ett tredjeland ska direkt eller indirekt utöva ett avgörande inflytande över det nationella dataområdet för offentlig upphandling. Upphandlingsinformationen ska lagras inom EES.
3. Myndigheten för det nationella dataområdet för offentlig upphandling ska se till att följande upphandlingsinformation görs tillgänglig via det nationella dataområdet för offentlig upphandling:
 - (a) Upphandlingsinformation avseende upphandlingsförfaranden över de tröskelvärden som avses i artikel 2 som motsvarar de offentliga sammanfattningar som anges i den genomförandeakt som antagits i enlighet med artikel 110.
 - (b) Upphandlingsinformation avseende upphandlingsförfaranden under de tröskelvärden som avses i artikel 2, om denna upphandlingsinformation tillhandahålls i det format som motsvarar de offentliga sammanfattningar som anges i den genomförandeakt som antagits i enlighet med artikel 110.
 - (c) Upphandlingsinformation avseende offentliga kontrakt som tilldelats på grundval av uteslutningarna enligt artiklarna 80, 81, 83 och 84, i synnerhet information om de organisationer som är relevanta för kontraktet, kontraktets syfte och resultat samt en motivering för uteslutningen.

Den upphandlingsinformation som avses i leden a och b ska göras tillgänglig genom det nationella dataområdet för offentlig upphandling samtidigt som den görs tillgänglig på unionsnivå eller, om den inte görs tillgänglig på unionsnivå, samtidigt som den görs tillgänglig på nationell nivå. Den upphandlingsinformation som avses i led c ska göras tillgänglig inom 20 dagar efter det att kontraktet ingåtts respektive fullgjorts.

4. Myndigheten för det nationella dataområdet för offentlig upphandling ska säkerställa att upphandlingsinformation från ingångna kontrakt och från fullgjorda kontrakt till ett värde av minst 10 000 EUR, om den föregående upphandlingen skulle ha omfattats av denna förordning och dess värde hade överskridit det relevanta tröskelvärde som anges i artikel 2, görs tillgänglig via det nationella dataområdet för offentlig upphandling. Denna upphandlingsinformation ska innehålla information om de organisationer som är relevanta för kontraktet samt kontraktets syfte och resultat.

Informationen ska göras tillgänglig via det nationella dataområdet för offentlig upphandling senast 20 dagar efter kontraktets ingående respektive fullgörande.

5. Myndigheten för det nationella dataområdet för offentlig upphandling ska se till att följande information görs tillgänglig via det nationella dataområdet för offentlig upphandling:

- (a) Information om deltagarna i upphandlingsförfarandet, inbegripet resultatet av deras deltagande.
- (b) Information om underleverantörer och leverantörer av kompletterande tjänster.
- (c) Upphandlingsutkast, anbud, kontrakt och överlämningsdokument.
- (d) Information om budgeten, inbegripet information om EU-medel.
- (e) Information om kontrakt och enskilda betalningar.
- (f) Information som är relevant för bedömningen av offentliga upphandlares efterlevnad av denna förordning.
- (g) Information av relevans för bedömningen av den utsträckning i vilken offentliga upphandlare eftersträvar strategiska upphandlingsmål såsom miljömål, sociala mål eller innovationsmål, samt deras bidrag till uppnåendet av dessa mål.
- (h) Information om deltagandet av små och medelstora företag i offentlig upphandling.
- (i) Information rörande riskfaktorer vid offentlig upphandling, inbegripet korruption, bedrägeri, otillåten samverkan eller otillbörliga konkurrensmetoder.
- (j) Information om hur de nationella granskningsystemen fungerar.
- (k) Information om hur de nationella upphandlingsmarknaderna fungerar under och över tröskelvärdena, däribland information om nationellt, gränsöverskridande och tredjeländers deltagande, inbegripet varors ursprung och information om verkligt huvudmannaskap.

Informationen om upphandlingen ska göras tillgänglig via det nationella dataområdet för offentlig upphandling så snart som möjligt men senast 20 dagar efter det att respektive information har tillhandahållits. Om informationen har att göra med ett pågående granskningsförfarande ska den göras tillgänglig via det nationella dataområdet för offentlig upphandling 20 dagar efter det att respektive granskningsförfarande har slutförts.

6. Upphandlingsinformationen ska anses vara tillgänglig först när den har validerats i enlighet med de tekniska valideringskrav som fastställts av unionen. Efter en framgångsrik validering ska det nationella dataområdet för offentlig upphandling översända en valideringsbekräftelse till den enhet som gjorde upphandlingsinformationen tillgänglig. Upphandlingsinformationen ska förbli

tillgänglig genom det nationella dataområdet för offentlig upphandling i minst tio år från den dag då den gjordes tillgänglig.

7. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 141 för att ange ytterligare kategorier av upphandlingsinformation som ska göras tillgänglig för det nationella dataområdet för offentlig upphandling.
8. Kommissionen har befogenhet att anta genomförandeakter i enlighet med artikel 143.2 som specificerar den upphandlingsinformation som ska göras tillgänglig genom det nationella dataområdet för offentlig upphandling samt dess tekniska format, beteckningen av specifik upphandlingsinformation som offentligt eller icke offentligt tillgänglig och formerna för denna beteckning, källan till de tekniska valideringskraven enligt punkt 7 och fastställandet av sambandet mellan de offentliga sammanfattningarna och ordningsföljden för särskild information som ingår i flera olika offentliga sammanfattningar, samt fastställandet av krav för offentliga upphandlare att vidareutnyttja information som redan tillhandahållits i en offentlig sammanfattning såväl som krav för leverantörer av e-upphandlingstjänster att tillhandahålla en motsvarande vidareutnyttjandetjänst.

Om upphandlingsinformation inte har angetts som allmänt tillgänglig ska medlemsstaterna säkerställa att vissa användarkategorier, såsom offentliga upphandlare, konkurrensmyndigheter, revisionsrätter och nationella finansunderrättelseenheter, har direkt och omfattande åtkomsträttigheter som motsvarar deras respektive behov och ändamål.

9. Medlemsstaterna ska fastställa regler som säkerställer ett fullständigt, korrekt och snabbt tillhandahållande av åtkomst till upphandlingsinformation för det nationella dataområdet för offentlig upphandling i enlighet med denna förordning, samt regler som föreskriver dataförvaltning som tilldelar tydliga ansvarsområden för förvaltningen och användningen av den tillgängliga upphandlingsinformationen, inbegripet åtkomst för de användarkategorier som anges i punkt 10. Medlemsstaterna får också fastställa regler för att till särskilda rättsliga enheter tilldela skyldigheten att tillhandahålla upphandlingsinformation till det nationella dataområdet för offentlig upphandling, inbegripet regler rörande tillhandahållandet eller hämtningen av upphandlingsinformation från andra nationella databaser. Medlemsstaterna ska påföra effektiva, proportionella och avskräckande sanktionsavgifter för överträdelser avseende skyldigheten att tillhandahålla åtkomst till upphandlingsinformation. Medlemsstaterna ska meddela dessa regler till kommissionen inom tolv månader efter antagandet av denna förordning.
10. Om en medlemsstat så begär ska kommissionen förse medlemsstaterna med källkoden för dataområdet för offentlig upphandling i syfte att inrätta det nationella dataområdet för offentlig upphandling.

Artikel 135

Dataområde för offentlig upphandling

1. Det dataområde för offentlig upphandling som inrättats av kommissionen och som bygger på e-upphandlingsontologin och på principerna om sökbara, tillgängliga, kompatibla och återanvändbara digitala tillgångar (Fairdataprinciperna) ska vara en central databas med upphandlingsinformation från alla nationella dataområden för

offentlig upphandling för övervakning på unionsnivå av offentliga upphandlingsförfaranden och offentliga kontrakt.

2. Medlemsstaterna ska tillhandahålla upphandlingsinformation som är tillgänglig genom det nationella dataområdet för offentlig upphandling till dataområdet för offentlig upphandling inom tio dagar från det att upphandlingsinformationen finns tillgänglig enligt artikel 134.

Informationen ska anses ha mottagits först när den har validerats i enlighet med de tekniska valideringskrav som fastställts av unionen. Det nationella dataområdet för offentlig upphandling ska därför få en bekräftelse på valideringen. Upphandlingsinformationen ska förbli tillgänglig för dataområdet för offentlig upphandling i minst tio år från den dag då den gjordes tillgänglig.

3. Kommissionen ges befogenhet att anta genomförandeakter som anger den upphandlingsinformation som medlemsstaterna ska tillhandahålla genom dataområdet för offentlig upphandling, inbegripet dess tekniska format, minimivillkoren för offentliggörande av upphandlingsinformation som inte har angetts som allmänt tillgänglig, och källan till de tekniska valideringskraven enligt punkt 2.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 143.2.

4. Åtkomsten till upphandlingsinformation som inte har angetts som allmänt tillgänglig ska begränsas till personer som har de nödvändiga åtkomsträttigheter som kommissionen har beviljat. Om en medlemsstat begär åtkomsträttigheter för en nationell offentlig myndighet till upphandlingsinformation från en annan medlemsstat, ska den erhålla åtkomsträttigheter först när den andra medlemsstaten har godkänt åtkomsten.
5. Kommissionen får bevilja unionsinstitutioner i den mening som avses i artikel 2.73 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509, verkställande organ och unionsorgan i den mening som avses i artiklarna 68, 69 och 70 i den förordningen, Europeiska åklagarmyndigheten, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning och Europeiska centralbanken åtkomst till dataområdet för offentlig upphandling, i enlighet med deras respektive behov och syften.

Artikel 136

Datautbytet med dataområdet för offentlig upphandling

1. Kommissionen ska upprätta ett datautbyte för hantering av åtkomsten till upphandlingsinformation i dataområdet för offentlig upphandling och de nationella dataområdena för offentlig upphandling.
2. Kommissionen ska förvalta datautbytet och se till att upphandlingsinformationen utbyts på ett säkert sätt. För detta ändamål får kommissionen anta genomförandeakter i enlighet med det rådgivande förfarandet i artikel 143.2 som anger följande genomförandearrangemang för datautbytet i enlighet med unionsrätten:
 - (a) Teknisk information om anslutningen till datautbytet.
 - (b) Dataformat och datastruktur, inklusive konfiguration och syntax.

- (c) Semantisk databas.
- (d) Krav på interoperabilitet.
- (e) Skalbarhet och prestanda.
- (f) Krav på säkerhet och ansvarsskyldighet.
- (g) Äganderätt till uppgifter och åtkomsthantering.
- (h) Organisatoriska och tekniska åtgärder för behandling av personuppgifter.
- (i) Arrangemang för åtgärdande av olämplig eller bedräglig användning av datautbytet.
- (j) Datautbytets och uppgifternas tillgänglighet.
- (k) Sammanlänknings som görs via datautbytet, t.ex. till de nationella dataområdena för offentlig upphandling.

Avdelning II

Styrning

Artikel 137

Övervakning av hur väl marknaderna för offentlig upphandling fungerar

1. Medlemsstaterna ska övervaka och bedöma hur deras system för offentlig upphandling fungerar, på grundval av uppgifterna i deras nationella dataområde för offentlig upphandling. De ska identifiera potentiella brister och möjliga förbättringar, så att de därigenom stöder en kontinuerlig förbättring av deras system för offentlig upphandling.

Medlemsstaterna ska åtminstone

- (a) bedöma konkurrenshindren och tillgången till upphandlingsmöjligheter, särskilt för små och medelstora företag,
- (b) identifiera och bedöma de huvudsakliga sårbarheter och risker som påverkar integriteten och effektiviteten i systemet för offentlig upphandling,
- (c) bedöma tillämpningen av säkerhet, resiliens och mekanismerna för företräde för europeiska företag, däribland identifieringen av eventuella tecken på ekonomiska aktörers kringgående av de senare,
- (d) utvärdera framstegen med att uppnå de strategiska upphandlingsmålen, inbegripet miljömässiga, sociala och innovationsrelaterade överväganden,
- (e) övervaka fullgörandet, justeringarna och ändringarna av stora infrastrukturprojekt och långfristiga kontrakt såsom koncessioner.

Resultaten av den bedömning som avses i andra stycket ska på lämpligt sätt göras allmänt tillgängliga minst en gång om året.

Om strukturella brister har konstaterats ska åtgärderna för att avhjälpa dem stödjas av medlemsstaternas utarbetande och genomförande av en övergripande, landsspecifik handlingsplan.

2. Vart tredje år ska medlemsstaterna rapportera till kommissionen om resultaten av bedömningen och, i det fall förekomsten av strukturella brister har konstaterats, om

de åtgärder som har vidtagits eller planeras för att åtgärda dessa brister, där den första rapporten ska lämnas in senast den ... [Publikationsbyrån: infoga datum tre år efter ikraftträdandet av denna förordning].

3. Kommissionen ska övervaka och analysera hur den offentliga upphandlingen i unionen fungerar, i synnerhet konkurrensen på upphandlingsmarknaderna, på grundval av uppgifterna i dataområdet för offentlig upphandling. Kommissionen ska vart tredje år tillhandahålla en analys av systemet för offentlig upphandling i hela unionen.

Artikel 138

Nationell samordnande myndighet

1. Varje medlemsstat ska utse en myndighet, ett organ eller en struktur till nationell samordnande myndighet vid tillämpningen av denna förordning.
2. Den nationella samordnande myndigheten ska
 - (a) säkerställa en effektiv samordning mellan de nationella myndigheter som ansvarar för att utföra de uppgifter och utöva de befogenheter som föreskrivs enligt denna förordning,
 - (b) underlätta samarbetet och informationsutbytet mellan dessa myndigheter,
 - (c) tillhandahålla standardiserade kontraktsdokument, riktlinjer eller råd för stora infrastrukturprojekt och långfristiga kontrakt såsom koncessioner, däribland vägledning, metoder eller standardbestämmelser avseende riskfördelning och finansiella justeringsmekanismer,
 - (d) fungera som gemensam kontaktpunkt för kommissionen, de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater och, i tillämpliga fall, berörda parter i frågor som rör denna förordning.

Medlemsstaterna får föreskriva att ändringar av stora infrastrukturprojekt och långfristiga kontrakt, såsom koncessioner som innebär en värdeökning som överstiger 50 % av värdet på det ursprungliga kontraktet, ska vara föremål för ett strukturerat och öppet förfarande för förhandsgranskning utfört av den nationella samordnande myndigheten.

3. Utseendet av en nationell samordnande myndighet enligt punkt 1 ska inte påverka fördelningen av uppgifter och befogenheter mellan de behöriga myndigheterna enligt nationell rätt.
4. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om den nationella samordnande myndighet som utsetts enligt punkt 1 och om eventuella senare ändringar av denna.

Artikel 139

Professionalisering och kapacitetsuppbyggnad

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att professionaliseringen av offentlig upphandling är en långsiktig och strategisk del av den offentliga styrningen genom att vidta lämpliga åtgärder, däribland institutionella, organisatoriska, finansiella och personalresursrelaterade arrangemang.

2. De åtgärder som antas enligt denna artikel ska stödja professionaliseringen av de offentliga upphandlarna under hela den offentliga upphandlingscykeln.
3. Medlemsstaterna ska dessutom främja åtgärder som ökar de ekonomiska aktörernas förmåga att effektivt delta i offentliga upphandlingsförfaranden, i synnerhet små och medelstora företag, samt åtgärder till stöd för andra aktörer som bidrar till att systemet för offentlig upphandling fungerar, såsom tillsynsmyndigheter.
4. Medlemsstaterna ska anta, genomföra och regelbundet uppdatera en nationell strategi för professionalisering av den offentliga upphandlingen. Strategin ska åtminstone inbegripa mål, åtgärder och lämpliga övervakningsarrangemang för utveckling av de offentliga upphandlarnas färdigheter och kompetens på nationell, regional och lokal nivå.
5. Medlemsstaterna ska se över och uppdatera strategin mot bakgrund av punkt 6.
6. Medlemsstaterna ska säkerställa att lämpliga stödstrukturer finns tillgängliga för de offentliga upphandlarna under hela den offentliga upphandlingscykeln, på nationell, regional och lokal nivå, med särskild uppmärksamhet ägnad åt offentliga upphandlare med begränsad administrativ kapacitet.

Dessa stödstrukturer ska ge de offentliga upphandlarna vägledning, rådgivning, stöd och andra åtgärder för kapacitetsuppbyggnad, framför allt när det gäller

- (a) planering av upphandlingen och behovsbedömning,
 - (b) marknadsengagemang och dialog med ekonomiska aktörer,
 - (c) riskbedömning och riskhantering,
 - (d) integritet, öppenhet och förebyggande av intressekonflikter, bedrägerier och korruption,
 - (e) förberedelse och genomförande av upphandlingsförfaranden,
 - (f) hållbar, innovationsinriktad och strategisk upphandling,
 - (g) kontraktsförvaltning och resultatövervakning,
 - (h) insamling och utbyte av god praxis,
 - (i) digitalisering och användning av elektroniska upphandlingssystem och upphandlingsuppgifter,
 - (j) förvaltning av och resiliens hos försörjningskedjan.
7. Stödstrukturerna kan också erbjuda vägledning, rådgivning, stöd och andra kapacitetsuppbyggande åtgärder till ekonomiska aktörer, i synnerhet små och medelstora företag i syfte att underlätta deras tillgång till offentlig upphandling, såväl som till andra aktörer som bidrar till att systemet för offentlig upphandling fungerar.
 8. Kommissionen ska bistå medlemsstaterna i deras arbete med att stärka professionaliseringen av den offentliga upphandlingen, däribland genom att främja samarbetet mellan de nationella stödstrukturerna, utbytet av kunskap och god praxis, det ömsesidiga lärandet, användningen av verktygen för kapacitetsuppbyggnad och, när så är lämpligt, utvecklingen av ytterligare åtgärder.
 9. Medlemsstaterna ska övervaka och bedöma genomförandet och effektiviteten av de åtgärder som antas enligt denna artikel, däribland deras inverkan på funktionen hos systemet för offentlig upphandling, och ska rapportera detta som en del av den rapportering som avses i artikel 137.2.

Integritetsstyrning

1. Offentliga upphandlare ska vidta lämpliga, proportionella och effektiva åtgärder för att bekämpa bedrägerier, favorisering, otillåten samverkan och korruption, och för att på ett effektivt sätt förebygga, identifiera och åtgärda intressekonflikter som uppstår i samband med upphandlingsförfaranden och vid genomförandet av offentliga kontrakt. Dessa åtgärder ska syfta till att undvika all snedvridning av konkurrensen, säkerställa insyn i förfarandet och garantera likabehandling av alla ekonomiska aktörer med ursprung i unionen och alla omfattade ekonomiska aktörer enligt artikel 70.1 som deltar i upphandlingsförfarandet.
2. För att stödja de åtgärder som avses i punkt 1 i denna artikel ska offentliga upphandlare, före tilldelningen och i tillämpliga fall under genomförandet av kontraktet, använda lämpliga databaserade riskanalysverktyg, såsom Arachne+ eller ett likvärdigt verktyg som tillhandahålls på nationell nivå, för att förebygga och upptäcka oriktigheter, bedrägerier, otillåten samverkan, korruption och intressekonflikter. Medlemsstaterna ska säkerställa att de verktyg som avses i första meningen är faktiskt tillgängliga för offentliga upphandlare och, i förekommande fall, interoperabla med de nationella dataområden för offentlig upphandling som avses i artikel 134.
3. Om användningen av de verktyg som avses i punkt 2 i denna artikel identifierar ett högriskmönster, däribland tecken på otillåten samverkan, intressekonflikter eller andra integritetsrisker, ska den offentliga upphandlaren i den enskilda dokumentationen i enlighet med artikel 109 registrera de lämpliga åtgärder som vidtagits för att åtgärda situationen eller förklara varför inga sådana åtgärder ansågs nödvändiga.

Om en offentlig upphandlare i enlighet med punkt 2 i denna artikel upptäcker en hög risk för oriktigheter ska all upphandlingspersonal som deltar i utarbetandet, utvärderingen eller tilldelningen av det offentliga kontraktet vara skyldig att fylla i och lämna in en elektronisk integritetsförsäkran. Den offentliga upphandlaren ska vidta lämpliga åtgärder för att åtgärda eventuella oriktigheter som denne har upptäckt och registrerat i den enskilda dokumentationen i enlighet med artikel 109 och göra en uppföljning.

Del VII

Slutbestämmelser

Avdelning I

Utövande av delegeringen och andra övergripande bestämmelser

Artikel 141

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 2.2, 7.5, 54.2 och 54.4, 65.4, 66.6, 69.4, 72.1, 75, 110.6, 128.2, 133.3 och 134.7 ska ges till kommissionen tills vidare, med verkan från och med [Publikationsbyrån: för in datumet för ikraftträdandet av denna förordning].
3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 2.2, 7.5, 54.2 och 54.4, 65.4, 66.6, 69.4, 72.1, 75, 110.6, 128.2, 133.3 och 134.7 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
5. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 2.2, 7.5, 54.2 och 54.4, 65.4, 66.6, 69.4, 72.1, 75, 110.6, 128.2, 133.3 och 134.7 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 142

Skyndsamt förfarande

1. Delegerade akter som antas enligt denna artikel ska träda i kraft utan dröjsmål och ska tillämpas så länge ingen invändning görs i enlighet med punkt 2. Delgivningen av en delegerad akt till Europaparlamentet och rådet ska innehålla en motivering till varför det skyndsamma förfarandet tillämpas.
2. Såväl Europaparlamentet som rådet får invända mot en delegerad akt i enlighet med det förfarande som avses i artikel 141.5. I ett sådant fall ska kommissionen upphäva akten utan dröjsmål efter det att Europaparlamentet eller rådet har delgett den sitt beslut om invändning.

Artikel 143

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av rådgivande kommittén för offentlig upphandling, som inrättats genom rådets beslut 71/306/EEG. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.
3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 144

De yttersta randområdena

Om de särskilda behoven på marknaderna för offentlig upphandling i unionens yttersta randområden i den mening som avses i artikel 349 i fördraget inte kan tillgodoses utan anpassning av vissa förfaranden som fastställs i denna förordning, får medlemsstaterna anpassa tillämpningen av särskilda aspekter av del III i denna förordning i linje med unionens internationella skyldigheter utan att det påverkar principerna om likabehandling, icke-diskriminering och öppenhet. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen och övriga medlemsstater om de nationella lagar och andra författningar där sådana anpassningar föreskrivs såväl som en detaljerad motivering för dem. De berörda anpassningarna ska inte tillämpas tidigare än tre månader efter den underrättelsen. Kommissionen ska utan dröjsmål offentliggöra dessa anpassningar i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 145

Upphandling med stöd från unionen

Utöver de regler som fastställs i denna förordning för tilldelning och genomförande av kontrakt som stöds av ett unionsprogram eller unionsinstrument ska offentliga upphandlare tillämpa alla nödvändiga villkor för att uppfylla kraven för unionsstöd inom alla förvaltningsmetoder som fastställs i artikel 62 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

Avdelning II

Ändringar, upphävanden, övergångsbestämmelser, ikraftträdande och tillämpning

Artikel 146

Upphävande

1. Direktiv 2014/23/EU, direktiv 2014/24/EU och direktiv 2014/25/EU ska upphöra att gälla.

2. Hänvisningar till de upphävda direktiven ska betraktas som hänvisningar till den här förordningen och läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga VIII del A.

Artikel 147

Ändringar av övergripande bestämmelser om offentlig upphandling

- (1) Förordning (EU) 2024/1781 ska ändras på följande sätt:
- (a) Artikel 65 ska utgå.
 - (b) I artikel 74.3 ska led b utgå.
- Hänvisningar till artikel 65 och artikel 74.3 b i förordning 2024/1781 ska betraktas som hänvisningar till artikel 54 respektive artikel 26.1 a i denna förordning.
- (2) Artikel 25 i förordning (EU) 2024/1735 ska ändras på följande sätt:
- (a) Punkterna 4 och 5 ska utgå.
 - (b) Följande punkt ska läggas till:
”Denna artikel är inte tillämplig på offentliga upphandlingsförfaranden för nettonollteknik som används i ett projekt som tilldelats i en auktion i enlighet med artikel 26.”.
- Hänvisningar till artikel 25.4 och 25.5 i förordning (EU) 2024/1735 ska tolkas som en hänvisning till artikel 54 i den här förordningen.
- (3) Artikel 85 i förordning (EU) 2023/1542 ska utgå.
- Hänvisningar till artikel 85 i förordning (EU) 2023/1542 ska tolkas som hänvisningar till artikel 54 i den här förordningen.
- (4) Artikel 83 i förordning (EU) 2024/3110 ska utgå.
- Hänvisningar till artikel 83 i förordning (EU) 2024/3110 ska tolkas som hänvisningar till artikel 54 i den här förordningen.
- (5) Artikel 63 i förordning (EU) 2025/40 ska utgå.
- Hänvisningar till artikel 63 i förordning (EU) 2025/40 ska tolkas som hänvisningar till artikel 54 i den här förordningen.
- (6) Direktiv 2023/1791 ska ändras på följande sätt:
- (a) Artikel 7 ska utgå.
 - (b) Bilaga IV ska utgå.
- Hänvisningar till artikel 7 i bilaga IV till direktiv 2023/1791 ska tolkas som hänvisningar till artikel 52 i den här förordningen.
- (7) I artikel 11.1 i direktiv 2008/98/EG ska orden ”upphandlingskriterier” strykas.
- (8) I artikel 26.1 i förordning (EU) 2024/1252 ska led d ersättas med följande:
- ”d) öka användningen av sekundära kritiska råmaterial, även genom åtgärder såsom att beakta materialåtervunnet innehåll i ekonomiska incitament för användning av sekundära kritiska råmaterial.”.

Hänvisningar till artikel 26.1 d i förordning (EU) 2024/1252 ska tolkas som hänvisningar till artikel 51 i den här förordningen i den mån de avser tilldelningskriterier för offentlig upphandling.

- (9) I artikel 24 i direktiv 2019/882 ska punkt 1 utgå.

Hänvisningar till artikel 24.1 i direktiv 2019/882 ska tolkas som hänvisningar till artikel 56 i den här förordningen.

- (10) I artikel 8 i direktiv 2022/2381 ska punkt 3 utgå.

Hänvisningar till artikel 8.3 i direktiv 2022/2381 ska tolkas som hänvisningar till artikel 4.4 i den här förordningen.

- (11) Artikel 5 i förordning (EU) 2024/2847 ska utgå.

Hänvisningar till artikel 5 i förordning (EU) 2024/2847 ska tolkas som hänvisningar till artikel 68 i den här förordningen.

- (12) Artikel 31 i förordning (EU) 2024/1760 ska utgå.

Hänvisningar till artikel 31 i förordning (EU) 2024/1760 ska tolkas som hänvisningar till artikel 55 i den här förordningen.

- (13) I artikel 63.3 i förordning (EU) 2024/1157 ska led c utgå.

Hänvisningar till artikel 63.3 c i förordning (EU) 2024/1157 ska tolkas som hänvisningar till artikel 26.1 a i den här förordningen.

- (14) I artikel 5.1 i förordning (EU) nr 1370/2007 ska följande stycke läggas till:

”Offentliga tjänstekontrakt enligt denna förordning ska omfattas av bestämmelserna om ”Säkerhet och resiliens” och ”Företräde för europeiska företag” i del III avdelning II kapitel 4 och 5 i ... [Publikationsbyrå: för in numret på denna förordning]”.

Artikel 148

Översyn

1. Vart sjunde år efter ... [Publikationsbyrå: för in dagen för denna förordnings ikraftträdande] ska kommissionen göra en utvärdering av denna förordning.
2. Kommissionen ska lägga fram en rapport om de huvudsakliga resultaten av den utvärdering som utförts i enlighet med punkt 1 för Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén. Medlemsstaterna ska förse kommissionen med de uppgifter som är nödvändiga för att utarbeta den rapporten.

Artikel 149

Ikraftträdande och tillämpning

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den ... [Publikationsbyrå: för in datum två år efter denna förordnings ikraftträdande].

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar

Ordförande

[...]

På rådets vägnar

Ordförande

[...]

FINANSIERINGSÖVERSIKT OCH DIGITAL ÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslagets eller initiativets titel

Europaparlamentets och rådets förordning om offentliga kontrakt och koncessioner, om upphävande av direktiv 2014/23/EU, direktiv 2014/24/EU och direktiv 2014/25/EU samt om ändring av förordning (EU) 2024/1157, förordning (EU) 2024/1781, förordning (EU) 2024/3110, förordning (EU) 2023/1542, förordning (EU) 2025/40, direktiv (EU) 2023/1791, direktiv (EU) 2024/1760, direktiv 2008/98/EG, förordning (EU) 2024/1252, direktiv (EU) 2019/882, direktiv (EU) 2022/2381, förordning (EU) 2024/1735 och förordning (EU) 2024/2847.

1.2. Berörda politikområden

Offentlig upphandling; inre marknaden; kommunikationsnät, innehåll och teknik

1.3. Mål

1.3.1. Allmänt/allmänna mål

De allmänna målen är att göra offentlig upphandling till ett effektivare instrument för offentliga investeringar till stöd för de politiska målen, i synnerhet integrering av den inre marknaden, strategiskt ekonomiskt oberoende, social och ekologisk hållbarhet samt innovation. De allmänna målen bidrar till uppnåendet av målen för hållbar utveckling, framför allt mål 9 (Industri, innovation och infrastruktur), mål 12 (Hållbar konsumtion och produktion) och mål 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt).

1.3.2. Specifikt/specifika mål

Fyra specifika mål har härletts från de allmänna målen och ger praktisk information om hur de senare ska kunna uppnås.

Specifikt mål nr 1:

Förenkla och främja flexibiliteten i upphandlingsförfarandena och öka den rättsliga klarheten och samstämmigheten i de tillämpliga reglerna, i syfte att underlätta de offentliga upphandlingsförfarandena och främja tillgången till dem för ekonomiska aktörer på hela den inre marknaden, inklusive små och medelstora företag.

Specifikt mål nr 2:

Öka användningen av miljöanpassad offentlig upphandling, social offentlig upphandling och offentlig innovationsupphandling till stöd för unionens strategiska politiska mål, och tillhandahålla en mer sammanhängande rättslig ram i detta avseende.

Specifikt mål nr 3:

Förbättra EU:s ekonomiska säkerhet och strategiska oberoende vid offentlig upphandling och främja en sammanhängande rättslig ram i detta avseende.

Specifikt mål nr 4:

Främja tillgången till information om offentlig upphandling, data och it-lösningar i syfte att minska den administrativa bördan samt öka insynen och övervakningen, så att man därigenom förebygger och begränsar de otillbörliga metoderna och möjliggör beslutsfattandet.

1.3.3. Verkan eller resultat som förväntas

Beskriv den verkan som förslaget eller initiativet förväntas få på de mottagare eller den del av befolkningen som berörs.

Denna förordning förväntas ge flera positiva resultat för de tre huvudsakliga intressenter som har att göra med offentlig upphandling, dvs. beslutsfattare, offentliga upphandlare och ekonomiska aktörer. De främsta förväntade resultaten är enklare tillgång till förhandlingar samt en ökad konkurrensnivå och minskad administrativ börda.

1.3.4. Prestationsindikatorer

Ange indikatorer för övervakning av framsteg och resultat.

Övervaknings- och utvärderingsaspekter och relevanta mål	Indikator(er)	Ansvar för insamling	Källa/källor
Specifikt mål 1: Förenkla, öka flexibiliteten och samstämmigheten i reglerna och förfarandena för offentlig upphandling			
Har ramen för offentlig upphandling blivit enklare, flexiblere och mer sammanhängande?	Förfarandets längd i dagar räknat från den tidpunkt då meddelandet om upphandling offentliggjordes fram till och med tilldelningen; Förfarandets längd i dagar räknat från den tidpunkt då meddelandet om upphandling offentliggjordes fram till och med undertecknandet av kontraktet; Annulleringsgrad; Andel förfaranden som använder förhandlingar	Europeiska kommissionen	Resultattavlan för den inre marknaden och konkurrenskraften; Dataområdet för offentlig upphandling; Nya planerade it-verktyg och it-system
Specifikt mål 2: Öka användningen av miljöanpassad offentlig upphandling,			

Övervaknings- och utvärderingsaspekter och relevanta mål	Indikator(er)	Ansvar för insamling	Källa/källor
social offentlig upphandling och offentlig innovationsupphandling			
Har antalet förfaranden som omfattar miljömässiga, sociala och innovationsrelaterade aspekter ökat?	Andel förfaranden (värde och antal) som omfattar miljöanpassad upphandling, social upphandling och innovationsupphandling/andel förfaranden inriktade på bästa förhållande mellan pris och kvalitet; Andel miljöanpassad upphandling som använder EU-miljömärket	Europeiska kommissionen	Resultattavlan för den inre marknaden och konkurrenskraften; Dataområdet för offentlig upphandling; Nya planerade it-verktyg och it-system
Specifikt mål 3: Förbättra EU:s ekonomiska säkerhet och strategiska oberoende vid offentlig upphandling			
Har EU:s ekonomiska säkerhet och strategiska oberoende vid offentlig upphandling förbättrats?	Andel aktörer från tredjeländer som deltar (direkt + indirekt); Andel varor med ursprung i EU som anskaffats inom utvalda sektorer (förstått som i unionens tullkodex)	Europeiska kommissionen	Resultattavlan för den inre marknaden och konkurrenskraften; Dataområdet för offentlig upphandling; Nya planerade it-verktyg och it-system
Specifikt mål 4: Underlätta tillgången till information om offentliga upphandlingar, data och it-verktyg			

Övervaknings- och utvärderingsaspekter och relevanta mål	Indikator(er)	Ansvar för insamling	Källa/källor
Har tillgången till information om offentlig upphandling förbättrats?	<p>Öppenhetsgrad (t.ex. % av BNP offentliggjord i TED/den digitala marknadsplatsen);</p> <p>Databasers tillgänglighet och sökbarhet;</p> <p>Datakvalitet (t.ex. fullständigheten hos de uppgifter som lämnats);</p> <p>Dataintegrering med andra databaser (t.ex. företagsregister, skatteregister)</p>	Europeiska kommissionen	<p>Resultattavlan för den inre marknaden och konkurrenskraften;</p> <p>Dataområdet för offentlig upphandling;</p> <p>Nya planerade it-verktyg och it-system</p>
Allmänna mål			
<p>För offentliga upphandlare:</p> <p>Underlätta offentliga upphandlingsförfaranden och genomförandet av strategiska mål, förbättra rättssäkerheten</p>	<p>Andel förfaranden (värde och antal) som omfattar miljöanpassad upphandling, social upphandling och innovationsupphandling;</p> <p>Antal beslut om granskning av offentlig upphandling i första instans i förhållande till antalet anbudsinfordringar</p>	Europeiska kommissionen	<p>Resultattavlan för den inre marknaden och konkurrenskraften;</p> <p>Dataområdet för offentlig upphandling;</p> <p>Nya planerade it-verktyg och it-system</p>

Övervaknings- och utvärderingsaspekter och relevanta mål	Indikator(er)	Ansvar för insamling	Källa/källor
För ekonomiska aktörer Underlätta tillgången till offentlig upphandling (även gränsöverskridande) för EU-företag, däribland små och medelstora företag	Antal anbud per förfarande; Antal kontrakt som tilldelats en ekonomisk aktör i en annan medlemsstat; Antal kontrakt i vilka en underleverantör från en annan medlemsstat anlitas; Antal kontrakt som tilldelats små och medelstora företag	Europeiska kommissionen	Resultattavlan för den inre marknaden och konkurrenskraften; Dataområdet för offentlig upphandling; Nya planerade it-verktyg och it-system
Horisontella Minska den administrativa bördan, öka insynen, underlätta övervakningen för att undvika oriktigheter och möjliggöra politiska val	Kostnad per förfarande (för offentliga upphandlare); Kostnad per förfarande (för ekonomiska aktörer); Förfarandets längd från planering till tilldelning av kontraktet; Antal ekonomiska aktörer som använder de digitala verktygen; Antal offentliga upphandlare som	Europeiska kommissionen	Resultattavlan för den inre marknaden och konkurrenskraften; Dataområdet för offentlig upphandling; Nya planerade it-verktyg och it-system

Övervaknings- och utvärderingsaspekter och relevanta mål	Indikator(er)	Ansvar för insamling	Källa/källor
	använder de digitala verktygen; Annuleringsgrad; Andel förfaranden som använder förhandlingar		

1.4. Förslaget eller initiativet avser

- ☒ en ny åtgärd
- ☐ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd¹
- ☐ en förlängning av en befintlig åtgärd
- ☐ en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.5. Grunder för förslaget eller initiativet

1.5.1. *Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

Målet med denna förordning är att förenkla hela marknaden för offentlig upphandling. Detta inbegriper det digitala ekosystemet för offentlig upphandling. Förordningen kräver att leverantörerna av e-upphandlingstjänster säkerställer interoperabiliteten hos sina tjänster i enlighet med de kommande standarderna. Dessutom kommer den att föreskriva att medlemsstaterna integrerar och ansluter sina digitala verktyg för företagsuppgifter till den elektroniska tjänsten för behörighet och till sina respektive nationella register. Detta kommer att göra det möjligt för de ekonomiska aktörerna att fullt ut utnyttja det digitala verktyget för företagsuppgifter. Medlemsstaterna kommer också att behöva inrätta och ansluta sina nationella dataområden för offentlig upphandling till datautbytet med dataområdet för offentlig upphandling.

1.5.2. *Mervärdet av en åtgärd på EU-nivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med "mervärdet av en åtgärd på EU-nivå" i detta avsnitt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

Skäl till åtgärder på EU-nivå (på förhand)

Även om betydande ansträngningar har gjorts under de senaste 50 åren har en inre marknad för offentlig upphandling ännu inte åstadkommits. Fragmenteringen fortsätter i form av skiljaktiga politiska strategier mellan olika initiativ, överreglering

¹ I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

på medlemsstatsnivå och användning av olika digitala verktyg och plattformar. Dessa problem gör EU:s nuvarande ram för offentlig upphandling till ett område med upplevd administrativ belastning och byråkrati i stället för ett instrument för hållbar ekonomisk tillväxt. För att utnyttja den offentliga upphandlingen som en drivkraft för konkurrenskraft samt effektiva och ändamålsenliga offentliga investeringar som även stöder EU:s politiska mål krävs åtgärder på EU-nivå. Att förenkla EU:s ram för offentlig upphandling och införa strategiska mål är endast möjligt genom EU-åtgärder som säkerställer en konsekvent förändring i samtliga medlemsstater. Avsaknaden av åtgärder på EU-nivå skulle bevara ineffektiviteten i systemet och hindra de offentliga upphandlarna från att tillgodose sina behov snabbare och på ett mer strategiskt sätt, och de ekonomiska aktörerna från att få tillgång till upphandlingskontrakt på hela den inre marknaden. En enhetlig rättslig ram för offentlig upphandling kan endast åstadkommas på EU-nivå. I avsaknad av EU-åtgärder kommer dessutom EU:s lagstiftning om offentlig upphandling att fortsätta underpresteras med avseende på viktiga strategiska aspekter, såsom att göra framsteg när det gäller hållbarhet, främja resilienta leveranskedjor eller säkerställa EU:s strategiska oberoende. På samma sätt skulle de gemensamma investeringarna i strategiska sektorer vara begränsade, medan samordnade åtgärder kommer att möjliggöra ett bättre utnyttjande av efterfrågan. Slutligen utgör bristen på EU-åtgärder också ett missat tillfälle, eftersom lagstiftningen blir alltmer föråldrad mot bakgrund av den aktuella utvecklingen (t.ex. snabbare digitala förändringar och hyperkonnektivitet) och de framväxande hoten (t.ex. ändrade säkerhetsparadigm).

Förväntat mervärde för EU (i efterhand)

Förslaget syftar till att ändra den EU-lagstiftning som direkt berör den EU-omfattande upphandlingsmarknaden. Samma resultat skulle inte kunna uppnås på medlemsstatsnivå, särskilt inte med avseende på behovet av att säkerställa ett harmoniserat tillvägagångssätt i alla medlemsstaterna, vilket är av avgörande betydelse för en effektiv förenkling. Det finns ett starkt mervärde i åtgärder på EU-nivå eftersom de problem som detta förslag åtgärdar inte är begränsade till en enda medlemsstats territorium. Endast EU-åtgärder kan reglera tillträdet för anbudsgivare och varor från tredjeländer till EU:s upphandlingsmarknad, eftersom detta är en av EU:s exklusiva befogenheter. I den mån EU:s åtaganden enligt WTO-avtalet kvarstår får medlemsstaterna inte heller införa förenklingar av förfarandena utöver de som fastställs på EU-nivå, eftersom tröskelvärdena och förfarandena för offentlig upphandling styrs av EU-regler som genomför de förfarandemässiga åtagandena enligt WTO-avtalet.

1.5.3. Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder

Tidigare reformer har visat att digitala verktyg såsom e-upphandlingsplattformar kan effektivisera processerna, men att dessa måste standardiseras i alla medlemsstater för att undvika fragmentering. De nya reglerna bör fastställa tydliga grundläggande krav samtidigt som de möjliggör flexibilitet i genomförandet.

Erfarenheten har visat att förenklade förfaranden och digitala förhandskvalificeringssystem hjälper små och medelstora företag att delta mer på ett mer effektivt sätt i offentlig upphandling. Automatiserad datainsamling har visat sig vara värdefull för en förbättring av öppenheten och ett möjliggörande av en bättre övervakning av upphandlingsprocesserna.

Slutligen har tidigare reformer visat att ett framgångsrikt genomförande kräver samarbete med alla berörda parter i ett tidigt skede och en tydlig vägledning under hela processen.

1.5.4. Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument

Översynen av direktiven om offentlig upphandling stöder EU:s förenklings- och konkurrenskraftsmål genom att ge de ekonomiska aktörerna möjlighet att använda digitala verktyg och harmoniserade processer, så att de administrativa kraven kan uppfyllas på ett tillförlitligt, säkert och användarvänligt sätt. Detta innebär en effektiviserad identifiering och autentisering samt ett effektiviserat datautbyte, vilket säkerställer en sömlös interaktion mellan företag och myndigheter. Därmed ligger initiativet helt i linje med målen i den fleråriga budgetramen 2028–2034.

Deltagandet av kommissionen och medlemsstaterna i genomförandet av denna förordning kommer att ha ekonomiska konsekvenser som främst skulle kunna täckas av EU:s budget inom ramen för den fleråriga budgetramen 2028–2034, beroende på resultatet av de pågående förhandlingarna om kommissionens förslag till nästa fleråriga budgetram. Dessa kostnader avser främst följande:

1. Den digitala omvandlingen av upphandlingsprocesser, däribland utvecklingen och införandet av e-upphandlingsplattformar.
2. Integreringen av de befintliga it-systemen med nya digitala verktyg för att säkerställa interoperabiliteten.
3. Inrättandet av tillsyns- och övervakningsmekanismer för att säkerställa efterlevnaden av den reviderade förordningen.

1.5.5. Bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning

Personalbehovet på 17 ytterligare heltidsekvivalenter (8 handläggare för GD Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag, 4 handläggare för publikationsbyrån och 5 utstationerade nationella experter för GD Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag) kommer delvis att tillgodoses genom omfördelning av generaldirektoratets befintliga anslag. Trots de avsevärda ansträngningar som kommissionen har gjort för att omfördela sina personalresurser under det senaste året i syfte att säkerställa att detta förslag genomförs framgångsrikt och på ett korrekt sätt, kommer det icke desto mindre att krävas en ytterligare förstärkning av kommissionens personalstyrka för att tillgodose det fulla behovet.

Med avseende på finansieringen kommer behoven uteslutande att tillgodoses genom omfördelning.

Den beräknade inverkan på utgifter och personal för 2028 och därefter läggs till enbart i illustrativt syfte och säger ingenting om nästa fleråriga budgetram. Finansieringskällan och omfattningen av unionens finansiella åtagande för perioden efter 2027 förblir beroende av resultatet av de interinstitutionella förhandlingarna om den fleråriga budgetramen 2028–2034 och ska därefter fastställas genom det årliga budgetförfarandet. Alla anslag och personalanslag från och med 2028 är preliminära.

1.6. Förslagets eller initiativets varaktighet och budgetkonsekvenser

- ☐ **begränsad varaktighet**

- ☐ verkan från och med [DD/MM]ÅÅÅÅ till och med [DD/MM]ÅÅÅÅ
- ☐ budgetkonsekvenser från och med ÅÅÅÅ till och med ÅÅÅÅ för åtagandebemyndiganden och från och med ÅÅÅÅ till och med ÅÅÅÅ för betalningsbemyndiganden.

☒ **obegränsad varaktighet**

Efter en inledande period 2028–2030

beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.7. Planerad(e) genomförandemetod(er) (2)²

☒ **Direkt förvaltning** som sköts av kommissionen

- ☒ via dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer;
- ☐ via genomförandeorganen

☐ **Delad förvaltning** med medlemsstaterna

☐ **Indirekt förvaltning** genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

- ☐ tredjeländer eller organ som de har utsett
- ☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)
- ☐ Europeiska investeringsbanken och Europeiska investeringsfonden;
- ☐ organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen;
- ☐ offentligrättsliga organ;
- ☐ privaträttsliga organ som har anförtrotts offentliga förvaltningsuppgifter i den utsträckning som de har försetts med tillräckliga ekonomiska garantier;
- ☐ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrotts genomförandeuppgifter inom ramen för ett offentlig-privat partnerskap och som har försetts med tillräckliga ekonomiska garantier;
- ☐ organ eller personer som anförtrotts genomförandet av särskilda åtgärder inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken enligt avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som fastställs i den grundläggande akten
- ☐ organ som är etablerade i en medlemsstat och som omfattas av en medlemsstats privaträtt eller unionsrätten och som i enlighet med sektorsspecifika regler kan anförtros genomförandet av unionsmedel eller budgetgarantier, i den mån sådana organ kontrolleras av offentligrättsliga organ eller privaträttsliga organ som anförtrotts offentliga

² Närmare förklaringar av de olika genomförandemetoderna med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på webbplatsen Budgpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

förvaltningsuppgifter och har tillräckliga finansiella garantier i form av gemensamt och solidariskt ansvar från kontrollorganens sida eller likvärdiga finansiella garantier, som för varje åtgärd kan vara begränsad till det högsta beloppet för unionens stöd.

Anmärkningar

2. FÖRVALTNING

2.1. Regler om uppföljning och rapportering

Vart sjunde år efter ikraftträdandet av denna förordning ska kommissionen göra en utvärdering av denna förordning.

Kommissionen ska lägga fram en rapport om de huvudsakliga resultaten av den utvärdering som utförts i enlighet med punkt 1 för Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén. Medlemsstaterna ska förse kommissionen med de uppgifter som är nödvändiga för att utarbeta den rapporten.

2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1. *Motivering av den budgetgenomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås*

Genom den reviderade förordningen om offentlig upphandling införs harmoniserade digitala verktyg och processer för att effektivisera de administrativa kraven och säkerställa en tillförlitlig, säker och användarvänlig efterlevnad. Dessa nya regler nödvändiggör utarbetandet av tekniska specifikationer, standarder och interoperabilitetsramar såväl som tillsyn och samordning mellan EU-institutionerna och medlemsstaterna.

För att effektivt genomföra dessa åtgärder måste kommissionens avdelningar få tillräckliga resurser, däribland följande:

1. Tekniskt och operativt stöd för digital infrastruktur (t.ex. e-upphandlingsplattformar, integrering med det digitala verktyget för företagsuppgifter).

2. Samordning med medlemsstaterna för att säkerställa en konsekvent tillämpning av den nya lagstiftningen.

Genomförandet av bestämmelserna i den nya förordningen beräknas kräva 17 heltidsekvivalenter inom kommissionen, vilket säkerställer en tillräcklig kapacitet för tillsyn, övervakning och genomförande av politiken.

2.2.2. *Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna*

Risk för förseningar i genomförandet från kommissionens eller medlemsstaternas sida, vilket leder till bristande efterlevnad eller fragmenterad tillämpning. Regelbundet samarbete med medlemsstater och företag för att identifiera riskerna i ett tidigt skede och anpassa kontrollsystemen till intressenternas behov.

2.2.3. *Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

De befintliga interna kontrollsystemen är effektiva.

2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

De befintliga bedrägeriförebyggande åtgärder som är tillämpliga på kommissionen kommer att täcka de ytterligare anslag som krävs för denna förordning.

3. FÖRSLAGETS ELLER INITIATIVETS BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER

3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och utgiftsposter i den årliga budgeten

Befintliga budgetposter

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetpost	Typ av utgift	Bidrag			
	Nummer	Diff./Icke-diff. (3) ¹	från Eftaländer (4) ²	från kandidatländer och potentiella kandidater (5) ³	från andra tredjeländer	övriga inkomster avsatta för särskilda ändamål
2	04.02.03 – Digitalt ledarskap	Diff.	JA (6) ⁴	JA (7) ⁵	NEJ	NEJ
2	XX.XX.XX.XX (8) ⁶	Diff.	JA	JA	NEJ	NEJ

¹ Differentierade respektive icke-differentierade anslag.

² Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

³ Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidater i västra Balkan.

⁴ Ännu ej fastställt. Det är kommissionens avsikt att låta Eftaländerna delta.

⁵ Ännu ej fastställt. Det är kommissionens avsikt att låta kandidatländer och/eller potentiella kandidatländer delta.

⁶ Närmare uppgifter om denna budgetpost kan inte lämnas i detta skede eftersom nomenklaturen för nästa fleråriga budgetram fortfarande håller på att diskuteras. Denna post kommer dock att vara Publikationsbyråns befogenhet.

Nya budgetposter som föreslås

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

3.2. Förslagets beräknade budgetkonsekvenser för anslagen

3.2.1. Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att driftsanslag tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att driftsanslag tas i anspråk enligt följande:

3.2.2. Anslag i den antagna budgeten

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Den beräknade inverkan på utgifter och personal för 2028 och därefter läggs till enbart i illustrativt syfte och säger ingenting om nästa fleråriga budgetram. Finansieringskällan och omfattningen av unionens finansiella åtagande för perioden efter 2027 förblir beroende av resultatet av de interinstitutionella förhandlingarna om den fleråriga budgetramen 2028–2034 och ska därefter fastställas genom det årliga budgetförfarandet. Alla anslag och personalanslag från och med 2028 är preliminära.		
Detta initiativ kommer att finansieras genom omfördelning inom de operativa programmen för nästa fleråriga budgetram och delvis genom administrativa utgifter. Omfördelningar för finansiering av de operativa posterna kommer att komma från operativa poster, och omfördelningar för finansiering av de administrativa posterna kommer att komma från administrativa poster. I detta skede är det inte möjligt att exakt ange bidraget från varje rubrik och program i den fleråriga budgetramen, men ett betydande bidrag väntas från program under rubrik 2 i den fleråriga budgetramen för 2028–2034 (t.ex. Europeiska konkurrenskraftsfonden).		
Skillnaden mellan de kostnader som presenteras i finansieringsöversikten för lagstiftningen och i konsekvensbedömningen beror på att finansieringsöversikten för lagstiftningen inkluderar alla kostnader, medan konsekvensbedömningen endast redovisar de merkostnader som införs genom de politiska åtgärderna utöver de s.k. normala kostnaderna. Det finns också små skillnader i kostnadsklassificering och presentation som härrör från kraven i budgetförordningen.		
Rubrik i den fleråriga budgetramen	Nummer	2

GD: Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag (9) ⁷			År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT budgetram 2028–2034
Driftsanslag										
04.02.03 – Digitalt ledarskap	Åtaganden	(1a)	9,908	10,10 6	10,30 8	10,51 4	10,72 5	10,93 9	11,15 8	73,659
	Betalningar	(2a)	2,428	6,476	8,904	12,95 1	12,95 1	14,97 5	14,97 5	73,659
Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program (10) ⁸										
Budgetpost		(3)								0,000
TOTALA anslag för GD Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag	Åtaganden	=1a+ 1b+3	9,908	10,10 6	10,30 8	10,51 4	10,72 5	10,93 9	11,15 8	73,659
	Betalningar	=2a+ 2b+3	2,428	6,476	8,904	12,95 1	12,95 1	14,97 5	14,97 5	73,659
GD: Publikationsbyrån			År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT budgetram 2028–2034

⁷ GD Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag kommer att samarbeta med andra generaldirektorat och kommissionens avdelningar, såsom GD Digitala tjänster, om genomförandet av dataområdet för offentlig upphandling.

⁸ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

Driftsanslag										
XX.XX.XX.XX(11) ⁹	Åtaganden	(1b)	9,208	9,392	9,580	9,772	9,967	10,167	10,370	68,456
	Betalningar	(2b)	2,257	6,018	8,275	12,036	12,036	13,917	13,917	68,456
Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program (12) ¹⁰										
Budgetpost		(3)								0,000
TOTALA anslag för publikationsbyrån	Åtaganden	=1a+ab+3	9,208	9,392	9,580	9,772	9,967	10,167	10,370	68,456
	Betalningar	=2a+2b+3	2,257	6,018	8,275	12,036	12,036	13,917	13,917	68,456
			År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT budgetram 2028–2034
TOTALA driftsanslag	Åtaganden	(4)	19,116	19,499	19,888	20,286	20,692	21,106	21,528	142,115
	Betalningar	(5)	4,685	12,49	17,17	24,98	24,98	28,89	28,89	142,115

⁹ Närmare uppgifter om denna budgetpost kan inte lämnas i detta skede eftersom nomenklaturen för nästa fleråriga budgetram fortfarande håller på att diskuteras. Denna post kommer dock att vara Publikationsbyråns befogenhet.

¹⁰ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

				4	9	7	7	2	2	
TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTALA anslag för RUBRIK 2 i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	=4+6	19,116	19,499	19,888	20,286	20,692	21,106	21,528	142,115
	Betalningar	=5+6	4,685	12,494	17,179	24,987	24,987	28,892	28,892	142,115
			År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT budgetram 2028–2034
TOTALA driftsanslag (alla driftsposter)	Åtaganden	(4)	19,116	19,499	19,888	20,286	20,692	21,106	21,528	142,115
	Betalningar	(5)	4,685	12,494	17,179	24,987	24,987	28,892	28,892	142,115
TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program (alla driftsrelaterade rubriker)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

TOTALA anslag under rubrikerna 1–3 i den fleråriga budgetramen (referensbelopp)	Åtaganden	=4+6	19,11 6	19,49 9	19,88 8	20,28 6	20,69 2	21,10 6	21,52 8	142,11 5
	Betalningar	=5+6	4,685	12,49 4	17,17 9	24,98 7	24,98 7	28,89 2	28,89 2	142,11 5
Rubrik i den fleråriga budgetramen			4				”Administrativa utgifter” (13) ¹¹			
GD: Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag (14) ¹²			År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTA LT budget ram 2028– 2034
Personalresurser			2,092	2,134	2,177	2,220	2,264	2,310	2,356	15,553
Övriga administrativa utgifter			0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTALT GD Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag	Anslag		2,092	2,134	2,177	2,220	2,264	2,310	2,356	15,553
GD: Publikationsbyrån			År	År	År	År	År	År	År	TOTA

¹¹ Nödvändiga anslag bör beräknas med hjälp av årsmedelkostnaderna på tillämplig webbsida i BUDGpedia.

¹² GD Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag kommer att samarbeta med andra generaldirektorat och kommissionens avdelningar, såsom GD Digitala tjänster, om genomförandet av dataområdet för offentlig upphandling.

			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	LT budget ram 2028– 2034
Personalresurser			0,776	0,792	0,807	0,823	0,840	0,857	0,874	5,769
Övriga administrativa utgifter			0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTALT Publikationsbyrån		Anslag	0,776	0,792	0,807	0,823	0,840	0,857	0,874	5,769
TOTALA anslag för RUBRIK 4 i den fleråriga budgetramen		(summa åtaganden = summa betalningar)	2,868	2,925	2,984	3,044	3,104	3,167	3,230	21,322

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

		År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT budgetra m 2028– 2034
TOTALA anslag för RUBRIKERNÄ 1–4 i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	21,984	22,424	22,872	23,330	23,796	24,272	24,758	163,437
	Betalningar	7,553	15,419	20,163	28,031	28,092	32,058	32,121	163,437

3.2.3. Beräknad output som finansierats med driftsanslag (ska inte fyllas i för decentraliserade byråer)

Åtagandebemyndiganden i miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Ang e mål och outp ut ↓			År 2024		År 2025		År 2026		År 2027		För in så många år som behövs för att redovisa hur länge resursanvändningen påverkas (jfr avsnitt 1.6)						TOTALT	
	OUTPUT																	
	Typ (15) ¹³	Geno msni ttlig kostn .	Anta l	Kost n.	Anta l	Kost n.	Anta l	Kost n.	Anta l	Kost n.	Anta l	Kost n.	Anta l	Kost n.	Anta l	Kost n.	Total t Anta l	Total t Kost n.
SPECIFIKT MÅL nr 1 (16) ¹⁴ : [...]																		
- Outp ut																		
- Outp ut																		

¹³ Output som ska anges är de produkter eller tjänster som levererats (t.ex. antal studentutbyten som har finansierats eller antal kilometer väg som har byggts).

¹⁴ Såsom redovisats i punkt 1.4.2 ”Specifikt/specifika mål...”

- Outp ut																		
Delsumma för specifikt mål nr 1																		
SPECIFIKT MÅL nr 2...																		
- Outp ut																		
Delsumma för specifikt mål nr 2																		
TOTALT																		

3.2.4. Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

3.2.5. Anslag i den antagna budgeten

ANTAGNA ANSLAG	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT budgettra m 2028–2034

RUBRIK 4								
Personalresurser	2,868	2,925	2,984	3,044	3,104	3,167	3,230	21,322
Övriga administrativa utgifter	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Delsumma för RUBRIK 4	2,868	2,925	2,984	3,044	3,104	3,167	3,230	21,322
Utanför RUBRIK 4								
Personalresurser	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andra utgifter av administrativ natur	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Delsumma utanför RUBRIK 4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTALT	2,868	2,925	2,984	3,044	3,104	3,167	3,230	21,322

3.2.5.1. *Totala anslag*

TOTALT ANTAGNA ANSLAG + EXTERNA INKOMSTER AVSATT FÖR SÄRSKILDA ÄNDAMÅL	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT budget ram 2028– 2034
RUBRIK 4								

Personalresurser	2,868	2,925	2,984	3,044	3,104	3,167	3,230	21,322
Övriga administrativa utgifter	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Delsumma för RUBRIK 4	2,868	2,925	2,984	3,044	3,104	3,167	3,230	21,322
Utanför RUBRIK 4								
Personalresurser	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andra utgifter av administrativ natur	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Delsumma utanför RUBRIK 4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTALT	2,868	2,925	2,984	3,044	3,104	3,167	3,230	21,322

Personalbehoven kommer delvis att tillgodoses genom omfördelning av befintliga anslag från kommissionens avdelningar. Trots de avsevärda ansträngningar som kommissionen har gjort för att omfördela sina personalresurser under det senaste året i syfte att säkerställa att detta förslag genomförs framgångsrikt och på ett korrekt sätt, kommer det icke desto mindre att krävas en ytterligare förstärkning av kommissionens personalstyrka för att tillgodose det fulla behovet.

Den beräknade inverkan på utgifter och personal för 2028 och därefter läggs till enbart i illustrativt syfte och säger ingenting om nästa fleråriga budgetram. Finansieringskällan och omfattningen av unionens finansiella åtagande för perioden efter 2027 förblir beroende av resultatet av de interinstitutionella förhandlingarna om den fleråriga budgetramen 2028–2034 och ska därefter fastställas genom det årliga budgetförfarandet. Alla anslag och personalanslag från och med 2028 är preliminära.

3.2.6. *Beräknat personalbehov*

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk

☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

3.2.6.1. Finansierat med den antagna budgeten

Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter (17)¹⁵

ANTAGNA ANSLAG	År 20 28	År 20 29	År 20 30	År 20 31	År 2032	År 2033	År 2034
Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)							
20 01 02 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)	12	12	12	12	12	12	12
20 01 02 03 (EU:s delegationer)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (indirekta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (direkta	0	0	0	0	0	0	0

¹⁵ Ange i tabellen nedan hur många heltidsekvivalenter av det angivna antalet som redan är avdelade för förvaltning av åtgärden och/eller kan omfördelas inom ditt GD och vad ditt nettobehov är.

forskningsåtgärder)								
Andra budgetposter (ange vilka)		0	0	0	0	0	0	0
Extern personal (heltidsekvivalenter)								
20 02 01 (kontraktsanställda och nationella experter finansierade genom ramanslaget)		5	5	5	5	5	5	5
20 02 03 (kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter och unga experter som tjänstgör vid EU:s delegationer)		0	0	0	0	0	0	0
Post för adm in. stöd [XX .01.	vid huvudkontor et	0	0	0	0	0	0	0
	vid EU:s delegationer	0	0	0	0	0	0	0

YY. YY]								
01 01 01 02 (kontraktsanställda och nationella experter – indirekta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0		0	0
01 01 01 12 (kontraktsanställda och nationella experter – direkta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0		0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – rubrik 4	0	0	0	0	0		0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – utanför rubrik 4	0	0	0	0	0		0	0
TOTALT	17	17	17	17	17		17	17

3.2.6.2. Totalt personalbehov

TOTALT ANTAGNA ANSLAG	År 202 8	År 202 9	År 203 0	År 203 1	År 2032	År 2033	År 2034
--------------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------	------------	------------

+ EXTERNA INKOMSTER AVSATT FÖR SÄRSKILDA ÄNDAMÅL							
Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)							
20 01 02 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)	12	12	12	12	12	12	12
20 01 02 03 (EU:s delegationer)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (indirekta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (direkta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0	0	0

Andra budgetposter (ange vilka)		0	0	0	0	0	0	0
Extern personal (heltidsekvivalenter)								
20 02 01 (kontraktsanställda och nationella experter finansierade genom ramanslaget)		5	5	5	5	5	5	5
20 02 03 (kontraktsanställda , lokalanställda, nationella experter och unga experter som tjänstgör vid EU:s delegationer)		0	0	0	0	0	0	0
Post för adm in. stöd [XX .01.	vid huvudkontoret	0	0	0	0	0	0	0
	vid EU:s delegationer	0	0	0	0	0	0	0

YY. YY]								
01 01 01 02 (kontraktsanställda och nationella experter – indirekta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0		0	0
01 01 01 12 (kontraktsanställda och nationella experter – direkta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0		0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – rubrik 4	0	0	0	0	0		0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – utanför rubrik 4	0	0	0	0	0		0	0
TOTALT	17	17	17	17	17		17	17

Personal som behövs för att genomföra förslaget (heltidsekvivalenter):

	Täcks av befintlig personal	Särskild ytterligare personal*
--	--	---------------------------------------

	vid kommissionens avdelningar			
		Finansieras genom rubrik 4 eller forskning	Finansieras genom BA-post	Finansieras genom avgifter
Tjänster i tjänsteförteckningen	3	9	Ej tillämpligt	
Extern personal (kontraktsanställda, nationella experter, vikarier)	2	3		

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	<p>De uppgifter som ska utföras av tjänstemän och tillfälligt anställda hänför sig till det juridiska arbetsområdet, det tekniska arbetsområdet, samordningen och tillsynsrollen.</p> <p>GD Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag kommer att ansvara för utvecklingen och förvaltningen av det övergripande projektet. Generaldirektoratet kommer att samarbeta med andra generaldirektorat och kommissionens avdelningar, såsom GD Digitala tjänster, om genomförandet av dataområdet för offentlig upphandling.</p>
--------------------------------------	---

	Publikationsbyrån kommer att ansvara för att skala upp sina nuvarande tillämpningar, utveckla standarder och e-upphandlingsontologin, och att genomföra integreringar med interoperabilitetsnätverket och datautbytet med dataområdet för offentlig upphandling.
Extern personal	De uppgifter som ska utföras av tjänstemän och tillfälligt anställda hänför sig till det juridiska arbetsområdet, det tekniska arbetsområdet, samordningen och tillsynsrollen.

3.2.7. Översikt över beräknad inverkan på it-relaterade investeringar

Obligatoriskt: bästa tillgängliga skattning av de it-relaterade investeringar som förslaget/initiativet medför ska anges i tabellen nedan.

När så krävs för genomförandet av förslaget/initiativet ska i undantagsfall anslag under rubrik 7 anges på därför avsedd rad.

Anslagen under rubrikerna 1–6 ska redovisas som ”it-utgifter inom operativa program som inte omfattas av kommissionens administrativa självständighet och institutionella befogenheter”. Dessa utgifter avser den driftsbudget som tas i anspråk för att återanvända/köpa in/utveckla it-plattformar och it-verktyg med direkt koppling till initiativets genomförande, med tillhörande investeringar (t.ex. licenser, undersökningar och datalagring). Uppgifterna i den här tabellen bör vara förenliga med uppgifterna i avsnitt 4 ”Digitala inslag”.

TOTALT Anslag för digital teknik och it	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT budgetram 2028–2034
RUBRIK 4								
It-utgifter (centralt)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Delsumma för RUBRIK 4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Utanför RUBRIK 4								

It-utgifter inom operativa program som inte omfattas av kommissionens administrativa självständighet och institutionella befogenheter	19,116	19,499	19,888	20,286	20,692	21,106	21,528	142,115
Delsumma utanför RUBRIK 4	19,116	19,499	19,888	20,286	20,692	21,106	21,528	142,115
TOTALT	19,116	19,499	19,888	20,286	20,692	21,106	21,528	142,115

3.2.8. *Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen*

Förslaget/initiativet

- ☒ kan finansieras fullständigt genom omfördelningar inom den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen.
- ☐ kräver användning av den outnyttjade marginalen under den relevanta rubriken i den fleråriga budgetramen och/eller användning av särskilda instrument enligt definitionen i förordningen om den fleråriga budgetramen.
- ☐ kräver en översyn av den fleråriga budgetramen.

3.2.9. Bidrag från tredje part

Förslaget/initiativet

- ☒ innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter
- ☐ innehåller bestämmelser om samfinansiering från tredje parter enligt följande uppskattning:

Anslag i miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	Totalt
Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen					
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering					

3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inte inkomsterna.
- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
- ☐ Påverkan på egna medel
 - ☐ Påverkan på andra inkomster
 - ☐ ange om inkomsterna är avsatta för särskilda utgiftsposter

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Inkomstposter i den årliga budgeten:	Belopp som förts in	Förslagets/initiativets inverkan (18) ¹
--------------------------------------	---------------------	--

¹ Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbörds kostnader.

	för det innevarande budgetåret	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Artikel					

För inkomster avsatta för särskilda ändamål, ange vilka utgiftsposter i budgeten som berörs.

[...]

Övriga anmärkningar (t.ex. vilken metod/formel som har använts för att beräkna inverkan på inkomsterna eller andra relevanta uppgifter).

[...]

4. DIGITALA INSLAG

4.1. Krav med digital relevans

Om det politiska initiativet inte bedöms omfatta några krav med digital relevans ska en förklaring lämnas till varför inga digitala medel används.

Ej tillämpligt

I annat fall ska kraven med digital relevans förtecknas i tabellen nedan:

Hänvisning till kravet	Beskrivning av kravet	Aktörer som påverkas eller berörs av kravet	Övergripande processer	Kategorier
Artikel 110, artikel 111, artikel 112, artikel 113	Publiceringsregler	Europeiska kommissionen, medlemsstaterna, leverantörer av e- upphandlingstjänster	Offentliggörande av information	Data

Artikel 127	Elektronisk kommunikation	Offentliga upphandlare, leverantörer av e-upphandlingstjänster, ekonomiska aktörer	It-specifikationer	Digitala lösningar
Artikel 128	Interoperabilitetsnätverk	Europeiska kommissionen, medlemsstaterna, leverantörer av e-upphandlingstjänster	Datahantering	Digitala offentliga tjänster; Processdigitalisering och automatisering
Artikel 129, 130	Harmoniserade standarder för offentlig upphandling och gemensamma specifikationer	Europeiska kommissionen, medlemsstaterna, leverantörer av e-upphandlingstjänster	Datahantering	Processdigitalisering och automatisering
Artikel 131	Skyldigheter för leverantörer av e-upphandlingstjänster	Medlemsstaterna, leverantörer av e-upphandlingstjänster	It-specifikationer	Digitala lösningar; Digitala offentliga tjänster
Artikel 133	Kommissionens e-upphandlingsplattform	Europeiska kommissionen, medlemsstaterna, offentliga upphandlare	Utveckling av en digital lösning	Digitala lösningar; Digitala offentliga tjänster
Artikel 131	Elektronisk tjänst för behörighet	Europeiska kommissionen, medlemsstaterna,	Utveckling av en digital lösning	Data; Digitala lösningar;

		offentliga upphandlare, ekonomiska aktörer		Digitala offentliga tjänster; Processdigitalisering och automatisering
Artikel 134	Nationella dataområden för offentlig upphandling	Medlemsstaterna	It- dataspecifikationer, utveckling av en digital lösning och	Data; Digitala lösningar; Digitala offentliga tjänster; Processdigitalisering och automatisering
Artikel 135	Dataområde för offentlig upphandling	Europeiska kommissionen	It- dataspecifikationer, utveckling av en digital lösning och	Data; Digitala lösningar; Digitala offentliga tjänster; Processdigitalisering och automatisering
Artikel 136	Datautbytet med dataområdet för offentlig upphandling	Europeiska kommissionen, medlemsstaterna	Datautbyte	Digitala offentliga tjänster; Processdigitalisering och automatisering

4.2. Data

Beskrivning (övergripande nivå) av data som omfattas och eventuella tillhörande standarder/specifikationer

Typ av data	Hänvisning till kravet/kraven	Standard och/eller specifikation (i tillämpliga fall)
Data i offentliggörandet	Artikel 110	Den offentliggjorda informationen kommer att innehålla den information som anges i artikel 110. I enlighet med artikel 110.6 och 110.7 ska kommissionen ytterligare definiera denna information genom delegerade akter och genomförandeakter.
Allmänna upphandlingsuppgifter	Artikel 134, artikel 135	Information enligt artikel 134 kommer att göras tillgänglig på nationell nivå och på EU-nivå. I enlighet med artikel 134.7 och 134.8 samt artikel 135.3 ska kommissionen ytterligare definiera denna information genom delegerade akter och genomförandeakter.
Data om bevismedel	Artikel 133	I enlighet med artikel 133.3 och 133.6 bör bevisen för skäl för uteslutning, bevisen för urvalskriterier, företagsinformationen och bevisen om ursprung göras tillgängliga i det digitala verktyget för företagsuppgifter och kunna delas med upphandlare genom den elektroniska tjänsten för behörighet.

Överensstämmelse med EU:s datastrategi

Förklara hur kravet/kraven överensstämmer med EU:s datastrategi

Förslaget stämmer överens med EU:s datastrategi eftersom det kommer att föreskriva delning av data ämnad för dataområdet för offentlig upphandling genom att också införa ett nationellt dataområde för offentlig upphandling i varje medlemsstat. Tack vare denna förstärkning kommer öppenheten om och ansvarsskyldigheten för offentliga utgifter, kampen mot korruption och en förbättrad utgiftskvalitet att stärkas.

Överensstämmelse med engångsprincipen

Förklara hur engångsprincipen har beaktats och hur möjligheten att återanvända befintliga data har utforskats

I förslaget anges engångsprincipen som en central princip. Tack vare användningen av den elektroniska tjänsten för behörighet och det digitala verktyget för företagsuppgifter kommer den ekonomiska aktören att ha möjlighet att endast en gång dela bevisen rörande deltagandet i ett offentligt upphandlingsförfarande.

Förklara hur nyskapade data är sökbara, tillgängliga, kompatibla och återanvändbara samt uppfyller standarder för hög kvalitet

Nyligen skapade uppgifter iakttar Fairdataprinciperna eftersom dataområdet för offentlig upphandling på ett säkert sätt kommer att samla in, avlägsna felaktigheter från och anpassa alla uppgifter som tas emot från varje medlemsstat. Dessa uppgifter kommer att finnas tillgängliga, med vissa begränsningar för känsliga uppgifter, så att varje EU-medborgare ges tillgång till upphandlingsuppgifter och får en fullständig överblick över den europeiska marknaden.

Dataflöden

Fyll i tabellen nedan för varje dataflöde:

Typ av data	Hänvisning/hänvisningar till kravet/kraven	Aktör som tillhandahåller data	Aktör som tar emot data	Utlösande faktor för datautbyte	Frekvens (i tillämpliga fall)
Data i offentliggörandet	Artikel 110	Offentliga upphandlare	Ekonomiska aktörer	Publicering av ett anbudsförfarande	//
Allmänna upphandlingsuppgifter	Artikel 134	Nationell ansvarig myndighet, inklusive den	Myndigheten för det nationella dataområdet för	Utlösningssfaktor beroende av datakategorin, dvs.	Senast 20 dagar efter utlösningssfaktorn

		offentliga upphandlaren	offentlig upphandling	ingående av avtal	
Allmänna upphandlingsuppgifter	Artikel 135	Myndigheten för det nationella dataområdet för offentlig upphandling	Myndigheten för för dataområdet för offentlig upphandling	Tillgänglighet i det nationella dataområdet för offentlig upphandling	Högst tio dagar efter den har gjorts tillgänglig i det nationella dataområdet för offentlig upphandling
Data om bevismedel	Artikel 133	Ekonomiska aktörer	Offentliga upphandlare	Inlämning av anbud	//

4.3. Digitala lösningar

Övergripande beskrivning av digitala lösningar

Digital lösning	Hänvisning/hänvisningar till kravet/kraven	Huvudsakliga föreskrivna funktioner	Ansvarigt organ	Hur tillgodoses tillgängligheten ?	Hur övervägs möjligheten till återanvändning ?	Användning av AI-teknik (i tillämpliga fall)
e-upphandlingsplattformar	Artikel 127, artikel 131	e-upphandlingsplattformarna ska vara förenliga med harmoniserade	Leverantörer av e-upphandlingstjänster			Ej tillämpligt

		<p>standarder</p> <p>vara anslutna till interoperabilitets nätverket</p> <p>säkerställa åtkomsten till upphandlingsutkast</p> <p>vara anslutna till den elektroniska tjänsten för behörighet</p> <p>vara anslutna till det nationella dataområdet för offentlig upphandling</p>				
Kommissionens e-upphandlingsplattform	Artikel 132	<p>Kommissionens e-upphandlingsplattform ska vara förenlig med harmoniserade standarder</p>	Europeiska kommissionen	Plattformen ska utvecklas så att den tar hänsyn till tillgänglighetskraven.	Syftet är att återanvända moduler som redan finns hos Europeiska kommissionen eller i medlemsstaterna för att bygga den	Ej tillämpligt

		<p>vara ansluten till interoperabilitets nätverket</p> <p>säkerställa åtkomsten till upphandlingsutkast</p> <p>vara ansluten till den elektroniska tjänsten för behörighet</p> <p>vara ansluten till det nationella området för offentlig upphandling</p>			<p>e-upphandlingsplattform som ska tillhandahållas av Europeiska kommissionen.</p> <p>Plattformen är fullt tillgänglig som plattform med fri och öppen källkod.</p>	
Elektronisk tjänst för behörighet	Artikel 133	<p>Den elektroniska tjänsten för behörighet ska möjliggöra digital kontroll av företagsuppgifter, skäl för uteslutning, urvalskriterier</p>	Europeiska kommissionen	Plattformen ska utvecklas så att den tar hänsyn till tillgänglighetskraven.	<p>Syftet är att återanvända moduler som redan finns hos Europeiska kommissionen, såsom eCertis och det europeiska enhetliga</p>	Ej tillämpligt

		och ursprungskrav			upphandlingsdo kumentet, för att bygga upp tjänsten och koppla den till det digitala verktyget för företagsuppgifte r. Tjänsten är fullt tillgänglig som fri och öppen källkod.	
Nationella dataområden för offentlig upphandling	Artikel 134	De nationella dataområdena för offentlig upphandling ska vara anslutna till dataområdet för offentlig upphandling säkerställa att alla data från olika källor är tillgängliga	Medlemsstaterna			Ej tillämpligt

Dataområde för offentlig upphandling	Artikel 135	Dataområdet för offentlig upphandling ska innehålla allmänt tillgängliga uppgifter och uppgifter som inte är allmänt tillgängliga tillåta innehavet av olika åtkomsträttigheter	Europeiska kommissionen	Plattformen ska utvecklas så att den tar hänsyn till tillgänglighetskraven.		Ej tillämpligt
--------------------------------------	-------------	---	-------------------------	---	--	----------------

Förklara, för varje digital lösning, hur den digitala lösningen uppfyller tillämplig digital politik och lagstiftning.

Kommissionens e-upphandlingsplattform

Digital och/eller sektoriell politik (i tillämpliga fall)	Beskrivning av överensstämmelse
<i>Förordningen om artificiell intelligens</i>	Inget AI-baserat beslutsfattande planeras för de grundläggande rättsliga skyldigheterna. Om automatiserad riskdetektering, rangordning, rekommendation eller bedrägerianalys införs kommer en riskbedömning/bedömning av överensstämmelse att göras enligt förordningen om artificiell intelligens.
<i>EU:s cybersäkerhetsram</i>	Utan att det påverkar tillämpningen av förordning (EU) 2016/679 ska medlemsstaterna säkerställa säkerheten, integriteten, äktheten och sekretessen med avseende på de uppgifter

	som samlas in och lagras vid tillämpningen av denna förordning. Ska beskrivas närmare i de tekniska specifikationerna.
eIDA	eIDA är kanske inte relevant för identifiering, autentisering och utbyte av företagsuppgifter.
Den gemensamma digitala ingången och IMI	Den gemensamma digitala ingången och IMI används inte som genomförandekanaler i detta skede.
Övriga	//

Kommissionens e-upphandlingsplattform

Digital och/eller sektoriell politik (i tillämpliga fall)	Beskrivning av överensstämmelse
Förordningen om artificiell intelligens	Inget AI-baserat beslutsfattande planeras för de grundläggande rättsliga skyldigheterna. Om automatiserad riskdetektering, rangordning, rekommendation eller bedrägerianalys införs kommer en riskbedömning/bedömning av överensstämmelse att göras enligt förordningen om artificiell intelligens.
EU:s cybersäkerhetsram	Utan att det påverkar tillämpningen av förordning (EU) 2016/679 ska medlemsstaterna säkerställa säkerheten, integriteten, äktheten och sekretessen med avseende på de uppgifter som samlas in och lagras vid tillämpningen av denna förordning. Ska beskrivas närmare i de tekniska specifikationerna.
eIDA	eIDA är kanske inte relevant för identifiering, autentisering och utbyte av företagsuppgifter.
Den gemensamma digitala ingången och IMI	Den gemensamma digitala ingången och IMI används inte som genomförandekanaler i detta skede.

Digital och/eller sektoriell politik (i tillämpliga fall)	Beskrivning av överensstämmelse
<i>Övriga</i>	//

Elektronisk tjänst för behörighet

Digital och/eller sektoriell politik (i tillämpliga fall)	Beskrivning av överensstämmelse
<i>Förordningen om artificiell intelligens</i>	Inget AI-baserat beslutsfattande planeras för de grundläggande rättsliga skyldigheterna. Om automatiserad riskdetektering, rangordning, rekommendation eller bedrägerianalys införs kommer en riskbedömning/bedömning av överensstämmelse att göras enligt förordningen om artificiell intelligens.
<i>EU:s cybersäkerhetsram</i>	Utan att det påverkar tillämpningen av förordning (EU) 2016/679 ska medlemsstaterna säkerställa säkerheten, integriteten, äktheten och sekretessen med avseende på de uppgifter som samlas in och lagras vid tillämpningen av denna förordning. Ska beskrivas närmare i de tekniska specifikationerna.
<i>eIDA</i>	eIDA är kanske inte relevant för identifiering, autentisering och utbyte av företagsuppgifter.
<i>Den gemensamma digitala ingången och IMI</i>	Den gemensamma digitala ingången och IMI används inte som genomförandekanaler i detta skede.
<i>Övriga</i>	//

Nationella dataområden för offentlig upphandling

Digital och/eller sektoriell politik (i tillämpliga fall)	Beskrivning av överensstämmelse
<i>Förordningen om artificiell intelligens</i>	Inget AI-baserat beslutsfattande planeras för de grundläggande rättsliga skyldigheterna. Om automatiserad riskdetektering, rangordning, rekommendation eller bedrägerianalys införs kommer en riskbedömning/bedömning av överensstämmelse att göras enligt förordningen om artificiell intelligens.
<i>EU:s cybersäkerhetsram</i>	Utan att det påverkar tillämpningen av förordning (EU) 2016/679 ska medlemsstaterna säkerställa säkerheten, integriteten, äktheten och sekretessen med avseende på de uppgifter som samlas in och lagras vid tillämpningen av denna förordning. Ska beskrivas närmare i de tekniska specifikationerna.
<i>eIDA</i>	eIDA är kanske inte relevant för identifiering, autentisering och utbyte av företagsuppgifter.
<i>Den gemensamma digitala ingången och IMI</i>	Den gemensamma digitala ingången och IMI används inte som genomförandekanaler i detta skede.
<i>Övriga</i>	//

Dataområde för offentlig upphandling

Digital och/eller sektoriell politik (i tillämpliga fall)	Beskrivning av överensstämmelse
<i>Förordningen om artificiell intelligens</i>	Inget AI-baserat beslutsfattande planeras för de grundläggande rättsliga skyldigheterna. Om automatiserad riskdetektering, rangordning, rekommendation eller bedrägerianalys införs kommer en riskbedömning/bedömning av överensstämmelse att göras enligt förordningen om artificiell intelligens.

EU:s cybersäkerhetsram	Utan att det påverkar tillämpningen av förordning (EU) 2016/679 ska medlemsstaterna säkerställa säkerheten, integriteten, äktheten och sekretessen med avseende på de uppgifter som samlas in och lagras vid tillämpningen av denna förordning. Ska beskrivas närmare i de tekniska specifikationerna.
eIDA	eIDA är kanske inte relevant för identifiering, autentisering och utbyte av företagsuppgifter.
Den gemensamma digitala ingången och IMI	Den gemensamma digitala ingången och IMI används inte som genomförandekanaler i detta skede.
Övriga	//

4.4. Interoperabilitetsbedömning

Beskriv den eller de digitala offentliga tjänster som påverkas av kraven

Digital offentlig tjänst eller kategori av digitala offentliga tjänster	Beskrivning	Hänvisning/hänvisningar till kravet/kraven	Lösning/lösningar för ett interoperabelt Europa	Andra interoperabilitetslösningar
Interoperabilitetsnätverk	Interoperabilitetsnätverket kommer att användas av e-upphandlingsplattformar för utbyte av uppgifter till alla andra anslutna e-upphandlingsplattformar.	Artikel 129		//

e-upphandlingsplattformar	Alla plattformar runt om i Europeiska unionen kommer att vara sammankopplade genom att tillämpa standarderna och utbyta data via interoperabilitetsnätverket.	Artikel 131, artikel 132	DCAT_AP Basvokabulärer	//
Elektronisk tjänst för behörighet	Den elektroniska tjänsten för behörighet kommer att kopplas samman med de digitala verktygen för företagsuppgifter så att de ekonomiska aktörerna kan bevisa sin efterlevnad av skälen för uteslutning.	Artikel 133	Basvokabulärer	//
Dataområde för offentlig upphandling	Dataområdet för offentlig upphandling kommer att samla in informationen i meddelandena från varje nationellt dataområde för offentlig upphandling genom	Artikel 134, artikel 135, artikel 138	DCAT_AP Basvokabulärer	e-upphandlingsontologi

	datautbytet med dataområdet för offentlig upphandling.			
--	--	--	--	--

Bedöm kravets eller kravens inverkan på gränsöverskridande interoperabilitet

Digital offentlig tjänst #1: Interoperabilitetsnätverk

Bedömning	Åtgärd/åtgärder	Potentiella återstående hinder (i tillämpliga fall)
Överensstämmelse med befintlig digital och sektoriell politik. Ange tillämplig digital och sektoriell politik som identifierats	Genomförandeakten kommer att tillhandahålla ytterligare detaljerad information och kommer att behandla sektorsspecifika åtgärder.	Anpassning till sektoriell politik, såsom direktiv (EU) 2023/1791, förordning (EU) 2019/1242, förordning (EU) 2023/1542, förordning (EU) 2024/1781, direktiv 2009/33/EG
Organisatoriska åtgärder för ett smidigt tillhandahållande av gränsöverskridande digitala offentliga tjänster. Ange planerade förvaltningsåtgärder	I den huvudsakliga rättsakten föreskrivs förvaltningen för interoperabilitetsnätverket och datautbytet med dataområdet för offentlig upphandling.	
Åtgärder som vidtagits för att säkerställa en samstämmig förståelse av data. Ange dessa åtgärder	Valideringstjänsten kommer att användas för datainsamling och för offentliggörande av information, i supplementet till <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> och i dataområdet för offentlig upphandling.	Stora ostrukturerade anbudsfiler. Nationella skillnader. Nationell motvilja mot att dela icke-offentliga uppgifter om upphandling. Datakvalitetsbrister.

Bedömning	Åtgärd/åtgärder	Potentiella återstående hinder (i tillämpliga fall)
Användning av gemensamt överenskomna öppna tekniska specifikationer och standarder. Ange dessa åtgärder	Standarder för upphandlingsförfaranden och offentliga upphandlingsutkast kommer att utarbetas och tillämpas.	Heterogena nationella e-upphandlingsplattformar. Osäkerhet om valet av nätverksteknik. Ojäm digital mognad i medlemsstaterna.

Digital offentlig tjänst #2: Elektronisk tjänst för behörighet

Bedömning	Åtgärd/åtgärder	Potentiella återstående hinder (i tillämpliga fall)
Överensstämmelse med befintlig digital och sektoriell politik. Ange tillämplig digital och sektoriell politik som identifierats	Genomförandeakten kommer att tillhandahålla ytterligare detaljerad information och kommer att behandla sektorsspecifika åtgärder.	Anpassning till sektoriell politik, såsom direktiv (EU) 2023/1791, förordning (EU) 2019/1242, förordning (EU) 2023/1542, förordning (EU) 2024/1781, direktiv 2009/33/EG
Organisatoriska åtgärder för ett smidigt tillhandahållande av gränsöverskridande digitala offentliga tjänster. Ange planerade förvaltningsåtgärder	I den huvudsakliga rättsakten föreskrivs förvaltningen för interoperabilitetsnätverket och datautbytet med dataområdet för offentlig upphandling.	
Åtgärder som vidtagits för att säkerställa en samstämmig förståelse av data. Ange dessa åtgärder	Verktyget för digitala företagsuppgifter kommer att användas och anslutas till tjänsten för behörighet för att säkerställa	Stora ostrukturerade anbudsfiler. Nationella skillnader. Nationell motvilja mot att dela icke-

Bedömning	Åtgärd/åtgärder	Potentiella återstående hinder (i tillämpliga fall)
	en korrekt delning av data.	offentliga uppgifter om upphandling. Datakvalitetsbrister.
Användning av gemensamt överenskomna öppna tekniska specifikationer och standarder. Ange dessa åtgärder	Standarder för upphandlingsförfaranden och offentliga upphandlingsutkast kommer att utarbetas och tillämpas.	Heterogena nationella e-upphandlingsplattformar. Osäkerhet om valet av nätverksteknik. Ojämn digital mognad i medlemsstaterna.

Digital offentlig tjänst #3: e-upphandlingsplattformar

Bedömning	Åtgärd/åtgärder	Potentiella återstående hinder (i tillämpliga fall)
Överensstämmelse med befintlig digital och sektoriell politik. Ange tillämplig digital och sektoriell politik som identifierats	Genomförandeakten kommer att tillhandahålla ytterligare detaljerad information och kommer att behandla sektorsspecifika åtgärder.	Anpassning till sektoriell politik, såsom direktiv (EU) 2023/1791, förordning (EU) 2019/1242, förordning (EU) 2023/1542, förordning (EU) 2024/1781, direktiv 2009/33/EG
Organisatoriska åtgärder för ett smidigt tillhandahållande av gränsöverskridande digitala offentliga tjänster. Ange planerade förvaltningsåtgärder	I den huvudsakliga rättsakten föreskrivs förvaltningen för interoperabilitetsnätverket och datautbytet med dataområdet för offentlig upphandling.	

Bedömning	Åtgärd/åtgärder	Potentiella återstående hinder (i tillämpliga fall)
Åtgärder som vidtagits för att säkerställa en samstämmig förståelse av data. Ange dessa åtgärder	Standarder för upphandlingsförfaranden och offentliga upphandlingsutkast kommer att utarbetas och tillämpas.	Stora ostrukturerade anbudsfiler. Nationella skillnader. Nationell motvilja mot att dela icke-offentliga uppgifter om upphandling. Datakvalitetsbrister.
Användning av gemensamt överenskomna öppna tekniska specifikationer och standarder. Ange dessa åtgärder	Standarder för upphandlingsförfaranden och offentliga upphandlingsutkast kommer att utarbetas och tillämpas.	Heterogena nationella e-upphandlingsplattformar. Osäkerhet om valet av nätverksteknik. Ojäm digital mognad i medlemsstaterna.

Digital offentlig tjänst #4: Dataområde för offentlig upphandling

Bedömning	Åtgärd/åtgärder	Potentiella återstående hinder (i tillämpliga fall)
Överensstämmelse med befintlig digital och sektoriell politik. Ange tillämplig digital och sektoriell politik som identifierats	Genomförandeakten kommer att tillhandahålla ytterligare detaljerad information och kommer att behandla sektorsspecifika åtgärder.	Anpassning till sektoriell politik, såsom direktiv (EU) 2023/1791 , förordning (EU) 2019/1242 , förordning (EU) 2023/1542 , förordning (EU) 2024/1781 , direktiv 2009/33/EG
Organisatoriska åtgärder för ett smidigt tillhandahållande av	I den huvudsakliga rättsakten föreskrivs förvaltningen för	

gränsöverskridande digitala offentliga tjänster. Ange planerade förvaltningsåtgärder	interoperabilitetsnätverket och datautbytet med dataområdet för offentlig upphandling.	
Åtgärder som vidtagits för att säkerställa en samstämmig förståelse av data. Ange dessa åtgärder	Valideringstjänsten kommer att användas för datainsamling och för offentliggörande av information, i supplementet till <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> och i dataområdet för offentlig upphandling.	Stora ostrukturerade anbudsfiler. Nationella skillnader. Nationell motvilja mot att dela icke-offentliga uppgifter om upphandling. Datakvalitetsbrister.
Användning av gemensamt överenskomna öppna tekniska specifikationer och standarder. Ange dessa åtgärder	Standarder för upphandlingsförfaranden och offentliga upphandlingsutkast kommer att utarbetas och tillämpas.	Heterogena nationella e-upphandlingsplattformar. Osäkerhet om valet av nätverksteknik. Ojämn digital mognad i medlemsstaterna.

4.5. Åtgärder till stöd för digitalt genomförande

Tabellen nedan ska fyllas i för varje åtgärd till stöd för digitalt genomförande

Beskrivning av åtgärden	Hänvisning/hänvisningar till kravet/kraven	Kommissionens roll (i tillämpliga fall)	Aktörer som ska involveras (i tillämpliga fall)	Förväntad

				t i d s p l a n (i t i l l ä m p l i g a f a l l
--	--	--	--	---

				)
Kommissionen ska anta delegerade akter för att upprätta eller utse ett sådant interoperabilitetsnätverk.	Artikel 128.2	Kommissionen ska anta sådana akter	Kommissionen	/
Kommissionen ges befogenhet att anta genomförandeakter som fastställer närmare bestämmelser för genomförandet och driften av interoperabilitetsnätverket.	Artikel 128.3	Kommissionen ges befogenhet att anta sådana akter	Kommissionen	/
Kommissionen får anta genomförandeakter som fastställer gemensamma specifikationer omfattande de väsentliga kraven för den semantiska datamodellen för de centrala delarna av upphandlingsförfarandena.	Artikel 130.2	Kommissionen får anta sådana akter	Kommissionen	/
Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter som fastställer närmare regler om förvaltningen av den elektroniska tjänsten för behörighet och utser det digitala verktyget för företagsuppgifter jämte det därtill	Artikel 133.3	Kommissionen ges befogenhet att anta sådana akter	Kommissionen	/

hörande nätverket till det verktyg som ska användas av de ekonomiska aktörerna för att fastställa behörigheten.				
Kommissionen ges befogenhet att anta genomförandeakter som specificerar de tekniska arrangemangen för den elektroniska tjänsten för behörighet.	Artikel 133.6	Kommissionen ges befogenhet att anta sådana akter	Kommissionen	/ /
Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter för att ange ytterligare kategorier av upphandlingsinformation som ska göras tillgänglig för det nationella dataområdet för offentlig upphandling.	Artikel 134.7	Kommissionen ges befogenhet att anta sådana akter	Kommissionen	/ /
Kommissionen ges befogenhet att anta genomförandeakter som anger den upphandlingsinformation som ska göras tillgänglig via det nationella dataområdet för offentlig upphandling samt dess tekniska format, beteckningen av särskild upphandlingsinformation	Artikel 134.8	Kommissionen ges befogenhet att anta sådana akter	Kommissionen	/ /

som offentligt eller icke offentligt tillgänglig och formerna för denna beteckning, och källan till de tekniska valideringskraven.				
Kommissionen ges befogenhet att anta genomförandeakter som anger den upphandlingsinformation som medlemsstaterna ska tillhandahålla genom dataområdet för offentlig upphandling, inbegripet dess tekniska format, minimivillkoren för offentliggörande av upphandlingsinformation som inte har angetts som allmänt tillgänglig, och källan till de tekniska valideringskraven.	Artikel 135.3	Kommissionen ges befogenhet att anta sådana akter	Kommissionen	/ /
Kommissionen får anta genomförandeakter som anger följande genomförandearrangemang för datautbytet i enlighet med unionsrätten.	Artikel 136.2	Kommissionen får anta sådana akter	Kommissionen	/ /

